

MAP

CMC
1945-1961

Nederlandse Melkunie
1961-1968

CMC-Melkunie
1968-1976

Melkunie-Holland
1976-1990

Uitgave: www.zuivelhistorienederland.nl

1e B versie geplaatst als 2012-10-13

Snelkeuze	Xxxx / 1950 / 1955 / 1960 / 1965 / 1970 / 1975 / 1980 / 1985 / BIJLAGE	
Datum	Onderwerp	getest
Bijlage	Historisch deel uit jubileum nummer „Melk” nav. 25 Jr. CMC in 1970	
1948-09-11	Overzichtsartikel over <i>oude</i> en <i>nieuwe</i> CMC	13-12-12
1945 – 1970	Tabel met opsomming gebeurtenissen 1945-1970 – uit jubileum nr. 25 Jr. CMC	
1946-01-22	Over: Voorlichtingsfilm tbc.-bestrijding: <i>De bonte moet er uit!</i>	
1946-01-22	‘ <i>De Bonte moet er uit</i> ’ – voorlichtingsfilm tbc-bestrijding CMC	13-12-12
1946-05-13	Leiden: Melkveehouders vragen verhoging van de melkprijs	13-12-12
1946-05-23	Lisse: Melkveehouders vragen verhoging van de melkprijs	13-12-12
1947	knipsels	
1948	knipsels	
1948-03-22	Christelijke Melkslijters staan coöperatie voor – CMC FNZ Sterovita machtsvorming!	13-12-12
1948-09-11	Overzichtsartikel over ‘oude’ en nieuwe CMC	13-12-12
1949-09-20	Conflict melkbedrijven en fabrieken in steden alleen melk voor kinderen en zieken	13-12-12
1949-11-21	De heer B. v. . Heide CMC. : „Alle reactiedieren moeten geïsoleerd worden”	13-12-12
1950		
1950-01-13	Soest: CMC meer in trek dan „Galak”	
1950-01-20	Eemnes: Rond de melkafzet - Bijeenkomst CMC voor nieuwe leden	
1950-01-24	Melkveehouders zijn op hun hoede!	
1951-02-01	Forum: over melk door AVM en CMC sprekers	
1951-11-16	Gegevens jaarverslag CMC. 1950-’51	
1953-12-01	Leiden Contactavond: ‘CMC heeft in acht jaren heel wat opgebouwd’	
1954-10-22	Rotterdam: Vergadering over jr. vergadering CMC – opvallende anders!	
1954-10-29	Twee Grafieken: Ledental / geldomzet / uitbetaalde melkgelden	
1955		
1960		
xxxxx	Tabel met CMC Melkunie fabrieken	
1961-06-17	CMC geeft obligatie uit voor leden	
1961-06-19	Obligaties CMC naar de beurs	
1961-11-18	Eerste knipsel over uitgifte eerste aandelen MelkUnie	
1962-10-19	Kort: Eerste dividend Melk Unie 8 %	
1962-11-01	Uitvoerder: Verslag eerste jaarvergadering met gegevens	
1962-12-12	Lezing vd. Heide over beginperiode CMC	
1963-03-13	Zoeterwoude: Driehonderd boeren protesteren tegen lage melkprijs	

¹ Schrijfwijze namen en afkortingen aangepast ivm zoeken. C.M.C.-Melk Unie als CMC-Melkunie e.d.

1963-04-03	Hazerswoude: CNTB. HMvL. en LTB bijeen over te lage melkprijs	
1963-12-04	Knipsel Overname aandelen OVV-Meba Amsterdam	
1964-09-22	Knipsel Fusie Melkunie met Sterovita (Albert Heijn)	
1964-10-15	Nederlandse MelkUnie groeit door fusies	
1964-10-30	MelkUnie: voorlopig geen hoger dividend te verwachten	
1965		
1965-03-24	Fusie MelkUnie met VZ.-RMI Rotterdam – april 1965	
1965-04-30	Huisvrouwen vrezten te dure verpakte melk	
1965-04-28	NMU: Vertrouwen in de toekomst – voorlopig – geen nieuwe fusies	
1965-09-28	CMC: Coöperatieve Melkcentrale redelijk goed jaar.	
1965-10-02	NMU: Concentratie Melkunie bedrijven Amsterdam	
1965-04-13	Nogmaals over fusie Melkunie - met gegevens VZ.-RMI	
1965-10-16	Agenda aandeelhoudersvergadering met gegevens	
1965-10-30		
1966		
1966-09-06	Gegevens CMC over 1965/'66	
1966-09-30	Nogmaals over dure plastic melk verpakking	
1966-10-22	Melkunie Rotterdam stopt met eigen melkwinkels	
1967		
1967-02-11	Melkbedrijven – Melkunie en Dordrecht (D.M.I.) gaan samen	
1967-08-16	Gegevens CMC over 1966/'67	
1967-09-20	Obligatielening CMC	
1967-11-02	„Dieptepunt NMU voorbij”	
1968		
1968-02-16	CMC. doet bod – 280 pct - op aandelen Melkunie	
1968-02-17	Achtergrond overnamebod	
1968-03-15	NMU. Van mening dat koersen aanvaardbaar zijn	
1968-05-21	Protest van ruim 2000 veehouders	
1968-05-30	CMC versterkt greep op melk in Randstad	
1968-04-24	Rotterdam proef met broodverkoop door melkboer	
1968-10-01	Voorzitter CMC pleit voor meer samenwerking	
1968-10-17	NMU Exportmogelijkheid voor melkprod. iets ruimer – ook gegevens	
1968-11-15	In Den Haag woed een <i>Melkoorlog</i> tussen van Grieken (Rijswijk) en Melkunie	
1969		
1969-01-28	Zierikzee, onderdeel van Melkunie-Rotterdam, stopt als productiebedrijf	
1969-05-10	Studiegroep landelijke zuivelorganisatie	
1969-05-31	CMC meerderheid in MelkUnie, volledige samenbundeling	
1969-06-25	Knipsel: Melkunie neemt Veenendaalse Melkinrichting over	
1969-12-12	Knipsels: CMC – <i>bijzonder</i> – lid van FNZ	
1969-12-20	Commentaar <i>De Veemarkt</i> : op toetreding CMC tot de FNZ	
1970		

1970-07-08	CMC-Melkunie lid van FNZ.	
1970-09-24	Overname CZ. <i>Heusden en Altena</i> te Genderen	
1970-09-24	Bijeenkomst leden: Inkomen veehouder blijft achter	
1970-09-30	CMC „Vierhonderd gulden” kost CMC twee miljoen	
1971		
1971-01-08	CMC. Bestaat 25 jaar	
1971-04-01	<i>Nieuw-Holland</i> Woerden heet per 28 maart 1971 <i>MelkUnie Woerden</i>	
1971-06-14	Naamsverandering NMU naar CMC-Melkunie	
1971-09-02	‘Havelte’ gesprekken dreigen te mislukken	
1971-10-01	Voorzitter CMC “Kaasoprijs niet zo opvoeren”	
1971-10-02	Melkprijs “Stunters” met acties bedreigd	
1971-11-25	Wat zijn de doelstelling van het CMC-Melkunie. Lezing v Leeuwen in Zierikzee	
1972		
1972-01-27	Vakbonden akkoord met reorganisatie binnen CMC-Melkunie	
1972-01-28		
1972-01-28	Reorganisatieplannen – 400 man minder	
1972-02-26	Dir. CMC-Melkunie C. Timmer: “ <i>Tijd niet rijp voor fusies landbouwcoöperaties</i> ”	
1972-07-27	Nederlandse zuivelindustrie; beperken kaasproductie	
1972-09-26	IJsco-fusie zuivelindustrie bijna rond	
1972-09-29	Voortgaande reorganisatie CMC – vorig jaar 3 bedrijven gesloten	
1973		
1973-01-04	Ijsfusie, maar één of twee bedrijven dicht	
1973-01-18	Woerden: Eerste Nieuw fabriek en Hoofdkantoor CMC-Melkunie	
1973-02-30	De Veemarkt: CMC en de westelijke consumptiemelkafzet	
1973-04-19	Hamsterwoede – ivm. dreigende zuivelstaking – oorzaak tekort melkflessen	
1973-08-21	Sluiting ontvangstation Zierikzee-1	
1973-09-11	Sluiting ontvangstation Zierikzee-2	
1973-09-29	Nieuwe financieringsvorm CMC	
1973-09-29	A. v Leeuwen: “Nederland moet meer soorten kaas maken”	
1973-10-01	Jaarcijfers 1972/ ‘73. Reorganisatie en andere financiering	
1973-10-04	CMC reactie op melkprijsverlaging dmv. telegram naar Catshuis.	
1973-12-06	Woerden: Nieuwbouw CMC-Melkunie opgeleverd	
1974		
1974-01-17	CMC-Melkunie sluit Veenendaal en Breukelen	
1974-04-04	Knipsel: over de gesprekken tussen CMC.-Melkunie en CZ. Noord-Holland	
1974-05-21	Deel melkhandel West-Nederland dreigt betaling aan fabrieken te staken	
1974-09-28	Samenwerking CMC-Melkunie, Coberco en Domo met Consumptiemelk	
1975		
1975-05-30	CMC-MelkUnie: Jaarvergadering	
1975-08-14	Verbouwing Nieuwbouw Hoofdkantoor van start	

1976		
1976-08-12	„Noord-Holland” sluit drie kaasfabrieken	
1976-09-18	Bonden tegen herstructurering CMC-Melkunie	
1976-10-15	Plannen voor fusie in zuivelland Noord-Holland met CMC-Melkunie (Zeeuwse C.)	
1976-10-15	Plannen voor fusie in zuivelland Noord-Holland met CMC-Melkunie (Trouw)	
1977		
1977-01-27	Over komende staking	
1977-02-04	Melkveehouders vrezten gevolgen stakingen	
1977-02-07	Zierikzee ‘Boerenvergadering’ over oa. de zuivelstaking	
1977-05-26	CMC-Melkunie gegevens over 1976	
1977-08-24	Minder werk bij CMC-Melkunie Automatisering kost 400 arbeidsplaatsen	
1978		
1978-05-25	Reorganisatie CMC – van 21 naar 15 fabrieken	
1979		
1979-05-23	Optimisme bij CMC en Noordholland	
1980		
1980-01-02	Korte staking bij de Melkunie	
1980-01-09	Tekort aan melk west en zuid-Nederland dreigt door staking chauffeurs	
1980-01-10	Principeakkoord in de zuivelindustrie, chaufferen gaan door	
1980-05-23	CMC / Noord-Holland: meer geld minder melk	
1980-10-29	Konsumenten Kontakt: Vier coöperaties beheersen gehele melkindustrie	
1981		
1981-01-15	CMC voortaan Melkunie Holland	
1981-05-20	Ruim 900 veehouders minder bij Melkunie	
1981-09-03	Plannen MelkUnie voor overname Sterovita	
1982		
1982-05-18	Summiere gegevens Melkunie-Holland 1981	
1982-06-03	Hoofdkantoor Melkunie Holland geopend	
1982-12-31	Samenwerking met CZ. <i>De Linge</i> te Arkel en <i>De Giessen</i> te Peursum	
1983		
1983-02-10	CBTB. Zuid Hollandse veeboeren in het slob	
1983-05-18	Summiere gegevens Melkunie-Holland 1982	
1983-10-08	<i>De Veemarkt</i> : ‘Paniekje in zuivelland om stunten met melk’	
1984		
1984-05-16	Drachtige koeien massaal naar de slacht!	
1984-05-23	Giesenburg en Bleskensgraaf bij Melkunie	
1984-05-26	Staking dreigt bij Melkunie Den Haag	
1984-05-29	Staking dreiging van de baan bij Melkunie Den Haag	
1984-06-07	Melkunie stimuleert veehouders met bonus	
1984-06-08	Zuivel meer dan ooit in de problemen	

1984-10-23	Melkunie moet melk uit buitenland halen i.v.m. superheffing	
1985		
1985-04-11	Melkunie Den Haag blijft open al depot – Velsen ook sluitingsplannen	
1985-05-14	Melkunie sluit 9 kaasfabrieken	
1985-05-15	Melkunie moet afslanken – als voorgaande	
1985-07-10	Bleskensgraaf stopt consumptiemelk productie eerder	
1986		
1986-05-07	Presentatie jaargegevens 1985 Melkunie	
1986-05-09	Nog meer gegevens Melkunie	
1986-11-27	Melkunie, Menken, Domo, Campina en Coberco beboet voor kartelvorming	
1987		
1987-02-14	Staking bij Coberco, Melkunie en DMV/Campina geen <i>besmet</i> werk	
1987-05-07	Melktekort dreigt door superheffing	
1988		
1988-01-22		
1988-05-11	Melkunie krimpt aantal fabrieken verder in	
1988-05-11	Melkunie: schaalvergroting in Europa levensvoorwaarde	
1988-12-28	Onderzoek zuivelindustrie – Melkunie – valse concurrentie	
1989-05-03	Melkunie boert niet goed!	
1985-05-03	Melkunie stapt in productie ecomelk	
1989		
1989-06-08	Hoofddirecteur Timmer neemt afscheid	
1989-07-20	Dioxine-kwestie: Melkunie kent herkomst van elk pak	
1989-09-21	Fusieplannen Melkunie-Holland met DMV-Campina	
1989-10-14	Topman Konijnenberg neemt afscheid bij MelkUnie: ‘Europa 1992 luidt „fuseren!”	
1989-12-05	Ledenraden MelkUnie en DMV-Campina achter fusie	
1989-12-19	Campina en Menken voor de rechter door verpakking drinkyoghurt	
1990 >>	Zie verder in MAP Campina-Melkunie	
BIJLAGE	Historisch deel uit Jubileum-nr. ‘Melk’ nav. 25 jaar CMC	

1945-1970

data markeren 25 jaren; een niet volledige opsomming uit een boeiend, veelbewogen tijdvak van het leven van de gemeenschappelijke zaak van de west nederlandse melkvee-houderij: de coöperatieve melkcentrale g.a. (cmc.)

		<u>Bron: Speciaal nummer van 'Melk' 23 december 1970</u>
1945	29 augustus:	de CMC.-ledenraad komt voor het eerst, te Leiden, bijeen en kiest zijn definitieve bestuur onder voorzitterschap van de heer C. van Vliet, en raad van commissarissen.
	23 december:	de CMC. vangt met haar werkzaamheden aan; een groot deel van de melkverwerkende bedrijven weigert de melkgeldebetaling via de CMC.
1946	januari:	alle leden - en de overgrote meerderheid der niet leden - verklaren schriftelijk betaling via de CMC. te verlangen.
	1 mei:	het eerste melkleveringscontract met deelneming in de winst wordt met ' <i>Oud-Holland</i> ' in Bodegraven en ' <i>Nieuw-Holland</i> ' in Woerden afgesloten.
	1 juni:	de heer B. van der Heide, benoemd tot directeur.
1947	28 maart:	de ledenraad machtigt het bestuur, de aandelen N.V. Stoomzuivelfabriek 'Delfland' te Naaldwijk, aan te kopen en over te gaan tot soortgelijke transacties onder goedkeuring van de raad van commissarissen en zonder opname van credieten; de ledenraad stelt de ledenkapitaal-rekening in.
	26 april:	de Coöperatieve Zuivelfabrieken ' <i>Zaanstreek</i> ' te Wormerveer , en ' <i>De Hoop</i> ' te Assendelft en N.V. de ' <i>Planeet</i> ' te Spijkenisse zijn in CMC. eigendom overgegaan.
	24 mei:	de Melk- Inkoop-Vereniging schrijft alle CMC.-leden dat wanneer zij Pinkster- Zondag 25 mei melk afleveren, geacht worden dit te doen op basis van eenzijdig vastgestelde M.I.V. condities; de actie heeft geen succes.
1948	1 juli:	de rantsoenering van consumptiemelk wordt opgeheven.
	15 november:	de N.V. ' <i>Gooiland</i> ' te Naarden wordt overgenomen door de CMC.
1950	september:	in samenwerking met de N.V. 's-Gravenhaagsche Melkinrichting 'De Sierkan' wordt de eerste levering van tbc.-vrije consumptiemelk aan de Amerikaanse autoriteiten in West-Europa uitgevoerd.
	7 september:	de ledenraad verkiest de heer H. Klapwijk uit Delft tot voorzitter, nadat de heer C. van Vliet deze functie heeft neergelegd.
	8 december:	de N.V. Melkinrichting ' <i>De Combinatie</i> ' te Rotterdam wordt opgericht; de CMC. neemt 50% van het aandelenkapitaal voor haar rekening.
1951	27 juni:	de ledenraad besluit tot uitgifte van een eerste, ter beurze van Amsterdam verhandelbare obligatielening.
	30 december:	Voorzitter H. Klapwijk overlijdt.
1952	1 januari:	als uitvloeisel van een samenwerking tussen CMC. en NV. <i>Verenigde Gooise Melkbedrijven</i> , wordt de fabriek te Naarden stilgelegd.
	20 februari:	de ledenraad verkiest de heer H. Brinkman tot voorzitter.
	2 november:	de regering stelt een verrekenprijs voor consumptiemelk in van 22 cent per kg (garantieprijs 20 cent) bij 3,50% vet.
1953	19 april:	de meeste overheidsbemoeiingen met de consumptiemelkvoorziening worden opgeheven.
1954	5 januari:	CMC., VVZM. en Zuid-Hollandse Zuivelbond richten de Stichting voor Melkhygiëne (SVM.) op.
	april:	een Hollerithinstallatie voor de mechanisatie van de CMC.-administratie wordt in gebruik genomen.
1955	27 juli:	door het overlijden van de heer H. Brinkman verliest de CMC. een eminent voorzitter.

	28 oktober:	de ledenraad kiest de heer J. van de Griend tot zijn voorzitter.
1957	29 april:	de CMC.-fabriek te Spijkenisse wordt stilgelegd.
	28 april:	het bedrag dat de CMC. in deelnemingen heeft vastgelegd overschrijdt de f 8 miljoen.
1958	31 december:	de CMC. neemt deel in het aandelenkapitaal van NV. Nutricia te Zoetermeer .
1959	26 april:	de CMC.-fabriek te Naaldwijk wordt overgedragen aan het Combinatieconcern.
1961	3 juni:	de fabriek te Aardam wordt gesloten.
	18 oktober:	de N.V. Nederlandse MelkUnie (NMU.) wordt opgericht ; door inbreng van het 50% CMC.-belang in de N.V. 's-Gravenhaagsche Melkinrichting 'De Sierkan', verwerft de CMC. een 50% belang in de NMU.
	1 november:	de fabrieken te Gouda en Aarlanderveen van de afdeling 'Melk' van de Coöperatieve Handelsvereniging 'De Producent' worden door de CMC. overgenomen.
1962	11 juli:	de CMC. besluit de verwerkingscapaciteit van <i>Melkcentrale Gouda</i> N.V. tot 100 miljoen kilo per jaar uit te breiden.
1964	2 november:	drs. C. Timmer wordt benoemd tot adjunct-directeur CMC.
	2 maart:	president-commissaris, de heer K. van der Torren, overlijdt.
1966	5 mei:	voorzitter, de heer J. van de Griend, overlijdt.
1967	9 augustus:	drs. C. Timmer wordt benoemd tot directeur CMC.
	5 oktober:	CMC.- Assendelft en Wormerveer worden opgenomen in <i>Melkcentrale Velsen-Zaanstreek</i> (Veza) waarvan de CMC. 50% der aandelen bezit.
	11 oktober:	voorzitter en vice-voorzitter, de heren A. P. Hilhorst en G. den Hartog, verongelukken bij een autobotsing.
1968	15 februari:	de CMC. brengt een bod uit op de niet in haar bezit zijnde aandelen N.V. Nederlandse MelkUnie (NMU.).
	4 april:	de CMC. doet haar bod op de NMU. gestand
1969	29 mei:	de CMC. besluit haar meerderheidsdeelnemingen Nederlandse MelkUnie, Centrale Melk Maatschappij (Combinatie), Melkcentrale Gouda en Melkcentrale Amersfortia te integreren en samen te smelten met de apparaten der CMC.
	3 juni:	de heer B. van der Heide overlijdt plotseling.
	oktober:	de raad van bestuur van CMC-MelkUnie vangt als zodanig met zijn werkzaamheden aan.
1970	23 februari:	de CMC. verwerft alle aandelen <i>Melkcentrale Velsen-Zaanstreek</i> NV.
	7 juli:	de CMC. wordt buitengewoon lid van de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond FNZ.
	23 december:	25 jaar CMC.

Voorlichtingsfilm tbc.-bestrijding: *De bonte moet er uit!*²

Er trekt op het ogenblik een film het land door met een beetje vreemden titel. Zij heet namelijk: „*De bonte moet eruit.*”?

Van zo'n titel kun je niet veel maken. Je weet niet of de Bonte misschien de achternaam is van een meneer, die wat op z'n kerfstok heeft of dat de film wellicht gaat over de bonten hond van Hellevoetsluis, die immers zoo bekend is. Maar al spoedig worden we gewaar, dat de film over koeien gaat. Doch dan doemt een nieuwe vraag op: waarom nu juist de bonte? Deugen de bonten dan misschien niet meer? Wat is er tegen die kleur? Is niet bijna al ons vee zwart of roodbont? Wij zijn dus vol spanning, wat er nu eigenlijk met die bonte aan de hand is.

Het raadsel is spoedig opgelost. De film handelt over een bonte koe, die door de eigenaar wordt aangeduid als „de bonte”. En dat beestje is, jammer genoeg, aangetast door tbc. Dáárom moet die bonte eruit, omdat ze een gevaar is voor haar omgeving, zowel voor de dieren, waar ze op stal tussen staat als voor de mensen, die haar verzorgen en die haar melk drinken. We weten allemaal maar al te goed, hoe deze vreselijke plaag der tuberculose in de oorlogsjaren opnieuw om zich heeft kunnen grijpen.

De slag om de volksgezondheid is thans weer begonnen en hij moet worden gewonnen op alle fronten! Een van die fronten is 't boerenbedrijf. Al te lang heeft men het kwaad van de onder het vee heersende tuberculose lijdelijk aangezien. Jarenlang hebben de „zoetmelkers” rondom de groote steden koeien, die veel melk gaven, doch besmet waren met tbc. kunnen aankopen en de besmette melk kunnen verkopen.

Eerst de laatste tien jaren is eindelijk iets van een krachtige actie ontstaan tegen het kopen van zogenaamde „reageerders” (koeien, waarvan is bewezen, dat ze met tbc. zijn besmet). Nadat Friesland in de bestrijding voorop was gegaan, het Friesche eiland Ameland is reeds enige jaren geheel tbc. vrij, zijn eindelijk ook Noord- en Zuid-Holland in beweging gekomen. En het was hoog tijd.

Het is vooral de CMC., de *Consumptie-Melk-Centrale*, geweest, een instelling, uit de landbouwcrisis voortgekomen, die in dit opzicht uitstekend werk heeft verricht door het stellen van kwaliteitseisen en het toekennen van premies en subsidies bij het verbeteren van stal, vee en melkwinning

Zieke dieren zijn opgeruimd; besmette, maar voor de volksgezondheid nog ongevaarlijke beesten gemest en geslacht; gezond vee is aangekocht - maar bovenal: er is zorg gedragen, dat de kalveren niet van jongs af aan weer werden besmet. Die opfokmethode heeft een groot succes gehad. Waren in 1943 onder de volwassen dieren (boven twee jaar) nog 15.9 procent reageerders onder het jongvee echter slechts 1.1 procent. En in 1944 boven de twee jaar 12.6, doch onder de twee jaar 0.9 procent. Ieder jaar komt een nieuwe lichter gezond jong vee in productie en „zwaait” een oude lichter gezond jong vee af, met medeneming van veel zieke dieren. Zoo gaat het goed!

Maar het moet nog harder gaan. Alle boeren moeten van harte medewerken en om dat te bereiken heeft nu de *Directie van de Landbouw* de film laten maken met dien vreemden titel. De bestrijding geschiedt vrijwillig: wij voor ons zouden tegen verplichte bestrijding geen bezwaar hebben, want de volksgezondheid is er mee gemoeid. Doch zo lang de verplichting er nog niet is, steune ieder zoo krachtig mogelijk de vrijwillige bestrijding van de runder-tbc.

² Spelling aangepast dwz. 'oo', 'sch', 'den', en dergelijke! (ZHN.)

MELKVEEHOUDERS VRAGEN VERHOOGING VAN DE MELKPRIJS.

Zaterdag j.l. waren de vertegenwoordigers van de melkveehouders van het district „Leiden” van de **Coöperatieve Melkafzet-Centrale G.A.** bijeen, in de vergadering heerste ernstige ontstemming over de hoogte van de melkprijs, zoals deze door de Regering is vastgesteld en welke ligt onder de door de CMC., zowel als door de Regeringsinstantie zelf berekenden kostprijs. De vergadering, welke meer dan 1000 veehouders vertegenwoordigde, verklaarde zich niet bereid deze prijsstelling te aanvaarden en besloot het hoofdbestuur op te dragen bij den betreffende minister ten sterkste te protesteren en deze bewindsman te wijzen op het grote belang voor de veehouders, dat zij, evenals elk Nederlander, hun product lonend kunnen afzetten en dat dit tevens nodig is in het belang van een regelmatige melkvoorziening. Uit de vergadering werd een telegram over deze aangelegenheid aan de minister verzonden.

LISSE. Melkvoorziening in gevaar - Om te voorkomen dat de melklevering wordt gestaakt vergaderde de afdeling Lisse en omstreken van de *Coöperatieve Melk Afzet Centrale* onder voorzitterschap van de heer H. Warmerdam uit De Zilk.

De voorzitter heette de aanwezigen welkom en leidde het grote vraagstuk van de nieuwen melkprijs in.

De veehouders hebben hun kostprijsberekeningen uit een aantal bedrijven van verschillende gronden en streken ter tafel gelegd en het staat onomstotelijk vast, dat voor een melkprijs van 15 cent per Liter de bedrijfsvoering met het huidige loon- en kostenpeil onmogelijk is.

Ook van Regeringswege is voor de melk een kostprijsberekening gemaakt en deze komt op 16½ cent per liter, waarboven gerekend moet worden op een winst van plm. 3 cent per liter voor de veehouder voor bedrijfsrisico en zorg voor de ouden dag.

Dit komt neer op een bedrijfswinst van f 1800 bij een bedrijf van 20 koeien met een gemiddelde opbrengst van 3000 liter per dier, wat toch niet overdreven mag worden genoemd.

De heer Biesheuvel, directeur van het CMC. te Leiden, wees de veehouders op de noodzakelijkheid allen zonder uitzondering de te nemen stappen te steunen en de mededelingen van de CMC. kalm en waardig uit te voeren; dan alleen kunnen we op succes rekenen.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 28/06/1947; p. 4/8

Gedeeltelijke opheffing van de melkdistributie gevraagd

Drie Nederlandse bonden van melkhandelaren-organisaties, die van mening zijn, dat honderdduizenden liters melk dagelijks zonder distributiebescheiden aan consumenten worden afgeleverd, omdat er op de melkveehouders geen controle wordt uitgeoefend, hebben zich in een uitvoerig telegram tot de minister van landbouw, visserij en voedselvoorziening gewend met het dringend verzoek de melkdistributie grotendeels op te heffen met toepassing van enige beperking ten aanzien van grootverbruikers en ijsbereiders.

Leidsch Dagblad, 13/06/1947; p. 2/8

VERZEKERING VAN REGELMATIGE MELKVOORZIENING.

Maatregelen voor West-Nederland.

In verband met gerezen moeilijkheden tussen de organisaties van de melkveehouders (C.M.C.) en de melkindustrie (I.I.V.) in de Westelijke zone van ons land, heeft het bedrijfsschap voor zuivel ter voorkoming van een eventuele stagnatie in de melkvoorziening in genoemd gebied als gevolg van dit conflict maatregelen genomen.

In een „Verordening tot wijziging van de zuivelverordening 1947, melklevering West”, is o.m. bepaald, dat het bedrijfsschap voor zuivel het percentage melk vaststelt, dat elke fabriek binnen het Westelijk gebied ontvangt van de veehouders aldaar.

Inzake het vervoer van de melk van veehouder naar fabriek is bepaald, dat dit uitsluitend geschiedt in opdracht van degene, die ook in het tijdvak van 13—27 April j.l. de melk deed vervoeren. Voorgeschreven is thans dat met inachtneming van de bestaande prijsvoorschriften de betaling moet geschieden rechtstreeks aan de veehouder of, indien deze lid is van de coöperatieve melkafzet-centrale, via deze organisatie als zijn gemachtigde.

Nieuwe Leidsche Courant, 12/06/1947; p. 4/8

Gevaar voor uitbreiding van melkstaking voorkomen

Bedrijfsschap voor Zuivel neemt maatregelen

Naar men aan de Nieuwe Leidsche Courant mededeelt, heeft het bestuur van het Bedrijfsschap voor Zuivel gisteren besloten, maatregelen te nemen betreffende het conflict tussen de Coöperatieve Melkafzet Centrale (coöperatie van 12.000 veehouders in West-Nederland) en de I.I.V. (vereniging van fabrikanten). Zij heeft de volgende bepalingen uitgevaardigd: De I.I.V. moet de melk franco fabriek ontvangen en moet de melk aan de C.M.C. betalen. Voorts zal de melk zodanig over de zeventig fabrieken in West-Nederland worden verdeeld, dat elke fabriek een gelijk percentage krijgt. Hiermede is dus het gevaar voor het uitbreken van een melkstaking voorkomen.

Nieuwe Leidsche Courant, 06/02/1948; p. 3/4

— In „Concordia” hield de C.B.T.B. een openbare vergadering, waarin als spreker optrad de heer J. A. Verhaar, dir. van de C.M.C., met het onderwerp: „De positie van de veehouders in het Westen des lands”. Allereerst gaf spr. een beschouwing over de boerenstand van voor de oorlog. Toen stonden de zaken er ook niet rooskleurig voor. Een grote fout van de boeren is, dat zij zich zo slechts organiseren. Schade in het bedrijf kan hierdoor niet worden vermeden. Bovendien moet er meer eenheid komen. Dan kunnen de boeren ook meer bereiken, zelfs bij de minister, die de vooruitgang van het bedrijf schromelijk in de weg staat, terwijl de industrie miljoenen-winsten maakt. In de positie van de boer dient zo spoedig mogelijk verbetering gebracht te worden, aldus spr. Na deze rede werd er nog flink van gedachten gewisseld.

Christelijke Melkslijters staan coöperatie voor Advies van hoofdbestuur op jaarvergadering Utrecht

In de jaarvergadering van de *Prot. Chr. Bond van handelaren in melk- en zuivelproducten*, welke te Utrecht is gehouden, zijn enkele belangrijke besluiten genomen, welke zowel voor de melkhandel, als voor de ontwikkeling van het bondsleven van betekenis zijn.

Ten aanzien van de „verontrustende machtsvorming” van lichamen als *CMC. FNZ* en *Sterovita* werd uitgesproken, dat de belangen van de leden bij deze lichamen niet veilig zijn en geadviseerd, de particuliere bedrijven zo hecht mogelijk aaneen te sluiten. Tevens werd besloten een bondsorgaan te doen uitgeven.

In zijn openingswoord heeft de voorzitter, de heer C. de Boer van Haarlem, gewezen op het feit, dat de bond, die tot nu toe te veel „Noordzeebond” was, bezig is uit te groeien tot een landelijke bond, hetgeen ook in het hoofdbestuur tot uitdrukking dient te komen, waarbij de volle nadruk dient gelegd te worden op het laten beheersen door de Christelijke-zedelijke beginselen, omdat deze de enige basis zijn, van waaruit oplossing van de sociaal-economische en maatschappelijke bedrijfs-organisatorische vraagstukken mogelijk is. Tevens belichtte hij enkele urgente vraagstukken als de vorming van slijters-coöperaties of belangengemeenschappen en de melk-distributie.

Uit het jaarverslag van de secretaris de heer H. A. Hoogewey, bleek, dat het ledental met 300 gegroeid was en nu meer dan duizend bedraagt. In verschillende plaatsen kwamen afdelingen tot stand. Er bestaat nauwe samenwerking met de zusterorganisaties, doch die met de nieuwe overkoepelingsorganisatie „de Federatie” verliep niet zo vlot als gewenst zou zijn.

Uitvoerig werd van gedachten gewisseld over de voorstellen van de afdeling Delft en de daarop uitgebrachte prae-adviezen, inzake de toenemende machtsvorming van de boerencoöperatie „CMC”, „FNZ” en de trustvorming van het concern „Albert-Hein-Sterovita.”

De vergadering sprak als haar oordeel uit, dat de belangen van de bondsleden, bij deze lichamen niet veilig geacht kunnen worden en elke vorm van steun aan deze bedrijven de positie van de zelfstandige kleinmelkhandel moet verzwakken. De leden werd geadviseerd, de bevordering en oprichting van slijters-coöperaties voor te staan, teneinde door hechte samenwerking van de slijters te komen tot het stichten van eigen bedrijven, het deelnemen aan bestaande slijterscoöperaties, gezamenlijk inkopen van melk- en melkproducten van kleine particuliere bedrijven.

Mocht coöperatievorming niet mogelijk zijn, dan trachte men met de bestaande particuliere bedrijven een belangengemeenschap te vormen, waarbij dan tevens gedacht dient te worden aan medezeggenschap en winstdeling. Bij het vormen van slijterscoöperaties en belangengemeenschappen, zo werd voorts geadviseerd, overwege men de mogelijkheid, de particuliere boeren daarbij op te nemen, teneinde alzo een gesloten kring te verkrijgen tot waarborg van een goede en gezonde consumptie-melkvoorziening. Dit prae-advies werd met algemene stemmen aanvaard.

De voorstellen met betrekking tot het bondsorgaan werden eveneens aangenomen, waarbij het hoofdbestuur machtiging werd gegeven, deze plannen nader uit te werken.

Tot voorzitter werd gekozen de heer W. Vaandrager te Rotterdam en tot nieuwe bestuursleden werden gekozen de heren H. W. Kramer, Den Helder, R. B. Kikkert, Hoogeveen, G. Poldermans, Vlissingen en A. van Buuren, Delft. Herkozen werden de heren C. de Boer, Haarlem, J. van Hooidonk, Leiden en A. Roosendaal, Utrecht.

De CMC.: bijna enige boerencoöperatie in het Westen

Vraagstuk der melkvoorziening vraagt voortdurend de aandacht

Zonderen wij het Noordelijk deel van Noord-Holland, waar zich een coöperatieve zuivelindustrie naar Fries model ontwikkelde, uit, dan kan geconstateerd worden, dat in het Westen van ons land geen boerencoöperatie van betekenis ontstond. Hierin is na de oorlog verandering gekomen. Ook in Zuid-Holland en het Zuidelijk deel van Noord-Holland, welke gebieden gewoonlijk het consumptie-melkgebied worden genoemd, ontwikkelt zich thans gaandeweg een boerencoöperatie.

Vóór de oorlog bestonden hier en daar organisaties van consumptie-melkers, melkveehoudersbonden, die geen invloed van betekenis hebben uitgeoefend.

In de vele conflicten, in het einde van de vorige eeuw en het begin van deze eeuw tussen de melkverwerkende industrie en de melkleverende boeren ontstaan, moesten de boeren steeds de vlag strijken.

Eerst in de crisisjaren rond 1930 kreeg de boerenorganisatie wat meer de wind in de zeilen en dat haars ondanks. De zuivelindustrie in het overige deel van ons land trachtte in die crisisjaren in het Westen een afzetgebied te vinden, waardoor grote moeilijkheden in het typische consumptie-melkgebied dreigden te ontstaan. De regering greep in en door dit ingrijpen werd het consumptie-melkgebied gesloten voor de buiten dit gebied gewonnen melk.

De uitvoering der maatregelen werd opgedragen aan twee organisaties, die publiekrechtelijke bevoegdheid kregen, de Consumptiemelkcentrale (CMC.) als boerenorganisatie en de Algemene Vereniging voor Melkvoorziening (AMV.) als organisatie van melkindustrie en melkhandel.

Een lang leven was deze organisaties niet beschoren. Al in de eerste bezettingsjaren verdween de AMV., haar taak werd overgenomen door het *Bedrijfschap voor Zuivel*.

Tal van maatregelen werden tijdens de bezettingsjaren genomen, waarvan het standaardisatiegebod wel de grootste invloed heeft gehad. Hierdoor toch kregen de standaardisatiebedrijven grote betekenis en invloed. Te groter werd die invloed, toen de *Consumptiemelkcentrale* als leverancier steeds meer in betekenis afnam en enorme hoeveelheden aanvullingsmelk uit het overig deel van ons land naar het Westen moesten worden gebracht. Al deze aanvullingsmelk werd via de consumptiemelkbedrijven in consumptie gebracht. De situatie is thans zó, dan alle consumptiemelk via deze melkinrichtingen wordt geleverd.

De *consumptiemelkcentrale*, die het wat langer uithield dan de AVM., verdween tenslotte ook van het toneel en er bestond dus geen boerenorganisatie meer.

Nieuwe organisaties

In het laatste oorlogsjaar ontstond toen een nieuwe boerenorganisatie, de Coöperatieve Melkafzet-Centrale, die vooral na de bevrijding haar propaganda onder de boeren begon en die er thans in is geslaagd, vrijwel alle consumptiemelkers te organiseren. Ook de melkverwerkende industrie verenigde zich in een nieuwe organisatie, de Industriemelk-Inkoop-Vereniging en de situatie is dus thans zó, dat evenals vóór de oorlog er twee verenigingen bestaan, de coöperatieve boerenvereniging, de CMC., en de IIV., als organisatie van de industrie.

Anders dan de oude CMC. en AVM. hebben zij geen verordenende bevoegdheid. Het doel van de CMC. kan, aangezien zij niet over een eigen verwerkende industrie van betekenis beschikt, slechts zijn: het verkopen van de door haar gewonnen melk. Als kopers kunnen slechts fungeren de melkindustrieën en -inrichtingen binnen het door de CMC. bestreken gebied.

De CMC. en de IIV. zijn dus op elkaar aangewezen en, waar beide tegenovergestelde belangen hebben, is hier een rijke bron voor conflicten aanwezig. De IIV. toch beschikt over het industriële apparaat, de CMC. over de grondstof, een product evenwel, dat zeer bederfelijk is en onmiddellijk na de winning verwerkt moet worden. Beide keren dat IIV. en CMC. in contact zijn geweest hebben de onderhandelingen niet tot een resultaat geleid. Beide keren heeft het *Bedrijfschap voor Zuivel* moeten ingrijpen, waarbij geconstateerd kan worden, dat de CMC. als overwinnaar uit de strijd te voorschijn is gekomen.

Van betekenis bleek bij deze conflicten, dat de CMC. over het vervoersapparaat beschikt, waardoor de afhankelijkheid van de melkindustrie in het winningsgebied kleiner is geworden. In 1946 slaagde zij er in, de melk af te zetten deels buiten het winningsgebied, deels bij de buiten IIV.-verband werkende industrie, binnen het winningsgebied.

Een van de belangrijkste voorwaarden, waaronder thans de melk door de CMC. geleverd wordt, moet dan ook geacht worden de bepaling, dat de CMC. levert *franco-fabriek*. Het zwakke punt in de boernorganisatie - die thans een 12000 leden omvat (binnen het district Leiden een 1200) en daarmee het grootste percentage van de consumptie-melkers - is, dat zij niet over een verwerkingsapparaat beschikt. Zij heeft dit zelf blijkbaar ingezien en getracht een eigen industrie te stichten. De enkele coöperatieve fabrieken zijn in het geheel echter nog van geringe betekenis. In een conflict van enige omvang zou zij voor de afzet van haar melk (in voorjaar en zomer al een twee miljoen liter per dag) zijn aangewezen op de zuivelindustrie buiten het winningsgebied. Daarom is ook de beschikking over een vervoersapparaat van zo grote betekenis.

Een conflict van belang zou evenwel de melkvoorziening in het Westen ernstig in gevaar brengen en uiteraard houdt dus de overheid een oog in het zeil.

Overigens is te verwachten, dat het vraagstuk van de melkvoorziening nogmaals in zijn geheel zal worden bekeken. De op 23 Juni j.l. door de *Stichting voor de Landbouw* in overleg met de *Alg. Ned. Zuivelband* (FNZ.) geïnstalleerde commissie, die als taak heeft de meest verantwoorde bestemming van de in Nederland geproduceerde melk na te gaan, zal ongetwijfeld haar aandacht besteden aan de hier en daar vaak chaotische toestanden op het terrein der consumptie-melkvoorziening.

In zijn installatierede herinnerde de heer Louwes aan zekere „grimmige aspecten”, die dit bestemmingsvraagstuk biedt. Verder merkte hij op, dat in Nederland niet gauw een regering zal worden gevonden, die de Nederlandse boer in beginsel een redelijke prijs voor de melk zal onthouden, maar hieraan tevens de voorwaarde zal verbinden: doelmatige productie, doelmatige verwerking, doelmatige afzet.

Ook de niet-ingewijde weet, dat op elk der aangewezen terreinen en zeer zeker niet in het minst in het Westen van ons land, wel het een en ander ontbreekt. Het vraagstuk van de melk zal nog vele malen de aandacht vragen.

In grote steden alleen melk voor kinderen en zieken

Conflict tussen melkbedrijven en boterfabrieken doet aanvoer spaak lopen

De melkaanvoer naar Den Haag, Rotterdam en Amsterdam dreigt in de komende dagen gestagneerd te orde. Naar schatting zal dezer dagen 20 tot 30 procent minder melk te koop zijn dan normaal. De handel verzoekt om clementie bij het publiek. Koop uitsluitend melk voor zieken en kinderen, zo luidt het advies. Hoe lang deze situatie duren zal, is niet te voorzien.

Dit is een gevolg van strubbelingen tussen de „Melk-inkoopvereniging” in het Westen van het land en verschillende fabrieken in gebieden, waar voldoende melk voor verkoop naar elders beschikbaar is. De inkoopvereniging zal voor de komende vier dagen 3½ miljoen liter tekort komen. De voorraden melkpoeder zijn geblokkeerd voor de winter.

In het Westen wordt niet voldoende melk geproduceerd voor de grote steden. Geregeld wordt per tankauto „aanvullingsmelk” uit andere gebieden aangevoerd. Voor het eerst sinds de oorlog is dit jaar de directe handel tussen verkopers en kopers vrijgegeven. Het bedrijfschap controleerde voordien de melkafzet, maar men kan nu weer kopen waar men wil.

Deze maatregel gaf van de zomer al moeilijkheden. Een aantal boterfabrieken³⁾ moest door overvloed van melk en gebrek aan afzetgebied de melk voor slechte prijzen aan de Melk-inkoopvereniging overdoen. Deze vereniging controleert bijna 75 pCt. van de inkopen voor het Westen, n.l. voor 65 fabrieken; waaronder alle Haagse bedrijven. Nu de melkstroom is verminderd en de afzetmogelijkheden voor boter zijn verbeterd, vragen de boterfabrieken de maximumprijzen.

De Melk-inkoopvereniging (die volgens deskundigen vele verkopers deze zomer te zeer in het nauw heeft gedreven) wil de gevraagde prijzen niet betalen en dat zou de oorzaak van het melkgebrek zijn.

Vordering.

De inkoopvereniging kan het bedrijfschap vragen om vordering toe te passen, maar dit wordt zowel voor kopers als voor verkopers een onvoordelige zaak. Vordering kan namelijk alleen geschieden tegen de richtprijs, de laagste mogelijke voor de verkoper dus. En de koper, die vordering vraagt, moet een heffing betalen van f 1.25 per 100 kg. Bij vrije aankoop, beneden de maximumprijs, krijgt het ontvangende bedrijf f 1.40 per 100 kg, van elders aangevoerde melk als toeslag, plus de vrachtprijs. De leveranciers zijn verplicht, te allen tijde 10 procent van de bij hen aangevoerde melk voor consumptie beschikbaar te stellen. Deze verplichting is echter overdraagbaar.

Deskundigen menen, dat de strubbeling (die dus zuiver een handelskwestie is) vrij spoedig moet worden opgelost. Een zekere leveringsplicht is er dus altijd, maar men is vrij te leveren aan wie men wil. De gevraagde hoge prijzen acht men het gevolg van de lage prijzen van deze zomer. De literprijs voor het publiek werd toen gehandhaafd, zodat de verdiensten via de inkoopvereniging aanzienlijk waren. De boterfabrieken willen nu hun verlies inhalen.

³ Voor ‘boterfabrieken’ leze men hier zuivelfabrieken en consumptiemelkbedrijven (ZHN.)

Gezond vee gezonde melk

Toeslagen voor t. b. c.-vrij vee gaan in Mei omhoog

De heer B. v. d. Heide: „Alle reactiedieren moeten geïsoleerd worden”

(Van onze landbouwmedewerker)

Van de melk in de grote steden in het Westen des lande wordt 85% gecontroleerd door de *Coöperatieve Melk Centrale*, zo verklaarde ons de heer B. van der Heide, directeur van de CMC. in Den Haag. Deze Centrale moet als een verlengstuk van het boerenbedrijf worden beschouwd. Het belang van de CMC. is echter ook duidelijk voor het grote publiek, als men weet, dat zij aan haar 12.000 leden toeslagen uitkeert op melk van tbc-vrije bedrijven. Van nog veel meer belang is, dat zij door deze toeslageregeling het tbc-vrij maken van de melkveestapel helpt bevorderen.

De tbc-bestrijding is van zo'n enorm belang, zowel voor het boerengezin, als voor de veestapel, voor de volksgezondheid en voor de export, dat alle middelen moeten worden aangegrepen om deze bestrijding te stimuleren. Eén van de belangrijkste middelen daartoe is een betalingswijze, die zeer duidelijk onderscheid maakt tussen melk van besmette bedrijven en melk van reactie-vrije en tbc-vrije bedrijven.

Verhoogde toeslagen.

Met ingang van het nieuwe melkjaar, dus omstreeks 1 Mei 1950, zal de extra toeslag voor reactie-vrije bedrijven worden verhoogd tot 50 cent per 100 kg melk. Tbc-vrije bedrijven zullen een extra toeslag ontvangen van een gulden per 100 kg melk. Reactievrije of tbc-vrije bedrijven, die als „hygiënisch melkwinningsbedrijf” worden erkend, krijgen bovendien 50 ct. per 100 kg melk extra. Voor de desbetreffende bedrijven betekent dit extra inkomsten van vele honderden gulden, zelfs veelal meer dan f1000.

„Hoe kunnen nu bedrijven met reactiedieren hun veestapel reactievrij maken en op die manier van de extra toeslagen profiteren?”

Er is maar één weg: volkomen isolering van de reageerders. Sinds vele jaren wordt de strijd tegen de tbc. gevoerd. Enkele duizenden boerderijen hebben zich weten vrij te maken, maar ook vele duizenden hebben na een aanvankelijke daling van het reactiepercentage moeten ondervinden, dat er weer een terugslag kwam. Men was dan weer verder van het beoogde doel verwijderd. Hieruit valt echter te leren, dat zolang een veestapel nog reactiedieren bevat, voortdurend rekening moet worden gehouden met ernstige besmettingskansen. Het aantal smetstofverspreiders onder de reactiedieren is zeer groot, veel groter dan men vroeger wel meende.

De enige remedie is isolering, maar in de praktijk komt hiervan helaas meestal weinig terecht, doordat de stallen zich er niet toe lenen. Er is evenwel een andere vorm van isolatie, zo zeide de heer Van der Heide, en wel: verwijdering van alle reactiedieren van het bedrijf. Wanneer hiermee een belangrijk aantal dieren uit een veestapel is gemoeid, betekent dit, dat er geldelijk een regeling dient te zijn, die de financiële gevolgen van een dergelijke opruiming opvangt.

Voorschotregeling.

Deze financieringsregeling nu is door de CMC. dezer dagen in het leven geroepen en komt hierop neer, dat de boer die zijn reactiedieren binnen 20 dagen na het jaarlijkse onderzoek op het voorkomen van tbc heeft opgeruimd, een voorschot op de extra toeslag op de melk van

zijn dan reactievrije bedrijf kan krijgen ten bedrage van f 125 per reageerder. Over dit voorschot is een rente van 4 pct. verschuldigd, doch terugbetaling van voorschot en betaling van rente worden verrekend met de extra toeslag, waarop men van 1950/51 af recht heeft. Dit betekent, dat de boer het voorschot terugbetaalt door middel van de extra toeslagen, die hij niet zou hebben ontvangen, indien hij zijn reactiedieren niet had opgeruimd.

Deze regeling geldt niet voor Voorne en Putten, omdat daar bijzondere bepalingen in het leven zijn geroepen in verband met de verplichting om alle reactiedieren van dit eiland te verwijderen.

„Heeft dit verkopen van reactiedieren nu wel enige zin?” zo vroegen wij de directeur van de CMC., en we merkten op, dat het er weinig toe doet, of een met tbc. besmet rund naar elders wordt overgebracht: „Het Westen is immers toch al jarenlang gebruikt als vergaarbak voor tbc.-vee. dat men in andere provincies kwijt wilde en naar het Westen verkocht?” „Zo eenvoudig ligt de zaak niet” Het zou inderdaad beter zijn alle met tbc. besmette dieren daadwerkelijk op te ruimen, maar dit zou miljoenen kosten. De nu gevolgde weg is wel dege-lijk nuttig.

Onze tbc-runderen kunnen besmet worden op stal (door de reactiedieren van de boer zelf) en in de weide zowel door eigen reageerders als door reageerders van de buurman). Algemeen neemt men aan, dat de besmettingskansen op stal aanmerkelijk groter zijn dan in de weide. Verwijdert men nu de reactiedieren uit een veestapel, dan wordt de kans, dat wéér infectie optreedt, zeer belangrijk verkleind."

„Kunt U dat nader verklaren?"

„Ja, neemt U bijvoorbeeld, dat van onze 12.000 melkveehouders er 4000 een vrij- en 8000 een besmet bedrijf bezitten en dat door verplaatsing van reageerders bereikt zou worden, dat 8000 stallen tbc-vrij zouden worden en 4000 zwaarder werden besmet, dan is er, ook bij eenzelfde aantal reactiedieren, een belangrijke winst geboekt. De concentratie der reageerders maakt de besmettingskansen namelijk aanmerkelijk kleiner Natuurlijk mogen reageerders niet terecht komen op vrije bedrijven en een boer, die zijn reageerders opruimt, zal uitsluitend tbc-vrije dieren dienen aan te kopen”.

„Daaraan mankeert het misschien nog wel?"

„Natuurlijk moet de boer oppassen er geen dieren bij te kopen, die niet van een deugdelijk certificaat van de Gezondheidsdienst voor Dieren zijn voorzien. Overigens moeten we afwachten wat het nationale plan inzake de bestrijding van runder-tbc zal brengen, want met onze eigen regeling voor het Westen van het land kunnen we wel een heel eind in de richting van tbc-vrije bedrijven komen, maar uiteindelijk zal heel Nederland één tbc-vrij bedrijf moeten worden. Als om zo te zeggen de Amerikanen onze melk willen kopen, dan zien ze naar Nederland als geheel - het is op de wereldkaart toch maar een stipje - en niet naar een onderdeel, dat tbc.-vrij zou zijn. Onze Nederlandse melk moet tbc-vrije melk zijn, anders gaan de bestellingen van het buitenland, zoals onlangs is gebeurd, onze neus voorbij en profiteert Denemarken er van”.

1950

De Soester 1950-01-13

CMC. MEER IN TREK DAN „GALAK”

SOEST, Was de zaal van hotel Groeneveld aan de Rijksweg de vorige week, toen de CMC. de boeren opriep om hun melk via de Coöperatie te verkopen, tot in de uiterste hoeken gevuld, Donderdagavond, toen de Mij. „Galak” daar de belangen van het particuliere melkbedrijf bepleitte, waren er slechts 50 à 60 boeren aanwezig.

De Spr. van deze avond wees de boeren erop, dat de prijs van de kaas en boter thans boven de richtprijs uitgelopen was, zodat de boeren beter de melk aan de industrie kunnen verkopen dan deze via de coöperatie voor de consumptie in de handel te brengen.

Hiertegen gingen verschillende aanwezigen, leden van de CMC. in debat, doch het resultaat was uiteindelijk, dat toch een twintigtal boeren voorlopig de toezegging deed met de „Galak” in connectie te treden.

In hoeverre hieraan verdere vorm wordt gegeven moet worden afgewacht, want er moeten een 300 koeier in zulk een rayon zijn wil de melklevering rendabel gemaakt worden.

Vrijdagmorgen was er opnieuw een bijeenkomst in „Groeneveld” ditmaal geleid door de Utrechtse Melkcentrale, die er bij de boeren op aan drong, om in deze omgeving een kleine coöperatie te vormen, die zich dan zou kunnen verbinden met de UMC.

Zoals bekend, gaan UMC. en CMC gedeeltelijk hand in hand. Er was Vrijdagmorgen echter zeer weinig belangstelling voor deze derde bijeenkomst en resumerend kan worden geconstateerd, dat de *Coöperatieve Melk Centrale* voorsnog de grootste aanhang heeft en haar positie vrijwel ongeschokt handhaaft.

Rond de melkafzet

Boeren bespreken deze materie

EEMNES. Uit Eemnes, Baarn, Soest, Pijnenburg en de Vuurse waren gisterochtend de boeren op uitnodiging van de CMC. naar hotel Groeneveld gekomen om te beraadslagen over de coöperatieve melkafzet.

De heer **B. v.d. Heide, directeur van de CMC.**, hield een propagandarede, waarin hij de melk betitelde als een van de meest bederfelijke producten. Vandaar dat de melk minstens één, doch liefst tweemaal per dag moet worden verkocht, hetgeen de veehouder in een dwangpositie brengt en waarvan de afnemer gaarne misbruik wil maken. Een verweer daartegen vonden de boeren in het oprichten van coöperaties, terwijl de veehouders die zelf kaas maakten, reeds een wapen in handen hadden.

De historie.

Vervolgens gaf spr. een historisch overzicht. In 1886 werd in Warga (Fr.) de eerste coöperatieve zuivelfabriek opgericht en velen volgden daar nadien. In het westen des lands ging dit minder vlot, men was minder voor de coöperatieve gedachte geporteerd.. Het Gooi telde slechts één kleine coöperatieve zuivelfabriek. n.l. „*De Goede Verwachting*”. De oorzaak dat hier in het westen de coöp, fabrieken niet gewild waren, was gelegen in het feit, dat door de zelfkazerij de boeren minder afhankelijk waren en men aan de grote steden een grote melkafzet had.

De oude CMC., hoewel de naam het wel zou zeggen, was in feite geen coöperatieve, doch liep geheel aan de leiband van de overheid. Dit bevorderde de goede gang van zaken niet, hetgeen vooral in de jongste wereldoorlog merkbaar was, toen prijzen en bestemming van de melk vastlagen! Uit overweging, dat er na de oorlog weer een overproductie van melk zou komen, hebben toen enige vooruitstrevende boeren een **nieuwe CMC.** opgericht. Op 23 December 1945 begon deze nieuwe *Coöperatieve Melkcentrale* haar werk en telde toen reeds 9000 leden, welk getal reeds is opgeklommen tot thans 12000. Aan dit bedrijf dat zich onafhankelijk had gemaakt, zat heel wat vast. Er zijn thans 70.000 melkbussen en een wagenpark van vrachtauto's, zodat door het een en het ander ongeveer anderhalf miljoen gulden in dit bedrijf is geïnvesteerd.

Nieuw contact.

In 1946 kwam door bemiddeling van de voorzitter, de heer v. Vliet, contact tot stand met een melkfabrikant, die 2 fabrieken bezat. Men werd het met elkaar eens en deze fabrikant ging de melk van de CMC, verwerken. Deze vorm van samenwerking is in de bijna 4 jaar, welke sinds zijn verlopen, zeer vruchtbaar gebleken. Later werd nog contact verkregen met enige fabrieken, zodat men ten slotte thans over een groot aantal fabrieken de beschikking heeft. Maar deze gang van zaken was niet ieder naar de zin en met name de fabrikanten namen stelling en deze stichtten een belangengemeenschap, de „MIV.”⁴ Dit neemt niet weg, dat 45 eigen fabrieken. benevens die van de belangengemeenschappen, achter de CMC. staan. Zo juist werd weer een overeenkomst afgesloten, met de fabriek „De Volharding” in Nijkerk. die zich speciaal zal gaan toeleggen op de fabricatie van poedermelk. Hierdoor wordt verkregen dat er nimmer sprake meer zal zijn van melkoverschotten, de grote boeman van de CMC. Deze levering valt te meer toe te juichen, daar de boeren de ondermelk voor veevoeder terugkrijgen, hetgeen op uitstekende wijze is geregeld.

⁴ Melk Inkoop Vereniging!

Waarschuwing.

De spreker liet een waarschuwend geluid horen, opdat de boeren hun belang blijven inzien en gezamenlijk staan achter de CMC. Dit is vooral thans nodig, nu de particuliere fabrikanten alles in het werk stellen om het verloren terrein te herwinnen. Hij constateerde nog eens dat de CMC.-leden de volle waarde van de melk vergoed krijgen, omdat de CM.C. alle gemaakte winst als werkkapitaal aanwendt en daarover aan de leden 4% rente betaalt. Aan het slot van zijn betoog constateerde spr. dat geleidelijk aan de positie van de boer wordt verstevigd.

Vragen gesteld.

Nadat de heer v.d. Heiden zijn rede had beëindigd, werden uit de vergadering nog talrijke vragen gesteld. Met het stellen en beantwoorden ging nog ruim een uur heen, Een der belangrijkste klachten was wel die over de onzorgvuldige wijze van inenten op tbc. waardoor koeien besmet werden verklaard, die het niet zijn en waaronder de melkprijs noodwendig lijdt.

JE MELKVEEHOUDERS ZIJN OP HUN HOEDE. ZIT VERSTEVIGEN HUN POSITIE

De melkveebedrijven, die, gebonden als zij waren gedurende de bezetting, en voorschriften, waardoor de melkprijs in de na-oorlogse tijd aan allerlei vast lag en de bestemming van de melk evenzeer bepaald was, kunnen, nu deze toestand verleden tijd is geworden, het initiatief zelf weer in handen nemen.

Reeds in de bezettingstijd staken de meest vooruitstrevende melkveehouders de hoofden bij elkaar, in het bewustzijn, dat toen al maatregelen dienden te worden genomen, om voor de melk een goed gehonoreerd afzetgebied te zoeken.

De tot nu bestaan hebbende CMC. was beslist niet de coöperatie, welke zij bedoelden. Op 23 December 1945 kwam de **nieuwe coöperatie Melkcentrale** op gang, inmiddels uitgegroeid tot 12000 leden. Men maakte zich onafhankelijk van de melkinkoopvereniging door eigen materiaal aan te schaffen. Er werden belangen gemeenschappen gesloten met diverse fabrieken, zodat er thans 45 fabrieken bij betrokken zijn. De fabrikanten, die zich hier maar matig mee verenigen konden, organiseerden zich in de MIV.

Momenteel zijn de particuliere fabrikanten zeer actief, maar de CMC. in nieuwe vorm, is op haar hoede. Met „*De Volharding*” uit **Nijkerk** werd voor deze omgeving een overeenkomst aangegaan. Deze fabriek maakt poedermelk en dat betekent voor de aangesloten boeren, dat het zomerse melkoverschot in poedervorm voor een goede prijs kan worden verkocht. Als indirect voordeel komt hier nog bij, dat die als veevoeder kan worden gebruikt.

De leden van de CMC. krijgen de waarde van de melk volledig vergoed; geheel de winst wordt onder de leden verdeeld

„Stap voor stap wordt zo de positie van de boer verstevigd”. Hiermede besloot de heer v.d. Heide zijn gloedvol uitgesproken propagandistisch betoog, dat hij Vrijdag j-1., namens de CMC., voor talrijke boeren uit de omgeving hield.

Op deze bijeenkomst werd van afdelingsbestuurszijde tevens een ernstige klacht geuit, over de wijze, waarop sommige dierenartsen de tbc-bestrijding bij de boeren uitvoeren. Er werd ronduit gezegd, dat er soms „*met de pet naar gegooid wordt*”- Deze klacht vond een krachtige ondersteuning bij de verzamelde boeren, doch de heer v.d. Heide, directeur van de CMC. wees er op, dat de vele goede resultaten als normaal worden beschouwd, terwijl misstappen in de brede worden verhaald.-

Ten slotte is de wetenschap wat betreft de tbc-bestrijding onder het vee nog lang niet volmaakt en is het speciaal voor de dierenarts moeilijk direct „open-tbc.” te constateren. De praktijk wijst uit, dat de dierenarts drie procent achterhaalt, terwijl bij ‘t slachten van tuberculeus vee blijkt, dat 30, procent aan open t.c. lijdt. Wel wilde hij toegeven, dat het tbc-onderzoek hier en daar nauwkeuriger kon geschieden. Onlangs nog werd aan twee dierenartsen in Groningen, het recht ontzegd dergelijk onderzoek verder voort te zetten.

Het afdelingsbestuurslid de heer Hilhorst accentueerde de consequenties, die onnauwkeurig onderzoek voor de veehouder schept. Worden bij hem b.v. twee koeien als tuberculeus aangemerkt, dat verliest hij het z.g. waarborgteken G.G. en ontvangt daardoor minder geld voor zijn melk. Zijn de koeien derhalve onjuist als tuberculeus aangemerkt, dan krijgt hij, zonder hiertegen veel te kunnen uitrichten, minder inkomsten. Immers een heronderzoek te krijgen, is niet gemakkelijk. Uit de vergadering werd nog naar voren gebracht, dat het niet juist zou zijn,

dat de boeren een tbc-vrije stal een meeropbrengst in geld hebben. Degenen, die toch al met tbc. te kampen hebben, moeten dan via het premiefonds aan hun meer gelukkige collega's betalen, zo werd geredeneerd. De heer v.d. Heide zette echter uiteen, dat het premiestelsel voor de tbc-vrije stallen zeer noodzakelijk is als men de kwestie in groot verband ziet. Ten slotte moet ons land concurreren tegen b.v. Denemarken, dat vrijwel tbc-vrij is en de afnemers, w.o. Amerika, stellen hoge eisen. Daarom is het doel: „Binnen 5 jaar alle vee in ons land tbc-vrij”.

Ten slotte waarschuwde de heer v.d. Heide, dat West-Nederland niet, zoals vroeger, de vuilnisbak van ons land wordt en dat hier niet het tuberculeuze vee wordt aangetrokken. Ook in dit verband is de premieregeling nuttig.

1951

Leidsch Dagblad, 1951-02-01; p. 5/16

LEZING OVER MELK

LEIDEN (?). In *Huize Den Deyl* werd gisteravond een vergadering gehouden van de Vereniging, van oud-leerlingen van landbouwonderwijsinrichtingen Wassenaar. Voorschoten en Omstreken, waarin als sprekers optraden de heren C. Siewertsen van het M.L.V en ir Noordam van de CMC. Voor beiden was het onderwerp „De melkvoorziening in het Westen van het land”, waarbij eerstgenoemde sprak over de rol van de particuliere fabrieken en laatstgenoemde over de rol der coöperaties.

De heer Noordam verkreeg als eerste spr. het woord. Spr. gaf een overzicht van de toestand van voorheen, toen de boer geheel afhankelijk was van de melkhandel die een willekeurige prijs bood en bij niet-aanvaarding de melk aan de boer liet. De CMC. is toen gesticht met het doel om voor de boer de hoogste prijs te krijgen, speciaal in de tijd van de overmelk, welke nu wordt verwerkt in de eigen fabrieken. Door deze en nog, andere maatregelen is de dwangpositie van de melkveehouder verdwenen.

De heer Siewertsen verklaarde zich geen tegenstander van de coöperatie, welke z.i. veel goeds heeft verricht. Zowel in de coöperatie als in de vrije handel ziet hij een gevaar, in de coöperatie, dat zij, te ver doorgevoerd precies goed is voor nationalisatie. Zij kan zich verder uitstrekken dan melk, allerlei andere producten ter hand nemen en wat wordt dan de, positie van de boer? Hij is dan gearriveerd bij een soort communistische maatschappij, waarin hij alleen maar heeft te werken. Niet te onderschatten zijn de particuliere ondernemingen.

Amerika heeft er zijn grootheid aan te danken. Aan de vrije handel is nog een flink deel van het product over gebleven en de boer is daarbij gebaat!

Er was gelegenheid tot het stellen van vragen, waarvan de heer Siewertsen een belangrijke portie te verwerken kreeg. Hij beantwoordde zijn ondervragers zeer uitvoerig.

De Bel, 1951-11-16; p. 314

JAARVERSLAG 'DE CÖOP. MELKCENTRALE 1950'51'.

BLARICUM. Het jaarverslag van de *Coöperatieve Melkcentrale*, waarvan een der afdelingen kortgeleden in Blaricum een vergadering hield - en dus niet de *N.V. Gooise Melkcentrale te Hilversum*, zoals wij ten onrechte vermeldden - geeft met duidelijke cijfers aan, van welk een betekenis deze centrale is in de verhouding van de melkverbruikers en melkproducenten. In het westen van ons land is de CMC, verreweg de grootste leverancier van consumptiemelk.

Door de leden werd in het afgelopen jaar niet minder dan 530.837.800 kilogram melk geleverd. De omzet van de CMC., bedroeg over 1950-1951 niet minder dan 115 miljoen gulden. Na afschrijving van ruim f 1.7 miljoen en reservering van ruim f 100.000.- wordt aan de leden rond f 2.7 miljoen tegoed geschreven. Het ledenkapitaal overschrijdt daardoor ruimschoots de 10 miljoen gulden. De CMC, exploiteert verschillende melkinrichtingen en zuivel-fabrieken en is daarnaast geïnteresseerd bij vele andere ondernemingen op het gebied van melk en zuivel.

Contactavond van het district Leiden CMC. heeft in acht jaren heel wat opgebouwd

LEIDEN. Gisteravond was de Stadsgehoorzaal stampvol met leden van de „Coöperatieve Melkcentrale g.a. (CMC.)’ uit het district Leiden voor de contactavond, welke in Februari de watersnoodramp was afgelast. De heer J. Rijlaarsdam, voorzitter van het district Leiden, heette allen welkom, in het bijzonder de heer Van Vliet, oud-voorzitter, het bestuur van het district en de afdelingsbesturen. Spreker wees er op, dat deze volle zaal getuigde van de eenheid in de CMC. en dat juist door die eenheid reeds zoveel bereikt was.

De directeur van de CMC., de heer B. v.d. Heiden, gaf hierna een overzicht van het werk van de CMC. De situatie in de veehouderij is momenteel niet precair. Er wordt een behoorlijke prijs gemaakt en sinds enkele dagen verkeren wij niet meer in de onzekerheid over het prijsbeleid der regering voor het komende jaar.

Als we het heden gaan vergelijken met een vijftien jaren terug, is er sprake van een grote vooruitgang. De bedrijfsvoering op ons bedrijf is sterk verbeterd. Ook de economische situatie is stukken beter dan in de dertiger jaren. Toen hadden we het crisisbeleid, dat er op gericht was om de boer de kop boven water te doen houden.

In die tijd kwam de behoefte om samen iets op te bouwen en in 1938 begon wat nu de oude CMC. genoemd wordt, te draaien. Echter in een heel andere vorm dan de tegenwoordige. Al was het alleen maar het regeringstoezicht op de CMC. Alles moest over Den Haag lopen en de boeren hadden zelf weinig of niets te vertellen. Toch werd er wel het een en ander bereikt. Er werd wat op gevonden om de overmelk in de zomer langs behoorlijke weg af te zetten; de verplichte TBC-bestrijding e.a.

In 1945 begon de nieuwe CMC. Mede door de geheel andere verhoudingen verschilt deze CMC. in sterke mate van de oude. Nu geen regeringstoezicht, maar op eigen kracht werken en op eigen benen staan. Al was het begin moeilijk. Er zijn nu 7 districten met 75 afdelingen. De meest democratische weg wordt nu bewandeld, want de 12.000 leden van thans hebben allen gelijke rechten en kunnen hun invloed doen gelden via de ledenraad.

Begonnen werd met het vervoer van de melk en er werd voor f2 miljoen gulden aan melkbussen gekocht. Daarna begon de CMC. zich te bemoeien met de afzet. In 1946 werden contacten gelegd tussen de coöpererende boeren en de melkfabrieken. En deze contacten hebben goede resultaten afgeworpen.

Het prijsbeleid is stukken gezonder dan voor de oorlog. Dit is mede te danken aan het overleg van de CMC. met de hogere regionen. De minister en de Stichting van de Landbouw hebben nu een minimum-garantie gegeven voor een redelijke prijs. Spreker gaf de leden de verzekering, dat het bestuur alle mogelijke moeite zal doen om boven deze minimumprijs te maken wat er te maken valt. Er werd in deze acht jaren heel wat opgebouwd. De CMC. heeft een reservefonds van f 800.000; een ledenkapitaal van 12 miljoen gulden en een omzet van f125.000.000. Vier melkfabrieken zijn volledige eigendom en zij kan meepraten in negentien particuliere ondernemingen.

De heer v. d. Heiden besloot met de spreuk “Eendracht maakt macht”. In deze eendracht zijn wij samen sterk om in gevallen van nood de ergste klappen op te vangen.

Het Kleinkunst-ensemble van Kees Stet vulde het verdere gedeelte van de avond met een gevarieerd programma onder het motto: “Een avond die je niet vergeet”. Vooral Kees Stet als het boertje uit West-Friesland liet de zaal flink lachen. De leden van de CMC. zullen deze avond zeker nog lang in het geheugen houden.

1954

De Bel, 1954-10-22; p.1/4

Jaarvergadering Coöperatieve Melkcentrale

In korte tijd organiseerden de veehouders een miljoenenbedrijf

Omzet 509 miljoen kg. melk

Uitbetaald f 114.500.000 - Winst f 2.005.427,93

ABCOUDE. In de acht jaren van het bestaan van de *Coöperatieve Melkcentrale* hebben de veehouders laten zien, wat er met samenwerking en organisatie is te bereiken. In deze korte tijd is het bedrijf, dat zich over een groot gedeelte van ons land uitstrekt, gegroeid tot een miljoenenbedrijf en de cijfers van de exploitatierekening, die Woensdagavond tijdens de jaarvergadering van het rayon het Gooi door de directeur van het districts bureau Utrecht, de heer D. de Groot uit Abcoude, in Hotel „Ruimzicht” werden behandeld, spraken duidelijke taal. Een omzet van 509 miljoen kg melk, waarvoor ruim 125½ miljoen gulden wordt ontvangen, met een winst van ruim twee miljoen, een afschrijvingspost van bijna één miljoen, f 1.272.000,- voor tbc-bcstrijding, onder het vee, het zijn getallen, die dragers zijn van een gezond boerenbedrijf.

De balans.

De balans beliep een totaalwaarde van f 25.591.000,-. Hierop waren de terreinen en gebouwen verantwoord voor f 2.060.000,-; de inventarissen voor f 1.448.000,-. Op het busbezit was heel behoorlijk afgeschreven. De 94.000 in gebruik zijnde bussen stonden op de balans genoteerd voor f 41.000,

Aan onderhoud en reparatie van de melkbussen moest in het verslagjaar een bedrag van f 163.000,- worden uitgegeven, wat de heer De Groot deed opmerken, dat men over het algemeen wel wat zuiniger met de bussen zal mogen omgaan.

Het deelnemingskapitaal in dochter- en andere ondernemingen bedroeg f 4.386.000,-.

Ruime reserve.

Het ledenkapitaal bedraagt momenteel f 10.464.000,-, waarvan f 2.211.000,- aan 4% rentegevende obligaties, die op de beurs verhandelbaar zijn en een koers hebben van 103-104½ %, wel een bewijs, dat de CMC. financieel gezond is. Er staat een reserve van ruim f 800.000. Nadat alle posten tegen elkander waren afgewogen kwam voorzitter H. Vos, die de balans besprak, tot een batig slot van f 2.005.427,93.

Winst- en Verliesrekening.

Directeur De Groot ging in grote lijnen en met afgeronde cijfers de winst- en verliesrekening na. Er werd van de ruim 12.000 leden 509 Mln. kg melk ontvangen, dat is 22 miljoen kg meer dan het vorige verslagjaar, waarvoor 125½ miljoen gulden werd ontvangen.

In de loop van de acht jaren van haar bestaan is het vetgehalte van de door de CMC. geleverde melk gestegen van 3,28 tot 3,56 %. Aan kwaliteitspremies kon f 1.700.000,- worden uitgekeerd. Aan stalpremies werd f 265.000,- en aan slachtpremies f 1.464.000,- uitgekeerd.

Het „boerenkwartje”.

De tbc-bestrijding werd ook in het afgelopen verslagjaar krachtig aangepakt. Voor tbc-vrije stallen werd een bedrag van f 750.000,- uitgekeerd, terwijl „het boerenkwartje” voor de tbc-bestrijding f 1.272.000,- opbracht.

Aan het Zuivelfonds werd f4.239.000,betaald, maar er werd f5.319.000,- uit terugontvangen.De afdrachten in verband met de overheidsvoorschriften - „Stichting van de Landbouw” beliepen in totaal een bedrag van f7.363.000,-.

Het bedrag aan afschrijvingen bedroeg f975.000,-, waarvan f400.000,- vervroegd.

Aan rente van het ledenkapitaal werd f508.000,- betaald.

De betaalde melkprijs, die in 1951 f18,39 bedroeg, was over het afgelopen jaar f21,77.

Huishoudelijk gedeelte.

Als bestuursleden werden J. Bon en J. J. van Hoven met vrijwel algemene stemmen herkozen.

De Kascommissie kwam te bestaan uit N. H. Calis (Blaricum), W. Smit (Laren) en D. v. d. Roest (Huizen).

Secretaris-penningmeester J. Bon gaf een overzicht van het afdelingswerk in het afgelopen jaar. Er werden klachten ontvangen. Het ledental steeg in Laren met 3, in Blaricum met 1, terwijl Huizen stationnair bleef. Het totaal aantal leden is nu 111.

„Nog te veel veehouders staan buiten onze „coöperatie”, aldus de heer Bon, „laten wij allemaal er voor zorgen, dat ze ook lid worden.”

De afdelingskas liet een batig saldo zien van f8,07. Verschillende wijzigingen in het afdelingsreglement, waartoe in de vorige ledenvergadering reeds was besloten, werden nu officieel goedgekeurd.

Jaarvergadering Coöperatieve Melkcentrale Verhoging melkprijs met 3 cent verwacht

Te ROTTERDAM is de jaarvergadering van de coöperatieve melkcentra L.E.G.A. gehouden. De CMC. exploiteert verschillende melkinrichtingen en zuivelfabrieken en is daarnaast geïnteresseerd bij vele andere ondernemingen op het gebied van melk en zuivel. In het dichtbevolkte Westen van ons land is de CMC. verreweg de grootste leverancier van consumptiemelk.

De ledenraad keurde de jaarstukken 1953-1954 goed. Aan het einde van het verslagjaar bedroeg het aantal leden 1.649.⁵ Deze veehouders leverden 509.022.632 kilogram melk met 3,56 pct. vet. Het totaalbedrag der verkopen bedroeg f 125.426.781,91. Via de N.V. *Internationale Melkmaatschappij „Intermelk”*, waarvan CMC. aandeelhouder is, werd wederom deelgenomen aan de levering van tbc-vrije consumptiemelkproducten aan de Amerikaanse autoriteiten in West-Duitsland. Tijdens het verslagjaar kwam de verbouwing van een der fabrieken gereed en verwierf de CMC. aandelen in een tweetal naamloze vennootschappen op zuivelgebied. Daarnaast breidde zij haar belang bij enkele andere ondernemingen uit.

In het jaar 1953-1954 hebben zuivelwaarde en consumptiemelkopbrengst tezamen een uitkomst opgeleverd, die boven de minimumgarantieprijs blijft. Het valt te verwachten, dat dit in de zeer nabije toekomst anders wordt. Voor de melkveehouderij is dit een somber vooruitzicht. Daarnaast worden de moeilijkheden nog vergroot door het nijpende arbeidsprobleem en door de slechte voederpositie als gevolg van het abnormale weer. Onder deze omstandigheden is het even begrijpelijk als verheugend dat steeds meer veehouders de noodzaak van coöperatieve verwerking en afzet van melk gaan inzien, zo besluit het jaarverslag.

Naar de voorzitter van de *Coöp. Melkcentrale* mededeelde zal de Nederlandse consument er rekening mede moeten houden, dat tenzij de regering besluit de subsidie op consumptiemelk op korte termijn te verhogen, de straatprijs van de melk met plm. drie cent zal stijgen, zulks tengevolge van de aanzienlijk hogere kostprijs, die het *Landbouwkundige Instituut* voor het melkjaar 1954-1955 heeft berekend.

Sprekende over de geopperde plannen twee soorten melk, nl. van 2½ en 3½ procent vetgehalte in te gaan stellen, was de heer van de Heide van oordeel, dat hieraan bezwaren kleven, en wel omdat in dat geval op de laatstgenoemde soort - luxe, zoals spreker het noemde - zeker geen subsidie zou worden verleend. Aan het assortiment wilde hij een nieuw product toegevoegd zien: naast de bestaande koffieroom en slagroom van respectievelijk van 20 en 40 procent, een huishoudroom of schenkroom van 10 procent vetgehalte.

⁵ Niet duidelijk welk ledental hier word genoemd. In 1954 had CMC ca. 11.500 leden – zie ‘twee grafieken’, mogelijk moet hier 11.649 staan!

Twee Grafieken

Het CMC.-ledental, inclusief de bij ledenrechtspersonen aangesloten melkveehouders in de periode 1946/1947 tot en met 1969/1970 in zwart, in verband met - in wit - de CMC.-geldomzet in de periode 1945/1946 tot en met 1969/1970 in miljoenen guldens.

het door de CMC. aan haar leden in de periode 1945/1946 tot en met 1969/1970 uitbetaalde melkgeld, inclusief tegoedgeschreven bedragen in miljoenen guldens.

Tien jaar C.M.C.

De leden van de afdeling Leiden van de C.M.C. herdachten in Vliethof het tienjarig bestaan van de vereniging. De voorzitter van de afdeling Rijnsburg, waaronder ook Katwijk en Valkenburg ressorteren, de heer L. P. van Egmond, heette de talrijke bezoekers welkom, in het bijzonder de directeur van het district Leiden/Den Haag.

De directeur sprak over „Tien jaar coöperatieve samenwerking”. In de aanvang van zijn betoog belichtte hij het ontstaan van de coöperatie. In de beruchte dertiger jaren, toen het in het boerenbedrijf lang niet best was, hebben de voorvechters niet stil gezeten. Het resultaat hiervan was, dat in 1938 het lid zijn van een organisatie verplicht werd gesteld.

In 1943 werd de coöperatie opgericht met statuten, die weinig vrijheid waarborgen. In Hazerswoude werd de eerste stoot gegeven, hoewel de boeren aanvankelijk een beetje huiverig waren om toe te treden, zo zei de directeur.

Vervolgens werden enige films vertoond en werd de rest van de avond met muziek, zang en enkele schetsjes gevuld.

1957

De Bel, 1957-10-22; p. 2/4

De Consumptie Melkcentrale had een stijgende omzet

BLARICUM. Onder voorzitterschap van de heer H. Vos uit Huizen hield de *Consumptie Melkcentrale* (CMC) gisteravond haar jaarvergadering. in *hotel Ruimzicht*.

Door. de secretaris-penningmeester, J. Bon (Laren) werd het jaarverslag uitgebracht, waarna de heer D. de Groot, directeur van het districts bureau Utrecht van de CMC de totale jaarcijfers toelichtte.

Grotere omzet.

Uit de cijfers bleek wel, dat er een stijgende omzet is en dat de CMC tevreden kan zijn met de resultaten van het afgelopen jaar. In het gehele land, heeft de centrale thans 107.000 melkbussen uitstaan en rijden er 14 tankwagens De exploitatiekosten daarvan bedroegen dit jaar f 215.000.- Door de boeren werd gezamenlijk 527 miljoen kg melk afgeleverd, die een ontvangst opleverde van f 125.600.000. Het gemiddelde vetgehalte bedroeg 3,64 %.

Batig saldo.

Het batig saldo over het afgelopen jaar bedroeg f 2.154.120,57, wat tot gevolg volg heeft, dat de leden nog 38 cent per 100 kg geleverde melk als aandeel in de winst zullen ontvangen. Aan de reserve werd f 100.000.- toegevoegd.

De bespreking van de balans gaf veel cijfers. Hieruit noteerden we, dat de CMC momenteel f 8.300.000.- aan aandelen vnl, van melkfabrieken bezit.

Bestuursleden herkozen.

De aftredende bestuursleden J. Bon (Laren), secr.-penningmeester, en A. J. v. Klooster (Blaricum) tweede voorzitter, werden met algemene stemmen herkozen.

Hierna hield de heer A. P. Hilhorst uit Soest, hoofdbestuurslid van de CMC, een causerie, waarin uiteraard de melkprijs wederom in het middelpunt van de belangstelling stond. Tot november heeft de regering een melkprijsgarantie van f 28.80 vastgesteld, maar de *Consumptie Melkcentrale* is van mening, dat dit bedrag niet zal kunnen worden gehandhaafd. Kritiek had de heer Hilhorst op het feit, dat de kop van Noordholland en Groningen 20 % van de melk hadden moeten leveren en maar tot 14 % zijn gekomen. Over het algemeen heeft de CMC nogal wat kritiek op het melkbeleid van de regering en de heer Hilhorst wekte de aanwezigen dan ook op, om met interesse de ontwikkeling te volgen en indien nodig op de bres te staan voor de belangen van de boeren, belichaamd in de CMC.

1960

1961

Leeuwarder Courant 1961-06-17

CMC geeft obligaties uit voor leden

Naar de Nederlandsche Credietbank mededeelt heeft de Coöperatieve Melkcentrale GA (CMC) in Den Haag besloten een aanvraag te doen tot opneming in de effectenprijscourant van f 700.000 4½ pct. 15-jarige obligaties 1960 in stukken van f 1000. Tot afgifte van deze obligaties tot een bedrag van maximaal f 5 mln. werd besloten in oktober 1960. Doel van de afgifte is de leden en oudleden der CMC in de gelegenheid te stellen het aandeel in het aan de leden tegoedgeschreven ledenkapitaal om te ruilen in deze obligaties. De afgifte geschiedt tegen 101 pct.

De vereniging ontvangt van haar leden een hoeveelheid melk, die circa 12 pct. uitmaakt van de totale melkhoeveelheid die in ons land door veehouders wordt geleverd aan zuivelfabrieken en melkinrichtingen. Zij exploiteert twee zuivelfabrieken in **Assendelft** en **Wormerveer**. De ontwikkeling van het bedrijf vindt haar weerspiegeling in de groei van het ledenkapitaal tot f 24,5 mln. in het boekjaar 1959-1960. De eerste dag van verhandeling der obligaties is 26 juni a.s.

Zeeuwsch Dagblad, 1961-06-19;

OBLIGATIES CMC. NAAR DE BEURS

AMSTERDAM. - De *Coöperatieve Melkcentrale* (CMC.) in Den Haag zal vragen nominaal f 700.000 4½ % 15-jarige obligaties 1960 in stukken van f 1.000 nominaal in de effectenprijscourant op te nemen. De obligaties maken deel uit van een lening van f 5 miljoen, waartoe in oktober werd besloten. De eerste dag van verhandeling is 26 juni.

Doel van de uitgifte is de leden en oud-leden van de CMC. in de gelegenheid te stellen hun aandeel in het aan de leden toekomende ledenkapitaal om te ruilen in deze obligaties. De afgifte geschiedt tegen een koers van 101 %.

De vereniging ontvangt van haar leden een hoeveelheid melk, die ca. 12 % uitmaakt van de melkhoeveelheid, die in ons land door de veehouders wordt geleverd. Zij exploiteert twee zuivelfabrieken in Assendelft en Wormerveer.

Omzet CMC. in 1960-'61 ruim *f* 143 miljoen

In de te Rotterdam gehouden jaarvergadering van de Coöperatieve Melkcentrale g.a. (CMC.) heeft de ledenraad de Jaarstukken 1960-1961 met algemene stemmen goedgekeurd. Aan het einde van het verslagjaar telde de CMC. 10.868 leden-veehouders, terwijl daarnaast melk wordt ontvangen van een drietal coöperaties, waarbij nog 1400 veehouders zijn aangesloten.

De melkaanvoer 1960-1961 bedroeg 673.462.674 kilogram met 3.71 procent vet. Het totaalbedrag der verkopen beliep *f* 143.623.815,90. In de loop van het boekjaar kon aan de leden netto worden uitbetaald (met in begrip van overheidstoelagen) *f* 173.170.739, hetgeen gemiddeld 25,71. cent per kilogram geleverde melk is. Na afschrijving van 945.448,46 en toevoeging van *f* 100,000 aan de reserve, waardoor deze steeg tot *f* 1.700.000, kon nog *f* 3.341.519, met de leden vereffend worden. In totaal kwam derhalve *f* 176.512.258, netto aan de leden ten goede, hetgeen overeenkomt met 26,21 cent per kilogram melk af boerderij.

Algemene ledenvergadering

Thoolse Z.L.M.-kring ingelicht over samenwerking coöperatie-particulier

VOORZITTER P. W. C. VAN WESTEN: „REGERING FAALDE TEN AANZIEN VAN GEMENGD BEDRIJF”

THOLEN. „De verhouding, waarin coöperaties en particuliere ondernemingen vroeger tot elkaar stonden was nodeloos scherp. De spanningen waren veel te groot en de zaken werden te veel als zwart-wit afgeschilderd. Het gaat er in de eerste plaats om, emotionele overwegingen te laten varen en zich dan af te vragen: zijn beide vormen nu wel zo verschillend? De meest spectaculaire ontwikkeling op dit gebied heeft de *Coöperatieve Melkcentrale* laten zien”. Om nu haar leden een indruk te geven van de mogelijkheden op dit punt ook voor andere takken van bedrijf - in de tuinbouwsector met de conservenfabrieken bijvoorbeeld - had de kring Tholen en Sint-Philipsland van de Z.L.M. dinsdagmiddag de directeur van de CMC., de heer B. v.d. Heide uit Den Haag, in haar midden voor een leerzame causerie. Hij was het, die tot bovenstaande uitspraak kwam.

Voor een gehoor van landbouwers uit de streek tekende hij in „*Hof van Holland*” te Tholen de nieuwe situatie tussen de melkleveranciers - de coöpererende boeren - en de afnemers - de fabrieken - ontstaan na de oorlog. „De coöperatie is aandeelhouder geworden in vele bedrijven en zit op deze manier aan weerskanten van de onderhandelingstafel. In het begin heeft deze vorm van samenwerking veel weerstanden ontmoet, maar gaandeweg kwam zij toch op gang en nu kunnen we op voet van gelijkheid verder gaan. We hebben er de allerbeste ervaringen mee.”

Het waren veelbelovende indrukken, die de heer Van der Heide de Thoolse en Sint-Philipslandse Z.L.M.-kring kon meegeven. Hij deed dat na een verhelderende blik in de groeiperiode van de melkcentrale. En als voorbeeld haalde de spreker aan het melkgebied rondom de grote steden in het westen, waar men pas na de oorlog - de standaardisatie van de melk - een aanleiding zag om een bepaalde organisatie op te bouwen. Dat het tenslotte een coöperatie werd lag alleen aan de omstandigheden.

Er bestond namelijk tegen deze bedrijfsvorm een duidelijke aversie. „De CMC. is dus op een schoen en een slof begonnen. Maar het systeem voldeed goed. Er werd besloten, dat de CMC. zich niet specifiek zou toeleggen op het oprichten van eigen bedrijven. En dat was een belangrijke stimulans voor samenwerking met de particuliere ondernemingen. Het werd mogelijk, om met de fabrieken tot bepaalde akkoorden te komen. Horizontaal en vertikaal groeide men naar elkaar toe. Met frappante voorbeelden maakte de heer Van der Heide een en ander aantoonbaar om tenslotte in een discussie nog nader op verschillende aspecten in te gaan.

.....

Nederlandse Melkunie

NMU. werd in oktober 1961 opgericht door overname aandelen van:

De Sierkan den Haag

Goudse Melkinrichting Gouda

Oud-Holland Bodegraven

Nieuw Holland Woerden

Ver. Gooise Melkbedrijven Hilversum (in 1962)

Nieuwe Leidsche Courant 1961-11-18

Economie en Financiën

Aandelenruil Sierkan-NMU. en emissie

Gewone aandelen N.V. 's-Gravenhaagsche Melkinrichting De Sierkan kunnen uiterlijk op 8 december verwisseld worden tegen gewone aandelen A van f 100 of royeerbare toondercertificaten van f 100 en f 1.000 van aandelen N.V. Nederlandse Melkunit NMU. in Den Haag.

De NMU. is een nieuwe moedermaatschappij ter concentratie van De Sierkan, Goudse Melkinrichting, Mij. tot Exploitatie van Kaasfabrieken Oud-Holland te Bodegraven en Fabriek van Melkprodukten Nieuw-Holland te Woerden. Het kapitaal is f 5,4 mln., waarvan f 1.1 mln. geplaatst, bestaand uit preferente aandelen en gewone A en B. De CMC. die het halve kapitaal van De Sierkan bezat, heeft alle nog geplaatste aandelen B van de NMU. ten bedrage van f 900.000.

Tevens openen Pieson, Heldring en Pierson, Amsterdamsche Bank en R. Mees en Zoonen 11 december de inschrijving op f 1,8 miljoen 4½ % 10-jarige in gewone aandelen A op naam of in royeerbare toondercertificaten NMU. converteerbare obligaties NMU. van f 1.000 a pari (deel ener lening van f 3,6 mln. waarvan de helft reeds is geplaatst) met claim voor f 500 aandelen A of royeerbare certificaten op een obligatie van f 1.000, storting 21 december. Voor genoemde aandelen, certificaten en obligaties wordt officiële notering gevraagd.

De lening wordt geheel a part terugbetaald op 1 december 1971, behoudens vervroegde aflossing. Deze is het eerst toegestaan 1 december 1964 tot 1 dec. 1966 á 101½ %. daarna á 101%. Een obligatie van f 1.000 kan met bijbetaling van f 1.000 verwisseld worden tegen nominaal f 1.000 aandelen of certificaten.

Men wil in Den Haag een nieuwe melkfabriek bouwen, en binnenkort de kaasfabriek te Bodegraven mechaniseren en uitbreiden. Er zal f 10 mln. aan nieuwe middelen nodig zijn en de directie vertrouwt dat het nieuwe kapitaal ruimschoots rendabel zal zijn.

Provinciale Zeeuwse Courant, 22/11/1961; p
De eerste verhandeldag van claims Nederlandsche Melk Unie bracht een adviesprijs van f 50 tot f 60 per claim, neerkomende op 125 procent voor de converteerbare obligaties.

Tabel MelkUnie zuivelfabrieken

Utrecht		'63/'64	'65/'66	'67/'68		aantekeningen
Baanbruggen	NMU / <i>Melkinr. OVV-MONO</i>	-	x			
Breukelen	NMU / <i>Sterovita</i>	-	x	x		
Bunschoten	CMC / <i>Eemlandia</i>	x				
Heusden	NMU / <i>De Bommelerwaard</i>			x		
Noord-Holland						
Amsterdam	Hoofdkantoor NMU		x	x		
Amsterdam	NMU / <i>Holland</i>		x			
Amsterdam	NMU / <i>Nijenrode</i>		x	x		
Amsterdam	NMU / <i>OVV- MOBA</i>		x			1963-12-04
Amsterdam - div	NMU / <i>Sterovita</i>		x			
Assendelft	CMC	x	x			
Weesp	NMU <i>Neerlandia</i>		x	x		
Wormerveer	CMC	x	x			
Hilversum	NMU / <i>Ver. Gooise Melkbedr.</i>	x	x	x		In 1962
Zuid-Holland						
Den Haag	NMU / Nw. Havenstraat	x				
Den Haag	NMU / <i>De Sierkan</i>	x	x	x		1961
Dordrecht	NMU / <i>DMI</i>			x		
Gouda	NMU / <i>GMC</i>					1962
Leimuiden	NMU / <i>Holland</i>		x	x		
Rotterdam	NMU / <i>Sterovita</i>		x	x		
Bodegraven	NMU / <i>Oud-Holland</i>	x	x	x		1961/62
Woerden	NMU / <i>Nieuw-Holland</i>	x	x	x		1961/62
Zeeland						
Zierikzee						

ZJB 1977 volledige lijst blz 109

Groep consumptiemelk

3x Amsterdam / Breukelen / Leimuiden / 5 x Rotterdam / Maasdam/ Terneuzen / Zuidland / Den Haag / Katwijk / 't Gooi / Amersfoort / Veenendaal

Groep zuivelproducten

Naaldwijk / Heusden / Woerden / Bodegraven / Woudenberg / Gouda / Genderen / Rotterdam

Groep ijs en frisdranken

Rotterdam

Overige (CMC)

Velzen / Assendelft /

Eerste dividend MelkUnie acht procent Prijspolitiek van overheid remt ontplooiing af

DEN HAAG, donderdag (ANP). - De geconsolideerde bruto winst van de N.V. Nederlandse MelkUnie en haar vijf merkmaatschappijen in het eerste boekjaar 1961-'62 na de oprichting in oktober 1961, bedroeg *f* 2.65 miljoen.

Na aftrek van afschrijvingen ad. *f* 1.75 miljoen, vennootschapbelasting *f* 329.989, statutaire tantièmes bij de werkmaatschappijen *f* 55.272, resteert een nettowinst van *f* 519.988. Voorgesteld wordt een dividend van acht procent. Aan de reserve zal *f* 364.788 worden toegevoegd.

Door het toetreden van de *Verenigde Gooise Melkbedrijven* N.V. steeg in de periode met 1961 tot en met april 1962 de totaal door de vennootschap verwerkte hoeveelheid melk van 130 miljoen kg tot 170 miljoen kg. De uitkomsten van de zuivelfabrieken (Bodegraven en Woerden) bereikten niet geheel het niveau van het vorige jaar, maar waren over het algemeen bevredigend.

De resultaten van melkinrichtingen van de vennootschap (Den Haag, Gouda en Hilversum) worden gunstig beïnvloed door een verschuiving van het assortiment artikelen naar duurdere producten, zoals vla-soorten en yoghurt, door rationalisatie van het distributieapparaat en door toeneming van de omzet van artikelen uit de levensmiddelenbranche.

NV Nederlanlandse Melkunie keert acht procent uit

„Voorzichtige politiek in inlooperperiode”

DEN HAAG, In de gehouden aandeelhoudersvergadering van de NV Nederlandse Melkunie is het voorstel van directie en kommissarissen, het dividend over het boekjaar 1961/1962 op acht procent te stellen, aanvaard. Met deze vergadering werd het eerste boekjaar afgesloten van deze in oktober 1961 opgerichte NV, die optreedt als houdster van aandelen van „*De Sierkan*” in Den Haag, de „*Goudse melkinrichting*” in Gouda, „*Oud-Holland*” in Bodegraven. „*Nieuw-Holland*” in Woerden en de dit jaar nog toegetreden „*Verenigde Gooise Melkbedrijven*” in Hilversum. Aandeelhouders van „*De Sierkan*” hebben indertijd hun aandelen kunnen verwisselen voor aandelen of certificaten NMU in de verhouding een op drie.

Een der aandeelhouders zei teleurgesteld te zijn over het feit, dat het dividend na de fusies niet hoger werd gesteld dan acht procent. Van de zijde van kommissarissen en directie werd daarop geantwoord, dat het dividend dit jaar niet wordt gedeclareerd over het hele aandelenkapitaal, maar over 1,8 miljoen gulden. Volgend jaar zal het worden gedeclareerd over 2.6 miljoen. Dit dividend van acht procent staat, gezien de omwisselingsverhouding van een op drie, gelijk met 24 procent op de vroegere Sierkan-aandelen en is daardoor hoger dan het door de Sierkan laatstelijk uitgekeerde dividend van 22½ procent op jaarbasis (30 procent over zestien maanden). Nu de Melkunie in haar inlooperperiode is, kan nog niet het maximale rendement uit dit concern worden getrokken. Men wil daarom een voorzichtige dividendpolitiek voeren. Maar er is reeds een rendementsverbetering ten opzichte van „*De Sierkan*”.

De overheidspolitiek ten aanzien van de consumptieprijzen werkt remmend, zo werd verder meegedeeld. Vóór de oorlog moest een melkbezorger een omzet van 800 á 900 liter melk per week hebben om zijn werk rendabel te kunnen maken, nu moet het 1900 á 2000 liter zijn. De daling van het consumptiemelkverbruik per hoofd der bevolking werd door de directie een welvaartsverschijnsel genoemd. Zij is echter mede veroorzaakt, doordat het sprongsgewijs toegenomen verbruik van koffiemelk het consumptiemelkverbruik ten dele heeft vervangen. Ook afgezien daarvan is er een lichte daling, die evenwel de laatste tijd „tendeert naar een ombuiging in de goede richting”.

Van de 170 miljoen kilo melk, dit het concern verwerkt, komt zestig procent in de vorm van consumptiemelk op de markt, veertig procent in de vorm van industriële producten, voornamelijk kaas en gekondenseerde melk. De helft van die veertig procent wordt in de vorm van gekondenseerde melk geëxporteerd. De door het concern tot industrieproducten verwerkte melk heeft een beter rendement opgeleverd dan de tot consumptiemelk verwerkte melk. In het kaasbedrijf is men ver gevorderd met de mechanisatie van de kaasbereiding.

Boeren protesteerden in Zoeterwoude tegen te lage melkprijs

ZOETERWOUDE. Meer dan driehonderd boeren waren gisteravond naar het parochiehuis aan de Schenkweg te Zoeterwoude gekomen om te protesteren tegen de aan de boer toegekende melkprijs. De heer A. P. Hilhorst uit Soest, lid van het Landbouwschap, zei, dat de strijd zich richt tegen de te lage melkprijs in west-Nederland, namelijk de richtprijs van 27 cent per liter. Het Landbouwschap en de daarmee verbonden boerenstandsorganisaties en ook de CMC hebben grote moeite gedaan om te komen tot een hogere melkprijs in dit gebied. De heer Hilhorst stelde zich de vraag, waarom men in de Friese wouden en de kleigebieden 3 cent meer krijgt per liter dan in het grote consumptiegebied van west-Nederland.

Spreker maakte aan de hand van cijfers duidelijk, dat de oorzaak is verdeeldheid in de boerenorganisaties zelf. Wanneer het aantal vertegenwoordigers in de toporganen niet voor het merendeel uit agrariërs bestaat is het moeilijk een tegenwicht van andere belanghebbenden te weerstaan. Wanneer de veehouderijorganisaties meer solidair waren ten opzichte van hun voormannen in hun organisaties, er zouden zeker meer resultaten te boeken zijn.

Theoretisch

De richtprijzen door het L.E.I. (*Landbouw Economisch Instituut*) geadviseerd aan de regering, zijn op zuiver theoretische gronden verkregen.

Men wil eenvoudig de consumentenprijs van de melk niet verhogen, omdat de melkverwerkende industrie heeft geadviseerd dit niet te doen, omdat men dan een nog lager binnenlands verbruik verwacht.

De CMC en de Producent zijn met het Landbouwschap overeengekomen voor de melk de hoogste waarde te betalen. Maar particulier ondernemingen of coöperaties halen sommige boeren over aan hen hun melk te verkopen voor een halve cent per liter meer dan CMC of Producent geven. Deze boeren bederven de melkprijs niet alleen voor zichzelf, maar voor alle melkveehouders in dit gebied.

Wanneer alle boeren zich hielden aan de aanwijzingen van Landbouwschap en Zuivelbedrijfschap zou het voor de afnemersorganisaties onmogelijk zijn voor 27 cent per liter melk te kopen. Als er een tekort aan consumptiemelk in West-Nederland ontstaat, voert men die aan uit andere gebieden in Nederland, maar de melk kost drie cent per liter meer, bij een mindere kwaliteit. Als dus een volstrekte eensgezindheid bij de boeren bestond, waren er maatregelen te nemen, om tot 3 cent per liter meer te komen. Deze maatregelen zouden, onder meer kunnen bestaan uit niet te leveren tegen een te lage prijs.

Na de pauze was er gelegenheid vragen te stellen.

Spreker deelde nog mee, dat het Landbouwschap aan alle volksvertegenwoordigers een uitvoerig schrijven heeft gericht over de huidige stand van zaken in de Nederlandse veehouderij.

In Hazerswoude spraken boeren over melkprijs

HAZERSWOUDE. De positie van de West-Nederlandse consumptiemelker is buitengewoon moeilijk. Er mag niet langer worden berust in een melkprijs die in vergelijking tot overig Nederland veel te laag is. Dit vormde het hoofdmotief waarom leden van de C.N.T.B., de Hollandse Maatschappij van Landbouw en de L.T.B. uit Hazerswoude en Koudekerk aan den Rijn gisteravond in het Hervormd Verenigingsgebouw in Hazerswoude luisterden naar het betoog van de heer A. P. Hilhorst uit Soest, lid van de veehouderijcommissie van het Landbouwschap en plaatsvervangend bestuurslid van het Produktschap Zuivel.

De heer Hilhorst ging in op de voorgeschiedenis van de toestand, waarin de boer anno 1963 zich bevindt. „Na de oorlog genoot de industrie van meet af aan prioriteit. Aan de bouw van woningen werden subsidies toegekend teneinde de industrieëlen aan zoveel mogelijk arbeidskrachten te helpen. In onze branche werd een zuivelfonds in het leven geroepen, in 1958 werden wij gebonden wat de prijsstelling van de melk betreft, maar al met al moeten we achttien jaar na de tweede wereldoorlog in gebondenheid onze produkten afzetten. En dit geldt dan vooral in de veehouderij in het Westen.” aldus de heer Hilhorst.

Hij wees voorts op de invoering van de standaardisatie van de melk tijdens de Duitse bezetting. „Dit zou, naar later bleek, een blijvend onderdeel van de melkafzet vormen. Door de gebondenheid van de boeren aan de overheid heeft een en ander geen vruchten afgeworpen“

Verdeeldheid

Ook besteedde hij aandacht aan het feit dat in 1958 in West-Nederland de melkprijs twee cent hoger lag dan in de overige gebieden. „Onderlinge verdeeldheid was er debet aan dat aan deze situatie een eind kwam. Het gevolg was de prijs kwam hier 2½ cent lager dan elders, ofwel: het gemiddelde inkomen van een boer (inclusief zaterdag- en zondagarbeid en de werkzaamheden van vrouw en kinderen) kwam op f 6300. En hierbij vielen dan nog enkele kosten in berekenen.”

„Dat er inzake het probleem van de melkprijs geen oplossing is gevonden, valt voor een groot deel te wijten aan de onderlinge verdeeldheid van de veehouders in West-Nederland.” zei de heer Hilhorst naar aanleiding van de bespreking die er tussen het Produktschap en de minister van Landbouw en Economische Zaken had plaatsgehad in verband met de situatie in de melkprijzenaangelegenheid.

„Het Landbouwschap richtte zich tot de volksvertegenwoordiging. Resultaten waren nihil: vijf procent van de bevolking is in de steek gelaten (genoemd percentage maakt deel uit van de boerenstand in ons land). Een gezamenlijke aanpak is nodig.”

Tijdens de discussie voerde de heer Wijnja van de melkonderneming Leerdam het woord. „De particuliere fabrieken staan achter de CMC. wanneer de meerprijs kan worden verhoogd”, zei hij. Begrijpelijk was, dat de heer Hilhorst hierop met hem in discussie trad inzake de praktijken van de particuliere bedrijven.

Verscheidene vragen omtrent het door het Landbouwschap tot stand gebrachte en de samenstelling van dit schap passeerden de revue. In elk geval beweerde de heer Hilhorst niet afkerig te zijn van een meer evenredige vertegenwoordiging van boeren in het schap.

Fusie in melkbranche

NMU-Den Haag en OVV-Moba-Amsterdam samen

AMSTERDAM, Besprekingen tussen de *NV Nederlandse Melkunie* NMU te 's-Gravenhage en de *NV melkinrichting OVV-Moba* te Amsterdam hebben geleid tot een voorstel van de NMU tot ruiling van aandelen OVV-Moba in die van de NMU. Dit voorstel is in de algemene vergadering van OVV-Moba, waarin alle aandeelhouders vertegenwoordigd waren aangenomen.

De fusie tussen de NMU en de OVV-Moba vergroot de mogelijkheden binnen de NMU tot een verhoging van de rentabiliteit door specialisatie van de produktie. De OVV-Moba heeft een jaaromzet van circa 40 miljoen kg melk en melkprodukten, welke in hoofdzaak in Amsterdam worden afgezet. Zij bezit produktiebedrijven te **Amsterdam** en **Baambrugge**, in welk laatste bedrijf tevens konsumptie-ijs bereid wordt. Door het toetreden van de OVV-Moba tot de NMU. stijgt de totale hoeveelheid melk, welke door de NMU-bedrijven wordt verwerkt, tot ruim 200 miljoen kg per jaar. Aan de algemene vergadering van aandeelhouders NMU zal worden voorgesteld de directeur van de OVV-Moba, ir. F. Stienstra, op te nemen in de direktie van de NMU.

Fusie van Nederl. MelkUnie met *Sterovita*

De NV *Nederlandse MelkUnie* (NMU) en de *NV Sterovita* melkprodukten, hebben besloten tot een fusie om de rentabiliteit van hun ondernemingen te vergroten. De bij deze fusie betrokken partijen zijn van oordeel, dat een nauwe samenwerking in deze belangrijke sektor van de voedselvoorziening in Nederland tot voordelen zal leiden. Een rationele verdeling van de produktie over de verschillende bedrijven, de gebundelde kennis op technisch terrein o.m. met het oog op de toekomst, noodzakelijke nieuwbouw, en de ontwikkelingsmogelijkheden op technisch gebied zullen op den duur de resultaten gunstig beïnvloeden.

De beide aandeelhouders van de NV Sterovita melkprodukten, te weten Albert Heijn NV en de Coöperatieve Melkcentrale GA (CMC), zullen hun aandelen inbrengen in de Nederlandse MelkUnie in ruil voor aandelen NMU. Het belang van Albert Heijn, dat in de Sterovita melkprodukten 66,6 procent bedroeg, zal in de NMU ca. 20 procent bedragen. Aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de NMU zal worden voorgesteld om na de daarvoor noodzakelijke statutenwijziging - de topleiding van de NMU te doen berusten bij een raad van bestuur, bestaande uit de heren R. Bakker (NMU), R. A. de Boer (NMU) en L. van der Knaap (Sterovita). De staforganen van beide ondernemingen zullen worden geïntegreerd. Voor de werknemers zal de fusie geen nadelige gevolgen hebben, te meer daar ook in de betrokken bedrijven een schaarste aan personeel heerst.

Melkexport Sterovita NV, een zelfstandige vennootschap, waarvan de belangen grotendeels buiten Nederland liggen is niet bij deze fusie betrokken.⁶ Een overeenkomst is gemaakt, waarbij deze onderneming acces zou behouden tot de zuiveltechnische kennis van de NMU.

⁶ Deze exportafdeling werd – pas – in 1981 overgenomen (zie knipsel 1981-09-03 / Dordrecht)

Nederlandse MelkUnie groeit door fusies

Nettowinst is gestegen

Blijkens de geconsolideerde winst- en verliesrekening is de brutowinst van de N.V. Nederlandse Melkunie (Den Haag) over het per 31 maart geëindigde boekjaar 1963-1964 (50 weken) gestegen tot f 3,56 mln (f 2,37 mln). Na afschrijvingen enz. resteert een nettowinst van f 636.434 (f 384.381). Voorgesteld wordt een onveranderd dividend van negen procent. Aan de reserve wordt f 148.088 (f 125.06.5) toegevoegd.

Het realiseren van de fusievoordelen die potentieel aanwezig zijn door de uitbreiding die het concern in het afgelopen jaar onderging, zal in de komende jaren veel aandacht van de directie vragen. Deze moeilijkheden werden nog aanzienlijk vergroot door de recente toetreding van de N.V. Sterovita Melkprodukten tot de NMU.

Het verslagjaar heeft zich gekenmerkt door sterke groei van het concern. De tot stand gekomen fusies bieden de vennootschap de gelegenheid tot het doorvoeren van rationalisatie en specialisatie van de productie. Hoewel de fusiekosten en de aanloopkosten ter uitvoering van rationalisatiemaatregelen niet onaanzienlijk zijn, acht de directie de tot stand gekomen samenwerking van grote betekenis voor de toekomst van het concern. De bredere basis stelt haar voorts beter in staat actief aan het ontwikkelen van nieuwe produktiemethoden en produkten deel te nemen.

Leeuwarder Courant 1964-10-30

MelkUnie: voorlopig geen hoger dividend te verwachten

In de jaarvergadering van de NV. Nederlandse MelkUnie is meegedeeld, dat de fusie met NV Sterovita melkprodukten op allerlei terreinen grote mogelijkheden biedt tot het bereiken van een hoog rendement der afzonderlijke bedrijven. Er zal ongetwijfeld een grotere eenheid komen op het gebied van de produktiekwaliteiten. Voorts mag een grotere specialisatie van produkten worden verwacht, een onderlinge uitwisseling van gegevens, alsmede een rationalisatie van het vervoer, maar dit kan slechts langzaam groeien. Aandeelhouders kregen dan ook de waarschuwing de eerste jaren niet op aanzienlijk hogere dividenden te rekenen, totdat de fusie werkelijk volledig is doorgewerkt. Het bestuur hoopt wel het dividend op hetzelfde of een iets hoger niveau te kunnen handhaven. Overigens ziet het bestuur in het westen des lands potentieel nog grote mogelijkheden tot samenwerking met andere bedrijven.

De fusie met Sterovita heeft ertoe geleid, dat de MelkUnie straks 80 pct van de melkverkoop in Amsterdam beheerst en ca 45 pct. van de melkverkoop in groot Den Haag. De totale hoeveelheid der door de NMU-bedrijven verwerkte melk is na de fusie met Sterovita gestegen tot rond 350 mln kg ofwel rond 6 pct van de totale melkproductie in ons land. Van de consumptiemelkproductie, neemt de NMU zelfs rond 15 pct voor haar rekening.

Provinciale Zeeuwache Courant 31/10/1964

Van Melk-Unie geen dividendverrassingen te verwachten

In de jaarvergadering van de N.V. Nederlandse Melk-Unie is meegedeeld, dat de fusie met N.V. Sterovita Melkprodukten op allerlei terreinen grote mogelijkheden biedt tot het bereiken van een hoog rendement der afzonderlijke bedrijven.

Er zal ongetwijfeld een grotere eenheid komen op het gebied van de produktiekwaliteiten. Voorts mag een grotere specialisatie van produkten worden verwacht, een onderlinge uitwisseling van gegevens, alsmede een rationalisatie van het vervoer, doch dit kan slechts langzaam groeien. Aandeelhouders kregen dan ook de waarschuwing de eerste jaren niet op aanzienlijk hogere dividenden te rekenen, totdat de fusie werkelijk volledig is doorgewerkt. Het bestuur hoopt wel het dividend op hetzelfde of een iets hoger niveau te kunnen handhaven. Overigens ziet het bestuur in het westen des lands potentieel nog grote mogelijkheden tot samenwerking met andere bedrijven.

1965

Leeuwarder Courant 1965-03-24

NMU GAAT SAMEN MET VZ-RMI

Belangrijke concentratie in melkindustrie

NMU meer betrokken bij frisdranken- en ijs-industrie

In de Melkindustrie gaat zich een belangrijke concentratie voltrekken. De NV Nederlandse MelkUnie in Den Haag en de NV Gemeenschappelijk Aandelenbezit (*VZ-RMI*) te **Rotterdam** zullen met ingang van april a.s. een fusie aan gaan. Deze zal geëffectueerd worden door een ruiltransactie van aandelen en wel nom. f 1000 aandelen GA-RMI ex dividend 1964 tegen nom. f 5.000 aan. delen NMU ex dividend 1964/1965. Hierdoor wordt het aandelenkapitaal van de VMU, dat thans f 9.300.000 bedraagt, uitgebreid tot f 14.300.000.

Tot deze fusie is besloten omdat een bundeling van krachten het mogelijk maakt de produktie te rationaliseren, specialisatie over de bedrijven toe te passen, terwijl door het samenvoegen van technische en wetenschappelijke kennis een doeltreffender beleid gevoerd kan worden ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen. De grotere omvang van de NMU maakt het mogelijk ruimere aandacht te schenken aan de ontwikkeling van nieuwe produkten, die het assortiment van de melk-detailhandel kunnen versterken aldus een communiqué.

Door de fusie wordt de NMU nauwer betrokken bij de frisdranken- en consumptieijs-industrie, waarvan de VZ-RMI twee bloeiende bedrijven bezit. De VZ-RMI heeft tevens een tweetal konsumptiemelkbedrijven, een melkpoeder- en een condensfabriek. De NMU krijgt door de fusie ook de beschikking over het goed geoutilleerd(computer-centrum van de VZ-RMI.

De NV Gemeenschappelijk Aandelenbezit is de holding van de *NV De Rotterdamsche Melkinrichting* en de NV Fabriek van Melkproducten der *Vereenigde Zuivelbereiders te Rotterdam* de handelmaatschappij *Industria* nv te Rotterdam (Ermi roomijsfabriek), de frisdrankenindustrie NV *Crona* te Rotterdam en de NV Melkproduktenfabriek *De Bommelerwaard* te **Heusden**, tezamen een concern met 100 werknemers verdeeld over zes produktiebedrijven De VZ-RMI heeft bovendien grote exportbelangen.

De Nederlandse MelkUnie, die vorig jaar nog werd uitgebreid met drie ondernemingen, waardoor zij de beschikking kreeg over veertien produktiebedrijven, wordt gevormd door de NV. *Melkinrichting en Flessenmelkfabriek Holland* te **Amsterdam**. NV fabriek van melkprodukten *Nieuw-Holland* te **Woerden**, NV maatschappij tot exploitatie van kaasfabrieken *Oud-Holland* te **Bodegraven**. NV fabriek van melkprodukten *Neerlandia* te **Weesp**. NV Handelmaatschappij *Nijenrode* te **Amsterdam**, NV Melkinrichting *OVV-MOBA* te **Amsterdam**, NV 's-Gravenhaagsche Melkinrichting „*De Sierkan*” in **Den Haag**. NV *Sterovita* melkprodukten te **Amsterdam** en de *Vereenigde Gooise Melkbedrijven* NV te **Hilversum** Voor de fusie telde de NMU al 2.650 werknemers.

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders der NMU zal worden voorgesteld de raad van bestuur, bestaande uit de heren R. Bakker, ir. R. A. de Boer en L. van der Knaap, uit te breiden met de heren dr. ir. H. A. Franken en J. Noordam, thans directeuren van de VZ-RMI en het kommissariaat met de heren mr. A. Hooites Meursing te Vlaardingen en drs. C. Timmer te 's-Gravenhage.

Belangrijke fusie in de melkindustrie

MelkUnie en Gemeenschappelijk Aandelenbezit

In de melkindustrie zal zich een belangrijke concentratie voltrekken. Naar gisteren werd meegedeeld zullen de NV. Nederlandse MelkUnie in Den Haag en de NV. Gemeenschappelijk Aandelenbezit (VZ-RMI.) te Rotterdam met ingang van april 1965 een fusie aangaan.

Deze fusie zal geëffectueerd worden door een ruiltransactie van aandelen en wel nominaal f 1000,- aandelen GA-RMI. ex dividend 1964 tegen nominaal f 5000,- aandelen NMU. ex dividend 1964/1965. Hierdoor wordt het aandelenkapitaal van de NMU. dat thans f 9.300.000,- bedraagt, uitgebreid tot f 14.300.000,-.

Tot deze fusie is besloten omdat een bundeling van krachten het mogelijk maakt de produktie te rationaliseren, specialisatie over de bedrijven toe te passen, terwijl door het samenvoegen van technische en wetenschappelijke kennis een doeltreffender beleid gevoerd kan worden ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen. De grotere omvang van de NMU. maakt het mogelijk ruimere aandacht te schenken aan de ontwikkeling van nieuwe produkten, die het assortiment van de melk-detailhandel kunnen versterken.

De toekomst van het personeel der fusioneerende bedrijven blijft gewaarborgd, zowel door de voorgenomen initiatieven van de nieuwe groepering, als door de situatie op de arbeidsmarkt. Door de fusie wordt de NMU. nauwer betrokken bij de frisdranken- en consumptie-industrie, waarvan de VZ-RMI. 2 bloeiende bedrijven bezit. De VZ-RMI. heeft tevens een tweetal consumptie-melkbedrijven, een melkpoeder en een condensfabriek.

De NMU. verwerft door de fusie ook de beschikking over het goed geoutilleerde computercentrum van de VZ-RMI.

CONCERNVORMING

Dezer dagen was er het opzienbarende feit van een verdergaande concentratie bij de verwerking en verhandeling van zuivelprodukten. Dat we hierop speciaal wijzen, vindt zijn oorzaak in het feit dat hierbij ook een bedrijf, bekend in de Bommelerwaard en deze naam dragend, betrokken was.

Het grootste deel van de in de Bommelerwaard geproduceerde melk wordt verwerkt door de N.V. Melkproductenfabriek De Bommelerwaard te Heusden.

De distributie van consumptiemelk en van verschillende zuivelprodukten, zoals, vla, pap, yoghurt enz in de Bommelerwaard geschiedt ook grotendeels via deze fabriek.

Deze fabriek te Heusden behoort tot de groep V.Z.-R.M.I. De letters V.Z. zijn een afkorting voor Verenigde Zuivelbereiders en de letters R.M.I. staan voor Rotterdamse Melkinrichting. Tot deze groep behoren o.a. nog de Ermi Roomijsfabriek, Ermi komt van R.M.I., en de frisdrankenindustrie N.V Crona.

Deze groep gaat nu een fusie aan met de Nederlandse MelkUnie in Den Haag. Tot deze groep behoren behalve een viertal fabrieken ook een aantal distributiebedrijven, waarvan we slecht, noemen de 's-Gravenhaagse Melk-inrichting „*De Sierkan*”, de N.V. *Sterovita*. de Verenigde *Gooise Melkbedrijven*, de *Goudse Melkinrichting*.

Het nieuwe concern zal zodoende ongeveer zeven procent van de totale melkverwerking, in handen knijgen. Kijken we echter naar de distributie van consumptiemelk, dan gaat zij veertig procent voor haar rekening nemen. In Amsterdam wordt 80 % van de consumptiemelk door de Melkunie gedistribueerd, in het Gooi en in Gouda 100 %. In de andere steden van het Westen is het wat minder, maar over het geheel genomen, mag men wel zeggen, dat de MelkUnie nu in de Randstad Holland de helft van de distributie van consumptiemelk in handen heeft.

Achter de Nederlandse MelkUnie staat één van de machtigste boerencoöperaties in Nederland, de CMC. Deze coöperatie bezit vijftig procent van de aandelen van de Nederlandse MelkUnie. Daarnaast heeft zij nog belangen in andere, niet bij de Ned. MelkUnie aangesloten consumptiemelkbedrijven, zoals de *Combinatie* in Rotterdam en de *VUMI* in Utrecht. Bovendien heeft zij zelf nog twee grote consumptiemelkbedrijven, die niet bij de MelkUnie zijn aangesloten.

NMU: vertrouwen in toekomst; thans geen nieuwe fusies

DEN HAAG, Het bestuur van de *Nederlandse Melkunie NV* te Den Haag ziet de toekomst van het concern met vertrouwen tegemoet, zo is medegedeeld in de buitengewone aandeelhoudersvergadering, die werd gehouden wegens de jongste fusie van de NMU met de VZ-R-MI (*Verenigde Zuivelbereiders-Rotterdamse Melkinrichting*) in Rotterdam. Binnen het concern zal worden gestreefd naar een rationalisatie van de produktie en een verdergaande specialisatie van de bedrijven.

Van een nieuwe fusie is momenteel geen sprake. Het bestuur acht thans de tijd van consolidatie aangebroken, waarbij van de jongste fusie geen onmiddellijke resultaten moeten worden verwacht. Dit zal geruime tijd vergen, vandaar dat grote dividendverhogingen of dividendverlagingen niet in de lijn der verwachtingen liggen. Tot het volgend jaar zal met een gelijk dividend rekening moeten worden gehouden. Na de fusie omvat het Melkunie-concern tien melken zuivelfabrieken met een gezamenlijke jaaromzet van 485 mln. kilogram melk of omstreeks f 240 mln. Het geplaatste aandelenkapitaal steeg tot f 14 mln.

COÖP. MELKCENTRALE (CMC): REDELIJK GOED JAAR

Voor de coöperatieve melkcentrale CMC. is het twintigste jaar van haar bestaan, 1964-1965, redelijk goed geweest. Dit meldt het jaarverslag, dat in de te Rotterdam gehouden algemene vergadering is uitgebracht. De CMC. is een coöperatie van melkveehouders in de provincies Noord- en Zuid-Holland en Utrecht (het zgn. consumptiemelkgebied), met grote financiële belangen in tal van melkverwerkende bedrijven in het westen des lands en in enige frisdrank-industrieën.

Aan het einde van het verslagjaar (april 1965) telde de coöperatie 10.734 rechtstreeks of via verenigingen aangesloten leden. Tegenover toetreding van nieuwe leden stond o.m. het vertrek van 569 leden die hun bedrijf beëindigden. Er is al vele jaren een dalende tendens in het ledental der CMC.

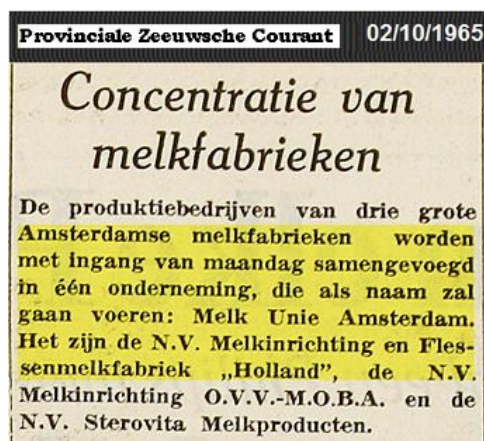
In het afgelopen boekjaar steeg de omvang van de verkopen tot ruim *f*217 miljoen (vorig jaar, over 50 weken, bijna *f*190 miljoen). Aan de leden kon rond 30 miljoen meer aan melkgeld worden betaald dan in het boekjaar daarvoor. Betaald werd 33,16 cent per kilo melk, bij een vetgehalte van 3,70 procent. Na tegoed-schrijving van het batig saldo op ledenrekening, kan het werkkapitaal van de CMC. berekend worden op meer dan *f*51 miljoen. Met dit geld hebben de aangesloten melkveehouders in twintig jaar tijd aanzienlijke belangen verworven in de melkverwerkende sector. Hoewel de concentratie van fabrieken de laatste jaren in West-Nederland al grote vormen heeft aangenomen, verwacht men dat over enkele jaren de situatie nog heel anders zal zijn.

In de ledenraadsvergadering werden gisteren de jaarstukken goedgekeurd. Ingestemd werd met het bestuursvoorstel, het batig saldo over het boekjaar april 1964-april 1965, groot *f*7.543.000, met de leden te vereffenen door middel van tegoed-schrijving van ledenkapitaal op basis van *f*37 per *f*1000 in genoemd jaar uitbetaald melkgeld met inbegrip van zuivel-fondsen melkprijstoeslaguitkeringen. Gemiddeld bedraagt deze slotafrekening *f*1,20 per honderd kg melk.

Concentratie van melkfabrieken te Amsterdam

De produktiebedrijven van drie grote Amsterdamse melkfabrieken worden met ingang van maandag a.s. samengevoegd in één onderneming, die als naam zal gaan voeren: Melk Unie **Amsterdam**. Het zijn de NV melkinrichting en flessenmelkfabriek „Holland”, de NV melkinrichting *OVV-MOBA* en de NV *Sterovita Melkproducten*. Tot direktieleden zijn benoemd de heren F. Ferwerda (administratie en financiën). Ir. P. M. Hoogendijk (produktie en vervoer) en ir. F. Stienstra (algemene zaken en verkoop). De heer M. Pen, directeur van Sterovita, zal optreden als technisch adviseur.

Het betreft hier een fusie binnen het bestaande concern, aangezien de drie voornoemde bedrijven reeds volledige dochters zijn van de NV Nederlandse Melk Unie. Deze moedermaatschappij heeft dochterondernemingen welke een zeer groot aantal melkfabrieken exploiteren in tal van plaatsen van ons land. De concentratie in Amsterdam heeft betrekking op totaal vier produktiebedrijven, namelijk een van de „Holland”, een van de OVV en twee van Sterovita. De vier vorenbedoelde Amsterdamse produktiebedrijven hebben een gezamenlijke wekelijkse melkcomzet van circa twee miljoen liter.

MelkUnie

In de op 29 oktober te houden jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van de N.V. Nederlandse MelkUnie „NMU.” Den Haag zal ook een voorstel tot statutenwijziging aan de orde komen, dat dient ter verhoging van het maatschappelijk kapitaal van f 20 mln. tot f 40 mln.

De omzet van de bedrijven, die aan het einde van het op 31 maart afgesloten boekjaar 1964/'65 tot het concern der N.V. Nederlandse MelkUnie „NMU.” behoorden, beliep in dat jaar f 272 miljoen. In 1963/'64 werd een omzet behaald van f 104 miljoen, doch toen waren de N.V. Sterovita Melkprodukten, de N.V. Fabriek van Melkprodukten „Neerlandia” en de N.V. De Rotterdamsche Melkinrichting (VZ-RMI.) nog niet in het concern opgenomen.

De geconsolideerde nettowinst steeg tot f 1,99 mln. (v. j. f 636.400). Tot deze winst hebben de consumptiemelkbedrijven - mede door de stringente prijsvoorschriften - naar verhouding tot hun aandeel in de totale omzet slechts in bescheiden mate kunnen bijdragen. Het rendement van de zuivelfabrieken was bevredigend. De overige bedrijven (limonade, ijs, enz.) hebben eveneens een redelijke bijdrage tot de winst geleverd, zo blijkt uit het verslag. De jaarwinst bedraagt 13,9 procent van het geplaatste aandelenkapitaal ad f 14,3 miljoen (1963/'64: 11,5 procent van de toen geplaatste f 5,5 mln.). Het rendement van het eigen vermogen steeg tot 10,9 (v. j. 8,2) procent. Zoals bekend wordt een onveranderd dividend voorgesteld van negen procent over het winstgerechtigde aandelenkapitaal ad f 8,8 mln.

Het verslag meldt nog dat Albert Heijn N.V. en de Coöperatieve Melkcentrale G.A. (CMC) (voormalige aandeelhouders van Sterovita) ieder een hypothecaire lening van f 5 mln. hebben verstrekt. De verzekerde waarde van de duurzame produktiemiddelen bedraagt f 112 mln. (geconsolideerde balanswaarde f 40,9 mln.).

Provinciale Zeeuwse Courant, 30/10/1965

Nieuwe, dure melkverpakking

In de jaarvergadering van de NV Nederlandse Melkunie is medegedeeld, dat op 11 december in een deel van Den Haag een proef zal worden genomen met een nieuwe eenmalige verpakking van consumptiemelk.

Deze zgn purepack-verpakking is duurder dan de glasverpakking en daarom zal de prijs met vier cent per literverpakking stijgen. De consument zal dan dus zestig cent per liter moeten gaan betalen voor melk verpakt in „purepack”.

Leeuwarder Courant 1965-10-30

Nieuwe melkverpakking doet prijs stijgen

In de jaarvergadering van de N.V. Nederlandse Melk-Unie is medegedeeld, dat op 11 december in een deel van Den Haag een proef zal worden genomen met een nieuwe eenmalige verpakking van consumptiemelk. Deze zgn. purepackverpakking is duurder dan de glasverpakking en daarom zal de prijs met vier cent per literverpakking stijgen. De konsument zal dan dus zestig cent per liter moeten gaan betalen voor melk verpakt in „purepack”.

Huisvrouwen vrezen te dure verpakte melk

De Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen maakt zich, hoewel zij in principe een andere melkverpakking dan de fles van harte toejuicht, toch in toenemende mate ongerust over de omschakeling die nu aan de gang is. Zij heeft dat aan de minister van Economische Zaken geschreven. Bij de ontwikkeling van de nieuwe verpakkingssystemen, zo meent de vereniging, heeft het blijkbaar ontbroken aan coördinatie tussen de producenten en dus aan besparing van kosten. De melk in plastikzakken wordt verkocht tegen dezelfde prijs als melk in glazen flessen; enige extra-kosten ontstaan door de aanschaf voor eenmaal van een schenkan voor vijftig cent.

In de „puurpak” kartonverpakking is de melk vier cent, in een andere kartonverpakking drie cent per liter duurder dan flesmelk. Het is de vereniging niet duidelijk, waarom zo'n grote prijsverhoging nodig is; voor de producent ontstaan toch ook enorme besparingen, waardoor eventuele investeringskosten ruimschoots opgevangen kunnen worden. Nog zwaarder echter weegt het voor de huisvrouwenvereniging, dat de consument tengevolge van de melksanering geen vrije keuze van leverancier heeft.

Verkoop van onverpakte (losse) melk ondervindt in toenemende mate weerstand van de kant van de producent, maar, zo meent de vereniging, vooral voor kinderrijke gezinnen is het prijsverschil tussen verpakte en onverpakte melk van niet te verwaarlozen betekenis. Als de fles wegvalt zou bij de bedrijven, die de duurste verpakking toepassen, het prijsverschil tussen verpakte en onverpakte melk zelfs tien cent per liter bedragen.

NMU

In de jaarvergadering van de NV Nederlandse Melkunie zijn de jaarstukken over het boekjaar 1964-1965 vrijwel zonder discussie met algemene stemmen goedgekeurd. Het dividend werd bepaald op 9 procent. Ook de voorgestelde statutenwijziging werd met hulde aan het bestuur met algemene stemmen aangevaard.

In een bij de aanvang van de vergadering afgelegde verklaring deelde het bestuur mede, dat de verkregen concentratie van gelijkgerichte bedrijven, resp. de variatie in het productiepatroon bij de NMU thans zo reusachtig is, dat men geen behoefte voelt aan een verdere actieve fusiepolitiek. Dit impliceert niet, dat men niet openstaat voor verdere fusies, doch men acht deze niet noodzakelijk voor het ten uitvoer brengen van het toekomstige beleid. Dit is erop gericht het rendement van het geïnvesteerde vermogen, zowel op korte als op lange termijn te verhogen. Als middelen om dit doel te bereiken denkt het bestuur primair aan concentratie van de productie in een kleiner aantal van de productieplaatsen, een arbeidsverdeling bij de productie, tot uitdrukking komende in productie-specialisatie en aan rationalisatie van bepaalde andere bedrijfsactiviteiten, zoals het vervoer naar de detaillist.

Nu komt de yoghurt van Holland/OVV, de vanille-vla van de Sierkan, de hopjes-vla van Sterovita, de chocolade-vla van de VGM, en de slagroom van de VZ/RMI allemaal onder de dop van de Melk Unie. Dááaraan kunnen bijna twee miljoen mensen kwaliteit herkennen.

Wanneer vijf van de best ingerichte, modernste melkbedrijven van ons land samen gaan, dan heeft dat grote voordelen voor u.

Gaat u maar na:

Nu kunnen Holland/OVV, Sierkan, Sterovita, VGM en VZ/RMI hun beste recepten uitwisselen en samen nieuwe recepten uitdenken.

En een groter, beter laboratorium inrichten.

Nu kunnen zij samen nog kieskeuriger inkopen. En hól zorgvuldig uitkómen waar de beste cacao voor de vla te koop is. En suiker. En vanille.

Ze kunnen nu ook sámen beter het transport regelen, waardoor u lekkerder melk in huis krijgt. En vla. En pap. En yoghurt. En kamemelk. En al die andere goede, gezonde producten van de Melk Unie.

Dit alles gaat de Melk Unie aanpakken.

Een prettig idee voor bijna twee miljoen mensen in West-Nederland. Gezinnen die hun melk en melkproducten voortaan in huis krijgen onder de dop van de NMU.

De dop van de Melk Unie.

**Betsie van Baambrugge, Nina van Nootdorp, Mieke van Maasland,
Carla van Kortenhoef en Treeske van Oudewater
helpen de Melk Unie een handje! Prettig idee voor bijna
2 miljoen mensen in West-Nederland.**

De Nederlandse melkkoeien zijn de beste melkkoeien ter wereld. Betsie, Nina, Mieke, Carla en Treeske behoren tot de elite van de Nederlandse melkkoeien. En ze helpen de Melk Unie een handje.

In de Melk Unie gaan vijf van de best ingerichte Nederlandse melkbedrijven samen: Het zijn Holland/OVV, Sierkan, Sterovita, VGM en VZ/RMI.

Vanwaar die samenwerking, wilt u weten? Omdat vijf meer weten dan één. Omdat vijf samen kieskeuriger kunnen inkopen. Samen beter kwaliteit en versheid kunnen controleren en beheersen. Omdat zij nu onderling de beste recepten kunnen uitwisselen en nieuwe recepten kunnen bedenken. Dáárom.

En omdat zij samen een beter laboratorium kunnen inrichten. En heel zorgvuldig uitkiezen waar de beste cacao te koop is voor b.v. chocoladevla. En suiker. En vanille.

En om een betere vervoersorganisatie op te zetten zodat de melk nog lekkerder bij u thuis komt. En vla. En yoghurt. En pap. En karnemelk. En al die andere goede, gezonde, lekkere producten die de Melk Unie maakt met medewerking van Betsie, Nina, Mieke, Carla en Treeske.

Dat is een prettig idee voor bijna twee miljoen mensen in West-Nederland.

Gezinnen die voortaan hun melk in huis krijgen onder de dop van de N.M.U. De dop van de Melk Unie.

Provinciale Zeeuwsche Courant 19/08/1966:

AMSTERDAM (ANP) — In de gisteren gehouden vergadering van commissarissen van de NV Nederlandse Melk Unie is besloten aan de in oktober te houden algemene vergadering van aandeelhouders voor te stellen het dividend over het boekjaar 1965-'66 te bepalen op 5 (vijf) procent (vorig jaar 9 procent).

De netto-winst bedroeg ongeveer de helft van die van het boekjaar 1964-'65. Bij de consumptiemelkbedrijven konden de kostenstijgingen nauwelijks opgevangen worden. De export van zuivelproducten leverde een belangrijk lager resultaat op in vergelijking met vorig jaar.

20/08/1966; p. 15/22

Felle kritiek was er op de dividendverlaging (van 9 % tot 5 %) van de Nederlandse Melk Unie. De beurs had tevoren in een tussentijds bericht gewaarschuwd moeten worden.

20/08/1966; p. 15/22

In de lokale afdelingen werden aandelen Ned. Melk-unie op 220 geadviseerd, tegen 240 laten en een laatstgedane koers van 260. Deze forse koersdaling houdt verband met de reeds gepubliceerde dividendverlaging tot 5 (9) pct.

13/10/1966; p. 21/28

Blijkens het eerste jaarverslag, na de fusies, van de Nederlandse Melk Unie is de netto-winst over het afgelopen boekjaar met bijna f1 mln gedaald tot f0,99 mln. De directie rekent vooralsnog niet op een verbetering van het resultaat voor het lopende boekjaar. Zoals bekend werd het dividend verlaagd van 9 tot 5 procent.

24/12/1966; p. 11/34

was dan de laatst gedane koers. Anders verloopt het weer met de Ned. Melk Unie. Insiders weten misschien meer, hoe dan ook, er is regelmatig vraag. Vorige week vrijdag 235, en donderdag al 255 met als slot gisteren 255.

Lening CMC sterk overtekend

AMSTERDAM (ANP) — De inschrijving op de 17½ procent zevenjarige obligatielening 1966 tegen 99 procent groot vijf miljoen gulden ten laste van de coöperatieve vereniging tot het verwerken en verhandelen van melk, Coöperatieve Melkcentrale g.a. in De Haag (C.M.C.), is sterk overtekend. Op de inschrijving moet een zeer belangrijke reductie worden toegepast.

CMC op record

DEN HAAG - De Coöperatieve Melkcentrale heeft over het 2 april afgesloten boekjaar een record omzet van f 225,3 mln. (vorig jaar 217) miljoen geboekt en een batig saldo van f 9,19 (7,54) mln. Op 29 september wordt voorgesteld f 200.000 toe te voegen aan de f 2 mln. reserve en met de 10.000 aangesloten veehouders f 1,40 per 100 kg geleverde melk te verrekenen, waardoor aan hen totaal f 218 (211) mln. ten goede komt. De gemiddeld uitbetaalde melkprijs steeg tot f 34,06 (33,64) per 100 kg. De diverse baten beliepen f 6,86 (6,84) mln., de aanvoerkosten f 8,54 (8,05) mln., overige kosten f 2,42 (2,14) mln., rentelast f 2,44 (2,29) mln. Het leningskapitaal is f 31 (28,1) mln. De deelnemingen bedragen f 25,2 (21,1) mln. in een dertigtal melkverwerkende bedrijven.

Provinciale Zeeuwse Courant 1966-09-30

Onbesuisdheid met plastic verpakking?

ROTTERDAM (ANP) - Nadat de melk in plastic zakjes in het afgelopen jaar op een voor-treffelijke wijze is geïntroduceerd door een melkinrichting die rijk aan initiatieven is, kan de verdere ontwikkeling het best gekenschetst worden met het woord 'onbesuisd'. Dat is de mening van de plaatsvervangend voorzitter van de *Coöperatieve Melkcentrale*, de heer A. P. Hilhorst. Hij sprak gistermorgen in Rotterdam op de Algemene vergadering van deze boeren-coöperatie, die een groot deel van het westen des lands van consumptiemelk e.d. voorziet. Het door hem bedoelde particuliere bedrijf en andere die later ook met, de plastic melkverpakking zijn begonnen, staan buiten deze coöperatie.

Van de oorspronkelijk beklemtoonde voordelen van het plastic, zoals een verpakking die geen licht doorlaat en homogenisatie van de melk, is volgens de heer Hilhorst in vele gevallen niets overgebleven. De te lage verkoopprijs van de aldus verpakte melk was voor vele melkinrichtingen aanleiding om over te gaan op dun en doorschijnend plastikmateriaal en - daarmee samenhangend - het homogeniseren achterwege te laten. En nog is de produktie verliesgevend, om nog maar niet te spreken van de nadelen, die het gevolg zijn van de onderbezetting van de normale flessenapparatuur.

In de ervaringen, opgedaan bij de plasticverpakking, zag de heer Hilhorst het zoveelste bewijs dat aan een hechte samenwerking der fabrieken nog veel ontbreekt. Hij herinnerde ook aan de poging die de FNZ. (de toporganisatie van de gewestelijke coöperatieve zuivelbonden, waar de CMC buiten staat) vorig jaar heeft gedaan om een grootscheepse concentratie van de coöperatieve, zuivelindustrie en -afzet te bevorderen. In het rapport, dat de FNZ. toen uitbracht, werden ook besprekingen over een eventueel in die concentratie betrekken van de CMC aanbevolen. Vorig jaar oktober schreef de F.N.Z. ook aan de CMC, dat hij gezamenlijk beraad op prijs stelde. De CMC antwoordde daarop, maar vernam sindsdien niets meer.

Melkunie Rotterdam staakt exploitatie van melkwinkels

ROTTERDAM - Door een reorganisatie in het bedrijf gaat de Nederlandse Melkunie Rotterdam zich terugtrekken uit de exploitatie van ruim vijftig melkwinkels in de Maasstad om zich in de toekomst voornamelijk te concentreren als toeleveringsbedrijf.

Ongeveer twintig melkwinkels zullen worden overgenomen door een grote Rotterdamse brood- en banketbakkerij, die daarin dan tevens eigen produkten gaat verkopen. Een aantal melkwinkels; wordt overgedragen aan personeelsleden en aan zelfstandige melkhandelaren.

Melkwinkels, waarvoor geen gegadigden zijn zullen worden gesloten. De meeste personeelsleden van de melkwinkels kunnen overgaan in dienst van de brood en banketbakkerij. Anderen zullen door de melkunie financieel worden gesteund om een melkwinkel zelfstandig te exploiteren, terwijl met de vakbonden van winkelpersoneel wordt onderhandeld over een afvloeiingssysteem en een vervroegde pensionering. In de Nederlandse Melkunie Rotterdam zijn o.m. opgenomen de melkinrichting Aurore, met een groot aantal filialen en de Rotterdamse melkinrichting NV met een nog groter aantal winkels

1967

Provinciale Zeeuwsche Courant 1967-02-11

Melkbedrijven – MelkUnie en Dordrecht (D.M.I.) gaan samen

AMSTERDAM (ANP) - De NV Nederlandse MelkUnie (NMU.) en de NV Dordrechtsche Melkinrichting (DMI) hebben overeenstemming bereikt over een nauw samengaan. De NMU heeft aandeelhouders van de Dordrechtsche Melkinrichting een voorstel gedaan tot inwisseling van alle uitstaande aandelen en oprichtersbewijzen

D.M.I., waarbij de NMU aanbiedt voor één aandeel van nominaal *f* 100 te betalen *f* 806 en voor een oprichtersbewijs *f* 100. Commissarissen en directie van de D.M.I. hebben aandeelhouders geadviseerd dit voorstel te accepteren. Zij zijn van mening, dat de hoge investeringen en de toenemende specialistische kennis, die in de bedrijfstak vereist worden, nopen tot dit samengaan.

De exploitatie van het bedrijf van de DMI zal onder dezelfde leiding onverminderd worden voortgezet. De onderneming exploiteert sedert 1897 te Dordrecht een melkinrichting; zij bezit een maatschappelijk kapitaal van *f* 150.000. De melkomzet bedraagt ca 18 miljoen kg per jaar; het werkgebied van de onderneming strekt zich uit over Dordrecht en omliggende gemeenten.

De NV Nederlandse MelkUnie heeft consumptiebedrijven te Amsterdam (4), Hilversum, Leimulden, Rotterdam (2), 's-Gravenhage en Zierikzee. Voorts enkele fabrieken voor zuivelprodukten. In het verslagjaar 1965-1966 bedroeg de melkomzet van de NMU 481 miljoen kg, waarvan 325 miljoen kg verwerkt was in de consumptiemelksector en 156 miljoen kg in de sector van de overige produkten.

Woerdense Courant, 02/03/1967;

De N.V. Fabrik voor Melkproducten „Nieuw - Holland” te Woerden

één der werkmaatschappijen van de N.V. Nederlandse Melk Unie „N.M.U.”, gaat haar produktie van gecondenseerde melk belangrijk uitbreiden. Op het laboratorium, belast met de kwaliteitscontrole van het produktieproces, is daardoor plaats voor enige jonge medewerkers die opgeleid willen worden tot, of reeds enige ervaring hebben als

LABORANT

Belangstellenden, die omstreeks 20 jaar oud zijn, met minstens enige jaren ulo, worden verzocht hun sollicitatiebrieven te richten aan de directie Utrechtsestraatweg 14, Woerden.

Zij kunnen ook telefonisch contact opnemen, (03480-2241) voor het maken van een afspraak. Het sollicitatiegesprek kan desgewenst in de avonden plaats vinden.

Provinciale Zeeuwsche Courant 21/04/1967

DIVIDENDEN

AMSTERDAM (ANP) — De raad van bestuur van de NV Nederlandsche Melk-unie (NMU) heeft gezien de resultaten over het boekjaar 1966-1967, dat per 1 april 1967 is geëindigd, besloten aan de algemene vergadering voor te stellen over het verstreken boekjaar geen dividend uit te keren (v j 5 procent).

C. M. C. boekte gunstige resultaten

DEN HAAG - Hoewel de melkaanvoer 5 miljoen kilo lager was dan vorig jaar (635 tegen 640 miljoen kilo) is de geldomzet in 1966/'67 bij de Coöperatieve Melk Centrale G.A. (CMC) gestegen tot f233,7 miljoen (v.j. f225,4 milj.) Aan diverse baten werd f7,5 miljoen geboekt (v.j. f6,4 miljoen). In de loop van het boekjaar keerde de CMC voor de ontvangen melk f216 miljoen (v.j. f209 miljoen) aan haar leden uit.

Aan de op 20 september te houden algemene vergadering zal worden voorgesteld om van het batig saldo ad f10,4 miljoen (v.j. 9,2 miljoen,) f0,3 miljoen toe te voegen aan de reserve, om f6,5 miljoen als ledenkapitaal te goed te schrijven en om f3,6 miljoen op de direct opvraagbare en rentedragende vrije ledenrekening te boeken.

Aanvaardt de ledenvergadering dit voorstel, dan zal het werkkapitaal van de Coöperatie rond f69 miljoen (v.j. f56 miljoen,) bedragen. Het bestaat voor 51 procent uit ledenkapitaal en voor 38 procent uit obligatieschuld. De open reserve bedraagt f2,5 miljoen, Met dit werkkapitaal heeft de CMC zich geïnteresseerd in een tiental ondernemingen, die 36 melk inrichtingen, zuivelfabrieken en aanverwante bedrijven (kindervoedingen diëtproducten, consumptie-ijs, limonade enz). exploiteren.

De 10.000 bij de CMC aangesloten West-Nederlandse melkveehouders ontvingen in 1966/'67 een gemiddelde melk prijs, die de richtprijs van 33,5 cent per kilo met twee cent heeft overschreden. In de eerste 18 weken van het nieuwe boekjaar (2 april t/m 5 augustus) lag de melkaanvoer dankzij de gunstig(weersomstandigheden 9 miljoen kilo hoger dan in de overeenkomstige periode van het vorig jaar. De daarvoor uitbetaalde (voorlopige) melkprijs vertoonde ten opzichte van 1968 een verbetering van f1,70 per 100 kilo.

Nieuwe Leidsche Courant, 1967-09-20 (ook Leeuwarder Courant)

Obligatielening CMC.

DEN HAAG - Op vrijdag 29 september staat de inschrijving open op f4 miljoen 6¾ % 15-jarige obligaties Coöperatieve Melkcentrale GA (CMC) à storting 9 oktober, deel ener lening van f6 mln. waarvan f2 mln. gereserveerd voor leden, af te lossen door uitloting a pari in 7 jaartermijnen in 1976/'82 met mogelijkheid van vervroegde aflossing in. 1978/ '81 à 101 %. Doel is financiering van centralisatie en rationalisatie van vele melkinnichtingen, zuivel- en andere fabrieken, alsmede vervanging van ijzeren vervoermateriaal door aluminium, voorts voor rijdende melkontvangsten met bijbehorende outillage op de boerderijen.

Op 1 april waren er 9759 leden-veehouders. In 1966/'67 is voor f216 (vorig jaar 209) miljoen-melk ontvangen van leden, Melk- en zuivelverkoppen beliepen f234 (225) mln. Het ledenkapitaal is f40,3 (40.1) mln. Van 2 april tot 16 september was de melkaanvoer 4% hoger dan een jaar tevoren. De financiële uitkomsten zullen in 1967/'68 niet achterblijven, aldus de prospectus. Over 1966/'67 was het batig saldo f10,45 (v.j. 9,19) mln. Beursnotering wordt gevraagd.

Dieptepunt NMU voorbij

DEN HAAG - Het bestuur der Nederlandse Melkunie meent dat het dieptepunt tengevolge van de elkaar snel opvolgende fusies nu voorbij is en dat volgend jaar weer dividend mogelijk zal zijn. Minder sterke toeneming en vertrek van bevolking heeft de afzet en opgeven van de verkoop te Eindhoven 1 procent (verlaagd).

Goedkope melk in grote winkelbedrijven schaadde eveneens de omzet. Voor normale concurrentie is het bestuur niet bevreesd. Een aandeelhouder was ongerust over de winstdaling en vergeleek het aandeel met een koeiestaart, die naar beneden groeit, doch het bestuur ziet nu de toekomst rooskleurig. Het streeft naar rationalisatie en groter afzet, vooral in nieuwe gebieden in het westen, wat echter niet gemakkelijk zal zijn wegens de vaste posities van de melkfabrieken.

Het bestuur bestreed de vrees dat de Coöperatieve Melkcentrale (CMC) een machtspositie heeft verworven in verband met het aftreden van ir. R. A. de Boer als lid van de raad van bestuur. Volgens het bestuur trad deze af. Deze had een belangrijk aandeel in de fusie maar had nu geen taak meer. Volgens het bestuur is de Unie wel de grootste afnemer (met 85 pct. van de melkafzet) van CMC maar zij betaalt niets meer dan andere afnemers al moet men boksen voor de prijs.

Volgens een aandeelhouder heeft de CMC er belang bij dat de NMU geen dividend betaalt, maar volgens het bestuur heeft de CMC belang bij een gezonde NMU. De bouw van de nieuwe fabriek te Amsterdam is opgeschort met het oog op de liquiditeit, die echter geen zorgen baart. Ir. G. M. Hoornsma is benoemd tot lid van de raad van bestuur. Behalve ir. Boer treedt de heer L. van der Knaap tegen 1 april af wegens vervroegde pensionering. Men wil geen voorzitter benoemen, wel een coördinator. De heer P. J. van Schalk treedt af als commissaris wegens leeftijd. De heer P. A. Holhorst is verongelukt.

1968

Provinciale Zeeuwsche Courant 1968-02-16

BOD VAN 280 PROCENT

CMC. doet bod op Melkunie

Verdere integratie was gewenst

DEN HAAG (ANP) - De ontwikkeling van de handel in aandelen en royeerbare certificaten Nederlandse MelkUnie (NMU), alsmede redenen tot integratie, zijn voor de Coöperatieve Melkcentrale GA. (CMC) aanleiding geweest om haar belang bij de NMU uit te breiden en om in verband hiermede een aanbod te doen, dat in overleg met commissarissen en bestuur der NMU tot stand is gekomen, aldus een communiqué.

Houders van gewone aandelen a en van royeerbare certificaten van gewone aandelen a NV Nederlandse MelkUnie zullen worden uitgenodigd hun aandelen, respectievelijk certificaten ter overname aan de CMC aan te bieden tegen een koers van 280 procent.

Houders van in gewone aandelen a of in royeerbare certificaten van gewone aandelen a converteerbare obligaties a NV Nederlandse MelkUnie zullen worden uitgenodigd hun obligaties ter overname aan de CMC aan te bieden tegen een koers van 155 procent en vergoeding van lopende rente.

De CMC doet haar aanbod onder de voorwaarde, dat een naar haar oordeel voldoende aantal aandelen, certificaten en converteerbare obligaties ter overname wordt aange-meld.

Zoals uit een binnenkort te verschijnen bericht zal blijken, vertonen de uitkomsten van het CMC-concern in het lopende boekjaar een duidelijke verbetering ten opzichte van het vorig boekjaar. De ontwikkeling echter binnen de zuivelsector in de EEG en op die markt optredende schaalvergrotingen bij gelijksoortige ondernemingen, maken het gewenst tot verdergaande integratie te komen, mede met het oog op de exportbelangen.

Daarbij maakt de kwetsbare zuivelsituatie een groot wendbaarheid op de grondstoffenmarkten zowel als op de afzetmarkten noodzakelijk. De beoogde integratie zal ertoe kunnen bijdragen de positie van de melkleveranciers, van de melkdetailhandel en van de werknemers te versterken en daarbij een redelijk rendement van het in de onderneming gestoken kapitaal te berei-ken. De raad van commissarissen en de raad van bestuur van de NMU achten, mede gezien deze achtergronden, het aanbod van de CMC voor aandeelhouders, certificaathouders en hou-ders van converteerbare obligaties NMU alleszins aanvaardbaar, aldus het communiqué.

CMC en Melkunie één zuivelreus

(Van een onzer redacteuren)

DEN HAAG - Door het deze week gepubliceerde bod van de Coöperatieve Melkcentrale op de Nederlandse MelkUnie zal het grootste Nederlandse melkconcern ontstaan, dat zeven procent van het gehele nationale zuivelpakket omvat en een omzet van naar schatting f400 miljoen oplevert.

Het concern bezit verder bindingen met een groot aantal Nederlandse ondernemingen in de zuivelbranche. Zo bezit de CMC 25 procent van het kapitaal van Nutricia. Op de exportmarkt zijn zij ook zeer actief. De NMU. heeft belangen in de United Dairymen Condensed Milk Co. in Londen.

De activiteiten van CMC en de NMU, die vooral in de Randstad Holland werken, liggen in elkaars verlengde: NMU bezit fabrieken en CMC is een groothandel in melk.

Bij de CMC (die reeds de helft der aandelen van de NMU bezit) zijn een tienduizend melkveehouders aangesloten, die tien procent van de Nederlandse productie voor hun rekening nemen.

De NMU met een omzet van 285 miljoen gulden is het grootste melkverwerkende concern, dat praktisch geheel Amsterdam, en de helft van Rotterdam en Den Haag van melkproducten voorziet en uit een combinatie bestaat van zaken als de *Sierkan*, *Sterovita*, *RMI*, *OVV* en de melkfabriek *Holland*. Begin vorig jaar werd ook de *DMI* (Dordrecht) overgenomen.

Daarnaast beschikt het concern over fabrieken voor zuivelproducten in Bodegraven, Heusden, Oudewater en Woerden. Verder heeft de NMU belangen in Crona (frisdranken) Handelsmij Industrie (Ermi-ijs) en Neerlandia (chocoladepasta). Bij de gehele combinatie werken 3000 mensen

De CMC. met een omzet van 234 miljoen gulden, heeft 100 procent belangen bij melkcentrales in Assendelft, Gouda, Lengkeek en Wormerveer. Voorts 50 procent belangen bij *de Combinatie* (Rotterdam) en Velsen - Zaanstreek, 37,5 procent bij de Haarlemse Sierkan en een belang van 27 procent bij de *Verenigde Melkbedrijven* in Utrecht. De CMC, die in de eerste plaats een handelsorganisatie is, heeft slechts weinig personeel in dienst.

Jaarlijkse omzet van 400 miljoen bij zuivelreus - (zelfde courant)

Financieel weekoverzicht

AMSTERDAM - Deze week is er meer grond in de effectenmarkt gekomen en de internationale politiek oefende weinig druk op de koersen uit. De handel bleef van beperkte omvang in verband met de bestaande onzekerheid internationaal en nationaal. De aankondiging van een fusie op het gebied der zuivelmarkt, waardoor de melkproductie en handel in het westen des lands praktisch in één hand komen, trok ter beurze de aandacht. Voor Nederlandse begrippen zal deze schaalvergroting tot de schepping van een mammoetonderneming leiden, met een jaarlijkse omzet van vierhonderd miljoen gulden.

De Coöp. Melkcentrale G.A. heeft een bod uitgebracht op de officieel ter beurze genoteerde aandelen Ned. MelkUnie en wel van 280 procent. Deze samenbundeling heeft als grondslag het verlangen om de ontwikkeling in de EEG-markt te volgen en te zorgen voor een verster-

king van de positie van de melkveehouders, de detailhandel, de werknemers en daarbij voor een redelijk rendement van het in de onderneming gestoken kapitaal.

Enkele dingen zijn opmerkelijk bij deze fusie-poging. Allereerst, dat een coöperatie een bod uitbrengt op officieel ter beurze genoteerde aandelen. Dat komt niet veel voor. We herinneren ons, dat achter de schermen zich onderhandelingen hebben afgespeeld tussen de coöperatieve suikerfabrieken en de Centrale Suiker Mij, waarbij een bod op laatstgenoemde aandelen van 500 proc. aan de orde kwam.

Als ditmaal de CMC. erin slaagt om een voldoende aantal aandelen in de Ned. MelkUnie te verwerven, dan zal het gevolg zijn, dat opnieuw een fonds uit de prijscourant verdwijnt. Het is bekend, dat posten aandelen MelkUnie in handen zijn van bepaalde ondernemingen in de verbruiksector en wij veronderstellen, dat met de directies van deze maatschappijen binnenskamers al overleg is gepleegd.

Hoge beurskoers

De koers van de aandelen MelkUnie was vorige week 247 proc. en liep gisteren op tot 280 bieden. Achteraf bekeken, heeft het er al een hele tijd in gezeten, dat de beurskoers gestimuleerd werd door aankopen van personen, die rekening hielden (of konden houden door voorwetenschap) met een fusie, want op de aandelen Ned. MelkUnie werd vorig jaar slechts 5 proc. dividend uitgekeerd. Wel waren de vooruitzichten inmiddels verbeterd, maar een dergelijke hoge beurskoers was voor een fonds met beperkte winstmogelijkheden toch rijkelijk aan de hoge kant.

Verder is op te merken, dat, als deze fusie doorgang vindt, waarop alle kans is, de melkhandel in de Randstad eigenlijk in één hand komt. Dat kan voor de producent, de verwerkende fabriek en de detaillist tot een verbetering van positie leiden, maar is dat ook het geval met de consument?

Nieuwe Leidsche Courant 1968-03-15; p. 5/22

NMU. van mening:

Overname koersen aanvaardbaar

AMSTERDAM - Houders van aandelen, certificaten en/of converteerbare obligaties N.V. Nederlandse MelkUnie. NMU., die gebruik willen maken van het aanbod der Coöperatieve Melkcentrale G.A. (CMC.) dienen uiterlijk donderdag 4 april hiervan kennis te geven. Uiterlijk dinsdag 9 april zal worden bekend gemaakt of het aanbod gestand wordt gedaan.

Uit een nader bericht blijkt, dat een duidelijk herstel is opgetreden van de resultaten der NMU. Op grond van de reeds bekende uitkomsten over het lopende boekjaar wordt, na aftrek van belastingen, een netto-jaarwinst verwacht van ruim f2 mln. hetgeen een dividend van en 8 pct wellicht verantwoord doet zijn, Het bestuur verwacht echter niet, dat het binnen afzienbare tijd een zodanige verbetering zal bereiken, dat dividenden uitgekeerd kunnen worden, die nawegen tegen de geboden overnamekoersen. Het bestuur van de NMU. acht de door de CMC. geboden overnamekoersen alleszins aanvaardbaar.

Zoals reeds op 15 februari werd aangekondigd, bedraagt de overnamekoers 280 pct. Voor de converteerbare obligaties NMU. wordt door de CMC. een koers van 155 pct geboden De integratie, die thans door de CMC. wordt nagestreefd. zal er, volgens het bericht, toe kunnen bijdragen de positie van de melkleveranciers, van de melkdetailhandel en van de werknemers te versterken, en doorbij een redelijk rendement van het geïnvesteerde kapitaal te bereiken.

CMC doet bod op NMU gestand

DEN HAAG — De coöperatieve melkcentrale (C.M.C.) zal haar bod op de aandelen, certificaten van aandelen en converteerbare obligaties Nederlandse Melk-Unie (N.M.U.) gestand doen, zo deelt de C.M.C. mede.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1968-04-24;

Proef in Rotterdam

Melkboer met brood langs de deur

(Van onze correspondent)

DEN HAAG - In enkele Rotterdamse wijken zal de volgende maand de melkboer met brood langs de deur komen.

De Nederlandse MelkUnie heeft namelijk een proef in voorbereiding, waarbij de bezorging van melk en brood wordt gecombineerd. Voor de levering van brood is de Melkunie in onderhandeling met de N.V Sitos.

Bovendien gaat de MelkUnie, eveneens bij wijze van proef, twee rijdende winkels inzetten in Rotterdam en Den Haag. De wagens krijgen een assortiment van 160 tot 170 artikelen, waartoe onder meer brood, gebak, soep, groente en vleesconserven en frisdranken behoren.

Volgens de MelkUnie wordt deze laatste proef vooral genomen om melkhandelaren te kunnen voorlichten over de resultaten van dergelijke winkelwagens. De MelkUnie hoopt ook nieuwe mogelijkheden te vinden voor de bezorging. De bezorging van alleen melk en melkprodukten is op den duur niet meer lonend.

De Nederlandse Bakkersstichting toonde zich over het besluit van de MelkUnie niet erg geschokt. 'We hebben ons er nog met over beraden', zo zei ons een zegsman van de bakkersorganisatie.

'Wanneer echter blijkt dat de combinatie van melk en broodverkoop goed werkt, is het natuurlijk ook niet uitgesloten dat bakkers zuivelprodukten gaan meenemen op hun kar. Het gevaar voor de broodbezorgers, wier wijken door deze proef van de MelkUnie 'uitgehoud' gehoud worden, wilde men bij de bakkerijstichting in Den Haag niet overschatten.

Protest van ruim 2000 veehouders

UTRECHT - Ruim 2.000 veehouders uit de provincie Utrecht hebben gisteravond een protestvergadering gehouden tegen de prijspolitiek van de regering.

Drs. C. Timmer, directeur van de CMC te Den Haag, die de boeren toesprak, noemde het onjuist dat de overheid de melkstroom op deze wijze probeert af te dammen. „Dat zou hetzelfde zijn als men in Drenthe door middel van een daling van de cao-lonen de werkloosheid zou willen oplossen. Met andere woorden: een a-sociale manier om problemen uit de wereld te helpen”.

De veehouders besloten een telegram naar minister Lardinois te zenden, waarin wordt aangevraagd op doeltreffende maatregelen.

Leeuwarder Courant 1968-05-30

CMC versterkt greep op melk in Randstad

DEN HAAG, De Coöperatieve Melkcentrale CMC in Den Haag heeft besloten, haar vier meerderheidsdeelnemingen te bundelen in een nieuwe onderneming, die met de CMC zelf tot een eenheid zal moeten samengroeien. Daardoor ontstaat een concern dat jaarlijks rond 750 miljoen kilo melk verwerkt, zijnde tien procent van de Nederlandse melkaanvoer en één procent van de aanvoer in de EEG. De geldomzet zal rond een half miljard gulden liggen, het aantal werknemers zal rond vierduizend zijn.

De vier samen te bundelen ondernemingen zijn de Nederlandse MelkUnie de Centrale Melk Maatschappij te Rotterdam, de Melkcentrale Gouda en de Melkcentrale Amersfortia. Samen hebben ze 28 fabrieken. In de grootste van de vier, de Nederlandse MelkUnie, neemt de CMC op het ogenblik voor 86,5 procent deel. Albert Heijn voor 13,4 procent. De heer B. van der Heide, directeur van de CMC, deelde mee de indruk te hebben dat Albert Heijn op den duur niet veel belangstelling heeft voor behoud van het minderheidspakket aandelen.

Het nieuwe concern zal ingedeeld worden in drie produktgroepen: consumptiemelkprodukten met zeventien fabrieken, zuivelprodukten met zeven fabrieken, ijs en frisdranken met vier fabrieken. Het aandeel van deze groepen in de omzet zal ongeveer als volgt zijn: consumptiemelkprodukten 60 procent, zuivelprodukten 35 procent, ijs en frisdranken 5 procent.

Nieuwe Leidsche Courant, 30/05/1968;

CMC doet bod op Amersfortia

DEN HAAG — De besturen van de Coöperatieve Melk Centrale G.A. (CMC) en van de N.V. Melkcentrale Amersfortia zijn het volledig eens geworden over toekomstige samenwerking. Aanleiding daartoe waren de ontwikkeling van nieuwe produkten en nieuwe verpakkingen én de noodzakelijke schaalvergroting in verband met de totstandkoming der EEG, die het ook voor melkinrichtingen gewenst maken om tot verdere samenwerking te komen.

De CMC zal een bod doen op de aandelen van Amersfortia en wel tegen een koers van 1012 procent. Dit onder voorwaarde, dat een naar haar oordeel voldoende aantal aandelen ter overname wordt aangeboden.

De beoogde samenwerking, zal, zo luidt de verklaring, een versterking betekenen van de positie van de melkleveranciers, van de melkdetailhandel en van de werknemers. De N.V. Amersfortia zal in de toekomst haar vooraanstaande plaats in de melkvoorziening van Amersfoort e.o. behouden.

Voorzitter Coöp. Melkcentrale pleit voor meer samenwerking

ROTTERDAM, 30-9. Ook al moeten heilige huisjes worden verlaten of persoonlijke en streekaspiraties werden opgeofferd, niets mag ons te veel zijn om het inkomen van de Nederlandse melkveehouderij te verbeteren. De voorzitter van de Coöperatieve Melkcentrale, de heer J. E. Goedhart, onderstreepte aldus in de maandag te Rotterdam gehouden ledenraadsvergadering de bereidheid van deze grote west-Nederlandse coöperatie tot reëel overleg met partners in de gehele Nederlandse zuivelindustrie en -afzet.

Een speciaal woord van welkom had hij voor de heer G. van Waes, voorzitter van de (Coöperatieve) Koninklijke Nederlandse Zuivelbond FNZ. die onlangs in de jaarvergadering van deze bond waar de CMC. thans buiten staat pleitte voor een veel grotere samenwerking in de zuivelindustrie, waarbij ook de CMC. zal kunnen worden betrokken. „Ik hoop dat we een samenwerking tegemoet gaan die tot heil van de hele Nederlandse veehouderij mag strekken”, zei hij tot deze gast.

Optimisme niet verantwoord.

De heer Goedhart drong er op aan op te houden met filosoferen en te trachten met elkaar tot concrete samenwerkingsvormen te komen. De tijd dringt daartoe. De ineensstorting van de zuivelmarkt in april jl, ligt de veehouders nog vers in het geheugen betoogde de heer Goedhart.. Hij achtte het herhaaldelijk geuite optimisme dat het met de melkprijs wel mee zal vallen, vergeleken met die van het vorige jaar, geenszins verantwoord.

Daarnaast wordt een stroom van publicaties over de boeren uitgestort om het zuivelprobleem - voor zover men daar al van mag spreken - op te tossen. Men moet er niet te licht over denken wat het betekent voor een zeer matig inkomen te moeten werken en bovendien overstromd te worden met publicaties waaruit men de indruk zou krijgen dat men het grotendeels fout doet, aldus de heer Goedhart.

Als er melk te veel is - op de Euromarkt overtreft het aanbod de koopkrachtige vraag slechts met enkele procenten - dan is de duurst geproduceerde melk te veel, betoogde hij. In wereldverband behoort daar maar weinig Nederlandse melk toe. Hij hoopte dan ook dat bij E.E.G.-structuurmaatregelen niet de politieke maar de economische wenselijkheden de doorslag zullen geven.

Sprekende over de ontwikkelingen binnen de CMC. herinnerde de heer Goedhart er aan dat thans alle CMC.-belangen benoorden het Noordzeekanaal in een onderneming zijn gebundeld. Hij verheugde zich er over dat de gang van zaken bij de NV. Nederlandse MelkUnie (waarvan de CMC. thans 78 pct. der aandelen in handen heeft - redactie ANP) in het afgelopen boekjaar een duidelijke verbetering vertoonde. Dat sterkt ons in het vertrouwen dat deze melkunie in toenemende mate een belangrijke hoeksteen kan zijn voor de west-Nederlandse melkveehouderij, aldus de heer Goedhart. Daarnaast blijft de CMC. bereid om samen te werken met andere ondernemingen om kosten van prijsbederf veroorzakende of kapitaalvernietigende concurrentie zo mogelijk te beperken.

In deze ledenvergadering gaf de ledenraad zijn goedkeuring aan het bestuursbesluit van het batig saldo 8.500.000 gulden 8 miljoen met de leden te vereffenen en 500.000 aan de reserve toe te voegen. Het werkkapitaal van de Coöperatieve Melkcentrale die in 1967-1968 ruim 670

miljoen kilogram melk ontving van ruim 9000 leden melkveehouders is daardoor tot 76 miljoen gestegen.

Over zelfde vergadering in PZC 1969-10-01, stond ook:

.....Blijkens de jaarstukken 1967-1968 nam het CMC-aandelenbezit in de NV. Verenigde Bedrijven Nutricia toe door uitkering van een dividend mede in aandelen tot nominaal bijna 4,5 miljoen gulden. In het noorden van het werkgebied breidde de melkcentrale Velsen-Zaanstreek NV haar werkgebied uit. (Thans fabrieken te Assendelft, Velsen en Oostzaan). In deze onderneming bezit de CMC 50 procent van het geplaatste aandelenkapitaal.

Dat zelfde is het geval met de in 1967 opgerichte *Centrale Melkmaatschappij NV* waarin een reeds eerder tot stand gekomen samenwerking tussen de *NV melkinrichting De Combinatie* te Rotterdam (met fabrieken te Overschie, Maasdam, Naaldwijk en Terneuzen) en *Coöp Vooruitgang* te Rotterdam gestalte kreeg.

De meeste aandacht trok in 1967-1968 de inmiddels een feit geworden integratie van de NV Nederlandse Melkunie (NMU) in de CMC. Sedertdien werd de *„Melkcentrale Amersfortia”* NV in de CMC opgenomen.

Nederlandse Melkunie:

EXPORTMOGELIJKHEID VOOR MELKPRODUKTEN IETS RUIMER

Door beëindiging subsidieregelingen in EEG-landen

AMSTERDAM (ANP) - De afzetmogelijkheden voor Nederlandse melkprodukten met name naar landen buiten de EEG zijn iets verruimd dankzij de beëindiging van extra zware subsidieregelingen in enkele EEG-landen, zo luidt de voorzichtige conclusie van het NMU.-bestuur in het verslag over 1967 / 1968.

Veel zal echter afhangen van het beleid dat de EEG gaat voeren en de kracht waarmee men kan en wil optreden tegenover partnerlanden die zich niet aan de vastgestelde spelregels houden. Nederland zal in het streven naar schaalvergroting in de melkvelwerkende industrie niet bij de ons omringende landen moeten achterblijven. De NMU. zal haar beleid bij voortduring op deze ontwikkeling richten.

De afzet door de Nederlandse MelkUnie van consumptiemelk en consumptiemelkprodukten is in het verslagjaar met 1 pct gedaald. Dit komt omdat de daling in het verbruik van losse melk niet geheel wordt gecompenseerd door de stijging, van het gebruik van verpakte melk en melkprodukten en bovendien als gevolg van de verkoop in winkels van verpakte melk tegen abnormaal lage prijzen aldus de NMU.

In 1967-1968 werd op de bedrijven van de NMU 505 miljoen kg melk ontvangen (vorig jaar: 467 miljoen kg.) waarvan 70 pct werd geleverd door de coöperatieve melkcentrale. (CMC.) Een overschot aan melk moest worden doorgeleverd aan andere fabrieken. Het daaraan verbonden financiële nadeel werd gecompenseerd door een geringere behoefte aan aanvullingsmelk waarvan de prijzen in de winterperiode sterk opliepen.

De toeneming van de melkverkoop door winkelbedrijven leidde tot spanningen tussen de melkhandel en de consumptiemelkbedrijven, die bereid waren aan de levensmiddelenhandel te leveren. Inmiddels valt bij de melkhandel een toenemend vertrouwen te constateren in de eigen verkoopmogelijkheden.

De aanpassing van het distributiesysteem aan de nieuwe ontwikkelingen zal steeds zwaardere eisen, vooral in financieel opzicht aan de onderneming stellen. Het personeelsbestand bleef nagenoeg ongewijzigd (3.090), doordat een belangrijke daling, van het aantal werknemers in de sector consumptiemelk werd gecompenseerd door de toetreding van MelkUnie Dordrecht in 1967.

Het NMU.-bestuur bepleit in de vakopleiding voor functies in de levensmiddelenindustrie. In het verslagjaar werd de harmonisatie van secundaire arbeidsvoorwaarden zo goed als voltooid en werd een begin gemaakt met een systematische opzet van de beloning van het personeel, dat niet onder de c.a.o. voor de zuivelindustrie valt.

Slijters krijgen zomaar paar duizend in het handje, als ze even contract tekenen Melkoorlog woedt hevig in Den Haag

(Van een onzer verslaggevers)

In Den Haag woedt een melkoorlog. De Nederlandse MelkUnie, die in Amsterdam en Rotterdam en nog een stuk of wat plaatsen in ons land verreweg de meeste melkslijters bedient, is deze week in Den Haag een grootscheepse werfactie begonnen onder de 280 slijters, die op het ogenblik nog hun melk betrekken bij de Rijswijkse melkfabriek *Van Grieken*. De melkhandelaren worden gepaaid met aanlokkelijke geldbedragen.

In Rijswijk slaat directeur Van Grieken boos met de vuist op tafel: „Het is ongelooflijk. Dit is gesjacher met de consument. Ik ben de laatste dagen herhaaldelijk opgebeld door slijters, die me vroegen wat ze moesten doen. Er waren vertegenwoordigers van de NMU bij hen geweest die hen zo maar een paar duizend gulden in de hand stopten. Of ze maar even een contract wilden tekenen.”

Maar.....in Den Haag vertelt de heer C. Ubbink, directeur verkoop consumptiemelk van de NMU: „Wij doen dit alleen als een soort tegenmaatregel. Het is ons gebleken dat Van Grieken al enkele maanden lang bezig is geweest klanten van ons in Delft en omgeving te benaderen en met succes. Wij zouden deze actie in Den Haag helemaal niet begonnen zijn, als Van Grieken met zijn handen van onze slijters was afgebleven. blaar dit konden we niet over onze kant laten gaan.”

Nog nooit

Verontwaardigd roept de heer Van Grieken in Rijswijk over de actie van de NMU, die dinsdag startte: „Dit hebben we nog nooit meegemaakt. Ons bedrijf bestaat al zo'n zeventig jaar en we zijn echt niet kinderachtig in de melk. Maar dit is werkelijk ten hemel schreiend. De CMC, die 78 percent van de aandelen van de NMU heeft, is een grootmacht in ons land. Nu ze een gaatje hebben gezien, proberen ze de kleintjes eruit te werken.

Dat gaatje lag in Delft. Daar liquideerde onlangs de melkslijterscoöperatie '*De Prinsenstad*'. Bij Van Grieken ziet men de situatie, die toen ontstond zo: „De NMU maakte reclame onder de slijters daar om voortaan hun melk bij de NMU te betrekken. Verschillenden gaven echter hun voorkeur aan Van Grieken, waarna de NMU haar actiegebied naar Den Haag verlegde.”

Maar volgens de heer Ubbink is er dit gebeurd: „*De Prinsenstad* zat een flink eind in de schulden. Wij hebben toen het volgende voorstel gedaan: „Wij nemen jullie schulden over - en dat liep in de tonnen - en dan bevoorraden wij jullie klanten. Daarmee konden we ondermeer het personeel van ontslag redden want ontslagen zouden er gevallen zijn, als de *Prinsenstad* failliet zou zijn verklaard.

Infiltreren

Toen heeft Van Grieken geprobeerd te infiltreren en door onjuiste voorlichting de mensen van de *Prinsenstad* van ons af te snoepen. En zij hebben daar, als ik goed geïnformeerd ben, nog veel forsere bedragen voor geboden dan wij nu aan de Haagse slijters doen.

Ik vind dat een bijzonder onelegante houding van v. Grieken. En daarom hebben we ook besloten om klanten, die we in Delft verloren, op eenzelfde manier in Den Haag terug ' te winnen. Wij zijn voor een zo gezond mogelijke verhouding met de collega-bedrijven, maar dit konden, we niet nemen.”

Van Grieken heeft nu een brief gestuurd aan haar slijters en de handelaren, die de Rijswijkse melkfabrieken zouden trouw blijven een bonus in het vooruitzicht gesteld

C. Ubbink: „Wij gaan onze mensen nu ook per brief inlichten over wat er precies aan de hand is.”

1969

Provinciale Zeeuwse Courant, 1969-01-28;

ook in MAP Zeeland SD.

Productie Melkunie Zierikzee houdt op

ANDER WERK VOOR 12 MAN

Niemand wordt ontslagen

ZIERIKZEE - Met ingang van 1 maart zal de produktieafdeling van de Zierikzeese vestiging van de *Melkunie Rotterdam* worden gesloten. Het gevolg is, dat voor een man of twaalf ander werk zal moeten worden gevonden. De mensen, voor wie in de fabriek in Zierikzee geen werk meer zal zijn, zullen binnen de Melkunie Rotterdam een plaats kunnen krijgen. Zij kunnen in Rotterdam of eventueel in Amsterdam gaan werken.

Zowel van de zijde van de Algemene Agrarische Bedrijfsbond (ANAB) als van de kant van Bedrijfsbond Nederlandse Christelijke Agrarische Bedrijfsbond (NCAB) werd desgevraagd meegedeeld, dat de veranderingen in het Zierikzeese bedrijf voor het personeel geen bijzondere problemen wat betreft werkgelegenheid met zich brengen. Van de zijde van de NCAB stelde men, dat uiteraard wel problemen van persoonlijke aard kunnen ontstaan, maar dat de overgang met alle mogelijke soepelheid zal plaatsvinden.

Onrendabel

De produktieafdeling van de melkfabriek in Zierikzee wordt gesloten, omdat vernieuwing van de aanwezige apparatuur - waar men aan toe was - zou leiden tot een onrendabele bedrijfsvoering. In Rotterdam beschikt de Melkunie Rotterdam over twee bedrijven, die wel voor de produktie voor het Zierikzeese afzetgebied kunnen zorgen. Ook de pieken in de afzet - als in de zomer Schouwen-Duiveland wordt overstroomd met bezoekers - kunnen door de Rotterdamse bedrijven worden opgevangen. Wat nu de produktieafdeling is in Zierikzee zal worden omgezet in depot.

De ontvangst van melk op het bedrijf in Zierikzee zal normaal door blijven gaan. Voor de verandering van het bedrijf in Zierikzee - omzetting van de produktieafdeling in depot - denkt men anderhalve maand nodig te hebben. De directeur van de Melkunie Rotterdam, de heer P. Trouwborst, deelde mee, dat tussen nu en half april het personeel op de een of andere manier aan ander werk moet worden geholpen.

Voor alle personeelsleden, voor wie in Zierikzee geen werk meer is, zal in ieder geval de kans zijn elders binnen de Melkunie te gaan werken. Er zal niemand worden ontslagen, aldus de heer Trouwborst. Op de melkfabriek in Zierikzee werken 36 mensen. Er is nog niet exact bekend hoeveel man geen werk meer zal hebben in de Zierikzeese fabriek. Momenteel wordt met de werknemers individueel gesproken over een oplossing. Opmerkelijk is, dat een groot deel van het personeel van de fabriek in de leeftijdsgroep van 16 tot 24 jaar zit.

Voor de mensen, die, niet buiten het eiland willen werken is een regeling gemaakt, die door de vakbonden is aanvaard. 'De hele zaak is op de meest prettige wijze geregeld', zo werd van de kant van de ANAB verklaard. 'Natuurlijk kunnen zich wel problemen voordoen voor de mensen, die niet elders willen gaan werken, maar daar hebben we momenteel nog geen helder beeld van'.

STUDIEGROEP LANDELIJKE ZUIVELORGANISATIE

DEN HAAG (ANP) - De taak een landelijke zuivelorganisatie te ontwerpen, is opgedragen aan een studiegroep onder voorzitterschap van de heer G. H. E. M. van Waes. De landelijke zuivelorganisatie zal aan de huidige behoeften moeten voldoen. Ze zal reeds ingesteld moeten zijn op de te verwachten toekomstige ontwikkeling in de zuivelindustrie.

Van de studiegroep is drs. H. Schelhaas secretaris-rapporteur. De Koninklijke Nederlandse Zuivelbond FNZ heeft voor de studiegroep aangewezen: H. J. Grote Gansey, H. J. Koier; P. J. Loonen, mr R. L. M. Mattheussens en dr E. van de Wiel. Voor de Coöperatieve Melk-Centrale GA (CMC) maakt B. van der Heide er deel van uit. Namens de Bond van Coöperatieve Zuivelverkoopverenigingen (BCZV) heeft ir J. B. Ritzema van Ikema er zitting in.

De studiegroep werd ingesteld na een conferentie over „Zuivel 1980” in maart van dit jaar. De studiegroep hoopt binnen een kort tijdsbestek rapport uit te brengen aan de conferentie.

Tien procent van totale aanvoer

Nieuwe melkreus in West-Nederland

Concern met 28 fabrieken

DEN HAAG (ANP) - De coöperatieve Melkcentrale CMC in Den Haag heeft besloten, haar vier meerderheidsdeelnemingen te bundelen in een nieuwe onderneming, die met de CMC zelf tot een eenheid zal moeten samengroeien.

Daardoor ontstaat een concern dat jaarlijks rond 750 miljoen kilo melk verwerkt, zijnde tien procent van de Nederlandse melkaanvoer en één procent van de aanvoer in de EEG. De geldomzet zal rond een half miljard gulden liggen, het aantal werknemers zal rond vierduizend zijn.

De vier samen te bundelen ondernemingen zijn de Nederlandse MelkUnie, de Centrale Melk Maatschappij (met als belangrijkste dochteronderneming *De Combinatie* te Rotterdam, de *Melkcentrale Gouda* en de *Melkcentrale Amersfortia*. Samen hebben ze 28 fabrieken.

Het nieuwe concern zal ingedeeld worden in drie productgroepen; consumptieproducten met zeventien fabrieken, zuivelproducten met zeven fabrieken, ijs en frisdranken met vier fabrieken. Het aandeel van deze groepen in de omzet zal ongeveer als volgt zijn: consumptiemelkproducten 60 procent, zuivelproducten 35 procent, ijs en frisdranken 5 procent.

Ergens in West-Nederland, waarschijnlijk in de buurt van Den Haag wil het concern een nieuw hoofdkantoor bouwen met een ontwikkelingslaboratorium een technische afdeling en een computercentrum. Verwacht wordt dat men in 1972 gereed zal zijn met bouwen. Het computercentrum, dat vooral zal moeten dienen als verstreker van gegevens die de beleidsvoering vergemakkelken, wil men liefst al in 1971 klaar hebben.

Leiding

De leiding van 't nieuwe concern denkt men zich als volgt: de bedrijfsdirecties, met hun kennis van de fabricageprocessen en hun relaties met de afnemers, behouden een bijzonder belangrijke plaats doordat hun de feitelijke bedrijfsvoering toevertrouwd wordt. Aan het hoofd van de productgroepen komen groepsdirecties die verantwoordelijk zullen zijn voor de productieplanning en het commercieel management van de groep.

Boven dit alles komt een raad van bestuur, te vormen uit de drie groepsdirecties plus twee met algemene taken belaste leden, die tevens CMC-directeuren zijn. Dit zullen zijn de heren drs C. Timmer, nu reeds CMC-directeur, en ir G. M. Hoornsman, die als zodanig benoemd zal worden.

De raad van commissarissen zal bestaan uit negen leden: vijf uit CMC-kring, vier van buiten aangetrokken deskundigen. De heer B. van der Heide, directeur van de CMC, zal gedelegeerd commissaris zijn. De Coöperatieve Melkcentrale is een vereniging van melkveehouders in zuidelijk Noord-Holland en het overgrote gedeelte der provincies Utrecht en Zuid-Holland, het zogenaamde consumptiemelkgebied, waar ongeveer de helft van de Nederlandse bevolking woont.

Ongeveer twee derde van de veehouders in dit gebied heeft zijn melkafzet toevertrouwd aan deze coöperatie, die haar werkzaamheden eind 1945 begon en niet zoals de oudere zuivelcoöperaties elders in den lande, eigen fabrieken stichtte maar in plaats daarvan deel ging nemen in bestaande, meest particuliere bedrijven.

Omstreeks 1960 had men belangen in 35 fabrieken. Hoewel die deelneming toen in vrijwel alle gevallen beperkt bleef tot de helft of minder, kon de CMC toch samenwerkingsvormen tussen fabrieken, zoals de Nederlandse MelkUnie, tot stand brengen. Behalve de vier meerderheidsdeelnemingen die nu het nieuwe concern gaan vormen neemt de CMC op het ogenblik nog voor de helft of minder deel in vier andere ondernemingen met twaalf fabrieken.

Geheel onverwacht trof ons het ontstellende bericht, dat op de leeftijd van bijna 57 jaar is overleden de heer

B. VAN DER HEIDE

directeur van de Coöperatieve Melkcentrale g.a. (C.M.C.), tevens commissaris van onze vennootschap.

Zijn stuwende kracht en grote bekwaamheid die tot uiting kwamen in de snelle ontwikkeling van ons bedrijf vervullen ons met diepe eerbied.

Door zijn collegiale en warme persoonlijkheid betreuren wij zijn heengaan ook als een persoonlijk verlies.

Amsterdam, 3 juni 1969.

Commissarissen en
Raad van bestuur van de
Nederlandse Melk Unie.

1969-06-25 Melkunie neemt Veenendaalse Melkinrichting over

**NMU NEEMT
VEENENDAALSE
MELKINRICHTING OVER**

AMSTERDAM (ANP) — Het bestuur van NV Veenendaalse melkinrichting en zuivelfabriek (Vemiez) heeft overeenstemming bereikt met de NV Nederlandse Melk Unie 'NMU' te Amsterdam omtrent een bod dat de NMU zal uitbrengen op de aandelen Vemiez.

De NMU biedt voor de aandelen een koers van 250 procent.

Vemiez exploiteert een melkfabriek met ongeveer 50 personeelsleden. Het bedrijf is ingericht voor de bereiding van consumptiemelk en melkprodukten. De NMU is een dochtermaatschappij van de Coöperatieve Melkcentrale G.A. (CMC), die een groot aantal melkfabrieken in het westen van het land exploiteert. Bij de CMC-bedrijven werken in totaal 4000 personen.

melk unie 't gooi

heeft in haar Afgiftestation Huizen
plaats voor een

PRODUKTEN-UITGEVER

Wij vragen:

- tact in de omgang met afnemers
- goed kunnende rekenen
- leeftijd boven 18 jaar
- liefst wonende in Huizen of direkte omgeving.

Wij bieden:

- goede beloning en goede sociale voorzieningen
- vrije bedrijfskleding.

Schriftelijke of mondelinge (na afspraak) sollicitatie aan MELK UNIE 't Gooi N.V., Larenseweg 34, Hilversum. Tel. 02150 - 1 23 51.

Melkafzet daalt in West-Nederland

DEN HAAG (GPD) — De afzet van consumptiemelk blijft zich met name in West-Nederland, in dalende richting bewegen. Binnen het assortiment van melkprodukten kan een verdere verschuiving in de richting van de meer luxe consumptiemelkprodukten als vla vruchtenyoghurt geconstateerd worden. De afzet in eenmalige verpakking stijgt geleidelijk. Daartegenover wordt de afgezette hoeveelheid losse melk steeds kleiner. De aflevering hiervan beperkt zich thans vrijwel uitsluitend tot grootverbruikers.

Eén van de grootste melkverwerkende concerns in ons land, de Coöperatieve Melkcentrale, CMC, constateert dit in haar jaarverslag over het jaar 1968-1969.

Leeuwarder Courant 1969-09-12

NMU STELT HOGER DIVIDEND VOOR

De NV Nederlandse Melkunie (NMU) stelt als dividend 1967-68 voor 8 pct (1966-67: nihil en 1965-66: 5 pct). Een bedrag van f 825.000 wil men toevoegen aan de reserves. De nettowinst bedroeg ruim f 2 mln tegenover ruim f 100.000 in 1966-67. De rentabiliteit in de sector consumptiemelk verbeterde, vnl. als gevolg van maatregelen die in de voorgaande jaren zijn getroffen. De uitkomsten in de sector zuivelprodukten waren aanmerkelijk beter dan in het voorgaande verslagjaar. In de sector ijs en frisdranken stonden de resultaten onder druk door een verkrapting van de winstmarges en bijzondere kosten. De vooruitzichten voor het lopende boekjaar worden gematigd optimistisch beoordeeld, zo deelt de NMU mede.

MELKUNIE IN DORDT DICHT

DORDRECHT (ANP) — De produktieafdeling van het bedrijf van de Melkunie te Dordrecht, voorheen de Dordrechtse Melkinrichting, zal worden gesloten.

De afdelingen goederenopslag, uitgifte, distributie en bezorging, waarin ongeveer 60 personeelsleden werken, blijven hun taken normaal verrichten. Er zal geen personeel worden ontslagen.

Melktoevoer in het westen is in gevaar

DEN HAAG, 18-10. De in Den Haag gevestigde Algemene Melkrijdersvereniging wil onmiddellijk een verhoging met twintig procent van de tarieven voor het vervoer van melk van de boerderij naar de fabriek. Wordt deze eis niet ingewilligd, dan is naar haar mening voortzetting van dit vervoer niet meer verantwoord en komt de melkvoorziening in gevaar.

Zij heeft dit vrijdag laten weten in telegrammen aan de ministers van economische zaken, van landbouw en van sociale zaken en aan de staatssecretaris van verkeer en waterstaat.

Afschriften van het telegram zijn gegaan naar de verschillende fracties in de Tweede Kamer en naar de C.M.C.

Het gaat hier om het melkvervoer en de melkvoorziening in Noord- en Zuid-Holland en Utrecht. De vereniging heeft als leden 180 van de 290 melkrijders, die melk vervoeren voor de Coöperatieve Melkcentrale in Den Haag. Deze 290 vervoeren per jaar 670 miljoen kilo melk, dat is negentig procent van de melk die in de drie genoemde provincies als consumptiemelk wordt gebruikt.

1969-12-12 CMC. en BCZV. volgend jaar (*bijzonder*) lid van de FNZ

Concentratie in zuivelorganisatie

BERG EN DAL, 11-12. De Coöperatieve Melkcentrale (CMC) en de Bond van Coöperatieve Verkoopverenigingen (BCZV) zullen volgend jaar als leden toetreden tot de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond (FNZ). Dit is deze week besloten in een conferentie te Berg en Dal, waar leidinggevende personen uit de coöperatieve zuivelindustrie en de verkoopverenigingen zich berieden over de toekomstige organisatiestructuur van de Nederlandse zuivelindustrie.

Alle zuivel- coöperaties nu onder FNZ

BERG EN DAL (ANP) De Coöperatieve Melkcentrale CMC en de Bond van Coöperatieve Zuivel Verkoopverenigingen BCZV zullen volgend jaar als bijzondere leden toetreden tot de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond FNZ. Het bijzondere lidmaatschap geldt als overgangsvorm naar een gewoon lidmaatschap.

De belangenbehartigende organisatie FNZ gaat door deze op een conferentie in Berg en Dal bereikte overeenkomst de gehele zuivelcoöperatie in Nederland omvatten.

De hervorming van de coöperatieve zuivelorganisatie is een uitvloeisel van de concentraties die zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan en een aanpassing vooraf aan wat op dit gebied nog te verwachten valt.

Drie fronten in zuivelcoöperatie

De Veemarkt⁷

IN DE NEDERLANDSE ZUIVELINDUSTRIE zijn de fronten in beweging gekomen en in allerijl worden bondgenootschappen gesloten, waarvan de hechtheid nog moet blijken. Er zijn vreemde bondgenootschappen bij, zoals die tussen de [...] CMC-ers en de FNZ-ters, de NCK-azen en de Producenten enzovoort; echte en onechte bondgenootschappen.

Deze bondgenootschappen roepen spanningen op, omdat de ene groep zich wil verdedigen tegen echte of onechte machtsconcentraties van de andere groep. Door de fusies, die er gaande zijn dreigen hele imperiums en koninkrijkjes in elkaar te zakken. Op de dorpen die hun zuivelfabriek zagen verdwijnen, weet men er over mee te praten. De concentratie van de zuivelfabrieken is nu twintig jaar aan de gang en zo langzamerhand begint het gehele gebouw te kraken, dat op deze kleine eenheden was gebouwd.....

[...] Als er dan de laatste tijd stemmen opgaan, die zeggen, dat de Nederlandse zuivelcoöperatie in een stroomversnelling zit, dan willen we graag op deze beeldspraak ingaan. Stroomversnellingen ontstaan daar waar het water over korte afstand veel verval heeft. Dientengevolge is een stroomversnelling altijd ondiep en zit zij vol rotsen. Er loopt iets mis in de fusie-lawine.

Nu de Friese coöperatieve zuivelindustrie in de komende tijd een reorganisatie moet doorvoeren, die even belangrijk is als het feit van de oprichting van de coöperaties in de vorige eeuw, is het goed van de machtsstrijd elders kennis te nemen.

De coöperatieve zuivelindustrie in Nederland lijkt nu af te stevenen op een aantal regionale ondernemingen. Twee daarvan zijn reeds tot stand gekomen namelijk die in Noordholland en de CMC in de randstad Holland en twee zijn bezig te ontstaan, Domo en Coberco.

De CMC is een coöperatieve melkveehoudersvereniging, die zich door overname van aandelen genesteld heeft in een groot aantal particuliere ondernemingen, voornamelijk melkinrichtingen, maar ook in het produktenbedrijf Nutricia. De monopoliepositie van de CMC in het Westen heeft mede geleid tot een scherpe bewaking van de consumptiemelkprijzen in Nederland, die hoe langer hoe meer een politieke kant krijgt. Een andere nagel aan CMC's doodkist vormt de verkeerschaos, die aanvoer en distributie duur maakt.

In de coöperatieve wereld heeft het lang geduurd voor de CMC voor vol werd aangezien, maar bij het vervagen van de grenzen tussen coöperatief en particulier is daar verandering in gekomen. Men zegt elkaar weer dag en reist met elkaar van vergadering naar vergadering. Met een ontzaglijke poeha heeft de FNZ nu bekend gemaakt, dat de CMC lid mag worden van deze exclusieve organisatie, evenals de uit drie leden bestaande Bond van Coöperatieve Zuivelverkoopverenigingen. Het feit, dat de directeur van de CMC lid geworden is van de ANWB is net zo belangrijk. De CMC mag nog niet volwaardig lid worden van de FNZ omdat haar structuur nog niet deugt, zegt de FNZ, die structuur moet eerst veranderen. Leuk voor de leden van de CMC om dat van de FNZ te horen, Het zal ook wel het laatste zijn, wat ze van die structuurverandering bij de CMC horen.

Waar het op neerkomt is dat we voor de FNZ geen zinvolle toekomst zien. De regionale zuivelondernemingen zullen hun eigen bestaan gaan leiden. Fusies zijn niet uitgesloten, maar dan

⁷ De *Veemarkt* is een opiniestuk van de landbouwredacteur van de Leeuwarder Courant. Dit is een deel uit een veel langer stuk over de complexiteit van de Nederlandse zuivelindustrie, dit n.a.v. de *toetreding* van het CMC tot de FNZ. – zie voorgaande knipsel. (ZHN.)

telkens tussen twee ondernemingen en niet door de hele club in een keer. Deze ondernemingen zullen steeds meer functies, terecht of niet terecht, aan zich trekken. Zij zullen de voordelen van het groot zijn niet willen delen met kleine ondernemingen, die ook de lasten van het groot zijn niet met hen delen.

.....

Nieuwe structuur zuivelbond FNZ

UTRECHT (ANP) - De algemene vergadering van de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond FNZ. heeft dinsdag in Utrecht een statutenwijziging aanvaard, die aan deze toporganisatie van de coöperatieve zuivelindustrie een nieuwe structuur geeft, waarin ook de tot nu toe buiten de FNZ gebleven coöperatieve melkcentrale CMC in West-Nederland en de bond van Coöperatieve Zuivelverkoop verenigingen een plaats krijgen. In te Berg en Dal gehouden besprekingen zijn de drie organisaties het daarover eerder dit jaar al eens geworden.

Zodra de nieuwe statuten koninklijk zijn goedgekeurd, zo werd in de FNZ. vergadering met een besloten, zullen CMC en BCZV worden toegelaten als buitengewone leden.

De FNZ, geen zakendoende, wel een belangbehartigende en dienstverlenende organisatie, was tot voor kort geheel opgebouwd uit de gewestelijke coöperatieve zuivelbonden. Toen in Noord-Holland door fusies een grote coöperatieve zuivelonderneming ontstond, verdween de Noord-Hollandse Zuivelbond en nam de nieuwe onderneming de plaats van die bond als FNZ-lid in. In de nieuwe opbouw zal er bij de gewone leden een onderscheid gemaakt worden tussen A- en B-leden.

De huidige gewone leden, dat zijn de gewestelijke bonden en de Noord-Hollandse onderneming, zullen, zo werd in de vergadering besloten, A-leden zijn. Dat A-lidmaatschap staat te zijner tijd ook open voor de Noord-Hollands voorbeeld ontstaande geïntegreerde ondernemingen in andere gewesten. Daarnaast zal er een B-lidmaatschap zijn voor ondernemingen die buiten zulke intiegaties willen blijven.

De bond van Coöperatieve Zuivelverkoopverenigingen wordt buitengewoon lid, omdat men het er in de voorbesprekingen over eens is geworden, dat voor de bond nog een eigen taak blijft bestaan. De CMC wordt buitengewoon lid terwille van de goede verstandhouding van de VVZM. De organisatie van de particuliere zuivelindustrie. De bedrijven die eigendom zijn van de CMC zijn alle lid van deze organisatie.

A-leden en buitengewone leden krijgen het recht bestuursleden te benoemen; de algemene vergadering kan dat recht te zijner tijd ook aan de gezamenlijke B-leden toekennen.

1970-09-24

Overname
CZ. Land v. Heusden en
Altena te Genderen

Leeuwarder Courant 1970-09-24

CMC neemt fabriek te Genderen over

Fusiebesprekingen tussen het bestuur van de Coöperatieve melkverwerkingsvereniging „Land van Heusden en Altena” te Genderen en de Coöperatieve Melkcentrale GA (CMC) hebben tot overeenstemming geleid. Met ingang van 11 oktober a.s. zal de fabriek te Genderen, waar ca. 25 miljoen kg melk per jaar wordt verwerkt, worden opgenomen in de CMC-dochteronderneming **CMC-Melkunie**.

Inkomen veehouder blijft achter

Vooraf in westen is waakzaamheid geboden

WOERDEN - "Als de CMC (Coöperatieve Melkcentrale) aan haar achtduizend werknemers de omstreden vierhonderd gulden ineens moet betalen, betekent dit in feite, dat elke veehouder-lid tweehonderd gulden op tafel moet leggen". Zo stelde de voorzitter van de plaatselijke CMC, de heer P. J. Verhoef, het donderdagavond op de algemene ledenvergadering in *D' Hooghe Woerd*. Daar werd door de heer L. van Schaik, lid aan toegevoegd, dat in verband daar mee directie en bestuur van de CMC zich tot minister Nelissen hebben gewend met een telegram, waarin is geattendeerd op de arbeidsonrust en verzocht om onmiddellijke opening van het prijsoverleg

WAAKZAAMHEID GEBODEN

In een zeer kritisch betoog heeft de heer Verhoef er bij de veehouders in het Zuid-Hollandse en Utrechtse weidegebied op aangedrongen in de komende maanden uiterst waakzaam te zijn. Hij deed dit naar aanleiding van een zeer gedurfd plan, dat in Friesland ter tafel is gebracht en waarin wordt betoogd om in tien jaar tijds het aantal melkveebedrijven in die provincie van dertienduizend tot zesduizend terug te brengen „Het is al meer voorgekomen”, aldus de heer Verhoef, „dat als ergens in Nederland fel aan de bel wordt getrokken, dit ten koste gaat van de leefbaarheid van het Westen”. Hij stelde onomwonden, dat in schillende andere provincies die leefbaarheid o.a. door het meer bezitten van zwembaden en sporthallen groter is dan in het Westen.

„Wij dienen er voor te waken, dat dit in de landbouw ons ook niet overkomt. Hoe men zich ook opstelt, er zal in het Utrechts-Zuid-Hollandse een groen hart blijven bestaan, en het is zaak er voor te zorgen, dat landbouw en veeteelt in dit gebied niet achterblijven bij andere gebieden. Zelf, als veehouderders dienen wij in de nabije toekomst een visie te ontwikkelen. waar het met onze bedrijven naar toe moet”.

AFGELOPEN JAAR NIET ONGUNSTIG

De heer Verhoef erkende dat het afgelopen jaar voor de veehouderij niet ongunstig is geweest. De zuivelvoorraden zijn in de EEG niet groter geworden; de produktieuitbreiding is op retour. Toch was er voor de heer Verhoef geen reden tot juichen. Het gemiddelde inkomen in het afgelopen jaar bedroeg voor de veehouder in West Nederland f9600,-. „Als er dan 1 april a.s. een prijsverbetering wordt gevraagd van vijf procent, dan is dat geen zaak, die zoden aan de dijk zet”, aldus de CMC-voorzitter. Hij vreesde dat de achterstand van de veehouders ten aanzien van het inkomen in de komende drie jaar nog groter zal worden. Sterk drong hij er bij de veehouders op aan, om bijzonder serieus te overwegen of omschakeling niet gewenst kan zijn.

KRITIEK

Nadat de exploitatierekening van de nationale CMC door de heer Van Schaak was behandeld belichtte de heer G. J. van Jaarsveld nog een aantal landbouwproblemen. Hij stelde met nadruk, dat de boer de hand ook in eigen boezem diende te steken. Indien de CMC alle melk in West Nederland „in handen” had, zou de positie van de boer belangrijk gunstiger zijn, „Wij zijn nu concurrent van ons zelf”, zo stelde hij. In zijn toespraak deed hij een aantal felle aanvallen op het landbouwbeleid en bekritiseerde in het bijzonder het loonbeleid.

„Vierhonderd gulden’ kost CMC twee miljoen „Een cent meer per liter consumptiemelk”

De uitkering van de vierhonderd gulden aan het personeel van de coöperatieve melkcentrale CMC kost, stijgende sociale lasten meegerekend, een twee miljoen gulden zo heeft de directeur van de CMC, drs. C. Timmer meegedeeld. Hij zei in de gisteren gehouden ledenvergadering dat het gaat om 8800 CMC-leden, die samen z’n 4300 mensen in dienst hebben. Wanneer de consumptiemelkprijs met een cent per liter wordt verhoogd, kunnen die kosten worden opgevangen, anders komen ze ten koste van de veehouders. De heer Timmer noemde het een onbevredigende situatie dat de inkomensstijging van de werknemers sneller gaat dan die van de leden.

De CMC acht de afspraak, die op 3 augustus met de minister van economische zaken is gemaakt om niet voor 1 april van het volgend jaar een nieuwe verhoging van de consumptiemelkprijs te vragen in het licht van de vierhonderd gulden-uitkeringen niet langer houdbaar. Ze heeft dat, nog voordat de cao-partijen in de zuivelindustrie overeenstemming hadden bereikt over de vierhonderd gulden kwestie in een telegram aan de minister laten weten. Nog deze week zullen de CMC, de coöperatieve zuivelbond FNZ en de particuliere zuivelorganisatie VVZM met elkaar overleg plegen over wensen die men de minister zal voorleggen.

.....
Volgt een uitvoerig verhaal over de 400 gulden die er bij andere bedrijfstakken komt!

ZUIVEL- MAMMOET IN DE MAAK

LEEWARDEN (GPD) — Vijf van de grootste zuivelcoöperaties in Nederland zijn besprekingen begonnen om te komen tot een zeer nauwe samenwerking, welke moet uitmonden in een melkprijs voor de bij de coöperaties betrokken boeren. De zuivelcoöperatie in Friesland, Brabant en Limburg neemt niet aan de besprekingen deel. Bij de samenwerking is ruim een derde deel van de Nederlandse melk betrokken.

Deelnemers aan de besprekingen zijn Domo (Drente-Groningen), Coberco (Gelderland-Overijssel), CMC (Holland-Utrecht) en de Noord-Holland. Ook de NCZ, de afzetorganisatie van zuivel, neemt aan de besprekingen deel. Tijdens een conferentie in Havelte, waar zestig bestuursleden van de vijf topcoöperaties aanwezig waren, bleek reeds in vergaande mate overeenstemming te bestaan omtrent de organisatie van het nieuwe zuivelconcern.

Werd niks !!

LANDBOUWCOÖPERATIES STICHTEN CENTRALE HOUDSTERMAATSCHAPPIJ

DEN HAAG (ANP) — Een zevental centrale landbouwcoöperaties is van plan, onder de naam 'Groenhoven NV' een houdstermaatschappij op te richten, teneinde daarin een aantal activiteiten gemeenschappelijk te ontplooiën.

Het zijn 'Cebeco (nationale coöperatieve aan- en verkoopvereniging voor land- en tuinbouw te Rotterdam), CMC (Coöperatieve Melkcentrale te Den Haag), Cobero (Coöperatieve Melkproduktenbedrijven te Beilen), 'Noord-Holland' (Coöp. Vereniging tot exploitatie van melkproduktenfabrieken te Alkmaar), Abeve (Coöperatieve Verkoop- en produktievereniging van Aardappelmeel en derivaten te Veendam), Suiker Unie (Coöperatieve Vereniging Suiker Unie te Rotterdam).

In het gesprek, dat de zeven voeren over de mogelijkheden tot coördinatie van activiteiten, gaat het vooral over de afzet van bepaalde landbouwprodukten, voorzover deze direct of na verwerking voor de levensmiddelensector bestemd zijn. Met andere coöperaties wordt terzake contact onderhouden.

Onduidelijk ??

1971

Nieuwe Leidsche Courant, 1971-01-08

Melkcentrale in het zilver

CMC. Uit Den Haag als het geld er is

DEN HAAG - De coöperatieve Melkcentrale CMC. (de coöperatie van 9000 Westnederlandse veehouders, die via het concern van CMC. en Ned. Melkunie een zevende tot een achtste van de Nederlandse melkproductie aan de man brengt) heeft vandaag zijn 25-jarig bestaan gevierd.

Minister Lardinois voerde daarbij het woord en bood als cadeautje een soort wissel op de toekomst aan, of ze gehonoreerd wordt zal afhangen van de Europese Commissie in Brussel op 's ministers voorspraak. De minister heeft namelijk een vrij groot aantal projecten van CMC.-Melkunie voorgedragen voor bijstand uit het Europese Landbouwfonds.

Woensdag is al besloten het concern vergunning te verlenen voor de bouw van een koelhuis te Rotterdam zonder dat dit onder de bouwomheffing zal vallen.

Minder melk, maar ...

Als motief voor deze hulpverlening noemde de minister dat, bij een geleidelijk dalend consumptiemelkverbruik en een sterk toenemende betekenis van de consumptiemelkprodukten in het melkpakket, de zuivelindustrie zal moeten uitgroeien van een op productie gerichte zuivelfabriek tot een op de markt gerichte voedingsmiddelenindustrie. Aanpassingen bij bestaande produkten, het ontwikkelen van nieuwe produkten zullen belangrijke taken worden. Men zal hierbij met een enorme financieringsproblematiek geconfronteerd worden en de overheid wil hierbij de helpende hand bieden.

Naar Gouda

De voorzitter van de CMC., de heer A. van Leeuwen, had voordien gezegd, dat de coöperatie van plan is Den Haag te verlaten en dat dit verband houdt met de economische ontwikkeling in haar deel van de agrarische sector. Er zijn plannen om de zetel van de CMC. (thans Den Haag), van het concern CMC-Melkunie (thans in Amsterdam), het computercentrum en het centraal laboratorium van het concern (thans resp. in Rotterdam en Breukelen) bijeen te brengen in Gouda. Of die plannen doorgaan hangt mede af van subsidie uit het Europese Landbouwfonds.

Nieuw-Holland heet met ingang van 28 maart MelkUnie Woerden.

WOERDEN, Met ingang van 28 maart is de naam van de N.V. **Nederlandse MelkUnie**⁸ „NMU” waarbij ook de Woerdense „Nieuw-Holland” is aangesloten, veranderd in CMC-MelkUnie N.V. De meeste bedrijven die tot dusverre binnen het concern als afzonderlijke naamloze vennootschap werden geëxploiteerd, zijn met ingang van dezelfde datum opgenomen in CMC-MelkUnie N.V. Deze 23 vestigingen - waaronder de Woerdense – zullen voortaan toegevoegd de plaatsnaam of de soort van activiteiten van het bedrijfsleider

Geen gevolgen voor personeel

CMC-MelkUnie N.V. Wordt geleid door een raad van bestuur. De bedrijven zijn ingedeeld in drie groepen (consumptiebedrijven, zuivelbedrijven, ijs en frisdranken) die ieder onder leiding staan van een groepsdirectie.

Een aantal consumptiebedrijven is ingedeeld in regio's, die ieder worden geleid door een regiodirecteur. De bedrijven zelf worden geleid door bedrijfsdirecteuren of algemeen bedrijfsleiders.

Voor de positie van het personeel heeft de verandering geen gevolgen, daar alle opgebouwde rechten blijven bestaan. Voor de afnemers en consumenten wordt een grotere duidelijkheid bereikt, doordat de bedrijven zich thans onder dezelfde handelsnaam presenteren.

MelkUnie Woerden

De N.V. Fabriek van melkproducten „*Nieuw-Holland*” in Woerden, behorend tot de groep zuivelbedrijven, voert vanaf deze week de handelsnaam MelkUnie Woerden. De Leiding blijft normaal in handen van de heer J. Timmersma.

De NV. Fabriek van melkproducten „*Nieuw-Holland*” in Oudewater is MelkUnie Oudewater geworden en de NV. Mij tot exploitatie van kaas-fabrieken „*Oud-Holland*” in Bodegraven heet voortaan MelkUnie Bodegraven onder directie van ir. K. J. de Raad.

De nieuwe namen betekenen, dat is duidelijk, een belangrijke vereenvoudiging. Daarnaast is in de naamgeving nu ook de verbondenheid met de andere bedrijven tot uiting gebracht. Naar ons idee, zal de nieuwe naam spoedig ingeburgerd zijn.

⁸Pas enige jaren later zou den de beiden laatste woorden 'Melk' 'Unie' aan elkaar worden geschreven als MelkUnie, nog later als Melkunie Voor zoekstelsel altijd als één woord in deze tekst' (ZHN.)

Ingaande 28 maart 1971 werd de naam *Nederlandse MelkUnie* veranderd in *CMC-MelkUnie NV*. Alle namen van de fabrieken veranderden hierna ook in Melk Unie xxxxxxx (xxxxxx is plaatsnaam) Zo werd b.v. Zuivelfabriek *Nieuw-Holland Woerden*, MelkUnie Woerden en *De Combinatie Terneuzen*, in MelkUnie Terneuzen.....enz.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1971-06-14; p. 3/ 6

ROTTERDAM, juni. - Recentelijk is de naam van de N.V. Nederlandse MelkUnie „NMU.” veranderd in CMC. - MelkUnie NV. Op een enkele uitzondering na zullen de bedrijven voortaan de naam „MelkUnie”⁹ dragen, met daarachter dan de plaatsnaam of de soort van activiteit. De nieuwe bedrijfsnamen zijn voor de CMC-MelkUnie¹⁰ NV. aanleiding geweest de nodige documentatie te verschaffen, met name wat de historische achtergronden betreft. Met name voor de leveranciers, die in die hoedanigheid nauw bij de MelkUnie N.V. betrokken zijn, moet dit onderwerp interessant zijn.

De geschiedenis van de CMV-MelkUnie is te splitsen in twee delen: die van de CMC., de Coöperatieve Melkcentrale in Den Haag en die van de N.V. Nederlandse MelkUnie, waarvan het hoofdkantoor gevestigd is in Amsterdam.

De Coöperatieve Melkcentrale is een vereniging van veehouders. De vereniging werd opgericht in 1945 en heeft ten doel een zo goed mogelijk resultaat te behalen bij de afzet van de melk die op de bedrijven van de leden wordt gewonnen.

In het eerste boekjaar van de vereniging stonden er bijna 11.000 veehouders op de ledenlijst. In de loop der jaren daalde het aantal leden - ,vrijwel uitsluitend als gevolg van bedrijfsbeëindigingen - tot bijna 8.900 vorig jaar.

De bedrijven van de leden-veehouders bevinden zich in de provincies Zuid-Holland, Utrecht, de „onderste helft” van Noord-Holland, en een gedeelte van Zeeland. Oorspronkelijk lag het niet in de bedoeling dat de CMC. zich zou bezighouden met de melkverwerking in de fabrieken. Er werden leveringscontracten afgesloten met de in het westen van het land opererende particuliere zuivelfabrieken. Bij de afsluiting van die contracten werd getracht zo voordelig mogelijke kondities te bedingen.

Tweede fase

De tweede fase in de ontwikkeling was, dat de CMC. financiële bijstand ging verlenen aan fabrieken waaraan melk werd geleverd, teneinde de nodige modernisatie te bewerkstelligen. Daarna kwam de fase van het financieel deelnemen in die bedrijven.

Het benodigde kapitaal daarvoor werd verkregen uit het „ledenkapitaal”. Dit kapitaal kwam bij elkaar door de afrekening met de leden aan het eind van het jaar - de zogenaamde slotuitkering - te reserveren in de vorm van tegoedschrijvingen.

In de loop der jaren is het ledenkapitaal uitgegroeid tot een bedrag van ruim 50 miljoen gulden, hetgeen een belangrijke bijdrage vormt in de financiering van het huidige concern. Met dit geld was de CMC. in staat zich belangen te verwerven in vrijwel de gehele West-Nederlandse zuivelindustrie.

Groei

De N.V. Nederlandse MelkUnie werd opgericht in het jaar 1961 door de N.V. ‘s-Gravenhaagse Melkinrichting „De Sierkan” en haar toenmalige dochterondernemingen, o.a. de kaasfabriek „Oud-Holland” in Bodegraven en de kondensfabriek „Nieuw-Holland” in Woerden. In

⁹ I.v.m. betere zoekmogelijkheid door ZHN aan elkaar gezet als ‘MelkUnie’ later ‘MelkUnie’

¹⁰ Als voorgaande nu CMC-MelkUnie / CMC-MelkUnie, dwz zonder puntjes en met koppelstreepje

de Nederlandse MelkUnie nam de CMC. vanaf het begin voor 50 pct. deel in het aandelenkapitaal. In 1962 volgde de fusie van de NMU. met de *Vereenigde Gooise Melkbedrijven* in BA in Amsterdam. Een jaar later Hilversum, in 1963 met de OVV-MO volgden de „Holland” in Amsterdam en Leimuider, „Neerlandia” in Weesp, de Handelmaatschappij „Nijenrode” in Amsterdam en het Sterovita-concern met vestigingen in Amsterdam. Breukelen en Rotterdam.

In 1965 kwamen daarbij de Rotterdamse Melkinrichting en de Fabriek van Melkprodukten der Vereenigde Zuivelbereiders - het VZRMI-concern - met melk-, frisdranken- en ijsfabrieken in Rotterdam, Heusden, Zierikzee en Oudewater.

Twee jaar later volgde de Dordtsche Melkinrichting, in 1968 „De Vooruitgang” in Woudenberg, in 1969 de „Vemiez” te Veenendaal en in 1970 de N.V. Quak te Zuidland, „De Hoop” in Katwijk en „Land van Heusden en Altena” in Genderen.

In 1968 bracht de CMC. een bod uit op de nog niet in haar bezit zijnde aandelen van de NMU. Daarnaast had de coöperatie zich meerderheidsbelangen verworven in een aantal andere West-Nederlandse zuivelbedrijven, zoals bv. „De Combinatie” met bedrijven in Rotterdam, Maasdam, Naaldwijk en Terneuzen, de „Melkcentrale Amersfortia” en de „Melkcentrale Gouda”.

Zierikzeesche Nieuwsbode 1971-06-15; p.4/10

Historische aantekeningen bij een naamswijziging

N.V. Nederlandse Melkunie werd CMC-Melkunie NV.

ROTTERDAM - juni. In vervolg op het maandag gepubliceerde artikel: „N.V. Nederlandse MelkUnie werd CMC-MelkUnie N.V.” hier een afsluiting, waarin vervat andere historische gegevens en cijfers over de werkelijk formidabele melkmarkt.

Op 31 mei 1969 integreerde de CMC. alle bedrijven, waarin zij een meerderheidsbelang bezat, in één onderneming. Als naam van het concern werd op 29 maart 1971 ingevoerd „CMC-MelkUnie NV.”. Sinds deze laatste datum voeren vrijwel alle bedrijven de naam „MelkUnie”, met daaraan toegevoegd de naam van de plaats waar het bedrijf is gevestigd of de soort van activiteit die wordt uitgeoefend.

Sinds 1969 bestaat een betere mogelijkheid dan voorheen tot herstructurering en reorganisatie van de produktieplaatsen. Zo werden de drie oorspronkelijke limonadebedrijven (in Rotterdam, Maasdam, en Gouda) samengebracht in Maasdam. De produktie van het zuivelbedrijf in Weesp zal nog in de loop van dit jaar worden verplaatst naar de fabrieken in Hilversum en Amersfoort. De produktie van het bedrijf in Rotterdam-Zuid (Persoonsdam) werd gedeeltelijk overgebracht naar de twee andere fabrieken in Rotterdam en naar de MelkUnie Maasdam; het nog resterende gedeelte zal eveneens naar de genoemde bedrijven verhuizen.

De MelkUnie Maasdam werd in 1970 uitgebreid met de produktie van het bedrijf in Zierikzee, dat sindsdien uitsluitend als ontvangststation en uitgiftedepot dienst doet. De afdeling konsumptiemelk van het bedrijf in Naaldwijk werd begin 1971 overgebracht naar de MelkUnie Den Haag, waarin een jaar eerder ook reeds de produktie van „De Hoop” in Katwijk werd ondergebracht. Tenslotte zal de MelkUnie Woerden nog dit jaar de produktie van het bedrijf Ouderwaterovernemen

Drie-en-dertig bedrijven

Het concern omvat thans 33 bedrijven. Twintig daarvan zijn ondergebracht in de groep Konsumptiemelkbedrijven, tien in de groep Zuivelbedrijven en twee in de groep IJs en Frisdranken.

Het Computercentrum van de CMC-MelkUnie is ondergebracht in de sektor „overige bedrijven”. Daarnaast heeft de CMC. alle aandelen verworven van de NV. Velsen-Zaanstreek (Veza), die bedrijven exploiteert in Velsen en Assendelft. Deze fabrieken zijn niet in de CMC-MelkUnie ondergebracht.

Bijna 1 miljard kg melk

In het boekjaar 1969/1970 (met een totaal omzet van f 519 miljoen) werd in totaal 938 miljoen kg melk aangevoerd. In de dochterondernemingen van de CMC. werd 838 miljoen kg verwerkt. Bijna tweederde gedeelte daarvan werd verwerkt door de Konsumptiemelkbedrijven, ruim eenderde door de Zuivelbedrijven. In totaal tellen de CMC-bedrijven ruim vierduizend personeelsleden. De CMC. is één van de grootste zuivelcoöperaties in Nederland. De CMC-MelkUnie is de grootste consumptiemelkindustrie van ons land.

Zierikzeesche Nieuwsbode 12/08/1971; p. 5/10

Directeur C.M.C. Melkunie

Tot nieuwe directeur CMC Melkunie N.V. is per 1 september benoemd de heer H. J. Grote-Gansey, thans secretaris van de F.N.Z. (zuivelbond) in Den Haag. Bedrijfsorganisatorische vraagstukken en centrale stafdiensten zijn de taken, waarmee de nieuwe directeur zich gaat belasten.

Zierikzeesche Nieuwsbode 23/08/1971; p. 1/6

Niet bevredigende jaarcijfers bij C.M.C.

DEN HAAG, 21-8. Het verslechterde economische klimaat in ons land en interne reorganisatieproblemen binnen het C.M.C.-concern (Coöperatieve Melkcentrale G.A.) hebben het op 27 maart j.l. afgesloten boekjaar tot een uitgesproken moeilijk jaar voor dit melkverwerkingsconcern gemaakt, aldus wordt gezegd in een voorbericht over de jaarcijfers 1970/1971.

Van de rond 9.000 leden van de C.M.S.-melkveehouders in het westen van ons land werd 710 miljoen kilogram melk ontvangen. Hiervoor werd f 242 miljoen betaald, hetgeen

neer komt op een voorschot-melkprijs van 34,79 cent per kilogram melk met 3,70 procent vet inclusief omzetbelasting (v.j. 34,90 cent).

Het saldo 1970/1971 ad f 9,6 miljoen (v.j. f 10,9 miljoen) zal, zo wordt aan de op 30 september a.s. te houden algemene vergadering voorgesteld, geheel op ledenrekening te goed worden geboekt. De uiteindelijke, teleurstellende melkprijs, gezien ook de kostenontwikkeling op de melkveehouderijbedrijven, wordt daardoor gebracht op 36,19 cent per kilogram melk met 3,70 procent vet inclusief omzetbelasting (v.j. 36,42 cent).

1971-09-02

'Havelte' gesprekken: Mislukken!

Leeuwarder Courant 1971-09-02

Grote zuivel- fusie dreigt te mislukken

AMSTERDAM — Goed ingelichte kringen spreken van een mislukking van de pogingen om de Nederlandse topcoöperaties in de zuivel in een nauw verband te brengen. De besprekingen, die vorig jaar zonder de Friese en de Zuidnederlandse zuivelcoöperatie, in Havelte zijn begonnen, zijn deze week in Velp voortgezet. In Velp is besloten de besprekingen over de samenwerking voort te zetten. Een werkgroep, wilde reeds volgend jaar de integratie verwirkelijken, doch in een communiqué over het gesprek in Velp wordt gezegd, dat op korte termijn geen beslissingen zullen vallen. Aan de besprekingen deed nu ook mee de Vecomi uit Gelderland. De oudere partners aan het Havelte-overleg zijn CMC, Coberco, Domo, **NCZ** en Noord-Holland.

Provinciale Zeeuwse Courant, 02/09/1971

ZUIVELONDERNEMINGEN PRATEN OVER RAPPORT OVER INTEGRATIE

AMSTERDAM (ANP) — De besturen en directies van zes zuivelcoöperaties zijn eergisteren bijeengekomen voor een nieuw integratie-gesprek tussen de zuivelondernemingen. Het gaat om de CMC-NMU, Coberco, Domo-Bedum, NCZ, 'Noord-Holland' en Vecomi.

Een werkgroep, die na de in het najaar van 1970 in Drenthe gehouden conferentie is samengesteld met de opdracht de mogelijkheden van integratie van deze organisaties te onderzoeken, heeft dinsdag een tussentijds rapport van haar voorlopige bevindingen uitgebracht. De inhoud van het rapport is niet openbaar gemaakt. In de bijeenkomst — te Velp gehouden — is besloten dat de besprekingen tussen de coöperaties zullen worden voortgezet, aldus is bekendgemaakt.

Het ligt niet in de verwachting dat op korte termijn beslissingen zullen vallen. Mochten de onderhandelingen positief verlopen dan zou pas mogelijk op 1 januari de integratie werkelijkheid worden.

Voorzitter CMC. A. v. Leeuwen “Kaasprijs niet zo opvoeren”

DEN HAAG - Is het wel verstandig de kaasprijs in deze wintermaanden zo torenhoog op te voeren? Dat houdt immers het gevaar in dat het komende voorjaar bij een groot melkaanbod en bij lagere rendementen die kaasprijs een grote duikeling zal moeten maken.

De voorzitter van de coöperatieve melkcentrale CMC., de heer A. van Leeuwen, zei dit in de donderdag in Den Haag gehouden ledenraadsvergadering.

Die hoge kaasprijs werkt remmend op de kaasconsumptie en stelt ook de consumptiemelksector voor moeilijkheden.

De vrije prijsvorming voor consumptiemelk heeft volgens de heer Van Leeuwen de hemel wel doen opklaren, maar niet wolkeloos gemaakt. Het overheidsconsigne de prijzen te matigen maakt namelijk het gevaar niet denkbeeldig „dat we deze winter opnieuw in de tang terecht komen.”

De CMC. die in het afgelopen boekjaar via CMC-Melkunie n.v. voor het eerst een volledige economische eenheid vormde met de dochterondernemingen, heeft het grootste deel van de consumptiemelkmarkt in het westen des lands in handen.

Voor de boerenmelk achtte de heer Van Leeuwen een jaarlijkse verhoging van de richtprijs met drie cent per kilo noodzakelijk. Om de inkomensontwikkeling op de melkveehouderijbedrijven gelijke tred te laten houden met de inflatietrend. Hij hekelde de EEG-prijsvoorstellen, die ver beneden deze trend blijven.

Eventuele ineenstorting van de EEG-landbouwmarkt als gevolg van de valutaverschillen zou volgens de CMC-voorzitter een ramp betekenen voor de zuivelsector.

Nieuwe Leidsche Courant, 1971-10-02

Melkprijs “stunters” met actie bedreigd

DEN HAAG - Er is een actie op komst tegen de „stunters” met melkprijzen. De CMC-Melkunie, welk concern zeer grote belangen heeft in de verkoop van consumptiemelk in het westen van het land, zal niet werkeloos blijven toezien nu de eigen afzet van consumptiemelk daalt door het stunten van anderen.

Dit bleek uit de woorden van directeur drs. C. Timmer in de ledenraadsvergadering van de CMC in Den Haag. Over de aard van de tegenactie wilde de heer Timmer zich (nog) niet uitspreken.

Het stunten met melkprijzen belemmert, aldus de heer Timmer, de normale commerciële verhoudingen. Het gevolg is een daling van de verkoop bij de leveranciers die zich niet voor deze verkopen lenen en, als gevolg van minder service, duidelijke verbruiksdalingen in sommige stadsdelen.

DOELSTELLING VAN CMC. VOOR DE LEDEN BELICHT

Hechte organisatie achter leden-melkveehouders

ZIERIKZEE, 24-11. „Resultaten behalen die zo goed mogelijk zijn met de melk die door de leden wordt afgeleverd”. Aldus kan in één enkele zin de doelstelling worden aangegeven van de CMC., de grote landelijke Coöp, Melk Centrale. Die omschrijving gaf de CMC.-voorzitter te Den Haag, de heer A. van Leeuwen, in de dinsdagavond in het Huis van Nassau gehouden algemene ledenvergadering van de CMMC. op Schouwen-Duiveland. De heer Van Leeuwen gaf op duidelijke wijze informatie over de CMC. die voortgekomen is uit „de oude CMC. van de jaren 1930”, toen er een grote chaos heerste op melkgebied. In 1938 ontstond al een bepaalde organisatie maar het duurde tot 1945 voordat de oude CMC., in de huidige organisatie kon worden omgezet.

Overigens startte de „oude” vereniging met 11.000 leden, thans zijn het er nog 9.000. Het ledental zakte dus - sanering, grotere bedrijven e.d. - maar de hoeveelheid geleverde melk is bepaald niet minder geworden. De jaren ‘45-’50 waren voor de CMC. niet gemakkelijk, maar de hechtheid van de organisatie kon ondanks kritische momenten worden bewezen en de CMC. bleef staande. De afzet verliep dan ook altijd voortreffelijk.

Dankzij de mogelijk gebleken reservering kon een ledenkapitaal worden bereikt van 54 miljoen gulden. Daarom ook was het mogelijk voor de CMC. om in de jaren ‘50 financieel „mee te gaan spelen” en dat met de bedoeling om een vastere voet op de melkmarkt te krijgen

In 1960 werd uit een initiatief van „De Sierkan” de kiem gelegd voor de oprichting van de MelkUnie. Daarin werd door de CMC. voor vijftig procent deelgenomen. Daarna volgden verdergaande fusies in de jaren ‘60 tot ‘65 en ook daarna, eigenlijk tot vandaag de dag toe. De CMC. „speelde mee” voor vijftig procent maar men zag kans het aandelenpakket te vergroten tot in 1968 de „sprong kon worden gewaagd” en een bod werd gedaan op de nog resterende uitstaande aandelen van de MelkUnie. Op 31 mei 1969 kwamen alle aandelen in het bezit en daarmee was het ontstaan van de CMC-MelkUnie een feit geworden. Dit betekende dat de overstap werd gedaan naar een grote industriële onderneming. Een onderneming thans met een jaarmzet van 555 miljoen, een aanvoer van 920 miljoen kg melk en een aantal van 4.000 vaste medewerkers.

De CMC. heeft 9.000 ledenmelk-veehouders, verspreid over 75 afdelingen. De organisatie kent verder vijf districten voor de regionale besturing. Belangrijk is de ledenraad, bestaande uit 75 leden, namelijk uit elke afdeling één. Bovendien is er de Raad van Toezicht, een college van „vertrouwensmannen”, van acht leden uit de ledenraad.

De heer Van Leeuwen gaf verder een inzicht in de wijze waarop de CMC. wordt bestuurd. De Raad van Commissarissen wordt bijgestaan door deskundigen die mee-adviseren. Alles wat financieel gebeurt boven het halve miljoen passeert eerst de tafel van de Raad van Toezicht. De agenda’s voor de ledenraad-vergadering worden voor-besproken door de 450 kaderleden (afdelingsbestuursleden), in de regelmatig plaatsvindende districtsvergaderingen. Behalve het 54-miljoen tellende ledenkapitaal - dat nog steeds groeiende is - is er een vrije-ledenrekening voor directopvraagbaar geld. Een opsomming gaf de heer Van Leeuwen verder van de bedrijven „aan de ondernemerskant” waarin de CMC. belangen heeft.

De organisatie telt 400 leden die uitsluitend tankmelkers zijn. Een grotere dichtheid zou gewenst zijn.

Tenslotte signaleerde de heer Van Leeuwen het verschijnsel van de zg. „stuntmelk” - ondermijning van de normale afzet - waartegen weinig kan worden ondernomen. Hiertegen kunnen eigenlijk alleen de slijters zelf een vuist maken. Aan het slot van zijn betoog constateerde de heer Van Leeuwen dat de melkmarkt in feite een dure aangelegenheid is en vooral in de consumptiemelksector, zeer arbeidsintensief. In de komende jaren zal wat Europa betreft op harde concurrentie moeten worden gerekend. De toekomstige percentages zullen ongetwijfeld aan grote spanningen onderhevig zijn.

Zierikzeesche Nieuwsbode , 29/11/1971; p. 5/8

Produktieverplaatsing in CMC-Melk-Unie

AMSTERDAM, 27-11. Een tweetal torens voor het steriliseren van melkprodukten door C.M.C.-Melk Unie N.V. zal niet, zoals eerst de bedoeling was in de fabriek van de Melk Unie in Breukelen worden gepaatst, maar in het bedrijf te Rotterdam-Overschie, dat ook behoort tot het Melk-Unie-concern, zo is bekendgemaakt.

Deze beslissing heeft men genomen omdat door het dalende verbruik van consumptiemelk op de lange duur toch één der fabrieken gesloten zal dienen te worden. Om die redenen achtte men het noodzakelijk de nieuwe torens te plaatsen in het moderne bedrijf te Rotterdam.

Dit zal tot gevolg hebben dat eind volgend jaar de produktie van chocolademelk verplaatst zal worden

van Breukelen naar Rotterdam. De vraag wat er op langere termijn zal gebeuren met de andere produktieafdelingen in Breukelen, wordt nog bestudeerd. Ook is nog geen beslissing genomen over het plan om elders in Breukelen een nieuwe melkfabriek te bouwen, aldus C.M.C.-Melk-Unie.

In de fabriek in Breukelen werken 240 personeelsleden, van wie 60 in de afdeling chocolademelk. Met de werknemersorganisaties en de ondernemingsraad wordt overleg gepleegd over een sociaal plan voor het opvangen en begeleiden van de gevolgen voor het personeel. Door verschillende maatregelen binnen het concern zal geprobeerd worden zoveel mogelijk personeelsleden over te plaatsen, zo wordt gezegd.

Nieuwe Leidsche Courant, 27/01/1972;

UTRECHT — De vakbonden zijn het met de CMC-Melkunie eens geworden over een sociaal plan. Het concern — enige tijd geleden ontstaan door het samengaan van de coöperatieve Melkcentrale en de Nederlandse Melkunie — heeft 25 vestigingen met in totaal ongeveer 4000 werknemers. Het sociaal plan is opgesteld om de gevolgen op te vangen van de hergroepering van de werkzaamheden na de fusie. Met de uitvoering ervan is ongeveer twee en een half miljoen gulden gemoeid.

Van dit bedrag moeten onder meer afvloeiingsregelingen betaald worden.

1972

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1972-01-27

Akkoord over sociaal plan CMC-Melkunie

UTRECHT, 26-1. De vakbonden zijn het met de CMC-Melkunie eens geworden over een sociaal plan. Het concern - enige tijd geleden ontstaan door het samengaan van Coöperatieve Melkcentrale en de Nederlandse Melkunie - heeft 25 vestigingen met in totaal ongeveer 4000 werknemers.

Het sociaal plan is opgesteld om de gevolgen op te vangen van de hergroepering van de werkzaamheden na de fusie. Met de uitvoering ervan is ongeveer twee en een half miljoen gulden gemoeid.

Van dit bedrag moeten onder meer afvloeiingsregelingen betaald worden. Het personeelsbestand wordt namelijk met 400 tot 500 personen ingekrompen.

Het is voor het eerst dat bij fusies of concentraties in de zuivelindustrie werknemers ontslagen moeten worden. Het sociaal plan geldt voorlopig tot 1 april 1973.

Behalve aan afvloeiingsregelingen is in het plan ook aandacht geschonken aan de werknemers die binnen de onderneming van positie of vestigingsplaats moeten veranderen. Zij zullen worden begeleid door commissies (zowel centraal als per bedrijf) waarin bedrijfsleiding, ondernemingsraadsleden en vakbondsvertegenwoordigers zitting hebben.

Er is een bijzondere regeling getroffen voor de werknemers van 62 jaar en ouder.

Reorganisatie CMC-Melkunie

AMSTERDAM - Door verschillende reorganisaties bij de CMC-MelkUnie NV wordt verwacht dat de totale personeelsbezetting - nu ongeveer 4000 leden in drie jaar met ca. 400 personen zal verminderen.

De vakbonden zijn akkoord gegaan met een sociaal plan. De raad van bestuur verwacht dat het aantal gedwongen ontslagen beperkt kan worden door het normale personeelsverloop, overplaatsing en pensionering. Door overplaatsing, van de productie van chocolademelk van Breuselen naar Rotterdam zal het aantal arbeidsplaatsen in Breukelen verminderen. De overplaatsing zal aan het eind van dit jaar geschieden. In den Haag zal in het komende halfjaar het personeelsaantal met ongeveer 40 worden teruggebracht.

Voor de vervanging van de fabrieken in Amsterdam zijn verschillende plannen in studie. Een daarvan houdt in, aldus CMC-Melkunie, dat in Woerden bij het bestaande bedrijf een afdeling voor melkprodukten en speciaalprodukten zal worden gebouwd. Wanneer dit plan doorgaat zal de productie van de fabriek Overtoom in Amsterdam naar Woerden worden overgebracht. Een volgende stap zou dan zijn, om de fabricage van melkprodukten van de bedrijven in Amsterdam en Hilversum naar Woerden over te brengen.

Op den duur zullen ook de melkprodukten van Amersfoort en Veenendaal in Woerden gemaakt worden.

De totale personeelsbezetting zou volgens een eerste berekening met 120 plaatsen kunnen verminderen.

Los van deze reorganisaties en nieuwbouwplannen noemt de directie het probleem van de bezorgdienst in Rotterdam waarvan de resultaten verliesgevend zijn. "Het is niet onmogelijk dat tot verdere inkrimping van die bezorgdienst moet worden besloten". Aldus de directie.

Vergadering LLC in Zierikzee

C. TIMMER: “TIJD NIET RIJP VOOR FUSIES LANDBOUWCOÖPERATIE SECTOR”

Samenwerking Coöperaties

ZIERIKZEE - “Hoewel ik het niet uitsluit dat er in de nabije toekomst fusies te verwachten zijn tussen bij voorbeeld de Suiker Unie, de Cebeco, CMC en de Raiffeisenbank geloof ik toch dat de tijd er momenteel nog niet rijp voor is. In de verschillende bedrijfstakken zijn er nog genoeg problemen die opgelost moeten worden, voordat men aan deze toekomstmogelijkheden kan gaan denken. De aan- en verkoopsector, de zuivelindustrie, om er maar twee te noemen, hebben nog zoveel moeilijkheden in eigen huis dat men nog niet aan fusies kan gaan denken.”

Deze woorden kwamen vrijdagmiddag uit de mond van drs. C. Timmer, directeur CMC-MelkUnie, die een inleiding hield over “Coöperatie en diversificatieterreinen” tijdens een buitengewone ledenvergadering van het land- en tuinbouw coöperatie centrum voor zuidwestelijk Nederland te Zierikzee. Wel was de heer Timmer er evenwel van overtuigd dat er iets moet gebeuren. Een verder gaande samenwerking van coöperaties vond hij een eerste vereiste. Drs. Timmer was van mening dat deze vormen van samenwerking in de toekomst steeds verder uitgebreid moeten worden. Hij ging zelfs nog een stapje verder: „Ik vraag me zelfs af, of we er niet aan toe zijn dat een aantal topmensen van coöperatieve banken en ondernemingen regelmatig bijeenkomt om met elkaar verschillende problemen te bespreken. Ik denk hierbij aan een soort totaalcommissariaat voor de coöperatieve landbouwverenigingen.”

Samenvattend zei de heer Timmer: “Keulen en Aken zijn ook niet op één dag gebouwd. Fusies propageren zou een sprong in het ongewisse betekenen. Maar richting geven, bijsturen en samenbundelen van krachten zijn zaken die nu ook al kunnen gebeuren als de problemen onderkend kunnen worden en de wil aanwezig is om samen te werken. Men moet kernen maken van waaruit, aan de toekomst voor de coöperatieve agrarische sector gewerkt wordt.”

.....

Van 7 augustus – 7 oktober 6000 ton per week

KAASMAKERS BEPERKEN PRODUCTIE

MEPPEL (ANP) -Het grootste deel van de Nederlandse kaasmakerijen heeft besloten in de negen weken van 7 augustus tot en met 7 oktober de produktie zodanig te beperken, dat de landelijke kaasproduktie niet meer zal bedragen dan 6.000 ton per week. Dat is drie procent minder dan de produktie in hetzelfde tijdvak in 1971 en elf procent minder dan zonder beperking het geval zou zijn.

De overeenkomst tot produktiebeperking is tot stand gekomen na beraad binnen de twee jaar geleden opgerichte '*commissie produktiebeheersing kaas*' en na overleg met niet in deze commissie vertegenwoordigde producenten. Zij is getekend door de volgende producenten: de Frico en de andere Friese zuivelcoöperaties, de Coöp Zuivelfabriek Assen, Coberco Gelderland-Overijssel; Domo (Beilen), Nationale Coöperatieve Zuivelverkoop. centrale NCZ (Amsterdam-Meppel, Coöp Melkcentrale CMC (Den Haag) en Zuid-Nederlandse Melkindustrie.

Samen beheersen deze producenten ruim 80 procent van de Nederlandse kaasproduktie. Een neutrale instantie, waarvan de commissie produktiebeheersing de naam niet wilde noemen, zal bij deze bedrijven controle uitoefenen op de naleving der overeenkomst. Op overtreding staan sancties, welke dat zijn werd evenmin verteld.

Andere bedrijven doen op meer vrijwillige basis aan de produktiebeperking mee, zodat in totaal 85 tot 90 procent van de produktiecapaciteit erbij betrokken is. Vele bedrijven hadden trouwens de laatste weken hun produktie al vrijwillig beperkt. Daardoor was de landelijke produktie, in juni en het begin van juli nog 6700 tot 6800 ton al gedaald tot 6200 ton per week.

Een oorzaak van de overproduktie van kaas was de hoge melkproduktie in de maanden mei, juni en juli. De melkpoederfabrieken namen niet het hele melkoverschot op, zodat een deel naar de kaasfabrieken ging. In augustus en september kan, blijkens de ervaring, een teruggang in de melkaanvoer worden verwacht. Daardoor komt in de poederfabrieken produktiecapaciteit vrij, waarmee men melk kan opvangen die anders naar de kaasfabriek zou zijn gegaan. De '*commissie produktiebeheersing kaas*' is van mening dat door de genomen, maatregel de produktie en afzet van kaas weer in een juiste verhouding zullen worden gebracht, hetgeen voor het prijsniveau op korte en langere termijn van betekenis zal zijn. In de commissie zijn vertegenwoordigd Frico, NVZ,¹¹ Domo en Corberco, zij heeft 'dwarsverbindingen' met andere producenten.

¹¹ Vermoedelijk NCZ. – Nationale Coöp. Zuivelverkoopcentrale

IJsco-fusie bijna rond

AMSTERDAM - De besprekingen tussen Davino, ERMI, Horna en Lich, de ijsdochters van Coberco, CMC-Ned. Melkunie CVM, 'Noord-Holland' resp., Domo-Bedum, over een samengaan om een aanmerkelijke bedrijfsresultatenverbetering te verkrijgen, bevinden zich in een beslissend stadium. Deze beslissing zou inhouden, dat de ondernemingen hun bedrijven in een vennootschap zullen inbrengen. Hiervan worden voordelen verwacht voor de verkoop en productie, aldus een gezamenlijke verklaring.

Er is een onderzoek ingesteld naar de plaats, waar de productie zal moeten plaatsvinden. Vermoed wordt, dat op den duur slechts twee plaatsen economisch kunnen blijven bestaan. Een beslissing over evt. sluiting van bedrijven zal echter pas worden genomen enige tijd (één jaar) na inbreng van de bedrijven in de vennootschap. Als tot ontslagen of tot sluiting van bedrijven moet worden besloten, zullen regelingen voor het personeel tenminste gelijke waarborgen inhouden als soortgelijke regelingen bij de bedrijven op dit moment. Ook zal geen beslissing over de vestigingsplaatsen worden genomen voordat de vakorganisaties ruimschoots in de gelegenheid zijn gesteld om hun oordeel te geven. De bonden, de ondernemingsraad en het personeel is van een en ander op de hoogte gebracht. Aan de bonden is een oordeel gevraagd over de beslissing tot samengaan.

(zie ook knipsel 1973-01-04)

De jaarcijfers van de Melkunie-Holland werden vandaag door de voorzitter van de raad van bestuur Timmer (links) en die van de raad van commissarissen Van Leeuwen in Woerden gepresenteerd.

Vorig jaar 3 bedrijven gesloten

VOORTGAANDE REORGANISATIE COÖPERATIEVE MELKCENTRALE

(Van onze redactie economie)

DEN HAAG - In snel tempo zet de Coöperatieve Melkcentrale GA haar in 1969 ingezette reorganisatieprogramma door. In 1971-1972 werden drie productiebedrijven van het nu 25 fabrieken omvattende concern (1969: 33) gesloten. Het aantal personeelsleden daalde in dit jaar met 280 tot 3800 man (1969: 4300), welke daling vrijwel geheel bereikt werd via het natuurlijk verloop.

In het CMC-concern - eigendom van rond 8700 melkveehouders - werd voor 22,7 miljoen gulden geïnvesteerd, waarvan ruim 19 miljoen uit afschrijvingen vrijkwam. De reconstructies binnen het CMC-concern omvatten zowel de consumptiemelkgroep (15 fabrieken), die in het verslagjaar ruim 500 miljoen kilo melk verwerkte, als de zuivelgroep (300 miljoen kilo melk in acht fabrieken) van CMC-MelkUnie NV.

Ook op het gebied van het melkvervoer van de in toenemende mate op de boerderij in diepgekoelde tanks gewonnen melk, zet de modernisering door. De CMC verwacht in 1980 te zullen moeten beschikken over 85 daartoe uitgeruste rijdende melkontvangsten en 170 aanhangers; thans zijn dit er 16 met een even groot aantal aanhangers. Het bedrijf van, MelkUnie Den Haag is het eerste uit de CMC-groep, dat volledig op deze tankmelk is overgeschakeld. In de consumptiemelksector is ook het vervoer af fabriek de fase van drastische reorganisatie ingegaan door het in, enkele bedrijven in gebruik nemen van containers.

De CIVIC constateert een toenemende vraag naar vet-arme melk en melkprodukten. Van deze laatste speciaalprodukten bestaat de indruk dat het groeitempo van de markt afneemt. In de verpakkingsector zette de verschuiving naar de eenmalige (papier) verpakkingen verder door hoewel de glasverpakking, die in het concern eveneens in ruime mate wordt gebruikt, bij een groot deel van de MelkUnie-consumenten in de randstad gewild is. Inmiddels is ook de productie van lang houdbare chocolademelk in eenmalige verpakking ter hand genomen. De aandacht voor produktontwikkeling werd vergroot.

De zuivelgroep van CMC-MelkUnie verwerkte in het verslagjaar 11 procent meer melk dan in het jaar daarvoor. De kaas en boterproductie werden belangrijk opgevoerd, de productie van gecondenseerde melk daalde, die van boterolie liep aanzienlijk terug. De poederproductie-capaciteit, van de fabriek in Gouda werd aanzienlijk uitgebreid. Ten behoeve van de zuivelgroep werden plannen uitgewerkt om via lineaire programmering tot optimale productieplanning te komen.

Dit deelde drs. C. Timmer, directeur van de CMC en voorzitter van de raad van bestuur van de CMC-melkUnie NV donderdagmiddag in Rotterdam mee in een toelichting op het jaarverslag-1971-1972 van de CMC.

Drs. Timmer deelde verder mee dat de CMC de mogelijkheid onderzoekt haar leden en beleggende buitenstaanders de gelegenheid te bieden „aandelen” te verwerven in haar 100 pct-dochteronderneming CMC-MelkUnie NV. Reden hiertoe is onder meer de wenselijkheid om de leden die zich terugtrekken, hun aanspraken te laten behouden op het mede door hen gevormde eigen vermogen van de onderbeming.

Drs. Timmer constateerde dat de glijpartijen op de boterbergen weer zijn begonnen. Een oorzaak van de voor boter ongunstige prijsverhouding ten opzichte van margarine is volgens hem de goedkope grondstof voor de margarine, afkomstig uit de ontwikkelingslanden.

Wat betreft de kaasproduktie acht de heer A. van Leeuwen, voorzitter van de CMC, het niet uitgesloten dat deze blijvend beperkt zal moeten worden. Wijzende op de huidige beperking (van 7 augustus tot 7 oktober) zei hij dat we - mede gezien de aanwezige en nog te verwachten productiecapaciteit, de huidige marketing en het opnamevermogen van de markt - best eens van de ene beperkingsnoodzaak in de andere kunnen rollen.

Leeuwarder Courant 1972-11-09

Melkunie verkoopt verpakt water

ROTTERDAM — Ook de **Melkunie** in Rotterdam heeft zich nu gestort op de dankbare markt van verpakt drinkwater waar in de Maasstad zo'n grote behoefte aan bestaat vanwege het hoge zoutgehalte in het leidingwater. Voor 32 cent verkoopt men een 'litertje' vers gepasteuriseerd water via de melkhandelaren in Vlaardingen, Schiedam, Rotterdam en Capelle aan de IJssel.

Volgens de **Melkunie** heeft een enquête onder huisvrouwen uitgewezen „dat er in dit gebied behoefte aan zuiver drinkwater van goede smaak bestaat”. Men stelt dat het water zeker 14 dagen goed blijft, „mits de fles niet wordt geopend”.

1973

Nieuwe Leidsche Courant, 1973-01-04;

IJsfusie, maar één of twee bedrijven dicht

DEN HAAG - Vier consumptie-ijsbedrijven, samen goed voor een kwart van de Nederlandse consumptie-ijsproductie, hebben per 1 januari het ondernemersactiviteiten gebundeld. Het zijn Davino in Wilp (bij Deventer), Ermi in Rotterdam, Horna te Hoorn en Lich in Bedum (Gr). All vier zijn dochterondernemingen van grote zuivelcoöperaties, n.l. van resp. Coberco in Zutphen, CMC-Melkunie in Den Haag en Amsterdam, 'NoordHolland' in Alkmaar en 'Domo-Bedum' in Beilen.

Voorlopig houden de onderdelen van de nieuwe combinatie nog hun eigen; activiteiten, waarbij assortimenten zullen worden uitgewisseld, maar in de loop van dit jaar wil men geleidelijk en voorzichtig tot integratie van productie en verkoop komen. Gedurende het eerste halfjaar zal men zich er over moeten beraden welke van de vier productiebedrijven moet sluiten.

Met de werknemersorganisaties is afgesproken, dat hun in de tweede helft van juli een plan hiervoor zal worden voorgelegd.

De bedoeling is dat er een of twee bedrijven dicht gaan en het is al vrijwel zeker dat Davino in Wilp verdwijnt. Misschien gebeurt dat al in de tweede helft van dit jaar. De mogelijkheid bestaat, zeker is nog niets, dat de natuurlijke afvloeiing niet genoeg zal zijn om het aantal arbeidsplaatsen in de productiebedrijven terug te brengen tot het door de leiding van de nieuwe combinatie gewenst geachte peil. De verkoopteams blijft men volledig benutten. In de verkoop denkt men eerder mensen tekort te zullen hebben dan te veel.

Teleurstellende resultaten van de vier bedrijven afzonderlijk zijn een belangrijk motief geweest voor het samengaan.

Eerste paal voor nieuwe fabriek CMC-MelkUnie

Fabriek gaat volgend jaar draaien

WOERDEN - Wanneer alles volgens plan verlopen is heeft de heer S. Everwijn, oud-medewerker van de MelkUnie Woerden met 52 dienstjaren vanmiddag, donderdag 18 januari 1973, de eerste paal resteren voor een fabriek van speciaalproducten.

De nieuwe fabriek wordt gebouwd op een terrein naast het bestaande bedrijf van de MelkUnie te Woerden.

OMVANGRIJKE RECONSTRUCTIE

De nieuwbouw vindt plaats in het kader van een omvangrijk reconstructieplan in het noord-oostelijk werkgebied van de CMC-MelkUnie N.V. Het bedrijf te Woerden zal te zijner tijd de productie overnemen van de fabriek die nu nog gevestigd is aan de Overtoom te Amsterdam waar de Mona producten worden vervaardigd.

Voorts zal de fabriek in Woerden de productie overnemen van een aantal melkproducten (zoals vla, yoghurt en pappen), die nu nog worden geproduceerd door de MelkUnie bedrijven te Amsterdam (Jan Steenstraat en Beyersweg) Hilversum, Amersfoort en Veenendaal.

De nieuwe fabriek wordt 75 meter lang, 35 meter breed en krijgt een hoogte die varieert van 6,60 meter tot 18 meter. Het bedrijf wordt onderscheiden in drie gedeelten: een productie- en verpakkingsgedeelte (39 x 32,5 meter), een koelcel (32,5 x 20 meter) en een gedeelte voor de opslag van verpakkingsmaterialen en kratten (35 x 33,5 meter).

NA EEN JAAR IN GEBRUIK

De te verwerken melk wordt ontvangen door het bestaande bedrijf MelkUnie Woerden, dat ook zorgt voor de pasteurisatie en standaardisatie. Het nieuwe bedrijf zal uitsluitend producten in eenmalige verpakking afleveren. Voor de opslag in de koelcel en het vervoer naar de bedrijven en distributiecentra zal gebruik worden gemaakt van pallets. Verwacht wordt dat het bouwkundig gedeelte in november 1973 gereed zal zijn. Nog tijdens deze bouw kan begonnen worden met de installatie van de apparatuur. De proefproducten zijn gepland in februari en maart 1974, terwijl ernaar gestreefd wordt dat op 1 april 1974 kan worden begonnen met het overnemen van de producties van andere bedrijven. Het ligt in de bedoeling, dat deze overname in het najaar van 1974 zullen zijn voltooid.

OOK BOUW IN AMSTERDAM

In het kader van hetzelfde reconstructieplan werd eveneens op 18 januari in Amsterdam de eerste paal geslagen voor een nieuw distributiecentrum, waarvan te zijner tijd de melkvoorziening van Amsterdam zal worden georganiseerd. Dit gebouw krijgt een lengte van 90 meter, een breedte van 60 meter en een hoogte van ca. 6,75 meter. De helft van deze ruimte wordt in beslag genomen door een koelcel, de andere helft zal worden gebruikt voor de inname van retour emballage. In een nevengebouw zal o.a. het kantoor van MelkUnie Amsterdam worden ondergebracht

De totale investering voor beide projecten (in Amsterdam en Woerden) bedraagt ca. f 20 miljoen.(rest niet omzetbaar)

Hoofdpunten

Woerden behoudt condens in kleine – 6-ounce - blikjes
Bergeyk krijgt mogelijk grotere blikken

CMC en de consumptiemelkafzet

De Veemarkt (opiniestuk!)

[...] De CMC neemt nu eindelijk een gezellige positie in bij de melkprijzen, hetgeen na jaren van modderen en reorganisatie een welkome afwisseling voor deze coöperatie moet zijn. Het gaat hier om de voorschotprijzen en niet om de werkelijke bedrijfsresultaten, maar duidelijk is wel, dat het melkconsumptiebedrijf CMC profiteert van de ontwikkeling van de consumptiemelkprijs. Deze is vorig jaar fors omhoog gehaald door de kaasprijs en sedertdien op dat niveau blijven hangen, terwijl de kaasprijs inzakte.

Wel is er in het spoor van de hoge consumptiemelkprijzen het euvel ontstaan van de stunts voor melk in de grote winkels, maar ook daarvoor levert de CMC de melk, zodat zij er een goede fabrieksbezetting van over houdt. De FNZ, de algemene nederlandse zuivelbond, die druk bezig is om een functie in de zuivel te zoeken, zal proberen de consumptiemelkbedrijven te bundelen om de levering van melk aan banden te leggen, maar daarvoor is de FNZ wat de CMC betreft te laat. Dat bedrijf heeft jarenlang moeten aanzien hoe andere coöperaties geleidelijk haar afzetgebied binnendrongen met goedkope melk. Nu heeft de CMC uitgehaald voor de tegenzet. De snoek in de vijver heeft zijn staart geroerd en nu is er paniek onder de kleine visjes, die meenden dat de oude snoek zo'n lieve sul was.

Leeuwarder Courant 1973-03-30

Melkunie afgesneden van Albert Heijn in Eindhoven

AMSTERDAM — De CMC **Melkunie** in Amsterdam mag geen melk en melkproducten leveren aan filialen van Albert Heijn binnen het verzorgingsgebied van de coöperatieve zuivelvereniging Campina in Eindhoven. Dat gebied ligt rond Eindhoven en Weert. De president van de rechtbank in Amsterdam heeft dit donderdag bepaald in een vonnis na kort geding van Campina tegen **Melkunie**.

Hamsterwoede oorzaak tekort melkflessen

Van een verslaggever

AMSTERDAM - Door de melk hamsterwoede in verband met de dreigende zuivelstaking zit de zuivelindustrie met een tekort aan flessen, zo meldt de CMC-Melkunie in Amsterdam. Vooral de verkoop van gesteriliseerde producten als koffiemelk en chocolademelk bereikte de laatste dagen ongekende hoogtepunten, waardoor de normale productie van deze producten belemmerd wordt vanwege het tekort aan flessen. De glasindustrie kan op korte termijn geen nieuwe leveren en de Melkunie vraagt dan ook of de consumenten hun lege flessen zo snel mogelijk willen inleveren, zodat verdere stagnatie de productie kan worden voorkomen.

Belangrijke wijzigingen bij Melkunie-vestiging te Zierikzee Zierikzee sluiting melkontvangst – blijft uitgiftedepot

Bij de MelkUnie-vestiging te Zierikzee zullen eind oktober begin november enkele wijzigingen worden doorgevoerd. De vestiging doet momenteel dienst als melkontvangststation en ook als uitgifte-depot voor het gebied Schouwen-Duiveland.

Naar wij vernemen is besloten dat het bedrijf zijn functie als melkontvangst-station zal beëindigen, mede in verband met het feit dat veel veehouders overschakelen op tank-melkinstallaties, waarvoor de vestiging te Zierikzee niet voldoende is toegerust.

Wel zal te Zierikzee een uitgiftedepot gehandhaafd blijven, zij het dat deze functie in de toekomst waarschijnlijk vanuit een andere huisvesting zal worden vervuld.

Enkele medewerkers zullen een functie in eel, van de omliggende bedrijven van CMC-MelkUnie worden aangeboden. Waarschijnlijk hoeft niemand te worden ontslagen. De vakorganisaties zijn van de plannen op de hoogte gesteld. De consumenten op Schouwen-Duiveland zullen van de veranderingen niets bemerken. De melk-ontvangst zal worden overgenomen door het MelkUnie bedrijf te Maasdam (Hoekse Waard).

Sluiting ontvangstation Zierikzee

ZIERIKZEE, 10-9. Ondanks de uitgestrekte grazige weiden en de vele weelderige vollemelk-koeien in deze streek, zal het dezer dagen gebeuren dat Schouwen-Duiveland niet meer zal kunnen bogen op een eigen melkontvangstation: bij de MelkUnie-vestiging te Zierikzee - de bekende „*melkfabriek*” aan de Vissersdijk - zullen eind oktober/begin november enkele belangrijke wijzigingen worden doorgevoerd. Mede in verband met het feit dat veel veehouders overschakelen op tank-melkinstallaties - waarvoor de vestiging te Zierikzee niet voldoende is toegerust - zal de vestiging als melkontvangstation worden opgeheven. Het uitgiftedepot zal gehandhaafd blijven, zij het dat deze functie in de toekomst waarschijnlijk zal worden vervuld vanuit een andere huisvesting.

De bouw van de melkfabriek bijna twintig jaar geleden aan de Zierikzeese Vissersdijk was een direkt gevolg van het verdwijnen van de bekende vroegere melkfabriek „*De Duif*” te Nieuwerkerk tijdens de watersnood in 1953.

.....

Volledige tekst in MAP Zeeland Schouwen-Duiveland

Provinciale Zeeuwse Courant, 1973-09-29;

NIEUWE FINANCIERINGSVORM BIJ DE CMC

DEN HAAG (ANP) - De Coöperatieve Melk Centrale GA (CMC) heeft besloten een nieuwe financieringsvorm binnen de coöperatie te introduceren. Door een vrijdag door de CMC-ledenraad goedgekeurde statutenwijziging is daartoe een risicodragende leden-reserverekening ingesteld.

Van het saldo over het boekjaar 1972/1973 van CMC, waarin geconsolideerd opgenomen CMC-MelkUnie BV, ad f 20 miljoen, werd f 2 miljoen op deze nieuwe reserve-rekening geboekt, naast f 1 miljoen op de algemene reserve.

De nieuwe methode van eigenvermogensvorming bij de CMC voorziet er in dat CMC-leden bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd (en bij overlijden hun rechthebbenden) hun aandeel in het risicodragend eigen vermogen van hun coöperatie uitgekeerd krijgen in de vorm van verhandelbare waardepapieren en/of in contanten.

Nederland moet meer soorten kaas maken

Van een onzer verslaggevers

DEN HAAG - Nederland zou meer kaassoorten moeten maken, vindt de heer A. van Leeuwen, voorzitter van de Coöperatieve Melk Centrale. Op de jaarvergadering bepleitte hij een spreiding in meer specialiteiten in plaats van de huidige beperking van de kaasproductie, die een permanent karakter dreigt te krijgen. Een belangrijke plaats ruimde de heer Van Leeuwen in zijn redevoering in voor de gevolgen van de inflatie voor de Nederlandse boer. Hij constateerde dat de aan de veehouders uitbetaalde melkprijs in de jaren van 1969 tot en met 1972 de inflatie niet heeft gevolgd. De melkprijs steeg met 28.8 procent omhoog gingen. Van Leeuwen noemde het ontmoedigend dat resultaten van produktiviteitsverhoging steeds weer worden weggezogen door de inflatie.

De directeur van de CMC, drs. C. Timmer, zei in de jaarvergadering dat 'dwarsverbindingen' tussen de verschillende agrarische coöperaties steeds meer nodig worden. Drs. Timmer herinnerde echter ook aan uitingen van minister mr. Brouwer landbouw en van drs. Zijlstra, voorzitter van de Kon. Ned. Zuivelbond (FNZ) over een zekere stagnatie in de samenwerking in de zuivel. Naar zijn oordeel moet men oppassen dat dit wijzen op stagnatie niet gaat leiden tot onnodige irritatie bij betrokkenen. Fusies zijn geen eenvoudige besluiten.

De jaarcijfers van de CIMC zijn verbeterd. De reorganisaties in West-Duitsland, waarmee de CMC in 1969 begon door de integratie met haar dochterondernemingen, worden in hoog tempo verwezenlijkt. Het behaalde saldo in 1972-1973 waarin geconsolideerd opgenomen de jaarcijfers van CMC-Melkunie was f 20 miljoen tegen f 15.7 miljoen in het voorgaande boekjaar. Het CMC-bestuur acht dit niet onbevredigend.

Van de 970 miljoen kilo melk die de CMC aangevoerd kreeg, kwam 766 miljoen kilo van de 8.601 leden. Dat was gemiddeld per lid 88.844 kilo. De levering per leverancier-niet-lid was gemiddeld 46.500 kilo.

CMC Jaarcijfers 1972 / '73 zijn verbeterd!

Reorganisatie CMC West-Nederland wordt in een hoog tempo verwezenlijkt

DEN HAAG, 29-9. De jaarcijfers van de Coöperatieve Melkcentrale CMC in Den Haag zijn verbeterd. De reorganisaties in West-Nederland, waarmee de CMC in 1969 begon bij de integratie met haar dochterondernemingen, worden in hoog tempo verwezenlijkt.

In het jaarverslag 1972-'73 van de CMC wordt dit gemeld. Het behaalde saldo, waarin geconsolideerd opgenomen de jaarcijfers van CMC-Melkunie B.V., was f20 miljoen tegen f15,7 miljoen in het voorgaande boekjaar. Het CMC-bestuur acht dit niet onbevredigend. De modernisering binnen CMC-Melkunie B.V., de onderneming van de Coöperatieve Vereniging CMC, worden met kracht voortgezet. In Woerden is een nieuw bedrijf voor speciale producten in aanbouw, in Amsterdam een nieuw distributiecentrum. Beide projecten worden in 1974 operationeel. In 1972 -'73 behaalde het concern een omzet van f606 miljoen (v.j. f581 miljoen).

Het veertien melkinrichtingen en acht zuivelfabrieken expliciterende concern investeerde in het afgelopen boekjaar voor f26 miljoen (v.j. f22,7 miljoen). Belangrijke projecten in de zuivelsector zijn: uitbreiding van de productiecapaciteit voor melkpoeder in Gouda, productie van speciale kaassoorten in Bodegraven, boterbereiding en -verpakking in Woudenberg. Sinds 1969-'70 heeft het concern f81,6 miljoen geïnvesteerd, terwijl het aantal medewerkers daalde van 4.322 tot 4.535. (?)

Van de 970 miljoen kg melk (v.j. 938 miljoen) die van veehouders ontvangen werd, werd 850 miljoen kg. in eigen bedrijven verwerkt, waarvan 486 miljoen (v.j. 508 miljoen) in de consumptiemelksector en 364 miljoen (v.j. 297 miljoen) in de zuivelsector.

Van de 970 miljoen kilo melk die de CMC aangevoerd kreeg, kwam 766 miljoen kilo van de 8.601 leden, dat was gemiddeld per lid 88.844 kilo. De levering per leverancier-niet-lid was gemiddeld 46.500 kilo.

Van de door leden aangevoerde melk kwam 120 miljoen kilo of ruim 12 procent van boerderijen, uitgerust met een diepkoeltank. De gemiddelde productie per tankmelkboerderij naderde de 180.000 kilo er jaar. Het aantal rijdende melkontvangsten bij de CMC steeg tot twintig.

Nieuwe financieringsvorm bij coöperatie CMC

DEN HAAG, 29-9. De Coöperatieve Melkcentrale G.A.(CMC) heeft besloten een nieuwe financieringsvorm binnen de coöperatie te introduceren.

Door een vrijdag door de CMC.-ledenraad goedgekeurde statutenwijziging is daartoe een risicodragende leden-reserverekening ingesteld. Van het saldo over het boekjaar 1972 / 1973 van CMC., waarin geconsolideerd opgenomen CMC-melkUnie B.V., ad f20 miljoen, werd f2 miljoen op deze nieuwe reserve-rekening geboekt, naast f1 miljoen op de algemene reserve.

De CMC. is de eerste coöperatie in ons land die op deze wijze het initiatief neemt tot versterking van de eigen vermogenspositie van haar onderneming.

CMC.-reaktie op melkprijsverlaging.

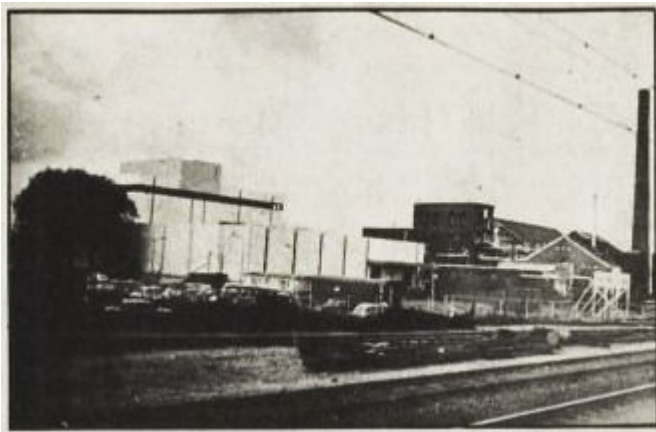
DEN HAAG. 2-10. Tijdens een in grimmige stemming, gehouden ledenraad van de CMC. werd besloten een telegram te zenden aan de regering. Het telegram werd door drie ledenraadsleden, allen veehouders, persoonlijk op het Catshuis bezorgd.

De CMC. Ledenraad – zo blijkt uit het telegram - acht de besluiten van het kabinet t.a.v. Consumptiemelkprijzen – hoewel erkentelijk voor enkele tegemoetkomingen - sociaal en economisch volstrekt onaanvaardbaar omdat hier, aldus wordt in het telegram gezegd, “na het zware offer dat de veehouderij reeds bij uw inflatiebestrijding moest lijden, van de groep consumptiemelkveeouders een belangrijk extra offer wordt gevraagd, zelfs met terugwerkende kracht vanaf 1 april 1973, welk extra offer voor een specifiek bedrijf nog steeds op plm. f 1.500,- per jaar becijferd moet worden”. De CMC.-ledenraad blijft er daarom op aandringen dat deze sociale discriminatie door voortgezet overleg volledig wordt opgeheven.

Nieuwbouw CMC-Melkunie opgeleverd

WOERDEN – Wij lezen voor u in “Mupress”, het personeelsblad van CMC-MelkUnie BV. het volgende over de vorderingen van de nieuwbouw in Woerden.

De laatste nieuwbouwloodjes wegen vrij zwaar, maar de voltooiing van de projecten in Woerden en Amsterdam nadert met rasse schreden. De opleveringsdatum is binnen het gezichtsveld gekomen en hier en daar worden al plannen gemaakt voor de officiële opening. En dat alles binnen een jaar nadat de eerste palen de grond in werden geslagen.

In Woerden zal de bouwkundige oplevering nog iets eerder plaatsvinden dan in Amsterdam. Op 1 december was de aannemer, de Hollandsche Beton Maatschappij te Rijswijk, zover met haar werkzaamheden gevorderd, dat zij zich van het project kon terugtrekken. Ook de aanleg van de centrale verwarming, de verlichting en de koelinstallaties hebben inmiddels hun beslag gekregen.

Alle aandacht kan dan worden gericht op de installatie van het machinepark en alle andere zaken die nodig zijn om de Mona-productie in de toekomst smetteloos te laten verlopen. Al eerder werd een achttal produkt tanks in de fabriek geplaatst, die afkomstig waren van MelkUnie Breukelen. Half november was men druk bezig met het onderbrengen van een aantal kweektanks voor yoghurt in de nieuwe fabriek. De definitieve ingebruikname zal nog enkele maanden op zich laten wachten. De afwerking en inrichting van een complete speciaalproductenfabriek vergt nu eenmaal een flinke hoeveelheid tijd. Toch ziet het er naar uit dat de proefproducties in maart a.s. op gang zullen komen. Tussen het lijdstip waarop de eerste paal werd geslagen en het moment waarop de fabriek volledig in gebruik zal zijn, ligt dan een periode van nog geen anderhalf jaar. Dat is toch wel een unieke prestatie!

Woerdenaar in ondernemingsraad CMC-MelkUnie

Als afgevaardigde van MelkUnie Woerden is de heer J. Sijpkens benoemd tot lid van de centrale ondernemingsraad van de landelijke CMC-MelkUnie B.V. Hij neemt daarmee de plaats in van de heer A. M. Scheel, die om persoonlijke redenen zijn zetel ter beschikking stelde.

De heer Sijpkens is 44 jaar, is geboren in Drente en getogen in Groningen. Hij begon als jongste bediende bij een zuivelbedrijf te Groningen en werd vervolgens assistent-boekhouder bij een melkfabriek te Den Haag. Voordat hij in 1961 naar Woerden ging was hij nog enige tijd boekhouder bij de Coöp. Melkcentrale Zeist was. De heer Sijpkens is administrateur bij MelkUnie Woerden en heeft nu 4 jaar zitting in de plaatselijke ondernemingsraad. Naast deze functies is de heer Sijpkens actief op kerkelijk terrein.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 28/12/1973;

Wij wensen alle leveranciers, afnemers
en verbruikers van
melk en melkprodukten, een gelukkig
nieuwjaar

MELKUNIE - MAASDAM

Bedrijf Zierikzee - Vissersdijk 32

1974

Nieuwe Leidse Courant 1974-01-17; p. 17/18

CMC-Melkunie sluit enkele bedrijven

DEN HAAG - In de loop van deze maand zal CMC-Melkunie haar bedrijf te **Breukelen** geheel sluiten en in haar bedrijf te **Veenendaal** de productie beëindigen. Veenendaal blijft in gebruik als distributiecentrum voor speciale producten. De medewerkers van beide bedrijven, de centrale ondernemingsraad en de vakorganisaties zijn volgens het CMC-blad 'Melk' op de hoogte gesteld van de veranderingen.

De productie van de beide bedrijven wordt in andere fabrieken van CMC.-Melkunie voortgezet. De productie van koffieroom en chocolademelk was al van Breukelen verplaatst naar Rotterdam-Overschie, Andere activiteiten van de Breukelse vestiging gaan nu naar Woerden. Vorig jaar verwerkte Breukelen nog dertig miljoen kilo melk. De boeren die er hun melk plachten aan te voeren kunnen voortaan bij andere MelkUnie bedrijven terecht.

De productie van MelkUnie **Veenendaal** gaat naar Amersfoort. Om er ruimte voor te maken zal men de productie van gesteriliseerde melk van Amersfoort overbrengen naar Rotterdam-Overschie. Personeelsleden van het bedrijf te Breukelen behoeven niet te worden ontslagen, dankzij het feit dat de sluiting valt omstreeks het tijdstip waarop CMC-Melkunie haar nieuwe distributiecentrum in Amsterdam en haar Monafabriek in Woerden, in gebruik neemt. Een aantal personeelsleden van Veenendaal blijft daar in het distributiecentrum werken, anderen kunnen net als hun Breukelse collega's naar andere MelkUnie-bedrijven gaan. Enkele oudere werknemers van Breukelen en Veenendaal kunnen gebruik maken van de in een sociaal plan vastgestelde wachtgeldregeling.

In de loop van dit jaar zullen in **Amsterdam** de CMC-Melkuniebedrijven aan de **Overtoom** en de **Eerste Jan Steenstraat** worden gesloten. De gereedkoming van het nieuwe distributiecentrum bij Amsterdam en de Mona-fabriek te Woerden maakt ook dit mogelijk. Reeds in februari gaat het bedrijf te **Leimuïden** dicht.

Bij al deze sluitingen zijn in totaal zeshonderd personeelsleden betrokken.

Horna, CMC-Melkunie willen samenwerken

DEN HAAG - Tussen de zuivelondernemingen Noordholland/Horna in Opmeer en CMC-MelkUnie in Den Haag worden besprekingen gevoerd over samenwerkingsvormen op het gebied van de consumptiemelk en de Noordhollandse Kaas die begin volgend jaar in werking zouden kunnen treden. Nog uit te werken plannen zullen uiteraard voorafgaand goedkeuring behoeven van de bevoegde organen van de betrokken coöperatieve verenigingen en ondernemingen.

“Noordholland” exploiteert vijf kaasfabrieken in de provincie Noord-Holland en via haar 100-procentbelang in Horna twee melkinrichtingen in respectievelijk Heiloo en Amsterdam-Noord. CMC-MelkUnie heeft onder andere een kaasfabriek in Assendelft (Noord-Holland) en consumptiemelkbedrijven in Velsen, Amsterdam en andere plaatsen in west-Nederland.

Melkhandel dreigt betaling aan fabrieken te staken

DEN HAAG - Een actiecomité van Westnederlandse melkhandelaren gaat vandaag met de West-nederlandse consumptiemelkfabrieken vergaderen over de moeilijkheden, die voor de melkhandel zijn ontstaan door het grote verschil tussen de nieuwe maximum-melkprijs en de nog niet daarbij aangepaste minimumprijs.

Het comité heeft inmiddels zijn achterban geadviseerd, rekeningen van de fabrieken waarin voor de vorige week geleverde melk de nieuwe inkoopprijs wordt berekend, helemaal niet te betalen. Aanvankelijk hadden de melkhandelaren van hun voormannen de raad gekregen, de oude inkoopprijs te blijven betalen.

Volgens woordvoerder J. van Hooidonk van het actiecomité hebben twee bedrijven, CMC-Melkunie (Den Haag. Amsterdam) en Menken-Landbouw (Wassenaar) als eerste onofficiële reactie op de nieuwe tactiek gedreigd met het droogzetten van de melkhandel.

Bij nader inzien blijken die bedrijven daar echter toch anders over te denken. Volgens een woordvoerder van CMC-Melkunie "is van droogleggen geen sprake". Formeel weet deze onderneming ook nog niet dat de melkhandelaren niet willen betalen, want de facturen gaan pas eind deze week de deur uit. Menken-Landbouw zal, als er niet betaald wordt, ook een afwachtende houding aannemen en niet meteen tot tegenmaatregelen overgaan.

Beide bedrijven achten mét de melkhandelaren het grote verschil tussen maximum- en minimumprijs onaanvaardbaar. CMC-Melkunie heeft in telegrammen aan het produktschap voor zuivel en het ministerie van economische zaken dan ook gevraagd een verhoging van de minimumprijs op de kortst mogelijke termijn te bevorderen.

Gesprek

De vereniging van coöperatieve melkinrichtingen, de organisatie van de particuliere zuivellindustrie VVZM en de meekhandelarenfederatie VNM hebben intussen een onderhoud aangevraagd met de vaste commissie voor midden- en kleinbedrijf uit de Tweede Kamer. Deze commissie komt vandaag bijeen en zal dan over het verzoek kunnen beslissen, als ze de aan de genoemde organisaties gevraagde schriftelijke uiteenzetting heeft ontvangen.

Aan de actie in West-Nederland doen volgens woordvoerder Van Hooidonk de melkhandelaren mee uit het noordelijke deel van Zuid-Holland (tot en met Rotterdam), met uitzondering van enkele plaatsen waar men een afwachtende houding aanneemt en van enkele individuele handelaren. In Noord Holland doen IJmuiden en Beverwijk en een deel van de Amsterdamse melkhandelaren mee. Aantallen deelnemers kan de heer Van Hooidonk echter niet noemen.

CMC, Domo en Coberco : produktie stroomlijnen

Concentratie van zuivelconcerns

Van onze financieel-economische redactie

AMSTERDAM - Drie grote zuivelconcerns - de CMC-Melkunie, in Amsterdam, Coberco in Zutphen en Domo in Beilen gaan nauw samenwerken op het gebied van de consumptiemelk. De samenwerking, die stroomlijning bij de produktie en in de distributie beoogt, heeft geen ongunstige gevolgen voor de werkgelegenheid, aldus woordvoerders van Coberco en Domo.

Van een fusie is geen sprake, verklaarde hoofddirecteur Mattheusens van Coberco. Er komt een deelsamenwerking, zoals die ook al op het gebied van consumptieijs bestaat tussen de drie ondernemingen. De drie coöperatieve concerns zijn overeengekomen hun produktie onderling op elkaar af te stemmen en tot produktieuitwisseling te komen. Wanneer in de toekomst een van de ondernemingen zoveel melk aangevoerd zou krijgen, dat de fabrieken de verwerking niet aankunnen, dan springt een van de partners bij.

Ook wil men het distributie-apparaat doelmatiger organiseren. Op het ogenblik komt het voor dat CMC-Melkunie, dat het zwaartepunt heeft in het westen en midden van het land, aan winkeliers in Gelderland levert, terwijl omgekeerd Coberco met als voornaamste afzetgebied Gelderland en Overijssel, melkwagens op het westen heeft rijden. Ieder van de drie zal zich nu op het eigen rayon richten, voor Domo is dat het noorden van het land.

Zekerheid

De drie concerns hebben samen een kleine 30.000 man personeel, van wie overigens maar een deel werkzaam is in de consumptiemelkproduktie. Mr. Mattheusens vertelde, dat de werkgelegenheid niet wordt aangetast, maar dat de samenwerking eerder een garantie is voor de zekerheid van de werknemers. Door zich nauwer aaneen te sluiten, hopen CMC, Coberco en Domo een antwoord te geven op de hun inziens te felle concurrentie op de consumptiemelkmarkt. Vooral de laatste jaren hebben zien nieuwe bedrijven op deze markt begeven, waardoor hier en daar overcapaciteit is ontstaan in de fabrieken.

Werkgelegenheid niet in gevaar

Door de produktie op elkaar af te stemmen, is het nu in ieder geval niet nodig, dat de drie partners nieuwe fabrieken bouwen. De felle concurrentie tussen de drie en anderen en in mindere mate tussen de drie onderling tastte naar de mening van de directies het prijspeil van de consumptiemelk te veel aan.

CMC-Melkunie, Coberco en Domo hebben samen ruim de helft van de Nederlandse markt voor consumptiemelk in handen. Hun afzetgebied ligt vrijwel geheel boven de grote rivieren, zodat zij in dat deel van het land het overgrote deel van de afzet verzorgen.

Bij CMC-Melkunie ligt de nadruk van de activiteiten op het gebied van de consumptiemelk, terwijl Domo en Coberco naast de consumptiemelk een grote afzet hebben van andere producten, zoals boter, melkpoeder, gecondenseerde melk en limonade.

Hoezeer het afzetpatroon verschilt blijkt wel uit het feit, dat de CMC de grootste consumptiemelkproducent is, maar dat de totale melkaanvoer bij Coberco tweemaal zo groot is. Deze onderneming verwerkt per jaar 1750 miljoen kilo. Van de 35 fabrieken van Coberco houden zich vijf bezig met de produktie van consumptiemelk.

Mr. Mattheusens sluit het niet uit, dat de drie zuivelconcerns op den duur volledig zullen fuseren. Enige jaren geleden is daar ook over gesproken, maar men achtte de tijd daar toen nog niet rijp voor. De Coberco-directeur sloot ook niet uit, dat later meer coöperatieve bedrijven aan de samenwerking gaan deelnemen. Concrete plannen op dit gebied bestaan er echter niet.

CMC, MELKUNIE EN DOMO WILLEN SAMENWERKEN

AMSTERDAM — Drie grote Nederlandse zuivelconcerns — CMC-Melk Unie te Amsterdam, Coberco te Zutphen en Domo te Beilen — hebben in principe besloten tot een samenwerking om hun posities op de consumptiemelkmarkt te verstevigen. Zij zijn overeengekomen om te streven naar:

- onderlinge afstemming van productie en produktieuitwisseling,
- integratie van de distributie, waar dat gewenst en mogelijk is,
- een grote mate van uniformering van hun programma's ter bevordering van de verkoop.

De drie ondernemingen willen hun posities op de consumptiemarkt verstevigen door het aanbieden van „een optimaal assortiment en een efficiënte distributie“. Zij verwachten ook een verbetering van de rentabiliteit door een besparing op investeringen en andere kosten.

Noordholland en CMC rond met samenwerking

DEN HAAG — De melkverwerkende ondernemingen van CV Noordholland en CMC gaan definitief samenwerken. De samenwerking houdt in een bundeling van de kaas- en melkbelangen. De overeenkomst — geen fusie — wordt binnen enkele weken vastgelegd in vijfjarige, automatisch te verlengen contracten. De samenwerkende ondernemingen tellen gezamenlijk 4350 medewerkers. Zij verwerken in de kaassector in zes fabrieken 350 miljoen kilo melk per jaar. De exploitatie van de zes Noordhollandse kaasfabrieken (80 pct. van de kaasproductie in die provincie) zal worden ondergebracht bij Noordholland, de kaas zal worden afgezet via NCK-NH in Alkmaar. De belangen van de consumptiemelk van CMC en Noordholland (tien fabrieken waarvan twee voor speciale melkproducten, o.m. Mona) en Horma worden gebundeld in CMC-Melk-Unie. Dit betreft een afzet van 550 miljoen kilo consumptiemelk per jaar. Deze samenwerking vormt een verdere versterking van de voorgenomen bundeling van het consumptiemelkbeleid van CMC, Coberco en Domo.

C. Timmer: 'Te laag inkomen van melkproducten is onrechtvaardige zaak'

Van een onzer verslaggevers

DEN HAAG - 'Ik blijf het onbevredigend, om niet te zeggen onrechtvaardig, vinden, dat een bevolkingsgroep die verantwoordelijk is voor de produktie van eerste levensbehoeften als melk. voortdurend een te laag inkomen heeft door onvolkomenheden in het marktmechanisme en door onvoldoende hanteren van correcties daarop'.

Dit zei drs C. Timmer, directeur van de CMC en voorzitter van de raad van bestuur CMC-MelkUnie gisteren tijdens de jaarvergadering in Rotterdam. Hij merkte voorts op, dat, zo min het rechtvaardig is een cao-loon te laten dalen bij een tijdelijk overschot aan arbeidskrachten, zo min het ook rechtvaardig is de veehouders een te lage prijs voor hun arbeid in hun melk-prijzen te betalen als er een tijdelijk overschot aan produkten is.

In zijn terugblik over het afgelopen jaar memoreerde de heer Timmer een aantal ongunstige ontwikkelingen in het algemeen en voor de zuivel in het bijzonder de toenemende melkproduktie en een markt die de noodzakelijke prijsverhogingen niet kon opvangen. Onderlinge concurrentie, zowel nationaal als internationaal drukte de prijzen ten nadele van de melkveehouder, terwijl de nationale en Europese overheden deze 'ongelukkige ontwikkeling' te laat wilden zien. De nationale overheid besloot pas op de valreep van het afgelopen jaar de consumptie-melkprijs onder bepaalde voorwaarden vrij te laten. 'Dat was een - zij het laat genomen - verstandig besluit, waarvan wij een verantwoord gebruik zullen maken'. aldus drs. Timmer

Niet beter

Over het lopende jaar merkte hij op, dat het conjuncturele beeld er niet beter op is geworden. Ook nu zijn de gevolgen daarvan in de zuivelbedrijfstak weer duidelijk merkbaar door sterk stijgende kosten aan de ene kant en onder druk staande opbrengsten aan de andere kant. Om de arbeidskostenstijging (inflatie) te bestrijden werden de afgelopen jaren belangrijke besparende investeringen gedaan. Wat de vermogensaanwasdeling (VAD) betreft, zet de heer Timmer, dat, zolang de inkomenspositie van, de Nederlandse veehouderij zo beneden het gewaardeerde cao-loon ligt zich niet te kunnen voorstellen, dat die VAD voor de ondernemingen in de zuivelindustrie werkelijke betekenis kan hebben.

De heer A. van Leeuwen, voorzitter van de CMC en voorzitter van de raad van commissarissen van CMC-Melkunie zei een tussentijdse aanpassing van de Europese landbouwprijzen nodig te vinden. In dit verband wees hij erop, dat in vijf jaar tijd de opbrengstprijzen met 28 pct stegen, maar dat in dezelfde tijd de produktiekosten met 53 pct omhoog vlogen.

Hij sprak van een grote 'ongewisheid' in de landbouw en met name in de veehouderij. Daarbij verwees hij naar een uitspraak van het *Landbouw-Economisch Instituut*, dat ondernemers op grote melkveebedrijven in 1975-1976 een kleinere arbeidsopbrengst zullen hebben dan de cao-lonen van vakarbeiders op dergelijke bedrijven.

Goede stap

In het jaarverslag wordt opgemerkt. dat de aanzet tot samenwerking op het terrein van de con-

sumptiemelk tussen Coberco (Oost-Nederland), Domo (Noord-Nederland), Noord-Holland en CMCMelkunfe (West-Nederland), die vorig jaar werd gedaan belangrijk is geweest. Dit met name omdat hierdoor een gemeenschappelijk commercieel beleid mogelijk werd gemaakt in de consumptiemelksector. Intussen liep het aantal melkhandelaren verleden jaar verder terug: in Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland van 3.993 tot 3.302 (een daling met 17.3 pct) en in de andere provincies van 3.256 tot 3.052 (min 6.3 pct).

In het afgelopen jaar werd bij een aanvoer van 971 miljoen kilo melk door CMC-Melkunie een omzet bereikt van f 678.1 (514.1) mln. Hieruit resulteerde een winst - inclusief buitengewone baten - van f 23.2 (22,4) mln. Dit bedrag gaat naar respectievelijk de ledenreserverekening, het ledenkapitaal naar de vrije ledenrekening.

Zelfde verslag iets andere informatie Leeuwarder Courant 1975-05-29

CMC-Melkunie: tien procent van de landelijke produktie

LEEUWARDEN - De CMC-Melkunie in Westelijk Nederland heeft vorig jaar 971 miljoen kilogram melk ontvangen, wat neerkomt op tien procent van de landelijke melkproduktie. Van de aanvoer werd 511 miljoen kilo (53 procent) verwerkt tot consumptiemelk en 367 miljoen kilo (38 procent) tot zuivelprodukten. Bij een gemiddeld vetgehalte van 3.84 procent en een gemiddeld eiwitgehalte van 3.37 procent bracht de aangevoerde melk de veehouders 46.71 cent per kilo op, tegen 45.05 cent in 1973.

De geconsolideerde omzet over 1974 was ruim f 678 miljoen. Er is om te verdelen saldo van f 23.25 miljoen. Aan de vandaag te houden ledenraad wordt voorgesteld, dit te gebruiken voor tegoedschrijving op het ledenkapitaal (ruim f 18.5 miljoen), voor tegoedschrijving op de ledenreserverekening en voor storting op de vrije ledenrekening. Het op lange termijn voor de onderneming beschikbare vermogen zal hierdoor met ruim f 14 miljoen stijgen tot bijna f 227 miljoen. Het risicodragend vermogen zal 17.8 procent gaan uitmaken van het totale op lange termijn beschikbare vermogen (eind 1973 was dit 16,3 procent).

Verbouw en nieuwbouw voor CMC. van start

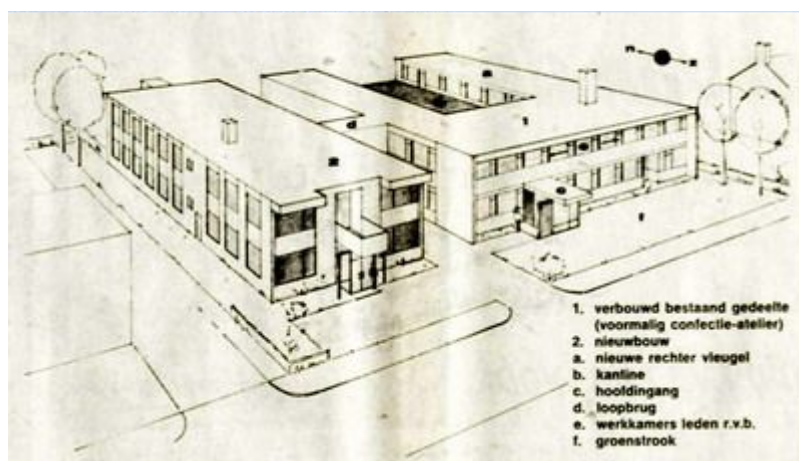
Hoofdkantoor CMC-MelkUnie in Woerden

WOERDEN - De CMC. in Den Haag en de CMC-MelkUnie in Amsterdam gaan, zoals reeds in januari van dit jaar werd aangekondigd, hun hoofdkantooractiviteiten en de meeste van hun centrale stafdiensten bundelen in Woerden. Bij deze centralisatie zijn in totaal ongeveer 170 medewerkers betrokken. De voorziene bundeling van een groot aantal hoofdkantooractiviteiten vereenvoudigt de onderlinge communicatie aanzienlijk.

De gedecentraliseerde beleidsaanpak werd medio 1974 nog onderstreept, toen het werkterrein werd opgesplitst in de sectoren consumptiemelkprodukten, speciale melkprodukten en zuivelprodukten, alsmede de sectoren financiën en administratie [finad], centrum voor informatieverwerking [cimu] en grondstofregeling. Momenteel wordt onderzocht in hoeverre het centraal laboratorium, dat nu nog in Breukelen is gehuisvest en de kwaliteitsdienst boerderijmelk in Den Haag ook naar Woerden kunnen worden overgebracht.

Verbouwing

Begin april jongstleden is het Woerdense aannemingsbedrijf A. J. van der Heyden begonnen met het verbouwen - naar een ontwerp van architect N. Vroman uit Woerden, die ook de nieuwbouw ontwierp - van het voormalige confectieatelier „Van Kuyk”, dat verleden jaar als toekomstig hoofdkantoor door de CMC. werd aangekocht. Direct na de bouwvakvakantie is een aanvang gemaakt met de nieuwbouw, die naast het pand „Van Kuyk” is gesitueerd. De verbouwing van „Van Kuyk” - gemakshalve wordt ter aanduiding nog steeds de naam van de vroegere eigenaar gebruikt - dat recht tegenover de Mona-fabriek ligt, is nogal ingrijpend. Het binnenwerk wordt grotendeels gesloopt, het rechter gedeelte wordt uitgebreid met een vleugel van twee verdiepingen, waarna het geheel wordt ingericht als kantoorruimte. De kantoren „omarmen” daarbij de grote kantine met keuken. die plaats biedt aan 80 tot 100 personen.

Nieuwbouw

In „Van Kuyk” zullen de sectoren finad en grondstofregeling worden gehuisvest, evenals de centrale stafdiensten: secretariaat, personeelszaken, organisatie en de afdeling voorlichting. Ook de leden van de raad van bestuur hebben er hun werkkamers. De receptionistes in de entree zullen, naast het ontvangen van bezoekers, ook de teffooncentrale (17 lijnen) bedienen. Naast „Van Kuyk” verrijst ten behoeve van de CMC. en de sector consumptiemelk een geheel nieuw gebouw van twee verdiepingen, dat door middel van een loopbrug met „Van Kuyk”

wordt verbonden. Dit complex heeft een lengte van 30 en een breedte van 12 meter. Voor de sector speciale melkprodukten zal achter de bestaande kantoren van MelkUnie Woerden, boven op het magazijn, nieuwbouw worden gepleegd.

Verhuizing

Wanneer alles volgens schema verloopt, hetgeen tot nu toe het geval is, wordt het verbouwde gedeelte eind oktober van dit jaar opgeleverd. De afwerking zal nog ruim één maand vergen, zodat de verhuizing van de toekomstige „Van Kuykbewoners” tussen midden en eind december is gepland. De CMC. en de sector consumptie-melkprodukten kunnen hun nieuwe verhuizing rond juni 1976 betrekken, evenals de sector speciale melkprodukten.

1976

Woerdense Courant, 29/04/1976; p. 19/31

CMC verhuist op 9 juni

WOERDEN - In „Melk” het CMC-
orgaan lezen en zien we het volgende
over de a.s verhuizing.
De verhuizing van het CMC-
hoofdkantoor van Den Haag, Amalia-
straat 7, naar Woerden, Johan de Witt-
laan 13, is vastgesteld op 9 juni aan-
staande. De foto links toont de ingang

van het hoofdkantoor in de Amalia-
straat waar een belangrijk deel van de
CMC-geschiedenis „geschreven” werd.
Daarnaast de vleugel van het hoofdkan-
toor van CMC en CMC/Melk Unie in
Woerden, nog in de steigers begin fe-
bruari van dit jaar.
Inmiddels is de bouw natuurlijk al veel

verder gevorderd; de voorbereidingen
voor de verhuizing worden getroffen;
met ingang van 10 juni is de CMC in
Woerden bereikbaar, Johan de Witt-
laan 13, postbus 222, telefoon 03480-
8841.

Leden CMC kregen 9 procent meer voor hun melk

DEN HAAG (ANP) - De leden-veehouders van de in West-Nederland werkende coöperatieve melkcentrale CMC hebben in 1975 een ruim 9 procent hogere prijs voor hun melk kunnen maken dan in 1974.

De CMC is daar redelijk tevreden over, al tekent zij erbij aan dat de kostenstijgingen voor de veehouders nog niet gedekt zijn.

Door bedrijfsbeëindigingen nam het aantal leden-veehouders in 1975 met 450 af tot 7.423, maar de rechtstreeks van boerderijen aangevoerde hoeveelheid melk bleef ongeveer even groot als in het voorgaande jaar: 874 miljoen kilo. CMC/Melkunie BV, de productie-onderneming, bereikte een totale omzet van bijna f 750 miljoen, tegen f 680 miljoen in 1974.

Dit wordt vermeldt in het jaarverslag 1975 van de coöperatieve melkcentrale, waarin de jaarcijfers van CMC/Melkunie BV zijn opgenomen.

Vijftigste rijdende melkontvangst bij CMC-Melkunie

WOERDEN - Vorige week woensdag werd de vijftigste zogenaamde Jansky rijdende melkontvangst auto aan de CMC-Melkunie b.v. overgedragen.

Deze transporteenheid werd evenals de reeds in bedrijf zijnde R.M.O.'s gebouwd door Eurofix te Malden.

Ook dat 50ste exemplaar van de CMC-vloot zal ingezet worden om de boerderijmelk naar de fabriek te brengen. De vloot voert op dit moment meer dan 10 miljoen kilo melk aan per week over een gebied, dat zich bevindt tussen de lijn Alkmaar, Woudenberg, Culemborg en Zierikzee.

Kinderziekten

Na ruim 10 jaar ervaring is duidelijk, dat de kinderziekten overwonnen zijn en de fase van puberteit al spoedig tot het verleden zal gaan behoren. Het is deze puberteitsfase die wellicht kenmerkend is voor de grote sprongen die de RMO's maken. Een gemiddelde ritafstand van 45 km duidt er op, dat er meer aan de hand is dan uitsluitend het vervoer van melk naar de fabriek. Het aanvoersysteem is gekoppeld aan de melkstream-besturing, hetgeen inhoudt dat de melk direct getransporteerd wordt naar die fabriek, waar de hoogste opbrengst verkregen wordt.

Aanhangwagens

Reeds jaren geleden werd door de afdeling transport een op de computer gebaseerd routeplanningssysteem in samenwerking met het computercentrum ontwikkeld. Dit besturingsinstrument werd toegepast voor een systeem waarbij de RMO-auto zoveel mogelijk melk verzamelt en voortdurend deze last overpompt in een tussenontvangst, te weten een aanhangwagen. Een aparte groep tankauto's voert daarna deze aanhangwagens af naar de fabrieken, daarbij steeds lege aanhangwagens op de verlangde plaatsen brengt

Ijkwezen

De ontwikkeling van de Jansky-RMO voor de Nederlandse markt gebeurde in samenwerking met de Coöperatieve Melkcentrale. Het CMC-doel was, te komen tot een solide wagen met een lange levensduur, hoge capaciteit en grote meetnauwkeurigheid bij de leverantie per veehouder. De heer Berkhout, directeur van Eurofix, de leverancier van de RMO, wees er in dit verband op, dat het Duitse ijkwezen hij levering van kleine en grotere hoeveelheden de meter en de gehele ontluchtingsapparatuur van de RMO ijkt. Het spijt hem, dat het Nederlandse ijkwezen voorbij gaat aan de meetnauwkeurigheid van een RMO. Deze beperkt zich namelijk tot het ijken van de op de fabriek voorgekeurde melkmeter die men met water test. In zijn ogen is dat volledig onnodig. „In Nederland heeft dat tot gevolg gehad, dat er RMO's in gebruik werden genomen die beslist onnauwkeurig meten „. Wij hebben er begrip voor, dat zuivelfabrieken blijven uit zien naar eenvoudige en goedkope RMO's. Dat ook andere RMO's worden aangeschaft is, in het kader van eigen onderzoek begrijpelijk. Maar liever zagen wij, vooral in het belang van de veehouder, officiële ijkrapporten verschijnen”, aldus de heer Berkhout.

Met de overhandiging van de sleutels van de vijftigste CMC.-RMO aan de heer H.J. Grote Gansev, lid raad van bestuur CMC-MelkUnie zei de heer Berkhout te hopen. „, dat ook deze RMO qua levensduur en qua meetnauwkeurigheid aan de verwachtingen zou voldoen”.

„Noord-Holland” sluit drie kaasfabrieken

ASSENDELFT - Deze week zijn plannen in de openbaarheid gekomen die moeten leiden tot een sanering van de zuivelindustrie in Noord-Holland. Zij houden onder meer in een sluiting van de kaasfabrieken van de zuivelcoöperatie Noord-Holland te **Assendelft**, **Heerhugowaard** en **Texel**. Hierbij zijn in totaal 214 arbeidsplaatsen betrokken. Voor 170 man zou in de andere bedrijven van de Noord-Holland of CMC-Melkunie een plaats kunnen worden gevonden. Ongeveer 50 man moet rekening houden met ontslag.

Als de sluiting van de drie kaasfabrieken doorgaat, houdt de CV „NoordHolland” nog drie kaasfabrieken over in Lutjewinkel, Opmeer en Ursem.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1976-09-18

BONDEN TEGEN HERSTRUCTURERING CMC-MELKUNIE

UTRECHT (ANP)- De voedingsbonden FNV staan afwijzend tegenover de herstructurering van CMC-melkunie. In een brief aan de raad van bestuur van de CMC-melkunie noemen de voedingsbonden het onaanvaardbaar dat 550 mensen moeten afvloeien uit de sectoren consumptiemelk en zuivel. De 150 nieuwe arbeidsplaatsen bij de speciale melkproducten en de grondstofregeling geven daartegen onvoldoende tegenwicht, aldus de Voedingsbonden FNV.

CMC-Melkunie bracht eind vorig jaar een discussienota in omloop over de bedrijfsontwikkeling. De voedingsbonden FNV zeggen er waardering voor te hebben dat er over deze nota inderdaad nog discussie mogelijk is. De bonden zeggen ook de noodzaak in te zien van een nieuwe opzet in de zuivelindustrie.

Leeuwarder Courant 1976-10-15

Eén directie bij **CMC** en **Noordholland**

DEN HAAG — De ledenraad van de zuivel coöperatie Noordholland heeft ingestemd met een nadere uitwerking van de fusieplannen met de CMC. De CMC behandelt de **principe-plannen** begin november. Tussen beide coöperaties bestaat al een vergaande samenwerking. Ze verwerken op het ogenblik 1,2 miljard kg melk per jaar met een personeelsbestand van rond 4.000 mensen. Met ingang van januari 1977 zouden de 26 fabrieken van de beide ondernemingen onder een directie komen.

Fusie, in zuivelwereld

WOERDEN - De melkverwerkende ondernemingen Noord-Holland- Horna en CMC-Melk-unie bereiden een volledige integratie van hun ondernemingsactiviteiten voor. Het is de bedoeling om in januari 1977 de leiding over hun 26 consumptiemelkbedrijven en zuivelfabriek- en in West-Nederland op te dragen aan een gemeenschappelijke directie.

In beide ondernemingen werken in totaal 4000 mensen. Jaarlijks wordt, ruim 1.2 miljard kilogram melk verwerkt tot. consumptiemelk, speciale melkprodukten, kaassoorten en specialités. De op stapel staande integratie houdt in, dat de beschikbare verwerkingscapaciteiten in beide ondernemingen rationeler opgezet kunnen worden. Men verwacht daardoor de continuïteit van de werkgelegenheid te bevorderen

Trouw, 1976-10-15

Melkfusie in het westen op stapel

WOERDEN - De melkverwerkende ondernemingen Noord-Holland/Horna en CMC-Melk-unie bereiden een volledige fusie voor. Tussen beide ondernemingen van coöperatieve huize werd sedert 1 januari 1975 al gedeeltelijk samengewerkt.

Het ligt in de bedoeling om in januari 1977 de leiding over hun 26 consumptiemelkbedrijven en zuivelfabrieken in West-Nederland over te dragen aan een gemeenschappelijke directie. De bedrijven hebben dit gisteren meegedeeld.

Bij CMC-Melkunie en Noord-Holland/Horna werken in totaal rond 4.000 mensen. Jaarlijks wordt ruim 1,2 miljard kilo melk verwerkt tot consumptiemelk, speciale melkprodukten, kaassoorten en een reeks van andere produkten op melkbasis. De op stapel staande integratie houdt, volgens de ondernemingen, in dat de capaciteiten rationeler kunnen worden ingezet. Verwacht wordt, dat dit ten goede zal komen aan zowel de melkprijs voor de betrokken melkveehouders, als de werkgelegenheid in de Westnederlandse zuivelsector.

Met vakbonden, ondernemingsraden, medewerkers en de leden-veehouders is overleg gepleegd. Het sociale en economische beleid van de bij de integratie betrokken ondernemingen zal in het verlengde liggen van het beleid, dat in beide ondernemingen afzonderlijk werd gevoerd. De ledenraad van Noord-Holland heeft eergisteren positief gereageerd op het fusievoorstel. De ledenraad van de CMC zal zich op 4 november uitspreken.

Bundeling westerse melkverwerking een feit

CMC-Melkunie en NoordHolland-Horna. per 1 januari a.s. te bundelen

WOERDEN - De ledenraad van de CMC heeft, in navolging, van de ledenraad van C.V. Noord-Holland, donderdag in Woerden besloten de activiteiten van de melkverwerkende ondernemingen CMC-Melkunie en NoordHolland-Horna. per 1 januari a.s. te bundelen onder één gemeenschappelijke directie.

Evenals de NoordHolland-ledenraad besloot de algemene vergadering van de CMC, het bestuur te machtigen al die stappen te ondernemen die nodig zijn om binnen enkele jaren beide verenigingen en hun bestuurlijke colleges samen te smelten.

Nu ook de ledenraad van CMC - onder voorbehoud van de op korte termijn nog nader te regelen uitwerkingen - groen licht heeft gegeven voor de activiteitenbundeling, ontstaat per 1 Januari 1977 een melkverwerkende onderneming waarin rond 4.000 medewerkers in 26 fabrieken ruim 1,2 miljard kg. melk op jaarbasis verwerken. De nieuwe onderneming, zal een geldomzet bereiken van ruim f 1.1 miljard (basis 1975) bij een geconsolideerd balanstotaal van f 455 miljoen.

Het ligt in de bedoeling om, in overleg met de vakbonden en de centrale ondernemingsraden, nog dit jaar tot een duidelijke ontwikkelingslijn te komen. In het overleg staat ook het sociale beleid en de begeleiding van de te verwachten veranderingen voor de medewerkers centraal.

De ontwikkeling van de zuivelmarkt en de kostenontwikkelingen op de boerderijen en in de melkverwerkende industrie, nopen tot een zo rationeel mogelijke opstelling. Voor zover dit op korte termijn te verwezenlijken is, slaat daarbij het behoud van de werkgelegenheid voor de betrokken melkveehouders en voor de medewerkers in de fabrieken op de voorgrond

Trouw, 18/12/1976; p. 13/32

● **CMC/MELKUNIE:** De fabriek van CMC-Melkunie in het Noordhollandse Assendelft wordt binnenkort gesloten. De kaasproductie wordt overgenomen door bedrijven van de zuivelcoöperatie „Noord-Holland” te Lutjewinkel, Opmeer en Ursem. De produktie van gesteriliseerde melk gaat in een eerste fase naar het bedrijf van „Noordholland” in Amsterdam-Noord en het bedrijf van CMC-Melkunie in Overschie.

De ingrijpende herstructurering zal doorwerken in verschillende bedrijven van de beide ondernemingen. Zij zal een beperkt aantal ontslagen tot gevolg hebben, met name voor parttimers.

1977

1977

Provinciale Zeeuwse Courant, 1977-01-27

Bonden starten acties bij 22 bedrijven

(Voor algehele prijscompensatie)

ZUIVELINDUSTRIE 7 FEBRUARI PLAT

UTRECHT- De voedingsbonden FNV hebben 22 zuivelondernemingen in het land uitgekozen voor een staking van onbepaalde duur. Het zijn bedrijven van onder meer *Coberco* (in het oosten van het land), *Domo* (noorden), *Campina* (zuiden) en de *Nederlandse MelkUnie*. Het CNV steunt deze actie. Dit heeft de voorzitter van de voedingsbonden, C. Schelling, woensdag bekendgemaakt in het actiecentrum van de bonden in Utrecht. De Vereniging van Zuivelfabrikanten wijst de FNV plannen af. „Dit kan gewoon niet”, meent Rinse Zijlstra, voorzitter van die vereniging. Het is de bedoeling dat de stakingen in het weekeinde van 5 en 6 februari uitbreken. „In ieder geval moet maandag 7 februari het werk in deze bedrijven volledig stilliggen”, aldus Schelling. Alle grondstof (melk) die dan van het ene bedrijf naar het andere gaat, zal „besmet” worden verklaard.

Donderdag beginnen de stakingsvergaderingen met de 3400 werknemers die in de 22 uitgekozen bedrijven werken. Ook krijgen de 1600 chauffeurs die de melk bij de boeren ophalen een uitnodiging voor deze bijeenkomsten. Aanstaaende maandag verwacht Schelling het antwoord van de betrokkenen. Stemmen zij met de stakingen in, dan kunnen diezelfde maandag nog de ultimatum aan de werkgevers de deur uit.

In het ultimatum staan de bekende FNV-eisen: automatische prijscompensatie. 2 procent loonsverbetering, onderhandeling over de „vertaling van de winst in werk”, en controle op investeringen. Met ondernemingen die de bonden laten weten dat zij de prijscompensatie willen betalen zal over de rest van de verlangens onderhandeld worden. Zij krijgen, zo staat in het ultimatum, de toezegging dat bij hen geen stakingen worden afgekondigd.

De uitgekozen bedrijven omvatten 17 procent van de gehele zuivelindustrie met een dagomzet van 4,5 miljoen liter melk. Hoewel er enkele consumptiemelkbedrijven bij zijn zal landelijk gezien de melk-voorziening niet in gevaar komen. „Hooguit kunnen er distributieproblemen ontstaan”, zo zei Schelling.

De acties zijn, aldus Schelling, voornamelijk gericht op die bedrijven waar melkpoeder, boter en kaas worden gemaakt. De consument hoeft niet te gaan hamsteren. De voorraden kaas zijn zeker toereikend voor enkele weken, boter is er nog voor een maand en melkpoeder is er nog voor jaren.

Vooraf met dit laatste produkt willen de bonden de ondernemers onder druk zetten. Het is voor hen bijzonder aantrekkelijk melkpoeder tegen interventieprijzen in te leveren bij de EEG. waar inmiddels al 1 miljoen ton ligt opgeslagen. „Dat levert hun lekker op”, zei Schelling.

Boeren

De bonden rekenen min of meer op steun van de boeren, die bij een staking met hun melk blijven zitten. De uitgekozen bedrijven zijn in de regel coöperaties. De boeren zijn als leden van de coöperatie eigenaren van de zuivelondernemingen. Schelling hoopt dan ook dat zij als zodanig druk zullen uitoefenen op de directies. Schelling: „Wij voeren met onze actie voor handhaving van de koopkracht in feite een zelfde soort actie als zij zelf in het verleden voor hun compensaties hebben gevoerd. Wij hebben daar toen nooit bezwaar tegen gemaakt”.

Situatie beter

Bij de keuze van bedrijven is rekening gehouden met de situatie van de ondernemingen. „Het argument van het VNO dat de automatische prijscompensatie niet kan worden betaald, gaat voor de zuivelindustrie niet op”, aldus Schelling. „We zeggen niet dat het allemaal botertje tot de boom is, maar het is duidelijk dat de situatie beter is dan in de jaren 1975-1976, toen wel met gemak de prijscompensatie kon worden overeengekomen”.

Hij zei nauwelijks te verwachten dat de werknemers in de bedrijven zich van de actie zullen distantieren. Uit gesprekken met de kaderleden daar is gebleken dat er duidelijke bereidheid bestaat het stakingswapen te hanteren

De zuivelsector is samen met de vleeswarenssector, in overleg met de FNV, aangewezen als „actiepunt in de eerste linie”. In de vleeswarenssector is op 2 februari nog een onderhandelingsbijeenkomst. Mislukt dat overleg, dan zullen nog de volgende dag de werknemers in deze sector bijeen worden geroepen. „Het stakingsparool voor 22 zuivelfabrieken betekent dat de boeren die de laatste jaren toch al een zeer laag inkomen hebben direct, in hun inkomen worden aangetast. Bovendien betekent het dat de overheid direct bij de zaak wordt betrokken want geen gemeente en provinciebestuur kan toelaten dat de boeren miljoenen liters van Gods melk over Gods akker laten lopen. Verder komt de voedselvoorziening ernstig in gevaar en zullen we enkele miljoenen aan deviezen moeten missen omdat de export vrijwel stil komt te liggen”. Dit is het commentaar van drs. P. Bukman voorzitter van het Landbouwschap.

Fabrikanten

Drs. Rinse Zijlstra, voorzitter van de Vereniging van zuivelfabrikanten, meent dat de gevolgen van stakingen in de zuivel catastrofaal zullen zijn. „Alleen al in Friesland zou dit betekenen dat er per dag een miljoen liter melk in de sloot verdwijnt. Zijlstra gelooft ook in ingrijpen van gemeentebesturen en provincies „Hiermee wordt in feite de overheid direct betrokken bij de meningsverschillen rond de prijscompensatie”, aldus Zijlstra.

Akkoord

Volgt een aantal sectoren waar al wel prijscompensatie is toegepast in de cao's

.....

KORT GEDING VAN ZUIVEL - WERKGEVERS

FNV-voorzitter W. Kok: Strijd moet maandag losbarsten

DEN HAAG -„De strijd moet maandag losbarsten. Dat is onvermijdelijk”. Dit zei woensdag FNV-voorzitter Wim Kok over de voor begin volgende week geplande stakingen.¹²

De werkgevers in de zuivelindustrie hebben inmiddels besloten een kort geding aan te spannen tegen de voedingsbonden FNV, dat vrijdagmorgen zal dienen voor de president van de Utrechtse rechtbank. De werkgevers vragen de rechtbankpresident de bonden een stakingsverbod op te leggen op straffe van een dwangsom van 2.5 miljoen gulden per dag. De ondernemers achten de stakingsactie onrechtmatig, omdat de schade die de ondernemers zou worden berokkend in geen verhouding staat tot het algemeen belang dat de bonden met hun stakingsacties nastreven. Verder zouden de vakbonden te weinig oog hebben gehad voor het ondernemersstandpunt.

De voedingsbond CNV heeft woensdag de eerste vier ultimatus naar de directies van zuivel-fabrieken de deur uitgedaan. Het zijn de Coöperatieve zuivelbedrijven *De Toekomst* in Drongrijp en Wolvega. Melkunie in Rotterdam en Domo in Beilen. De ultimatus lopen af op zondagavond om middernacht Dinsdag schreven de voedingsbonden FNV al onder meer deze bedrijven aan, met eenzelfde termijn.

Van verschillende kanten is gewaarschuwd tegen lozing van melk in het water tijdens de eventuele zuivelstaking Volgens de Unie van Waterschappen zou dit tot een grootscheepse milieuramp kunnen leiden. „Vooraf voor de kwaliteit van kleine oppervlaktewateren zouden dergelijke lozingen een catastrofe betekenen”, aldus de Unie in een telegram aan de regering. Daarin wordt gevraagd om spoedoverleg over de te volgen beleidslijn en om maatregelen om een milieuramp te voorkomen

.....

¹² Dit betrof niet alleen voor de zuivel, maar een algehele loonsverhoging voor meerdere bedrijfs- cao's (ZHN.)

Melkveehouders vrezen gevolgen van stakingen

Laat de boer niet in zijn hemd staan

door Willem Schrama

ALPHEN AAN DEN RIJN - „De veehouder is heel wat meer geladen dan velen ook maar kunnen vermoeden. Want of hij volgende week nu tweehonderd of drieduizend liter melk in de sloot kan gooien, het zal met tranen in de ogen gebeuren. Heus, we moeten de werknemers niet voor het hoofd stoten, maar ook de boer niet in zijn hempje laten staan”.

Een mistroostig geluid van één van de ruim vijfhonderd melkveehouders, die gisterochtend in Alphen aan den Rijn in spoedvergadering bijeenkwamen om zich te beraden over de dreigende staking, die door de vakbonden in achttien zuivelbedrijven is aangekondigd.

Boeren, allen aangesloten bij de Coöpentieve Melk Centrale (CMC-Melkunie) stelden zich tijdens dit beraad unaniem op achter de standpuntbepaling van de zuivelfederatie FNZ, dit niet wenst in te gaan op de eisen van de vakbonden in de strijd om de prijscompensatie.

NIET OVERZIEN

CMC-directeur drs. C. Timmer. „Die eis blijft voor ons onaanvaardbaar, niet alleen vanwege de verslechterende economische situatie in ons land, maar ook omdat het erop neerkomt dat wij als veehouders zeggen: hier is mijn portefeuille en pak er maar uit wat je in de komende jaren voor prijsstijgingen denkt nodig te hebben, dan doe ik het met de rest. Wij zijn niet tegen elke vorm van prijscompensatie, maar willen geen automatische, die kunnen we niet overzien.

Zoveel mogelijk voorkomen dat melk de sloot ingaat

Als de EG-ministers in Brussel niet in staat zijn zich op prijzen vast te leggen, hoe kunnen wij het dan? Onze markt staat al onder druk vanwege de moeilijke verhouding van vraag en aanbod, en daarbij komt nog de concurrentie van de zuivelindustrie in Duitsland, waar het teruggdringen van de inflatie – voor ons een zaak van levensbelang - beter lijkt te lukken dan hier”.

De heer Grote Gansey, lid van de raad van bestuur van CMC-Melkunie, kondigde aan dat de organisatie zich in eerste instantie van drie uitgangspunten zal bedienen. Die zijn: het zoveel mogelijk voorkomen dat er melk in de sloot terecht komt om de waarde niet teveel te laten dalen; het in stand houden van de voedselvoorzieningsfunctie in het belang van consument en melk detailhandel; en tenslotte het vermijden van elke escalatie van het conflict.

Troebel water

“Met de vonk in het kruitvat zijn er altijd mensen die in troebel water willen vissen”, aldus de heer Grote Gansey. “We hebben de verantwoordelijke mensen in de bedrijven bezworen kalm en beheert te blijven.

Met de stakern van vandaag moeten we morgen weer verder werken. We moeten voorkomen dat er onder de boeren spontane acties ontstaan, want die kunnen alleen maar averechts werken. Dus geen melk door de brievenbus van Arie Groenevelt of Kees Schelling”.

Volgens de heer Timmer verkeren veel werknemers in de zuivelindustrie in gewetensnood. “Vanwege een loyaleitsconflict” zei hij. “Men wil niet kiezen tussen bedrijf en vakbond”.

In de twee bedrijven van de CMC-Melkunie, de Spaanse Polder in Rotterdam en het distributiecentrum in Amsterdam is volgens hem maar twintig procent van het totale aantal werknemers (550 mensen) voor een staking. Desalniettemin hoopte hij de fabrieken zoveel mogelijk draaiende te houden „met mensen die dat willen”.

Mocht dat niet lukken, dan zou een aanwezige boer in IJsselstein toch nimmer met zijn melk de straat opgaan. “Dan nog liever de sloot in”, zo bitste hij, “want anders kunnen er mensen van profiteren die wij niet kennen of die ons niet gunstig gezind zijn”.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1977-02-07; p. 1/4

Vergadering “Snijmaiskern”

Tijdens bijeenkomst brak spanning rond de zuivel

ZIERIKZEE, 4-2. De aankondiging dat tijdens de voorlichtingsavond van de Snijmaiskern Schouwen-Duiveland enige mededelingen zouden worden gedaan omtrent de op handen zijnde stakingen in de zuivelindustrie was ongetwijfeld oorzaak van het feit dat deze vergadering vrijdagavond jl. in het „*Huis van Nassau*” door een zeer groot aantal belanstellenden werd bezocht.

De spanning was dan ook op dat moment nog geheel aanwezig want het speelde allemaal vóór de bekendmaking van de uitspraak van mr. V. J. A. van Dijk, president van de Utrechtse rechtbank in het kort geding dat de werkgevers in de zuivelindustrie, tegen de vakbonden hadden aangespannen.

De heer M. de Boer, voorzitter van de CMCB.-afdeling Schouwen-Duiveland gaf allereerst vrijdagavond een kort overzicht van de beslissingen genomen op het spoedberaad op 3 februari jl. te Alphen a/d Rijn, bijgewoond door plm. 500 CMC-ers. Alle aanwezigen zeiden toe zich achter het beleid van bestuur en directie van de CMC te scharen.

De heer De Boer deelde mede dat ongeveer vijftwintig procent van de werknemers in de zuivelfabrieken tot staking bereid is. De vraag was echter of het de werkwilligen belet zou worden om met het werk door te gaan.

Van CMC zijde werd bij de veeboeren op kalmte aangedrongen en werd erop gewezen dat overhaaste stappen moesten worden vermeden.

In geval van staking zou alles in het werk gesteld worden om de melk elders te verwerken - in fabrieken ,waar nog niet gestaakt zou worden - en het verlies zou gezamenlijk worden gedragen. Tot slot deelde de heer De Boer mede dat 90% van de normale melkprijs vergoed zal worden als het werkelijk tot de ernstige situatie van melkvernietiging mocht komen.

Achterhaald

Eigenlijk werd later op de avond dit alles achterhaald door de uitspraak van de Utrechtse rechtbank in het kort geding aangespannen door de zuivelwerkgevers: “De bonden mogen in de komende twintig, dagen niet staken op een dwangsom van 2.5 miljoen gulden per bond per dag”. Tijdens de afkoelingsperiode moeten de zuivelwerkgevers en de vakbonden tot overeenstemming zien te komen, desnoods met behulp van derden. Op 22 februari moeten de bonden en de werkgevers in de zuivel opnieuw verschijnen voor de Utrechtse rechtbank-president.

.....

Leeuwarder Courant 1977-05-26

CMC-Melkunie had redelijk jaar in 1976

ROTTERDAM - De coöperatieve Melkcentrale CMC- gevestigd te Woerden, werkend in West-Nederland - is over het verloop der zaken in 1976 redelijk tevreden. Dit blijkt uit het jaarverslag. Tegen alle verwachtingen in veroorzaakte de droge zomer geen lagere melkaanvoer bij CMC-Melkunie de melkverwerkende onderneming van deze coöperatie.

De afzet van consumptiemelkprodukten steeg met twee procent en ook werden meer dessertprodukten verkocht. De export van zuivelprodukten (boter, kaas, melkpoeder) ging met 37 procent omhoog, maar niettemin stonden de resultaten van deze afdeling onder druk. Ook voor 1977 wordt daarmee rekening gehouden.

De verwachtingen bij CMC zijn in het algemeen dan ook getemperd. De inkomens van de leden-veehouders zullen onder druk blijven staan, zo verwacht de coöperatie, en de uittocht uit de melkveehouderij zal dientengevolge aanhouden. Ruim 400 leden moesten in het verslagjaar hun bedrijfsactiviteiten beëindigen, het ledental verminderde van 7.423 tot 7.128.

De melkaanvoer bij CMC-Melkunie groeide van 942 tot 983 miljoen kilo. Daarvan werd bijna 100 miljoen kilo verkocht aan deelnemingen en derden, de rest werd verwerkt in de zeventien Melkunie-fabrieken met de hulp van 3.178 medewerkers, honderd minder dan het jaar tevoren. De coöperatie kon haar leden een melkprijs van 54,77 cent per kilo met 3.86 procent vet en 3.33 procent eiwit uitbetalen, tegen 51.08 cent vorig jaar.

Nieuwe Leidsche Courant, 17/06/1977;

● Melkunie Heusden, waar 42 medewerkers en een aantal uitzendkrachten jaarlijks 24 miljoen kilo melk verwerken, wordt 31 december gesloten. Het college van beheer van de CMC/Noordholland-zuivelgroep heeft met dit besluit een einde gemaakt aan de al jarenlang bestaande onzekerheid over het sluitingstijdstip van dit bedrijf. Melkunie Heusden werkt op erfpachtgrond waarvan de overeenkomst met de plaatselijke overheid na 1 januari 1984 niet meer verlengd wordt.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 25/08/1977; p. 7/10

WOERDEN. In 'een discussienota van de konsumptiemelk- en zuivelgroep C.M.C.-Noord-Holland worden gedachten geopperd over investeringen in de komende vijf jaar van ruim f 100 miljoen en het vervallen, als gevolg van betere werkomstandigheden en automatisering, van ongeveer 400 arbeidsplaatsen.

Automatisering CMC-Melkunie kost 400 arbeidsplaatsen

Minder werk bij zuivelreus

WOERDEN - De grote zuivelgroep CMC overweegt in de komende vier jaar 400 arbeidsplaatsen te laten vervallen. Dit is het gevolg van omvangrijke investeringsplannen, die ondermeer een verdere automatisering inhouden.

Er is over de plannen nog geen besluit genomen omdat een en ander slechts voorkomt in een discussienota. Deze zal in de komende jaren worden doorgesproken in het college van beheer, de centrale ondernemingsraad en met de vakbonden.

Het grootste aantal arbeidsplaatsen, nl. 300 zou wegvallen in de sector consumptiemelk, waar CMC-Melkunie f 30 miljoen wil investeren. In de sector kaas gaan volgens de plannen 120 arbeidsplaatsen verloren (bij een investering van f 22 miljoen) en bij de andere zuivelprodukten zal nog eens voor 90 minder mensen werk zijn. Binnen die laatste groep gaat het alleen al bij het Melkunie bedrijf Heusden om ca. 45 mensen. Deze fabriek wordt dit jaar gesloten.

Tegenover het verlies van 500 arbeidsplaatsen staat nieuwe werkgelegenheid voor ongeveer 50 chauffeurs. Deze zullen de 1.333 (nu 1.300) kilo melk in 1981 waarschijnlijk niet meer vervoeren met melkbussen maar de melk via boerderijtanks en rijdende melkontvangsten (RMO's) naar de fabrieken transporteren. Tachtig nieuwe arbeidsplaatsen verwacht CMC-Melkunie in de sector speciale produkten waarvoor in binnen- en buitenland (vooral het Midden-Oosten) groeiende afzetmogelijkheden worden gezien.

Naar verwachting zullen de consumptiemelkproducten in de toekomst niet meer 's nachts bij de melkboer op de stoep worden gezet. Steeds meer melkdetailisten beschikken over gekoelde opslag, aldus het bestuur.

De leiding van de zuivelgroep verricht verder voorbereidend onderzoek naar de mogelijkheden van de bouw van een nieuw productiebedrijf in Amsterdam

Reorganisatie KVT kost personeel

Aantal melkfabrieken CMC zal verminderen

ROTTERDAM -CMC-Melkunie, de grootste melkfabrikant van Nederland, rekent op middellange termijn op een vermindering van het aantal melkfabrieken van 21 tot 15.

Aldus directeur drs C. Timmer tijdens de ledenraadsvergadering van de Coöperatieve Melkcentrale CMC, de eigenaresse van CMC-Melkunie.

Het aantal bij CMC aangesloten veehouders is, blijkens het jaarverslag, in 1977 gedaald van 7.128 tot x.xx91. Zij leverden bijna 905 miljoen kilo melk, maar een half procent meer dan in 1976. Van veertig procent daarvan werd consumptiemelk gemaakt, van veertig procent kaas en van twintig procent andere producten. De boeren ontvingen er 58,30 per honderd kilo voor, tegen 54,77 in het voorgaande jaar. Het jaar 1978, vertelde directeur Timmer op de vergadering, is niet zo gunstig begonnen. Een aanvankelijke achterstand in resultaten is nu echter weer ingelopen. Over het hele jaar 1978 worden niet zulke goede opbrengsten verwacht als over 1977. Maar een positief effect van de samenwerking met „CVC Noord-Holland” zal er ook nu zijn.

Voorzitter A. van Leeuwen van de Coöperatie voorzag voor de komende jaren een verdere vermindering van het ledental. In 1982 zullen er naar zijn schatting nog maar 4.400 xxer zijn. Voor de combinatie CMC-Noord-Holland voorzag hij een vermindering van 9.100 tot 5.800 leden. De gezamenlijke melkaanvoer van beide coöperaties, vorig jaar 1.236 miljoen kilo, zal in 1982 nog iets gestegen zijn, tot 1.300 miljoen kilo. De gemiddelde melkproductie per bedrijf zal stijgen van 139.000 tot 1xx.000 kilo.

Directeur Timmer vertelde dat het economisch overlegorgaan consumptiemelkbedrijven ver is gevorderd met op kostprijzen afgestemde adviesprijzen bij melklevering van fabriek aan de winkel. De bedoeling daarvan is, aan grootwinkelbedrijven en anderen toegestane uitzonderlijk hoge kortingen uit de wereld te helpen.

1979

Leeuwarder Courant 1979-05-23

Optimisme bij CMC en Noordholland

Melkprijs haalt op

AMSTERDAM. – Op de jaarvergaderingen van de VMC en Noordholland, die eind dit jaar geheel gefuseerd zullen zijn, heerste gister een optimistische toon. De beide coöperaties, die reeds dezelfde melkprijs aan de boeren betalen, hebben een deel van hun achterstand ingelopen op de noordelijke coöperaties. Voor de Noordholland was dat deste aangenamer, omdat deze coöperatie zich, met als de Friese zuivelcoöperaties, vooral op de kaas oriënteert.

De bedrijfsresultaten stonden in 1978 o.a. nog onder de druk van de verliesgevende resultaten van de deelneming in de ijssector en in de diepvriesbedrijven. Vorig jaar moesten de beide in deze sectoren verlies verwerken van twaalf miljoen gulden. De deelneming in het ijs is inmiddels beëindigd.

De ledenraad van de CMC besloot gister het huishoudelijk reglement te wijzigen, waardoor het melkwinningengebied van de CMC wordt uitgebreid met de IJsselmeerpolders. De voorzitter van de CMC, de heer Aad van Leeuwen, deelde ons desgevraagd mee dat de CMC van mening is, dat leden, die naar de IJsselmeerpolders gaan, lid moeten kunnen blijven van de CMC. Ook nieuwe leden zullen moeten kunnen toetreden. De CMC vreest in dezen geen concurrentiestrijd. Zij is die wel gewoon.

Het directielid ir. Lykele Aardema meende, dat de Friese coöperatie *Novac* zeker tot een gesprek over een grensregeling bereid zal zijn. Er is reeds een gesprek geweest. Op de verhouding tot de zuivelcoöperatie *De Volharding* in Nijkerk die ook in de polders werkt, werd niet ingegaan in het gesprek met de pers.

In vele toonaarden werd de verhouding van de beide coöperaties tot NCZ, die een deel van de produkten afzet, goed genoemd. De voorzitter van de Noordholland, tevens bestuurslid van de NCZ, de heer Nico Hoornsman, meende dat binnen het kader van de NCZ, de produktie nog meer op de vraag afgestemd moet worden. Ook CMC-directeur Rien Timmer wilde in dit kader een grotere mate van integratie nastreven tussen produktie en afzet.

De bedrijfsuitkomsten zijn dit jaar vergeleken met de overeenkomstige weken van vorig jaar beter, terwijl de cijfers zich ook iets gunstiger ontwikkelen dan in de begroting is gesteld. Over de eerste zestien weken van 1979 is derhalve een tussentijdse nabetaling gedaan, vertelde drs. Timmer mee.

Zoals bekend betaalde de CMC over 1978 59,8 cent voor de melk en de Noordholland 61,8 cent. Voor de CMC een verbetering van anderhalve cent ten opzichte van 1977 en voor de Noordholland van 2,5 cent.

MEER GELD GEEIST

Korte staking bij de Melkunie

AMSTERDAM (GPD) - Vijftig chauffeurs bij de Amsterdamse CMC-Melkunie zijn vanochtend om vijf uur niet uitgereden. Zij eisen een loonsverhoging op grond van verzwaring van de werkomstandigheden. Om negen uur, na vier uur werkonderbreking, zijn ze weer aan de slag gegaan. Voor een deel van de afnemers betekende de prikactie een vertraging van de melkleverantie, die met enige moeite in één dag kan worden ingehaald. Albert Heyn, een van de grote afnemers in Leiden verwachtte echter geen grote moeilijkheden.

Vanavond heeft de Voedingsbond FNV een gesprek met de raad van bestuur van de Melkunie. Haalt dit gesprek niets uit, dan zullen vanavond de nachtchauffeurs en morgenochtend de dagchauffeurs niet uitrijden. Bovendien beraden de chauffeurs van het distributiecentrum-zuid in Rotterdam zich morgenochtend over aansluiting bij de actie van hun Amsterdamse collega's.

De Amsterdamse chauffeurs van de Melkunie hebben een week voor Kerstmis ook prikacties gehouden. Zij eisten toen een loonsverhoging van 15 gulden, maar de acties werden op verzoek van de werkgevers opgeschort tot na het landelijk overleg met de bonden over toeslagen voor vuil, zwaar en ongemakkelijk werk. Dit overleg vond vervroegd plaats op 28 december inplaats van 10 januari.

De Voedingsbonden hebben tijdens dit overleg een loonsverhoging van 40 gulden geeist (ongeveer 8 procent voor iedereen in de melkindustrie met 2,5 procent ploegentoeslag). De onderhandelingen zijn vastgelopen toen bleek dat de werkgevers het alleen eens waren met een loonsverhoging van 16 gulden per week voor het werk in koelcellen.

Tijdens de cao-onderhandelingen voor 1979 in de zuivelindustrie is afgesproken dat een onafhankelijk bureau een studie zou verrichten naar een herwaardering van functies in de zuivelindustrie. De Voedingsbonden menen dat de werkgevers weinig hebben gedaan om deze studie op tijd af te laten ronden.

Volgens C. Timmers, voorzitter van de raad van bestuur van de Melkunie, is deze beschuldiging niet juist. De uitkomst van de studie zal na 15 januari worden gepubliceerd en terugwerkende kracht hebben tot 1 januari.

TEKORT AAN MELK DREIGT DOOR SCHAUFFEURS-STAKING

AMSTERDAM (GPD) - Er dreigt een ernstig tekort aan melk, vooral in het westen en zuiden van ons land.

Dat is het gevolg van de voortdurende stakingsactie door chauffeurs van de CMC-Melkunie in Rotterdam en Amsterdam. Deze bezorgen melk bij meer dan 2000 melkhandelaren en supermarkten.

Zeshonderduizend liter melk die al twee dagen in koelruimten ligt opgeslagen, dreigt zuur te worden. De directie van de CMC-melkunie dreigde vandaag met maatregelen tegen de stakers als zij niet uiterlijk drie uur vanmiddag zouden laten weten hun acties te beëindigen.

Kleine melkhandelaren mochten vanochtend in Amsterdam zelf hun handel aan de fabriek komen ophalen. Voor de poort vormde zich een lange rij wagens, doordat de melkhandelaren slechts met twee tegelijk door de actievoerders werden binnengelaten om goed te kunnen controleren dat zij niet om meer melk kwamen dan hun normale afname. De stakers lieten deze vorm van melkbediening toe om de kleine melkhandelaren niet al te zeer te benadelen. Hoewel de melkhandelaren hun ongenoegen nadrukkelijk lieten blijken deden zich geen ongeregelheden voor.

Bij de CMC-Melkunie in Amsterdam zowel als in Rotterdam is de productie vandaag stil komen te liggen omdat men als gevolg van de chauffeursstaking niet meer met de voorraden uit de voeten kan. Met staking in de productiebedrijven wordt ondertussen ook bedreigd bij het noordelijke zuivelbedrijf DOMO. Daar leek het vandaag nog tot acties te kunnen komen. Sancties dreigen ook bij Ormed in Almelo waar vrijdag een ultimatum afloopt en bij Coberco in Eefde en Arnhem waar een ultimatum is gesteld dat tot morgen geldt.

De chauffeurs – 100 in getal – van CMC-Melkunie zijn aan hun door de Voedingsbonden FNV gesteunde actie begonnen omdat zij vinden dat zij ruim 27 gulden bruto per week meer moeten verdienen. Dat bedrag staat gelijk aan een extra functiekلاس, de chauffeurs menen daar recht op te hebben omdat hun werk in de loop der jaren volgens hen zwaarder en verantwoordelijker is geworden. CMC-Melkunie toonde zich evenwel niet bereid de chauffeurs hoger in te schalen. Daarbij verwees het bedrijf naar een maandag afgerond onderzoek van loondeskundigen.

Secretaris A. A. van der Wielen van het Bedrijfsschap voor de Detailhandel in Melk- en Zuivelprodukten heeft gezegd niet uit te sluiten dat boeren en detailhandel bij een langdurige staking elkaar buiten de zuivelindustrie om zullen vinden.

Bij uitbreiding van de actie komen niet alleen de neringdoenden, maar ook de boeren in grote problemen, zo is zijn redenering, en daarom zouden de boeren rechtstreeks aan de handel moeten kunnen leveren. Dat zou dan wel gepaard moeten gaan met duidelijke instructies aan de consument. Ook de overheid zou een oogje moeten toedoen: levering van rauwe melk aan het drinkende publiek is wettelijk niet toegestaan.

In Alphen en Leiden is nog bijzonder weinig van de gevolgen te merken. Zowel bij de supermarkten als bij de zuivelhandelaren komt de melk langs de „normale” weg en in voldoende mate binnen.

De Leidse melkhandelaar Van Schie: „Ik merk nog niets van die chaos. Paniek is er nog niet onder de melkhandelaren. Meer bij de consument, die wordt wat onrustig. Er zijn dan ook klanten die meer melk nemen dan normaal”

Leidsche Courant. 1980-01-10

principeakkoord in zuivel

Acties melkchauffeurs CMC gaan voorlopig nog door

(Van een onzer verslaggeefsters)

DEN HAAG - De werkgevers en werknemers in de zuivelindustrie hebben vanochtend rond half zes, na een hele avond en nacht vergaderen een principeakkoord bereikt over een zogenaamde „tussen-cao”. De werkgevers hebben zich in principe bereid verklaard voorschotten te geven op de komende herwaardering van functies. Bovendien zijn zij bereid regelingen te treffen in verband met het werken onder onaangename omstandigheden. Ondanks dat echter gaan de acties van CMC-Melkunie-chauffeurs gewoon door, omdat de toezeggingen van de werkgevers nog niet concreet zijn ingevuld.

Vanmiddag om één uur zou over de hele kwestie opnieuw worden vergaderd tussen de zuivelwerkgevers en de voedingsbonden. Of men dan tot duidelijker afspraken kan komen behoort tot de mogelijkheden, maar de kans bestaat eveneens dat de onderhandelingen opnieuw vastlopen. „Alles is mogelijk”, aldus de heer Reusken van de CMC-directie vanmorgen. De bonden hebben van de werknemers in de zuivel toestemming gekregen verder te onderhandelen.

De door de werkgevers toegezegde toelagen, zo is vannacht afgesproken, moeten ingaan op 23 december jl. opdat zij niet door loonmaatregelen van de regering kunnen, worden getroffen.

Wat betreft de leveranties van melk aan de winkels staan de grote bedrijven in Rotterdam en Amsterdam in elk geval droog. Kleine afnemers, zoals melkboeren in buurtwinkels, mogen zelf hun voorraad aan de fabriek komen afhalen. Voor wat de melkvoorziening in de regio Den Haag en Leiden betreft zijn de grote leveranciers, zoals Menken en Van Grieken, niet in staat CMC-klanten „over te nemen”.

„Onze eigen afnemers hebben een grotere voorraad nodig omdat bepaalde winkels (zoals Albert Heijn) hun klanten niet altijd meer kunnen bedienen. Die komen dan bij onze afnemers terecht, die dus bij ons een grotere hoeveelheid melk bestellen. Hen moeten wij eerst voorzien en gezien onze productiecapaciteit kunnen wij geen klanten van CMC overnemen”, aldus een woordvoerder van Menken Landbouw in Wassenaar. Tot de klanten van Menken behoren vooral kleinere buurtwinkels, die al dan niet bij een centrale inkoopcombinatie zijn aangesloten.

VORIG JAAR 1,4 MILJARD ZILOMELK AANGEVOERD CMC/Noord-Holland: meer geld, minder melk

UTRECHT (ANP) - Bij de coöperatieve zuivelcombinatie CMC/Noordholland is vorig jaar 1,4 miljard kilo melk aangevoerd, een procent minder dan in 1978. De prijs die de boeren ervoor kregen was 61,19 gulden per honderd kilo, anderhalf procent meer dan in het voorgaande jaar. Dit ondanks het feit dat de EG-richtprijs voor de boer en de consumptiemelkprijs voor de Nederlandse consument in 1979 niet omhoog zijn gegaan.

Dat er voor de CMC/Noordholland-boeren toch een hogere prijs inzat kwam voor een belangrijk deel doordat ondernemingen, waarin de groep deelneemt, minder slechte resultaten hadden dan in voorgaande jaren. Aldus het jaarverslag, uitgebracht tijdens de donderdag in Utrecht gehouden ledenraadsvergadering. Ook konden kostenstijgingen worden beperkt door rationalisatie en efficiënt gebruik van produktiemiddelen.

De in de afgelopen vijf jaar tot stand gekomen nauwe samenwerking tussen de beide partners: coöperatieve melkcentrale CMC-melkunie in Woerden (grootste produkt consumptiemelk e.d.) en zuivelcoöperatie Noord-Holland in Alkmaar (grootste produkt kaas) is sinds eind vorig jaar geculmineerd in een fusie. A van Leeuwen uit Delfgauw, die reeds vele jaren voorzitter was van CMC, werd in deze vergadering gekozen tot voorzitter van de hele groep terwijl K. Hoornsman afscheid nam als voorzitter van 'Noordholland' en als bestuurslid.

CMC-Melkunie heeft haar geldomzet in het verslagjaar zien stijgen van 1.288 tot 1.359 miljoen gulden. Er werd 63,2 miljoen gulden geïnvesteerd, onder meer in herstructurering van de melkpoederproductie in **Gouda** en in capaciteitsuitbreidingen in **Woerden** en **Lutjewinkel**. Voor dit jaar staan investeringen tot 75 miljoen gulden op het programma. Inmiddels is wel de vraag gerezen of er, nadat vorig jaar tot capaciteitsuitbreiding werd besloten, straks niet een te veel aan capaciteit zal ontstaan. De directie heeft, voor het geval dat het zo ver komt, een keuze uit de volgende mogelijkheden in gedachten:

- Stilleggen van de capaciteit die het minst bijdraagt tot de gemiddelde melkprijs.
- In de tijd met de geringste aanvoer melk bijkopen van andere zuivelondernemingen.
- Van derden melk en/of eindprodukt kopen of de eigen capaciteit gebruiken voor anderen met wie CMC/Noordholland samenwerkt.

CMC/Noordholland heeft nu ruim 3800 medewerkers en 22 productiebedrijven. Een stuurgroep is vorig jaar tot de conclusie gekomen dat kostenverlaging mogelijk is door in minder, maar in grotere bedrijven te gaan produceren. Het bedrijf **Heerhugowaard** (Edammer kaas) gaat dit jaar dicht. Voor de medewerkers daar geldt een sociaal plan, een deel gaat naar andere bedrijven van de groep

De groep heeft van de vorig jaar aangevoerde melk 42 procent verwerkt tot consumptiemelk en consumptiemelkprodukten en 36 procent tot kaas. De export nam binnen en buiten de EG belangrijk toe en omvat nu een kwart van de omzet.

Konsumenten Kontakt:

Vier coöperaties beheersen gehele melkindustrie

(Vervolg van de voorpagina)

DEN HAAG - KK wijst ook op de rol die de consumptiemelkindustrie speelt in de zaak van de onderlinge prijsafspraken. Die wordt nu beheerst door vier coöperaties na een sterk concentratieproces: Domo-Frico in Groningen, Friesland en Drenthe; Coberco in Overijssel en Gelderland; CMC-Melkunie in het westen en Campina-DMV in het zuiden. Deze vier verwerken 90 procent van de consumptiemelk en hebben een feitelijke markverdeling geregeld.

Volgens die afspraken geldt sedert 1 oktober 1978 voor alle melk en melkprodukten eenzelfde af-fabrieksprijs; er is een landelijke uniforme kortingsregeling van kracht die varieert van 0,6 cent tot 9.5 cent per liter op alle melk en melkprodukten; kleine afnemers (een deel van de 2500 kleine winkeliers met een melkomzet van minder dan 1000 liter per week) krijgen een boete van 1.25 cent per liter (in plaats van een korting), omdat ze te weinig afnemen. Bovendien krijgen ze maar drie maal per week geleverd.

1981

Woerdense Courant, 1981-01-15

CMC voortaan Melkunie-Holland

WOERDEN - De vroegere CMC., later CMC-Melkunie en de laatste tijd CMC-NoordHolland-groep heeft zich officieel een andere naam aangemeten. Voortaan wordt de naam CMC, met welke bijvoeging dan ook, niet meer gebruikt maar de landelijke coöperatie heet **met ingang van 1 januari van dit jaar Melkunie-Holland.**

De bestaande handelsmerken als Mona en dergelijke blijven normaal gehandhaafd. Voor het overige is Melkunie-Holland de naam voor de totale organisatie. Waarvan dus het nieuwe hoofdkantoor in Middelland – Woerden – in aanbouw is. Melkunie-Holland heeft in het westen van het land een aantal fabrieken, die een eigen naam houden, Zoals bijvoorbeeld het Woerdense zuivelbedrijf aan de Johan de Withlaan 2, het vroegere Nieuw Holland, dat de normale adressering houdt: Melkunie Woerden, Postbus 5, 3440 AA Woerden.

Ruim 900 veehouders minder bij Melkunie

HILLEGOM - De Noord- en Zuidhollandse veehouder heeft vorig jaar opnieuw meer geld gekregen voor zijn melk, al kon dat niet voorkomen dat een flink aantal veehouders over de kop ging. Dit blijkt uit het jaarverslag van de coöperatieve vereniging CMC-Melkunie. Het aantal bij de coöperatie aangesloten leden daalde fors; met bijna 900 tot 6.938, hoewel de melkprijs per 100 kg steeg van f61,19 tot f62,95. De Melkunie vindt deze prijsstijging echter onvoldoende om de veehouders een redelijk inkomen te bieden.

Totaal hield de coöperatie met een iets hogere omzet f1.4 miljard 51,6 miljoen gulden over aan zijn activiteiten (1979 f53.0 mln). Een positief geluid uit het jaarverslag betreft de kwaliteit van de melk die de veehouders in 1980 bij de Melkunie afleverden. Die is, blijkt uit een overzicht, verder verbeterd. Ook werden de melkprodukten efficiënter aangevoerd. De melkbussen verdwenen bijna overal uit het straatbeeld en werden vervangen door koeltanks. Alleen Gouda en Wouderberg zijn nog "witte vlekken" op de routekaarten van de Melkunie-koelwagens. In september dit jaar zal de folklore van de rammelende melkbus echter ook uit deze gebieden verdwenen zijn, verwacht de coöperatie.

Een flinke tegenvaller voor de Melkunie vorig jaar was de staking van bijna een week van de CMC-chauffeurs in januari. Volgens de directie heeft deze arbeidsonrust zowel materiële als immateriële schade veroorzaakt. Cijfers worden niet genoemd. Wel meldt de Melkunie dat de staking, die grote delen van Noord-Holland wat de melk betreft enige tijd drooglegde, de CMC-chauffeurs onder meer een nieuwe ongemaktoeslag heeft opgeleverd.

Het achterblijven van de resultaten in het eerste halfjaar wijt de Melkunie naast de arbeidsonrust ook aan de sterk gestegen energiekosten, die niet helemaal in de prijzen konden worden doorberekend. Voor 1981 is de coöperatie "gematigd optimistisch", aldus het jaarverslag.

Plannen NMU voor melkexport Sterovita (Dordrecht)

WOERDEN, De zuivelcoöperatie Melkunie-Holland is van plan Melkexport Sterovita BV, een werkmaatschappij van Ahold NV in Zaandam, over te nemen. Onderhandelingen hierover zijn volgens Melkunie-Holland in een vergevorderd stadium.

Melkexport Sterovita heeft een zuivelbedrijf in Dordrecht dat jaarlijks ca. 15 á 20 mln. kg. melk tot melk- en melkprodukten verwerkt. Sinds 1949 levert de onderneming melk en melkprodukten aan de Amerikaanse en Canadese strijdkrachten in WestEuropa. Bij Melkexport Sterovita werken 82 mensen, die evenals de vakbonden en ondernemingsraden over de plannen zijn ingelicht.

Melkunie-Holland verwerkt jaarlijks ca. 1.3 miljard kg melk tot een scala van zuivelprodukten en biedt werkgelegenheid aan ca. 3.800 Werknemers.

Melkunie-Holland 1981

WOERDEN. De omzet van de zuivelcoöperatie Melkunie-Holland is in 1981 met 8,4 procent gestegen tot meer dan anderhalf miljard gulden. Dit wordt gemeld in het jaarverslag 1981. De coöperatie, gevestigd in Woerden en werkzaam in West-Nederland, verwerkte 1,4 miljard kilo melk. Een klein gedeelte daarvan was afkomstig van zuivelbedrijven elders in het land. De aanvoer door veehouders uit het eigen werkgebied steeg met 1,8 procent.

De melkprijs die deze veehouders over het verslagjaar in totaal ontvangen is met 10,3 procent gestegen tot 69,44 gulden per honderd kilo. Bovendien slaagde de coöperatie erin, de balanspositie te verbeteren.

Hoofdkantoor Melkunie-Holland geopend

„We voelen ons in Woerden thuis”

WOERDEN - De officiële opening van het nieuwe hoofdkantoor van Melkunie-Holland aan De Bleek is vorige week woensdagmiddag niet alleen bijgewoond door een groot aantal genodigden uit Woerden en het hele land, maar ook door vele eigen leden van de coöperatie.

Bestuur en directie hadden het zo geregeld, dat in de twee opgestelde grote tenten op het eigen parkeerterrein op de morgen voor de officiële opening de ledenraadsvergadering werd gehouden. In die vergadering kwam, zoals gebruikelijk, het hele beleid aan de orde aan de hand van de jaarstukken over 1981. De voor de vergadering uitgenodigde leden waren zodoende ‘s middags met hun dames tegelijk de gast van bestuur en hoofddirectie.

Met als gevolg waren er niet minder dan 550 gasten aanwezig om de opening bij te wonen.

Jeugd ingeschakeld

Een eigenlijke officiële openingsdaad was er niet, maar het zal velen goed hebben gedaan dat Melkunie-Holland bij deze voor haar belangrijke dag vooral aan de jeugd had gedacht. Vertegenwoordigers van de basisscholen uit Woerden kregen in de loop van de middag de gelegenheid enkele duizenden ballonnen op te laten, aan welke handeling een wedstrijd was verbonden.

Tevens kreeg burgemeester J. Bos - met het voltallige college van B. en W vertegenwoordigd - ter gelegenheid van de opening een cheque van f 4000,- aangeboden. Een bedrag dat eveneens de jeugd ten goede zal komen want Woerdens burgemeester bestemde die voor de Stichting Woerdense Vakantieweek.

Pleidooi voor vestiging

Het zat er natuurlijk dik in dat de heer Bos in zijn toespraak nog weer eens een pleidooi zou houden voor Woerden als het gaat om een eventuele grote industriële vestiging van de Melkunie-Holland.

„Wij weten, dat iemand die eenmaal Woerden heeft ontdekt, moeilijk meer van Woerden afstand kan doen maar toch, je weet het nooit”, aldus burgemeester Bos. Hij gebruikte verder het beeld van een verrekijker, die hij bij het slaan van de eerste paal van het complex kreeg aangeboden, om wat over de toekomst van het bedrijf te filosoferen. Met z'n kijker kun je immers alles dichterbij halen en vergroten, maar je kunt het apparaat ook omdraaien waardoor het effect van een telelens ontstaat en je meer kunt zien dan op een normale manier mogelijk is. Zo kijkend zag de heer Bos in de toekomst nog de nodige ruimte voor het bedrijf. En zo lang men nog werkt kan men, ondanks alle echte en opgeroepen problemen in Nederland, aan dat plaatsje van de toekomst zelf iets doen.

Woerdens eerste burger gaf voorts uiting aan zijn bewondering voor wat tot stand is gebracht en was ook dankbaar voor de lof, die eerder door anderen aan het gemeentebestuur was toegeswaaid voor de vlotte medewerking. „Ik hoop dat in de toekomst de zakelijke contacten tussen uw concern en de gemeente Woerden weer goed zullen zijn wanneer de kwestie van de vestigingsplaatsen voor uw productiebedrijven op u afkomt. Op Woerden kunt u daarbij staat maken. Ik ben ervan overtuigd, dat de gemeente Woerden steeds die bestuurders en medewerkers zal leveren, die het opbrengen de zaken aan twee kanten te bezien.”

Burgemeester Bos eindigde met de laatste woorden van het gedicht „De ballade van de boer”. „Een stem sprak tot hemel, aarde en zee, terwille van de boer die ploegde besta de wereld

voort”. Namens het gemeentebestuur bood hij een ingelijste foto aan van de Middellandpolder met gezicht op Woerden. terwijl in de polder nog niets is gebouwd.

„Vierde” maar goede keus”

Als voorzitter van de hoofddirectie. ging drs. C Timmer ook nog even in op de goede handen met Woerden. Ook al was het dan uiteindelijk vierde keus, iedereen is achteraf toch blij dat die keuze gemaakt is. Den Haag, Alkmaar en Gouda, namen die in Europa een veel bekender klank hebben dan Woerden, waren in eerste instantie aan de orde gekomen. Maar door allerlei oorzaken is het toch Voerden geworden. Niet deftig, niet bekend in Europa maar toch voelt Melkunie-Holland zich in Woerden thuis”.

Volgens de heer Timmer was ex•wethouder Verhoef de man die in eerste instantie zich heeft ingespannen om het eerste hoofdkantoor aan de Johan de Wittlaan in Woerden gevestigd te krijgen.

De heer A. van Leeuwen, voorzitter van het bestuur oftewel de raad van commissarissen haalde nog eens de geschiedenis op van de groei van de Melkunie en de vele plannen, die er waren geweest voor een centraal hoofdkantoor Het eerste plan was dat van de architect prof Bakema met het doel in Gouda te bouwen. De prijs was toen echter al het meervoudige van wat nu in Woerden is geïnvesteerd. Opmerkelijk noemde hij dat het desbetreffende perceel in Gouda nog steeds niet bebouwd is. Deze plaats in Woerden, aan de rand van het Utrechts-Hollands weidegebied brengt op een wel zeer duidelijke manier het uitzicht op en de verbinding met de leden tot uiting. Bovendien is het adres, De Bleek 1, op historische gronden gebaseerd De Middellandpolder slaat op een oude kaart van 1670 al aangegeven. Midden door de polder loopt volgens die kaart het Kerckpadl en aan het begin daarvan was de Blijckerije gesitueerd voor het bleken van linnengoed.

Door alle diensten en sectoren in één gebouw te huisvesten. hoopte het bestuur dat Melkunie-Holland in de toekomst nog beter zal kunnen functioneren, ten dienste van de vele aangesloten leden

Waardering

„Bouwheer” H. J. Grote Gansey, lid van de Hoofddirectie, bracht dank aan allen die aan de totstandkoming van het fraaie hoofdkantoor hadden meegewerkt, in het bijzonder architect N. Vroman en aannemer H. van der Heijden en projectleider Tiemersma.

Dank ook aan het gemeentebestuur. „Zowel van het college van B. en W. als van de verschillende gemeentediensten hebben wij voor voortreffelijke medewerking ervaren . Wij zijn blij in Woerden te hebben gebouwd De gemeente is groot genoeg om op ambtelijk niveau de nodige deskundigheid en ervaring aan te treffen en daarnaast klein genoeg om de menselijke schaal in de contacten te ervaren.

.....

Fabriek dicht door samenwerking Melkunie en Beveco

WOERDEN (ANP) - Melkunie-Holland en **Beveco BV** hebben een principeovereenkomst gesloten voor samenwerking. Beveco, waarin samenwerken *CZ De Linge* met een kaasfabriek in **Arkel** en *De Giessen* met een kaasfabriek in **Peursum**, zal de kaasbereiding alleen in Peursum voortzetten. De fabriek in Arkel gaat dicht.

Melkunie zal indien nodig kennis leveren voor de productie in Peursum. Melkunie krijgt een minderheidsdeelneming in Beveco. Verder komt er een meerjarig melkleveringscontract. Melkunie verwerkt per jaar 1,4 miljard kilo melk, die wordt aangevoerd door ongeveer 6500 veehouders. Er werken circa 3700 mensen. Bij Beveco voerden 325 veehouders dit jaar 65 mln kilo melk aan. Bij het bedrijf werken 35 man. De werknemers van Beveco, de Centrale Ondernemingsraad van Melkunie en de bonden zijn over het, principe-acckoord ingelicht.

Zuid-hollandse veeboeren in het slop

DEN HAAG (ANP) - De rundveehouderij in westelijk Utrecht. Zuid- en Noord-Holland wordt op steeds grotere achterstand gezet door de strakke wijze van ruimtelijke ordening in de randstad en door slechte verkaveling van het weidegebied. Bestemmingsplannen zullen de boer meer ruimte moeten laten voor bedrijfsontwikkeling.

Dat betoogden gisteren voorzitter P. W. Blokland van de *Christelijke Boeren- en Tuinders Bond* en ir. W.J. Joosten, consultant van de veehouderij in Zuid Holland. Zij spraken in Den Haag tijdens een themadag van de drie Hollandse landbouworganisaties over veehouderij en planologie.

Joosten sprak de verwachting uit, dat het aantal melkveehouderijen in het westelijk veenweidegebied tot 1990 zal verminderen tot ongeveer 5400. In 1980 waren dat er nog 7250 en in 1972 10.000.

Volgens Blokland zijn het al de overheden die de veehouderij belemmeren in haar ontwikkeling. Met strakke regels en eisen besturen zij in feite de veehouderij, die vooral door de provinciale overheid teveel wordt gezien als een bedreiging van het landelijk gebied, aldus Blokland. De intensieve veehouderij wordt volgens hem zelfs benaderd 'als ware het een plaag'. In het westelijk veenweidegebied voert het *Landbouw Economisch Instituut* (LEI) momenteel een onderzoek uit naar bestemmingsplannen en de daarin opgenomen beperkende voorschriften voor de veehouders. Van de 23 onderzochte plannen blijken er 21 een groot aantal beperkende bepalingen te hebben met betrekking tot de oppervlakte van de percelen, de omvang van de intensieve veehouderij en de bouw van torensilo's.

Ir Helder van het LEI bevestigde gisteren de achterstand ten opzichte van andere gebieden. Die blijkt onder meer uit de verouderde bedrijfsgebouwen, het naar verhouding geringe aantal ligboxenstallen, slechte verkaveling, ontsluiting en waterbeheersing, hoge grondwaterstanden en dientengevolge een slappe bodem.

Directeur C Timmer van de Melkunie gaf een indruk van de financiële achterstand. Hij becijferde dat de veehouders in het westelijk weidegebied jaarlijks - bij een jaarproductie van ongeveer 200.000 kilo melk - 3000 gulden minder inkomsten hebben dan hun collega's elders door hogere kosten voor onder meer loon, veevoer, water en afvalwaterheffing.

Proef met “losse” melk

Goed jaar Melkunie

WOERDEN (GPD) - De Melkunie in Woerden die het westen en Midden van het land van melk en melkprodukten voorziet, heeft opnieuw een goedjaar achter de rug. De omzet steeg met 167 miljoen tot ruim 1.7 miljard. Naar het buitenland ging voor bijna een half miljard aan melkprodukten: 60 miljoen meer dan in 1981. De winst steeg licht van 69,6 tot 71.5 miljoen.

Bij de Melkunie leveren ongeveer 6500 veeboeren hun melk aan. Door het uitgebreide distributienet is de Melkunie, na Van Gend en Loos, het grootste transportbedrijf in Nederland. De Melkunie gaf het afgelopen jaar ruim 100 miljoen gulden uit aan verpakkingen van de melkprodukten

In een toelichting op het zojuist verschenen jaarverslag zei drs. C. Timmer, voorzitter van de hoofddirectie, dat de Melkunie nu een omzet heeft die het drievoudige is van de toenmalige Nederlandse Melkunie in 1968. toen de zuivelindustrie in West-Nederland zich begon te concentreren in het huidige melkconcern.

Het personeelsaantal verminderde sinds die tijd met 10 procent, de melkaanvoer steeg daarentegen met 65 procent. De verwerking van melk nam zelfs met 100 procent toe.

Het melkbedrijf, dat in de afgelopen jaren voortdurend miljoenen investeerde in nieuwe en arbeidsbesparende installaties, „beperkte die investering in 1982 tot 30 miljoen. Voor dit jaar ligt er echter weer een investeringsprogramma van 50 miljoen op tafel”.

In navolging van de noordelijke zuivelfabriek Frico-Domo gaat ook de Melkunie in het westen van het land binnenkort een proef beginnen met de verkoop van dagverse tapmelk. Voorzitter Timmer van de hoofddirectie van de Melkunie maakte dit gisteren bekend.

De losse melk is goedkoper dan een pak of fles melk en zou romiger smaken. In welke plaatsen de Melkunie de tapmelk gaat introduceren, is nog niet bekend.

Paniekje in zuivelland om stunten met melk

(De Veemarkt)

DE MELKINRICHTINGEN in Nederland hebben de prijs van drinkmelk met drie cent laten zakken, zogenaamd in het kader van een actie die het Nederlandse Zuivelbureau heeft opgezet. Die actie heet „Melk, de witte motor”. De bedoeling is de consumptie van melk te bevorderen. De prijsverlaging heeft natuurlijk andere achtergronden.

De actie viel wel mooi samen met de prijsverlaging, die noodzakelijk was geworden, doordat drinkmelk, als meest beschermd produkt, veel meer opbracht dan de melk, welke in minder beschermde produkten werd verwerkt. In de zuivel was allang geroezemoes over de geweldige prijsuitloop van drinkmelk en dan ging het niet over drie cent.

De markt voor drinkmelk kwam de laatste maanden ook onder druk door de invoer van buitenlandse melk uit Duitsland en België. Die invoer is op een vrije markt, als de EG probeert te zijn, een normale zaak. De voordelen voor de Nederlandse zuivel zijn immers tientallen malen groter dan de nadelen, zo men van nadelen zou mogen spreken. Het eigen marktje spelen in Nederland is, wat dat betreft, een aflopende zaak. Alleen Engeland weet zijn melkmarkt nog ferm gesloten te houden.

De Nederlandse melkmarkt wordt geregeld door drie grote coöperatieve concerns, de *MelkUnie* in het Westen, de *Campina* in het Zuiden en de *Coberco* in het Oosten. Met de *Frico-Domo* vormen ze ook nog de *Meldoc* om onregelmatigheden op te vangen, zoals de ondergang van de melkinrichting in **Nijkerk**, die als vrijspartelende coöperatie het leven van de anderen verzuurde.

Buiten de coöperaties zijn er enkele particuliere melkinrichtingen zoals die van *Nestlé* (**Nunspeet-Sneek**), *Menken*, *Van Grieken* en de *AMC* bij **Aalsmeer**. Behalve *Nestlé* werken ze uitsluitend in het Westen van het land, waar ze de *MelkUnie* in een voortdurende strijd dwingen om de melkinrichtingen modern te houden. Overigens gaat het verhaal, dat *Menken* reeds ingepakt is door de *MelkUnie*. De omvang van de particuliere melkinrichtingen is gering, maar de indruk bestaat, dat ze floreren als kleinschalige ondernemingen tegenover de grote coöperaties.

De beschermengel van de Nederlandse melkinrichtingen is de minimummelkprijs, welke vastgesteld wordt door het *Produktschap voor Zuivel* en gesanctioneerd door het ministerie van Economische Zaken. Die minimumprijs is bedoeld als bescherming van de kleine detailhandel, van de melkboer in de eerste plaats.

De minimumprijs moet melkoorlogen voorkomen. Het is wat een zwaar woord, oorlog, maar het is nu eenmaal de krantetaal voor de situatie, die zich voordoet, wanneer een massa-verkoper van alle mogelijke produkten de melk uitkiest om met de prijs te gaan stunten. Zo'n supermarkt-koning kiest daarvoor melk en niet „skunputersgod” - om dat oude Leeuwarder woord nog eens te gebruiken - noch scheermesjes of groene zeep.

Aan die produkten is geen eer te behalen, als iemand zijn naam wil vestigen als prijsbreker. Melk spreekt meer aan omdat het dagelijks in de huishouding nodig is. Dus neemt de prijsbreker zijn toevlucht tot de melk. Hij verkoopt deze dan met een ook voor zijn bedrijf te lage winst of zelfs met verlies om klanten naar zijn winkel te trekken in de hoop, dat ze de produkten meenemen, waarop wel een behoorlijke winstmarge zit.

De melkboer heeft daarentegen geen ander verweer dan de bijna dagelijkse service in zijn wijk. Die service maakt melk duurder en de melkboer kan met de prijs niet stunten. Hij is voor zijn inkomen voor een groot deel van zijn melkomzet afhankelijk.

DE VRAAG IS of de melkboer de bescherming verdient, die hij met de minimummelkprijs krijgt. Hij vervult sociaal een nuttige functie, al lijdt die ook onder het streven naar een grotere doelmatigheid. Vooral op het platteland is de melkboer onmisbaar voor mensen, die door welke omstandigheid ook niet zo beweeglijk meer zijn. *Die geringe Die konlijkheid is lastig in een maatschappij met een toenemende anonimiteit van de enkeling in de massa en een groeiende bekendheid voor enkelen. In die ontbinding is de melkboer nog een bindend middel.(?)*

Je koopt uiteraard niks met zo'n redenering. Gelukkig beschikt de melkboer zakelijk over meer argumenten om zijn bestaan te rechtvaardigen. Hij zorgt bijvoorbeeld voor een hoge melkconsumptie bij de mensen, die van zijn diensten gebruik maken. Consumenten die in supermarkten gaan winkelen, hebben de neiging minder melk te gebruiken. Melkinrichtingen die nog over een goed apparaat van zelfstandige melkboeren beschikken, hebben via hen een vaste afzet. Om die afzet te beschermen laat de Frico bijvoorbeeld niet toe, dat er met haar consumptiemelkprodukten gestunt wordt door de supermarkten. Iedereen heeft zich aan de voorgeschreven prijzen te houden.

De rust op de drinkmelkmarkt is verstoord, doordat Belgische bedrijven, aangelokt door de hoge prijzen in Nederland, hier afzet vinden. De inbraak lukte aanvankelijk het beste in noordelijk Nederland, waar de consument al gewend was aan de smaak van de hoog-gepasteuriseerde, gesteriliseerde of anderszins lang houdbaar gemaakte melk. Die konden de Belgen leveren.

Om ook in het Westen en Zuiden te kunnen leveren, moesten ze met laaggepasteuriseerde melk komen, de zogenaamde dagmelk. De Edah heeft voor deze Belgische melk in het Zuiden een distributiesysteem voor zijn supermarkten opgezet en kortgeleden heeft de aan Edah verwante handelsonderneming Konmar in het Westen ook zo iets gedaan. Konmar is, omdat voor buitenlandse melk de minimumprijsregeling niet geldt, toen meteen ook maar met een prijzenoorlogje begonnen, waardoor de melkinrichting *Van Grieken* haar omzet bij Konmar met dertig procent zag teruglopen.

Paniek dus in die ene melkinrichting. De paniek breidt zich meteen uit naar de VVZM., die net fijn zal gaan feestvieren vanwege een jubileum, waar heel deftige sprekers heel verstandige dingen zouden zeggen. De VVZM is de organisatie van de particuliere zuivelindustrie in Nederland. De invloed van de particulieren - speculatie zeiden de coöperatoren vroeger - neemt af. Ze heeft in zuidwestelijk, Friesland nog wel een hecht bolwerk in *Nestlé*, maar daar gaat naar de boeren weinig wervende kracht van uit. Er wordt wat op de winkel gepast, meer niet.....

Is een vervolg niet over genomen, mogelijk naar elders!

Leidsch Dagblad, 01/03/1984; p. 9/26

Flessemelk

De Melkunie hoeft geen flessemelk te leveren aan een aantal melkhandelaren in Noord-Holland, die weigeren om de volle prijs te betalen. Dat is uitgesproken door de Utrechtse rechtbank in een kort geding, dat de melkhandelaren hadden aangespannen tegen de Melkunie. Volgens rechtbankpresident Van der Ende handelt de Melkunie niet onrechtmatig. Melk in de fles was vorig jaar nog zeven cent goedkoper dan melk in een pak; het verschil is nu nog maar drie cent. De melkboeren zien goedkope flessemelk als een belangrijk wapen in de concurrentieslag met de supermarkten.

Drachtige koeien nu massaal naar slacht

WOERDEN (GPD) - Veeboeren in het westen des lands blijken in reactie op de Europese zuivelmaatregelen veel drachtige koeien naar de slachterij te brengen. Nu de rundvleesprijzen onder druk van de superheffing op teveel geproduceerde melk gekelderd zijn, hopen deze boeren nog een redelijke prijs voor hun koeien te beuren, aangezien drachtige koeien in het algemeen goed in het vlees zitten.

Dat zegt directeur A. van Leeuwen van de Melkunie in Woerden. Als voorbeeld noemde hij een slachtbedrijf dat zo'n 1100 zwangere koeien had verwerkt. Van Leeuwen sprak van een paniecreactie op de Europese bezuinigingen, die bij de Melkunie tot problemen kunnen leiden in de vorm van een te geringe melkaanvoer.

Van Leeuwen bracht naar voren dat de Westnederlandse boeren meer last hebben van de EG-maatregelen dan de boeren elders in het land, omdat de Westnederlandse melkproductie de afgelopen jaren minder was gestegen. Hij adviseert zijn leden in elk geval te zorgen de maximaal toegestane hoeveelheid melk te produceren. „Want wie weet met wat voor correcties we volgend jaar weer geconfronteerd worden”.

Volgens adjunct-directeur Timmers heeft Woerdense zuivelfabriek in de afgelopen weken ongeveer 4 procent minder melk geproduceerd dan vorig jaar, maar dat had volgens de Brusselse afspraken 8 procent minder moeten zijn. “Als dat de hele zomer zo doorgaat en als de boeren in september te horen krijgen hoeveel boete ze daarvoor zullen krijgen, trappen zij op de rem. En dat is buitengewoon lastig, aangezien de vraag naar melk en melkprodukten door het jaar heen vrijwel stabiel is”, aldus Timmer, die schat dat de aanvoer in het najaar met 12 procent kan dalen.

Zuivelcoöperaties sluiten zich aan bij Melkunie

WOERDEN - De Coöperatieve melkinrichting en Zuivelfabriek „Graafstroom” BA te Blesgraaf en de Coöperatieve zuivelfabriek „Samenwerking” BA in Giessenburg hebben zich aangesloten bij de zuivelcoöperatie Melkunie-Holland in Woerden. De ledenraden van deze coöperaties hebben dit besloten. De Melkunie-Holland één van de grote vier zuivelcoöperaties in ons land opereert in Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Zeeland.

Berkelstroom en Samenwerking verwerken per jaar met xxxxxh bedrijf ongeveer 130 miljoen kilogram melk. Ongeveer xx procent daarvan wordt verwerkt tot kaas. De rest gebruikt voor consumptiemelk en consumptiemelkproducten. Beide coöperaties hebben ongeveer 140 mensen in dienst.

Melkunie-Holland verwerkte 1,6 miljard kilogram melk. De omzet bedroeg vorig jaar x.86 miljard gulden. Het concern telde 3.400 medewerkers

..

Provinciale Zeeuwse Courant, 23/05/1984;

Melkunie — De Coöperatieve Melkinrichting en Zuivelfabriek „Graafstroom” BA te Bleskensgraaf en de Coöperatieve Zuivelfabriek „Samenwerking” BA in Giessenburg hebben zich aangesloten bij de Zuivelcoöperatie Melkunie Holland in Woerden. De ledenraden van deze coöperaties hebben dit besloten. De toetreding tot de Melkunie, een van de grote vier zuivelcoöperaties in ons land die opereert in Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Zeeland, gaat met terugwerkende kracht op 1 januari 1984 in.

Woerdense Courant, 24/05/1984; p. 37/44

Zuivelcoöperaties sluiten aan bij Melkunie Holland

WOERDEN — De Coöperatieve Melkinrichting en Zuivelfabriek „Graafstroom” BA te Bleskensgraaf en de Coöperatieve Zuivelfabriek „Samenwerking” BA te Giessenburg sluiten zich aan bij de Zuivelcoöperatie Melkunie Holland te Woerden.

Deze toetreding gaat met terugwerkende kracht in op 1 januari 1984. Met overgrote meerderheid van stemmen namen de ledenraden van deze coöperaties in de op 16 en 17 mei jl. gehouden vergaderingen hiertoe een besluit.

„Graafstroom” en „Samenwerking”, met elk één bedrijf, verwerken omstreeks 130 miljoen kg. melk. Hiervan

wordt circa 115 miljoen kg. verwerkt tot HB-kaas. De overige melk dient voor consumptiemelk en consumptiemelkproducten. In totaal hebben beide coöperaties circa 140 medewerkers in dienst. Melkunie Holland verwerkt 1,6 miljard kg. melk, met een omzet van 1.86 miljard gulden en telt 3400 medewerkers. De werknemersorganisaties verklaarden geen principiële bezwaren te hebben. De Centrale Ondernemingsraad van Melkunie Holland en Ondernemingsraden van Graafstroom en Samenwerking verleenden een positief advies.

Staking dreigt bij Melkunie Den Haag

UTRECHT. (ANP) - De Voedingsbond FNV heeft de Melkunie gisteren een ultimatum gesteld. Als de directie niet terugkomt op plannen om de productie in de vestiging Den Haag (150 werknemers) te verminderen en die vestiging eventueel zelfs helemaal te sluiten, zal het werk in Den Haag maandagnacht worden neergelegd, aldus een woordvoerder van de bond. Andere bedrijven van de Melkunie zullen dan worden opgeroepen, geen „besmet” werk te doen.

Volgens de Voedingsbond FNV heeft de directie vorig jaar, nadat onder het personeel in Den Haag onrust was ontstaan over mogelijke reorganisaties, beloofd dat voor 1 januari 1986 geen ingrijpende veranderingen zouden worden doorgevoerd.

Inmiddels heeft Albert Heijn besloten zijn melk voor de winkels in het Zuiden niet meer te betrekken van de Melkunie in Rotterdam maar van Campina, omdat de aanvoerlijnen dan korter worden. Dat zou bij de Melkunie moeten worden gecompenseerd door de productie in Den Haag met ongeveer eenderde te verminderen. Bovendien zouden er plannen bestaan om deze vestiging op vrij korte termijn helemaal te sluiten. Daarmee schendt de Melkunie volgens de bond de beloften van vorig jaar.

Groepsdirecteur C. Witvliet van de Melkunie zei desgevraagd dat de opstelling van de Voedingsbond op een misverstand berust. Volgens hem zijn deze week in de ondernemingsraad alleen verscheidene alternatieven op tafel gekomen voor het opvangen van het omzetverlies in Rotterdam (onder meer door de productie in Den Haag te verminderen) en is er nog geen sprake van definitieve besluiten.

Datzelfde geldt volgens hem voor een mogelijke sluiting van de Haagse vestiging, die, als ze al doorgaat, zeker niet voor 1986 haar beslag zal krijgen. Hij zei dat de Melkunie de beleidsafspraken niet wijzigt en dat de verschillende mogelijkheden en plannen nog aan de orde moeten komen in het georganiseerd overleg: de normale adviesprocedure moet nog beginnen. Maandag, voordat het ultimatum afloopt, is er nog een gesprek tussen de Melkunie en de bonden.

Stakingsdreiging Melkunie van de baan

WOERDEN (ANP) - Een dreigende staking bij de Melkunie is van de baan nu de vakbonden gisteren van de directie zwart op wit de toezegging hebben gekregen dat de produktie van de vestiging in Den Haag (150 werknemers) niet voor 1 januari 1986 zal worden verminderd of stopgezet.

Eind vorige week dreigde de Voedingsbond FNV met een staking bij het bedrijf. Volgens de bond had de directie plannen om al op korte termijn het mes in het Haagse produktiebedrijf te zetten. Dat was volgens de bond in strijd met eerdere beloften dat er voor januari 1986 geen ingrijpende reorganisaties zouden worden doorgevoerd. De directie van de Melkunie zei vorige week dat er sprake moest zijn van een misverstand en dat de directie niet van plan is de gemaakte afspraken te doorkruisen.

Een woordvoerder van de Voedingsbond zei dat de directie nog eens zwart op wit de belofte van destijds heeft vastgelegd. "Daarmee zijn onze eisen ingewilligd", aldus de vakbondswoordvoerder. Ook is afgesproken dat de directie volgende maand een totaalplan op tafel zal leggen voor het hele concern. De Melkunie kampt momenteel met omzetverlies omdat Albert Heijn zijn melk voor de winkels in het Zuiden niet meer betreft bij de Melkunie in Rotterdam maar bij Campina omdat de aanvoerlijnen dan korter worden.

Melkunie stimuleert veehouders met bonus

WOERDEN (ANP) - Om de twintig fabrieken van de Melkunie ook in de herfst- en wintermaanden volledig draaiend te kunnen houden, biedt dit zuivelconcern zijn melk aanleverende veehouders vanaf september een bonus van 21 cent per liter.¹³ Directielid drs. W. Krol heeft dit vandaag gezegd.

De Melkunie-directeur verklaart dat de fabrieken in het westen van het land de laatste jaren eigenlijk onvoldoende melk kregen aangevoerd om aan de vraag van de consument te kunnen voldoen. Door invoering van de 'superheffing' dreigt dat tekort in de koude maanden van het jaar zodanig op te lopen dat de 2.200 productiemedewerkers van de Melkunie in die periode een deel van hun werkweek niet zullen kunnen volmaken.

Krol verklaart met nadruk dat het niet de bedoeling van de Melkunie is om de boeren aan te sporen tot 'burgerlijke ongehoorzaamheid' door hen meer te laten produceren dan de Europese Gemeenschap toestaat. De Nederlandse melkveehouders mogen dit jaar niet meer produceren dan de hoeveelheid van vorig jaar minus 8,7 procent.

¹³ Gemiddelde jaarprijs in 1984 was ca. 80 cent. Plus 21 cent t.o.v. ? In knipsel van 1884-10-23 staat 15 cent per L blijft onduidelijk. (ZHN.)

'Zuivel meer dan ooit in de problemen'

VEGHEL (ANP) - De situatie in de zuivelsector is, tekenen van economisch herstel ten spijt, nog nimmer zo problematisch geweest als nu. Die mening verwoordt de directie van de coöperatieve zuivelonderneming **DMV Campina** in het gisteren verschenen jaarverslag.

De zuivelindustrie wordt steeds meer geconfronteerd met zeer omvangrijke voorraden boter en mager melkpoeder, terwijl budgettaire problemen het wegwerken daarvan in de weg staan, aldus DMV Campina. Volgens de directie staat het vast dat het gewijzigde EEG-beleid, inclusief de superheffing, ernstige nadelige gevolgen zal hebben voor het inkomen van de ledenmelkveehouders van DMV Campina. Maar behalve op het inkomen hebben de EEG-maatregelen ook invloed op de gang van zaken in de zuivelindustrie.

Voor het eerst in de geschiedenis van de onderneming zal rekening moeten worden gehouden met een niet onaanzienlijke vermindering van de melkaanvoer, wat kan leiden tot onderbezetting van het productieapparaat. Omdat het geld ontbreekt voor het wegwerken van de grote voorraden boter en melkpoeder en omdat op verhoging van export niet gehoopt hoeft te worden, gezien de financiële positie van een aantal afnemerslanden, is de situatie in de zuivel hoogst onzeker, zo meent de directie.

Over de gang van zaken in de onderneming zelf in 1983 is de directie tevreden. De omzet steeg met 3,2 procent tot 2,9 miljard, de prestatiewaarde bedroeg 1.8 miljard. Dit concernresultaat vindt zijn weerslag in de melkprijs die aan de 9000 aangesloten veehouders wordt uitbetaald. Inclusief BTW lag die op 77,71 gulden per 100 kg melk. De export verminderde met 30 procent vooral door het verloren gaan van markten in Afrika en Zuid-Amerika waar een toenemend aantal landen-afnemers in de financiële problemen geraakte.

TEKORT DOOR SUPERHEFFING

Melkunie moet melk invoeren

WOERDEN - De Melkunie, met 6700 leden één van de grootste zuivelcoöperaties in ons land, moet elke week 450.000 liter melk uit West-Duitsland en België invoeren, omdat er in ons land nu te weinig geproduceerd wordt.

Dat komt door de superheffing, een boete van 56 cent per liter die de veehouders krijgen voor „teveel” geproduceerde melk. De boeren zijn verplicht om gemiddeld 6,6 procent minder te produceren dan vorig jaar. In de EG is er nog steeds een overschot aan melk.

Directeur Krol van de in het West-Nederland opererende Melkunie stelt dat zijn onderneming moet importeren om de klanten niet kwijt te raken en om de machines in bedrijf te houden. De Melkunie verwacht overigens niet dat de melkprijs als gevolg van de invoer verhoogd moet worden.

Krol houdt er rekening mee dat er de komende maanden nog meer melk geïmporteerd moet worden. Er zijn wel maatregelen genomen om melkimport op langere termijn te vermijden. De veehouders in West-Nederland hebben inmiddels al tegen de melkimport geprotesteerd.

De Melkunie had de problemen bij de aanvoer al voorzien, en een premie van 15 cent per liter bovenop de normale prijs van 75,50 cent gegeven voor extra geproduceerde melk. Het aanbod van melk bleef echter ook na die maatregel achter bij de vraag. Ook de coöperatieve melkproduktbedrijven Noord-Nederland denken binnenkort moeilijkheden te krijgen bij de melkaanvoer. Dit bedrijf overweegt ook melk te gaan invoeren.

Leidsch Dagblad, 1984-10-23

Als bovenstaande plus:

In de herfst en winter is de melkaanvoer altijd geringer dan in de warmere seizoenen. Reden waarom de zuivelindustrie in die periode de boeren vaak een betere prijs biedt in de hoop dat zij hun produktiepatroon veranderen. Die bonusprijs blijkt nu niet langer voldoende te zijn, zegt de Melkunie. De meeste boeren willen hun produktie niet uitbreiden om de superheffing te ontlopen.

Melkunie De Haag blijft open als depot

DEN HAAG - De vestiging van de Melkunie in Den Haag, waar nu nog 150 mensen werken, blijft in ieder geval tot 1990 open als depot. Daardoor blijven voorlopig 57 arbeidsplaatsen behouden. Dat is het bedrijf gisteren met de vakbonden overeengekomen.

De Melkunie was van plan het bedrijf in Den Haag op 1 januari 1987 te sluiten, evenals de 103 werknemers tellende vestiging in Velsen. Het stond al vast dat de Melkunie bij de voorgenomen sluitingen gedwongen ontslagen zou vermijden, door middel van natuurlijk verloop en overplaatsingen. Nu is op voorstel van de bonden besloten dat Den Haag van 1 januari 1987 tot 1 januari 1990 als depot blijft functioneren. Inmiddels zal een studiec commissie bekijken of deze situatie definitief kan worden.

Bij de Melkunie-vestiging in Velsen mogen volgens een vakbondswoordvoerder vanaf 1987 30 mensen blijven werken als de sociale problemen door een sluiting dan onoplosbaar blijken te zijn. Hij toonde zich tevreden over deze toezeggingen: "De Melkunie wil het sociale gebeuren een duidelijke rol laten spelen", aldus de woordvoerder.

Volgende week gaan de onderhandelingen verder. Aan de orde is dan een sociaal plan voor de werknemers die als gevolg van de reorganisatie moeten afvloeien of worden overgeplaatst.

Zuivelindustrie hanteert snoeimes

Melkunie sluit 9 kaasfabrieken

WOERDEN (GPD/ANP) - De Westnederlandse zuivelcoöperatie Melkunie Holland in Woerden gaat haar activiteiten concentreren in minder fabrieken. Daarom zal het bedrijf op korte termijn enkele van zijn negen kaasfabrieken sluiten, gaan de consumptiemelkfabrieken in Velsen en Den Haag dicht en ook de boter- en melkpoederfabriek *De Vooruitgang* in Woudenberg.

De sanering zal dit jaar een verlies van 100 arbeidsplaatsen met zich meebrengen, waarbij de Melkunie gedwongen ontslagen hoopt te vermijden. aldus drs. C. Timmer, voorzitter van de raad van bestuur, vandaag bij de presentatie van het jaarverslag 1984. Gisteren werd al bekend dat ook de zuivelgroep Noord Nederland vier kaasfabrieken wil sluiten in Dokkum, Donkerbroek en Sint Nicolaasga (Friesland) en Koekange (Drenthe). In totaal gaan zo'n 160 arbeidsplaatsen verloren met deze operatie.

Als gevolg van de zuiveloverschotten nemen de fabrikanten steeds meer hun toevlucht tot de productie van kaas, waardoor de prijs onder druk komt te staan. Timmer constateerde dat de diverse fusies van de afgelopen jaren de Melkunie aan steeds meer kaasfabrieken hadden geholpen en dat de totale capaciteit nu te groot is. Bovendien zijn volgens hem vijf afzonderlijke fabrieken (een op Texel, drie in de Alblasserwaard, een in het land van Heusden en Altena) te klein om rendabel te kunnen werken

Timmer noemde 1984 voor de Melkunie overigens een bevredigend jaar. De totale omzet bedroeg bijna 1,9 miljard gulden, iets meer dan in 1983. Het eigen vermogen groeide met bijna 14 miljoen gulden naar 152 miljoen gulden. Voor de melkveehouders vindt Timmer het behaalde resultaat onvoldoende, omdat zij hun aanvoer moesten verminderen bij een gelijkblijvende melkprijs.

De Melkunie maakt zich zorgen over de moeizame landbouwbesprekingen van de EG. Het bedrijf vreest dat 'Brussel' een steeds minder waterdichte paraplu voor de boeren zal kunnen zijn. Hierdoor wordt het commerciële beleid van de coöperatie steeds belangrijker om een behoorlijke melkprijs te kunnen betalen. Daarbij komt dat de grote detailhandelsondernemingen steeds meer de neiging hebben de distributie in eigen beheer te nemen, terwijl de toenemende concurrentie uit het buitenland toeneemt.

Noord Nederland

Evenals de Melkunie wil ook de directie van Noord Nederland vier fabrieken gaan sluiten om een betere concurrentiepositie te krijgen. Momenteel kampt het bedrijf met afzetproblemen in de kaassector. Bovendien betaalt het bedrijf een lagere melkprijs aan de aangesloten boeren dan andere noordelijke coöperaties. De productie wordt overgebracht naar andere kaasfabrieken van de Noord Nederland. Er werken in totaal 3.000 man bij de Noord Nederland, die in 1982 ontstond uit een fusie van de Frico en Domo. Naast de kaasfabrieken heeft het concern productiebedrijven voor consumptiemelk en melkpoeder

Eind 1984 werden reeds bedrijven in Ruinerwold en Makkinga gesloten. Het vakbonden spreken van een 'koude sanering'. "Wij wisten dat er plannen voor sluiting van fabrieken waren maar vier bedrijven in één keer, dat is een grote klap", aldus CNV-bestuurder Kloosterman. Volgens hem worden de werknemers in de productiebedrijven het slachtoffer van het slecht functionerende verkoopapparaat van de Noord Nederland.

SLUITING IN DEN HAAG WORDT DOORGEZET

Melkunie moet afslanken

WOERDEN - De zuivelcoöperatie Melkunie-Holland verwacht dit jaar een verlies van honderd arbeidsplaatsen. Dit is het gevolg van een doelmatiger productie en distributie, een geringere melkaanvoer en de verwachte sluiting van enkele kleinere kaasbedrijven.

De eerder aangekondigde sluiting van de consumptiemelkbedrijven in Den Haag en Velsen zal per januari 1987 een feit zijn. De distributiedepots in Den Haag zullen tot januari 1990 open blijven, maar moeten daarna de deuren sluiten.

Deze operatie zal naar de directie verwacht, niet gepaard gaan met gedwongen ontslagen.

Volgens de Melkunie-Holland, één van de grootste zuivelcoöperaties met ruim 7000 leden, zijn zeker vijf van de negen kaasfabrieken te klein om rendabel te kunnen draaien.

Binnen enkele weken publiceert de Melkunie een onderzoek waaruit moet blijken welke fabrieken dicht moeten.

Het concern heeft vorig jaar een omzet behaald van f 1,86 miljard, enkele miljoenen meer dan het boekjaar 1983 dat twee weken langer duurde.

Voor de leden van de coöperatie bedraagt de uiteindelijke melkprijs f 77,13 per 100 kilogram melk tegen f 76,70 in 1983. Het bedrijf noemt dit, gezien de problemen rond de invoering van de superheffing, een redelijk resultaat.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1985-07-10

Melkfabriek stopt productie consumptiemelk eerder dan was gepland

BLESKENS GRAAF - De inkrimping van de productie bij melkfabriek *De Graafstroom* in Bleskensgraaf wordt eerder doorgevoerd dan de bedoeling was. Dit omdat het meeste personeel ander werk heeft gevonden.

Aanvankelijk zou de productie in het najaar naar de vestiging van de Melkunie in **Maasdam** worden overgeheveld. De veertig werknemers kregen de kans om mee te gaan, maar de meesten hebben inmiddels hun ontslag ingediend omdat zij elders werk hebben gevonden.

De productie van flessenmelk wordt daarom al op 15 juli stopgezet. In het najaar volgt de stopzetting van melkproducten in pakken.

De productie van kaas in Bleskensgraaf gaat voorlopig door. De Melkunie is nog bezig met een studie over de toekomst van de kaasfabriek in Bleskensgraaf.

1986

Leidsche Courant, 1986-05-07

Melkunie-Holland zorgelijk over vooruitzichten

WOERDEN - Als de nationale en internationale economische ontwikkelingen zich niet ten gunste keren, zullen de veehouders haast onvermijdelijk een lagere prijs voor hun melk ontvangen. Dit staat in het vandaag verschenen jaarverslag van de Melkunie-Holland, de coöperatie van ruim zeventuizend melkveehouders in Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland.

De Melkunie wijst erop dat de noteringen op de kaasmarkten begin 1986 opnieuw omlaag gingen. Bovendien groeit de export van melk en andere zuivelproducten naar landen buiten de Europese Gemeenschap niet meer. Bovendien verwacht de unie een stijging van de bedrijfskosten, waaronder die voor de lonen. Al met al vindt de directie de vooruitzichten voor 1986 “zorgelijk”.

De prijs die de veehouders in 1985 voor hun melk ontvingen was met 77,95 gulden per honderd kilo iets hoger dan in 1984 (77,14 gulden). De leden leverden de 23 zuivelfabrieken van de Melkunie vorig jaar 1.4 miljard kilo melk, iets minder dan in 1984, wat moet worden toegeschreven aan de produktiebeperking die door de EG opgelegd is. Hiervan is 666 miljoen kilo tot consumptiemelk verwerkt en 650 miljoen kilo tot kaas. Bij Melkunie werken ruim 3.600 mensen.

Leids Dagblad, 1986-05-07

.....

Het proces van sluiting van kleine bedrijven en schaalvergroting gaat bij de Melkunie gestaag door. Voorzitter drs. C. Timmer van de hoofddirectie zei gisteren dat de Melkunie studeert op de mogelijke sluiting van de vorig jaar zomer gekochte kaasfabriek ‘*De Stichting*’ in de **Bu- ren**. Veel wilde Timmer er nog niet over kwijt, wel zei hij dat het er naar uitziet dat het bedrijf

niet open kan blijven. In de - sterk verouderde - fabriek in Buren werken rond de vijftig mensen. Eerder garandeerde de Melkunie dat in geval van sluiting geen ontslagen hoeven vallen. Melkunie kocht De Stichting vorig jaar niet omdat zij de kaasproductie daar zo interessant vond, maar omdat zij graag de afzet en de melk van de Burense coöperatie binnen het bedrijf wilde halen. Om dezelfde redenen kocht Melkunie eerder een kaasfabriek in **Peursum** (Alblasserwaard) die dit jaar dicht gaat.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1986-05-09

DOOR CRISIS OP ZUIVELMARKT

Melkunie: melkprijs daalt voor boeren

WOERDEN (GPD) - De crisis op de internationale zuivelmarkt en de stijgende loonkosten zullen de melkprijs voor de boeren dit jaar naar alle waarschijnlijkheid drukken. Begin dit jaar gingen de noteringen op de kaasmakten al omlaag. Dat schrijft Melkunie-Holland, een zuivelcoöperatie van zeventuizend boeren in Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland in haar woensdag verschenen jaarverslag over 1985.

Het bestuur van Melkunie toonde zich bij de presentatie van het verslag redelijk tevreden over de resultaten van 1985. Voor 1986 is Melkunie niet optimistisch. Het resultaat van het eerste kwartaal bleef achter bij dat van vorig jaar, de uitbetaalde melkprijs eveneens.

De concurrentie in de kaas is hevig tengevolge van overproductie, de afzet van melkpoeder en boter naar de olielanden is belangrijk gedaald als gevolg van de gedaalde koopkracht daar. Melkunie zegt nog niet te weten hoe veel schade het bedrijf heeft geleden door de stakingen van vorige week. De coöperatie verkocht ongeveer 800 ton melk met een lage opbrengst naar België, ongeveer 100 ton bedierf en bracht vrijwel niets op (bedorven melk kan onder meer tot melkpoeder voor veevoer worden verwerkt). Ten slotte meldt Melkunie nog 60 ton waarvoor zij de helft van de normale opbrengst kreeg.

Melkunie merkt ook gevolgen van het graasverbod in verband met de radioactieve straling. De door de Algemene Inspectiedienst (AID) van het ministerie van landbouw in beslag genomen melk bij boeren die de melkkoeien buiten laten lopen, wordt door Melkunie in aparte tankauto's opgehaald en in de fabriek in Woudenberg tot melkpoeder verwerkt. Onduidelijk is wat de AID vervolgens met de melkpoeder gaat doen. Wel is zeker dat de boeren niets voor hun in beslag genomen melk krijgen, ondanks het feit dat tot nog toe geen melk met een hoge radioactieve waarde is aangetroffen.

Koninklijke AMC naar Melkunie

WOERDEN/UITHOORN — De Melkunie Holland gaat waarschijnlijk de BV Koninklijke AMC in Uithoorn overnemen. Na de overname zal AMC haar activiteiten zelfstandig binnen de Melkunie voortzetten. Voor het personeel, dat inmiddels is ingelicht, heeft de overname geen gevolgen.

De jaaronzet van AMC bedraagt ongeveer honderd miljoen gulden. Per jaar wordt er ongeveer 85 miljoen kilogram melk verwerkt. Er werken 160 mensen. Vorig jaar heeft AMC een nieuw distributiesysteem in gebruik genomen, waarvoor Melkunie grote belangstelling heeft. Melkunie behaalde vorig jaar een omzet van 1,9 miljard gulden. Er werken 3.400 mensen bij dit concern.

Kaassoort

De Melkunie Holland brengt over enkele weken een nieuwe kaassoort op de markt met de naam "Noord-Holland speciaal". De kaas wordt bereid uit de melk van Noordhollandse koeien en gefabriceerd in de Melkunie-fabrieken in Texel, Lutjewinkel en Ursem. Voor volgend jaar is een productie van 10.000 ton gepland.

Melkunie en 4 andere ‘zuivelfabrieken’ worden zwaar beboet¹⁴

WASSENAAR - De Europese Commissie heeft de vijf grootste zuivelondernemingen in Nederland zware boetes opgelegd wegens kartelvorming. Menken Landbouw in Wassenaar kreeg vannacht een telex uit Brussel waarin een boete van ruim 998.000 gulden wordt opgelegd, de Melkunie in Woerden wordt beboet met 7,4 miljoen gulden. Totaal moeten de vijf melkfabrikanten (Melkunie, Menken, Domo, Campina en Coberco) f 15,4 miljoen gulden betalen.

Vanmorgen waren de beschikkingen waarin de beschuldigingen nader zijn uitgewerkt nog niet binnen, maar in een voorlopige toelichting heeft de Europese Commissie laten weten dat de vijf in strijd met de EG-regels de markt hebben afgesloten voor kleinere concurrenten. Onder de hoede van de combinatie Meldoc zou in 1983 bovendien Nederlandse melk onder de prijs verkocht zijn via bepaalde Belgische supermarkten.

Binnen de Commissie is wekenlang geredetwist over de boetes. De eerste commissaris Peter Sutherland, die verantwoordelijk is voor concurrentiezaken, wilde al veel eerder ingrijpen. Landbouwcommissaris Frans Andriessen zou zich tegen deze harde lijn hebben verzet. Naar in kringen van de Commissie verluidt, heeft de Ier het pleit gewonnen.

Pag. 11: Melkunie en Menken overwegen hoger beroep – (niet over genomen!)

¹⁴ Alle – bekeken – couranten besteden hier uitgebreid aandacht aan!

De spanning tussen geloof en zakendoen

Drs. C. Timmer werkt al 22 jaar bij de Melkunie in Woerden. Hij is voorzitter van de hoofddirectie van deze coöperatieve onderneming, die eigendom is van zeventienduizend landbouwers in het westen van het land. Bovendien is hij vice-voorzitter van het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond. Zoals zijn vrouw en kinderen kunnen beamen, is Timmer een echte vergadertijger. Hij was tien jaar ouderling van zijn gemeente in Den Haag, is lid van een studiegroep van de Raad van Kerken over landbouw en ontwikkelingshulp en adviseert zijn synode als deputaat over kerk en bedrijfsleven. „Maar het komt niet vaak voor dat je met anderen binnen het bedrijf expliciet over de achtergrond van je uitgangspunten praat”, aldus Timmer.

Drs. C. Timmer van de Melkunie: een vergadertijger.

Voor meer over dit onderwerp, zie oorspronkelijk knipsel

Albert Heijn komt met Boerenlandmelk

DEN HAAG — Albert Heijn introduceert op 9 januari onder de naam Boerenlandmelk een melksoort met een hoger vetgehalte dan gewone volle melk. Het nieuwe gehalte schommelt tussen de 3,9 en 4,5 procent, afhankelijk van de voeding van het vee, die per seizoen wisselt. Volle melk bevat 3,5 procent vet. De melk, die wel wordt gepasteuriseerd maar niet afgeroomd en gehomogeniseerd, is ontwikkeld door Melkunie Holland. Die gaat het produkt ook voor Albert Heijn bewerken, verpakken en distribueren. De prijs wordt / 1,39 per liter.

Zuivelconcerns geen overneming besmet werk van Coberco

ARNHEM/EEFDE (GPD) - De zuivelconcerns DMV-Campina en Melkunie ontkennen 'besmet werk' van de zuivelcoöperatie Coberco te hebben overgenomen. In de melkfabrieken van Coberco in Arnhem en Eefde wordt sinds het begin van deze week gestaakt omdat de directie deze vestigingen, met in totaal 450 werknemers, wil sluiten. De voedingsbonden FNV en CNV hebben een kort geding tegen de Campina en de Melkunie aangekondigd, omdat deze bedrijven besmet werk van Coberco zouden overnemen.

De beschuldigde zuivelconcerns houden echter vol dat zij slechts leveren aan ziekenhuizen en andere instellingen als bejaardentehuizen. De bonden wijzen er echter op dat daardoor de capaciteit die Coberco in Nijkerk heeft kan worden gebruikt om de winkels in het oosten van het land te bedienen.

De centrale ondernemingsraad (cor) van zuivelcoöperatie Coberco, waar sinds begin deze week in de melkfabrieken in Arnhem en Eefde wordt gestaakt, heeft gisteren besloten al haar werkzaamheden op te schorten, inclusief het overleg met de directie. De raad doet dit tot de directie bereid is met de bonden te praten over een reorganisatie zonder de vestigingen in Arnhem en Eefde te sluiten. De cor zal ook geen advies uitbrengen over de reorganisatie.

Het kort geding, dat de voedingsbonden FNV en CNV gisteren aankondigden tegen de zuivelconcerns DMV/Campina en Melkunie, dient volgende week dinsdag om 10.00 uur voor de president van de rechtbank in Utrecht. Volgens een woordvoerder van de bonden is nog niet zeker of het geding tegen beide concerns zal worden aangespannen. Dat hangt af van de vraag of voor dinsdag tegen beide ondernemingen 'voldoende bewijs' is te krijgen.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1987-05-07

MELKUNIE: GRONDSTOFPOOLING Melktekort dreigt door superheffing

WOERDEN (GPD) - Hoewel de zuiveloverschotten niet noemenswaardig kleiner worden, blijken de EG-maatregelen toch door te werken. Door de superheffing dreigen hier en daar zelfs tekorten aan melk. De Melkunie in Woerden voorziet daarom problemen die tot onderbezetting kunnen leiden.

In een toelichting op het jaarverslag waarschuwde bestuursvoorzitter A. van Leeuwen zelfs voor „speculanten die melk losweken uit de reguliere kanalen en die melk aanbieden aan degenen die met tekorten kampen. Om dergelijke ongewenste toestanden te voorkomen zou een gezamenlijke melkgrondstofpooling het overwegen waard zijn”.

De Melkunie, die opereert in het midden, westen en noord- en zuidwesten van het land, zal om tekorten in de winter te voorkomen, zijn leden-boeren in deze winter een hogere prijs bieden dan in de zomer, in de hoop dat boeren met het afstoten van vee, iets dat volgens Van Leeuwen onvermijdelijk is, tot het voorjaar 1988 zullen wachten. Daarnaast zal de Melkunie, net als vorig jaar, weer melk elders moeten kopen, onder andere in België en Duitsland. Melk-

poeder uit de interventievoorraden gebruiken voor het maken van bijvoorbeeld kaas, is niet mogelijk. Die melkpoeder is daar niet bruikbaar voor.

Het tekort aan melk zal er volgens de voorzitter van de directie drs. C. Timmer ook toe leiden dat de prijs die de consument voor melk betaalt, waarschijnlijk weer omhoog gaat. Vrij onlangs werd die prijs nog verlaagd. Hij verwacht dat de prijs van consumptiemelk meer dan vroeger de marktontwikkeling zal volgen.

De Melkunie is niet ontevreden over het afgelopen jaar. Ondanks een aantal factoren die een wezenlijke invloed hadden op het bedrijfsgebeuren. Timmer, noemde de kernramp in Tsjernobyl, die een groot aantal voorzorgsmaatregelen vergde, de stakingen in het voorjaar rond de zuivel-cao, de zuiveloverschotten in de EG, de reorganisatie en rationalisatie van het distributie- en productieapparaat en vooral een boete die de Europese Commissie de Melkunie oplegde en die een voorziening van 7,4 miljoen gulden vergde ten laste van het resultaat. Die boete, die door de Melkunie bij het Europese Hof in Luxemburg wordt aangevochten, werd opgelegd wegens kartelvorming, „maar”, aldus Timmer, „het wezen van een coöperatie is juist samenwerking”.

De omzet van de Melkunie bedroeg vorig jaar 2,12 miljard gulden tegen 1,91 miljard gulden in 1985. Ondanks de superheffing verwerkte het bedrijf vorig jaar meer melk dan in 1985: 1,7 miljard kilo tegen 1,6 miljard kilo. Het aantal leden dat het grootste deel van die melk leverde daalde tot 5828. Per 100 kilo melk kreeg men *f*77,86 uitbetaald (in 1985 *f*77,95), een bedrag dat zonder de boete van de EG twee kwartjes hoger zou zijn geweest.

De Melkunie telde eind vorig jaar 3551 personeelsleden, 154 meer dan een jaar eerder. Die toeneming zit in de overneming van een aantal bedrijven. Het aantal productiebedrijven verminderde overigens met drie tot 20.

1988

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1988-01-22-01-22; p. 1/10

Bijna vier decennia lang in dienst van het zuivelgebeuren Zierikzeeënaar Hoogenboom zet na 39 jr. witte motor stop

ZIERIKZEE - Nee op die koninklijke onderscheiding had hij niet gerekend. De komst van burgemeester mr J. J. P. M. Asselbergs van Zierikzee naar Rotterdam was een verrassing en het opspelden van de koninklijke onderscheiding een haast nog grotere.

De heer J. Hoogenboom uit Zierikzee die na 39 jaren trouwe dienst een punt heeft gezet achter zijn werkzaamheden voor de *Melkunie bv*¹⁵ kan er nog niet over-uit. Die drukbezochte afscheidsreceptie, de berg cadeaus en deze eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau hebben het afscheid nemen wat verzacht.

Hoogenboom had er verschrikkelijk tegen op gezien: afscheid nemen van het werk dat hij jaren achtereen met veel inzet en plezier had gedaan. Afscheid nemen ook van zijn klanten bij wie hij kind aan huis was en zijn collega's met wie hij al die jaren had samengewerkt. „Mijn werk is altijd mijn hobby geweest, daar ging ik helemaal in op. Schei je er mee uit dan sluit je ook echt iets af en da's wel erg” omschrijft de Zierikzeese „melkman” zijn gevoelens over zijn afscheid.

Eenzijds had hij het nog wel even willen volhouden, had hij veertig dienstjaren vol willen maken. Anderzijds erkent Hoogenboom ook dat het klimmen der jaren zich toch niet geheel onopgemerkt voltrekt. De laatste maanden was pa, zoals zijn vrouw en dochter het opmerken, na een lange werkdag wel wat meer vermoeid.

Daar heeft de klant overigens niets van gemerkt. Tot het allerlaatste moment heeft hij zijn werk voor de Melkunie met veel energie gedaan.

Gewillig oor

„Ik heb altijd klaar gestaan voor de klant. Die kreeg hier ook zondagavond laat nog een gewillig oor als hij niet een probleempje zat” geeft Hoogenboom als voorbeeld van die inzet te kennen. Dat is ook op het hoofdkantoor van de *Melkunie-Holland bv* in Woerden niet onopgemerkt gebleven, getuige de uitspraak dat Hoogenboom niet een etmaal maar vijfentwintig uur per dag beschikbaar was voor zijn cliëntele.

Missen

Nu hij niet meer dagelijks de baan op moet om zijn klanten ergens op een van de Zeeuwse of Zuidhollandse eilanden te bezoeken denkt hij die contacten wel een beetje te gaan missen. „zeker, je zult nog weleens klanten tegenkomen en je kunt nog weleens een keertje aanwippen voor een kopje koffie, maar dat doe je ook niet zo vaak” geeft Hoogenboom te kennen.

¹⁵ Zie in de tekst dat deze zuivelgeschiedenis verder gaat dan bij MelkUnie. 1949 begonnen bij *De Volharding* te Rotterdam. In 1953 naar de*Verenigde Zuivelbereiders* (ook Rotterdam). Omstreeks 1960 verder als beheerder van de VZ.-zuivelfabriek in Zierikzee. Welke in 1974 stopte. De hr. Hoogenboom ging als *verkoopman* verder en bleef dit doen, ook na de overname van het Rotterdamse VZ. door Melkunie-Holland in 1975. En nu – begin 1988 – dus beëindiging van zijn loopbaan.....

Dat contact met zijn klanten is voor Hoogenboom, die in 1974 zijn werkzaamheden binnen het productiegebied verruilde voor meer commerciële bezigheden, altijd een essentiële zaak geweest. Als de „*commerciële ambassadeur*” van de *Melkunie* ergens een bezoek bracht werd niet alleen over melk, vla en soortgelijke producten gekeurd maar werd ook altijd even geïnformeerd naar het wel en wee van het thuisfront. Daarbij kwam soms het nodige leed aan het daglicht. „Als je dan wist dat het weer goed kwam dan was je zelf ook tevreden. Want juist die helpende hand te kunnen bieden daar waar het niet helemaal wilde vloten, dat zorgde voor een stukje bevrediging” geeft de gedecoreerde vertegenwoordiger van de *Melkunie* te kennen.

Dat de man uit Zierikzee voor de melkhandelaren een vertrouwd gezicht is blijkt wel uit het aantal mensen, zo’n vierhonderdvijftig in totaal, dat naar Rotterdam was gekomen om de scheidende vertegenwoordiger de hand te drukken. Ook de jongere generatie was bij het gebeuren in café Rustburcht aanwezig. Die jongere generatie sprak overigens niet van mijnheer Hoogenboom maar opa of ome Koos, een man die zijn dashboardkastje omgetoverd had in een grote snoeptrommel, waaruit hij rijkelijk deelde.

Self made

Verkopen. houdt in de ogen van Hoogenboom dus aanzienlijk meer in dan het aanprijzen van een pak melk, vla of beker vruchtenyoghurt. Hoogenboom erkent natuurlijk dat een bedrijf winst moet maken, maar dat sluit in zijn filosofie een menselijke aanpak van het verkoopgebeuren niet uit. Die strategie heeft, de man uit Zierikzee, die zich officieel pas op 1 februari tot het legioen der gepensioneerden mag rekenen, zich zelf eigen gemaakt.

Aanvankelijk was Hoogenboom de man die nauw betrokken was bij de productie. Als 26-jarige begon hij in mei 1949 zijn loopbaan bij de coöperatie *De Vooruitgang*, een zuivelbedrijf in Rotterdam. Tot 1953 werkte de Zuid-Beijerlandse daar achtereenvolgens op het bacteriologisch laboratorium en als chef van de productie-afdeling. Ondanks de verschillende diploma’s die hij in de loop der jaren behaalde vond hij toch dat hij zijn horizon nog wat moest verbreden. Dat gebeurde via een baan bij de nv. *Rotterdamse Melkinrichting/nv Fabriek van Melkproducten der Vereenigde Zuivelbereiders*.

Bedrijfsleider

Dat bedrijf bezat in Zierikzee een vestiging aan de Vissersdijk. Toen er voor die vestiging een nieuwe bedrijfsleider moest komen viel het oog op Hoogenboom, een man die niet op een uurtje meer of minder werken keek.¹⁶⁾ Zodoende raakte de familie Hoogenboom in Zierikzee verzeild. Voor de bedrijfsleider die een bedrijf met dertig werknemers moest runnen betekende dat hard werken. „In het seizoen maakte je lange dagen. Je begon om 06.00 uur en eerder dan 24.00 uur was je niet klaar. Ook op zondag moest er nog worden gewerkt”.

De in die jaren om zich heen grijpende schaalvergroting maakte een einde aan zijn bestaan als bedrijfsleider van de Zierikzeese vestiging. In 1974 werd de vestiging op het eiland dan ook door het hoofdbedrijf in Rotterdam afgestoten. Op Hoogenboom rustte de moeilijke taak om de dertig werknemers, van deze onheilstijding op de hoogte te brengen. „Een dieptepunt in mijn leven” geeft hij grif toe.

Ommekeer

Ook Hoogenboom moest een keuze maken. Of een ander bedrijf zoeken of ingaan op de mogelijkheid die hem werd geboden om de commerciële kant op te gaan. Het werd het laatste. Een jaar later toen de Rotterdamse Melkinrichting / Fabriek van *Melkproducten der Vereenigde Zuivelbereiders* in de zuivelgigant *Melkunie-Holland* bv opging, werd Hoogenboom samen met nog zeven collega’s een soort rondreizende verkoop-ambassadeur van dit bedrijf.

¹⁶ In ZJB. ‘61 eerste naamsvermelding. (ZHN.)

Dat betekende heel wat uurtjes op de weg, zo blijkt uit de woorden van de vertegenwoordiger in ruste: „Per week draaide ik zo'n twaalf- à dertienhonderd kilometer. In twee jaar tijd versleet ik een auto” aldus Hoogenboom, die een rayon onder zijn hoede had om u tegen te zeggen. „Schouwen-Duiveland, Goeree-Overflakkee, Voorne Putten, Hoeksche Waard. Ridderkerk. Barendrecht en Rotterdam. Ik kwam er gemiddeld zo eens in de vier vijf weken”. Het aantal klanten heeft hij in die loop der jaren aanzienlijk zien dalen.

De opkomst van de grootwinkelbedrijven met hun stuntsprizen heeft menige melkslijter die met zijn wagen de wijk introk de das omgedaan. Hoogenboom kan het de consument niet kwalijk nemen dat die op de koopjes loopt, zeker nu die consument wat minder te besteden heeft. De vertegenwoordiger in ruste ziet echter ook gevaren van die voortschrijdende schaalvergroting. „Ik denk dat de consument wellicht het lijdend voorwerp van dit proces wordt. Nu wordt er uit concurrentie overwegingen nog met de prijzen gestunt, maar het is niet ondenkbaar dat er een tijd komt dat de prijzen niet meer zakken” filosofeert de melkman in ruste.

Leidsch Dagblad, 1988-05-11

Melkunie krimpt aantal fabrieken verder in

WOERDEN (GPD) - De Melkunie gaat door met de sanering van een aantal vestigingen. Voorts wordt in het buitenland samenwerking gezocht met het oog op de vrije EG-markt die in 1992 klaar moet zijn.

Dat zei drs. C. Timmer, voorzitter van de hoofddirectie van de Melkunie in Woerden gisteren in een toelichting op het jaarverslag over 1987. Timmer: 'Nog niet zo lang geleden dachten Noordhollandse boeren heel andere belangen te hebben dan Zuidhollandse.

Dat is voorbij. De tijd is dichtbij dat de belangentegenstellingen tussen Nederlandse, Duitse en Franse boeren voorbij zijn”.

Schaalvergroting binnen Europa zou een logisch gevolg van het al jaren durende proces van reorganisaties binnen de Melkunie zelf, die de melk verwerkt van zo'n 12.000 boeren in het midden, westen, noorden zuidwesten van het land. Op dit moment telt Melkunie nog zeventien bedrijven, Timmer voorspelde dat dat er 'op termijn' niet meer dan tien zullen zijn. Nog dit jaar gaat de kaasfabriek in Bodegraven dicht.

Vervolgens wil Melkunie de laatste consumptiemelkfabriek in Amsterdam sluiten, het bedrijf in Rotterdam-Overschie afslanken en één van de twee kaasfabrieken in de Alblasserwaard sluiten. Het afgelopen jaar gingen het kaasoplegbedrijf in Gouda dicht en de laatste kaasfabriek op Texel. Toch daalde het aantal personeelsleden het afgelopen jaar nauwelijks. Dat kwam doordat Koninklijke AMC in Uithoorn bij Melkunie kwam.

Ondanks alle problemen is Melkunie 'redelijk tevreden' over het afgelopen jaar, en 'niet pessimistisch' voor het komend jaar. De melkprijs voor de boeren ging het afgelopen jaar dan ook met 0,89 cent per kilo omhoog naar ongeveer 79 cent. Voor dit jaar verwacht Melkunie een bescheiden stijging.

In 1987 verwerkte Melkunie voor het eerst minder melk (1.583 miljoen kilo) dan in het jaar ervoor (1.699 miljoen kilo). Onder meer door middel van een 'herfsttoeslag' probeert de coöperatie haar leden en andere leveranciers ertoe te brengen meer melk in herfst en winter, en

minder in voorjaar en zomer te leveren waardoor de aanvoer over het jaar heen constanter wordt. Met name met bedrijven als Wessanen en Nestle is een harde strijd gaande om leveranciers.

Melkunie: schaalvergroting in Europa levensvoorwaarde

(Henk Engelenburg)

WOERDEN - Schaalvergroting wordt ook voor de zuivelcoöperaties het credo van de komende jaren. Om in de pas te lopen met het ontstaan van de interne Europese markt is de coöperatieve vereniging Melkunie-Holland in Woerden al op zoek naar een of meerdere fusiepartners. Tijdens de vandaag gehouden jaarlijkse ledenvergadering zei hoofddirecteur C. Timmer dat fusies niet meer, zoals in de voorgaande veertig jaar, binnen de nationale landsgrenzen zullen blijven. Bovendien lijkt het hem onwaarschijnlijk dat “de provincie Nederland na 1992 nog meer dan één zuivelcoöperatie zal hebben”.

Timmer wilde niet zeggen of de Melkunie reeds gesprekken over samenwerking voert met collega's/concurrenten. Collega-organisatie Coberco zei begin deze week dat er geen gesprekken zijn. Timmer: „We moeten alles in het werk stellen voor behoud van voldoende melkaanvoer, financiële middelen en krachtige marktposities om niet te worden weggewalsd door de concurrenten. Deze heroriëntatie lijkt veel op eind jaren zestig toen Nederland een voorsprong had in de kersverse Euromarkt. Van alle zuivelproducerende landen hebben we nog steeds de laagste produktiekosten, maar om te voorkomen dat we afzakken van de kop naar het midden van het peleton, moeten we de krachten in de zuivel bundelen”.

Melkunie noemt 1987 een “redelijk goed jaar”

Dank zij de gestegen melkprijs en hogere kaasprijzen was 1987 voor de ruim 6600 boeren-leden een „redelijk goed jaar”. De ledenraad is vandaag voorgesteld 7,7 miljoen gulden te storten op de reserverekening van de leden. Als gevolg van het landbouwbeleid van de EG verminderde de „melkaanvoer vorig jaar met 7,9 procent. Niet alleen de bereiding van verse melk had onder de krapte te lijden, maar ook de groep boter- en melkpoederprodukten. Deze laatste groep verwerkte 120 miljoen kilo minder melk dan in 1986. De Melkunie moest in België, West-Duitsland en Engeland melk aankopen om de marktpositie te behouden. Door de EG-maatregelen verminderen de boter- en melkpoedervoorraden weliswaar tot normale omvang, maar zullen in ons land weer tekorten optreden in de komende herfst en winter. De resultaten van de consumptiemelkgroep waren vorig jaar iets lager dan het jaar ervoor. In de kaasgroep nam de produktie echter met 9,5 procent toe. De Mona-groep zag de omzet stijgen tot ruim boven de resultaten van 1986.

Reorganiseren

Wijzend op de noodzakelijke schaalvergroting, zei Timmer dat de Melkunie in de komende jaren zal doorgaan met reorganiseren. Door samenvoelingen van bedrijven zijn de afgelopen jaren jaarlijks 100 tot 150 arbeidsplaatsen bij de Melkunie verdwenen. In de komende jaren zal dat niet anders zijn. Tot nog toe zijn hierbij geen gedwongen ontslagen gevallen. “Er is geen aanleiding te veronderstellen dat dat in de toekomst anders zal zijn, tenzij zich calamiteiten voordoen”, aldus Timmer.

„Zo'n dertig jaar geleden produceerden vijfhonderd fabrieken in Nederland zes miljard kilo melk. tegenwoordig zijn het zeventig fabrieken die de dubbele hoeveelheid produceren. De zuivel, van oudsher een familiebedrijf, is een complete procesindustrie geworden”.

In het afgelopen jaar is het distributiecentrum in Den Haag gesloten, alle werknemers hebben een baan in het distributiecentrum in Rotterdam. Op Tessel is de laatste van de vijf kaasfabrieken gesloten, eind dit jaar gaat de kaasfabriek in Bodegraven dicht, overwogen wordt ook het bedrijf in Amsterdam te sluiten. Gewerkt wordt nog aan afslanking van het zuivelbedrijf in Rotterdam. De directie verwacht verder dat de twee overgebleven kaasfabrieken van de Melkunie in de Alblasserwaard hun langste tijd als twee kaasfabrieken gehad hebben.

Schaalvergroting om in de pas te lopen met het ontstaan van de Euromarkt. Vraag aan Timmer: wordt de afstand tussen de leden-boeren en de coöperatie dan niet veel te groot? Timmer: „In de afgelopen veertig jaar zijn we almaar gegroeid door een voortdurend proces van samenvoegingen, we hebben nooit protesten of klachten gehad. En letterlijk maakte de afstand niets uit. Ik was laatst bij een vergadering van een zuivelcoöperatie in Noordamerika. De meeste leden kwamen met het vliegtuig van honderden kilometers ver”.

Leidsch Dagblad, 1988-12-28

Onderzoek zuivel valse concurrentie

DEN HAAG (ANP) - De Economische Controle Dienst gaat de oneerlijke concurrentie onderzoeken waaraan de zuivelindustrie zich schuldig zou maken door ondernemers geld te bieden voor een afname-contract. De zuivelcoöperaties hebben hun medewerking aan een dergelijk onderzoek toegezegd. Staatssecretaris Evenhuis (economische zaken) heeft dit geantwoord op schriftelijke vragen van CDA-Kamerlid Schartman.

Aanleiding voor de vragen is een artikel in een vakblad. Daarin stond dat zuivelcoöperatie Melkunie in Woerden ondernemers geld bood als zij een afnamecontract sloten. Het concern zou daarmee in België verwerkte melk van de Nederlandse markt willen weren. Directe aanleiding vormde een onlangs gestarte campagne van levensmiddelengroothandel Unigro. Dit concern betreft onder de naam Super zuivelproducten uit België. Voor die tijd nam Unigro zuivelproducten af van Melkunie.

Melkunie boert minder

WOERDEN - De omzet van de coöperatieve zuivelindustrie Melkunie-Holland is in 1988 met bijna 50 miljoen gulden gedaald tot 2,1 miljard gulden. De melkprijs die aan de ledenveehouders wordt betaald is vastgesteld op 83,10 gulden per 100 kilogram melk. In vergelijking met 1987 is dat 3.97 gulden meer.

De Melkunie heeft vorig jaar in totaal ruim anderhalf miljard kilogram melk verwerkt. Daarvan was 42 procent nodig voor de bereiding van kaas. De invoering van de superheffing, de EG-boete op te veel geproduceerde melk, heeft volgens het bestuur geleid tot een belangrijke verandering in de bestemming van melk. Naast de kaasproductie nam ook de produktie van vol melkpoeder toe, terwijl de produktie van gecondenseerde melk, mager melkpoeder en boter afnam.

Het bestuur waarschuwt dat de blijvend hoge opbrengstprijzen voor zuivelprodukten het aanbod van goedkopere vervangingsprodukten kan bevorderen. Bovendien wordt de concurrentiepositie van de Nederlandse zuivelindustrie bedreigd door de snelle groei van buitenlandse zuivelondernemingen. Om die concurrentie aan te kunnen zijn investeringen nodig in nieuwe produkten en marketing.

Leeuwarder Courant 1989-05-03

Melkunie stapt in produktie ecomelk

WOERDEN (GPD) - De Melkunie in Woerden is op zoek naar een lokatie voor de produktie van ecologische melk. Dit is melk van koeien die op milieu-vriendelijke wijze worden gehouden. De Melkunie denkt dat op dit moment twee miljoen kilo ecomelk kan worden afgezet. Op termijn ziet de directie ruimte voor tien miljoen kilo ecomelk. Overigens is dit maar een schijntje vergeleken met de totale melkafzet van 1.500 miljoen kilo per jaar in Nederland.

Dit voornemen bleek gisteren tijdens een toelichting op het jaarverslag over 1988. Begin april startte de Melkunie een onderzoek naar de haalbaarheid van een produktielijn voor ecomelk. Overigens zal deze melk iets duurder worden dan gewone melk omdat de boer hogere kosten heeft. Kwalitatief zal er weinig verschil zijn.

De Melkunie verwerkt de melk van zo'n twaalfduizend boeren in het midden, westen, noorden en zuidwesten van Nederland. De omzet van het bedrijf liep vorig jaar met f46 miljoen terug maar bleef toch nog net boven de f2,1 miljard. Ook de winst daalde met f5 miljoen tot ruim f71 miljoen. De omzet en winst komen grotendeels uit de produktie van consumptiemelk en kaas.

In zijn toelichting uitte plaatsvervangend voorzitter van de hoofddirectie drs. J. Cuypers kritiek op andere melkverwerkende bedrijven. In het kader van de Europese eenwording in 1992 vindt de Melkunie het noodzakelijk, dat de Nederlandse bedrijven meer gaan samenwerken. „Wij willen wel maar de andere partijen niet. Toch moet het gebeuren anders kan dit weleens ernstige nadelige gevolgen hebben voor de positie van de Nederlandse zuivelindustrie”.

Ook over de grenzen vindt Cuypers samenwerking noodzakelijk. Hij zegt momenteel contacten te hebben tot in India en de Verenigde Staten toe. Niettemin concentreert de Melkunie

zich bij het zoeken naar een buitenlandse partner op Europa. „Nog dit jaar denken we rond te komen met een buitenlandse partner.” zei Cuypers gisteren.

1989-06-02: Drs. C. timmer vertrekt bij Melkunie

Hoofddirecteur neemt afscheid van Melkunie-Holland

"Tijdperk Timmer" stond in teken van fusies en overnames

WOERDEN - Het is zijn laatste werkdag bij Melkunie-Holland. De medewerkster die nog eens een keer koffie inschenkt neemt alvast afscheid van drs C. (Rien) Timmer, hoofddirecteur van het zuivelconcern waarvan het hoofdkantoor in het Woerdense bedrijfengebied Middelland staat. Gisteren, een dag na dit informele afscheid, werd Timmer officieel uitgeluid tijdens een bijeenkomst in het Congresgebouw in Den Haag. Het zit erop voor de man die de laatste kwart eeuw betrokken was bij niet minder dan 30 fusies in de zuivelsector. Een gesprek met de 62-jarige (oud)directeur over, onder meer, de schaalvergroting in de zuivelbranche.

Bron Foto: Deenekamp. Woerdense Courant

„De Nederlandse zuivelindustrie telde 35 jaar geleden nog zo'n 500 ondernemingen. Nu zijn dat er nog geen 30. En dat terwijl de hoeveelheid melk die verwerkt wordt, verdubbeld is”. Een paar cijfers waarmee Timmer aangeeft welke enorme ontwikkelingen zich hebben voorgedaan. Hij was er nauw bij betrokken in zijn tijd als hoofddirecteur van Melkunie-Holland. In zijn werkkamer, op de hoogste verdieping van het kantoor in Middelland, zet hij uiteen waartoe dat heeft geleid voor zijn coöperatieve onderneming

„Er zijn nu, in de coöperatieve zuivelsector, vier regionale zwaartepunten. In noord Nederland heb je CCFriesland, in Gelderland en Overijssel Coberco en in de zuidelijke provincies Campina. Melkunie-Holland is actief in het westen. maar ook in delen van Gelderland, Zeeland en Noord Brabant. Van deze vier zijn wij wat melkaanvoer betreft de kleinste. Maar qua -toegevoegde waarde- de grootste.” Timmer wijst erop dat Melkunie-Holland met ruim 3800 medewerkers die grootste werkgever in de sector is. En hij noemt meteen het belang van de kaas- en MONA groep, onderdelen van het concern. „De MONA is voor onze omzet van groot belang. In de dessertproducten hebben we een marktaandeel van ongeveer 60 procent, de variëteit in producten (85 soorten) is uniek voor Nederland”,

Fusies

Melkunie-Holland heeft deze positie kunnen verwerven na een lange serie fusies en overnames. Een proces, waarvan niet aangenomen mag worden dat het beëindigd is. Timmer „De vraag is: houdt het op bij de regionale grenzen die nu getrokken zijn? Dat zou toeval zijn. Wanneer we kijken naar de economische geschiedenis in Europa, dan zie je dat de schaal steeds groter wordt. Ik zie niet in waarom het bij een regionalisering zoals die er nu is zou stoppen”.

„Dit soort processen gaat vaak schoksgewijs. In de coöperatieve sfeer hadden we in de jaren zestig geweldige discussies over schaalvergroting. Ik dacht toen dat we over 10, 15 jaar een stuk of zeven grote ondernemingen over zouden houden. De praktijk heeft geleerd dat het veel sneller ging”.

Veranderende markt

Vooral in de jaren zeventig is er veel veranderd. Ook bij de afnemers vond een proces van schaalvergroting plaats. De melkman die langs de deur kwam verloor terrein, de grootwinkelbedrijven kwamen meer en meer op. „De markt veranderde, ook die voor kaas. Zonder ons grote draagvlak hadden we nooit zulke reclamecampagnes kunnen maken als die voor MONA. Van belang zijn ook de snelle technologische veranderingen. Kaasfabrieken hebben een enorme schaalvergroting doorgemaakt. Er is heel veel geautomatiseerd.”

„Die hele ontwikkeling van de jaren zeventig is in de negentiger jaren, zij het op een andere schaal weer aan de orde”.

Even terug naar de fusies en overnames die, in het westen van het land leidden tot Melkunie-Holland in de huidige vorm. Timmer was er zeer nauw bij betrokken; voelde hij zich nooit de grote slokop?

„Naarmate wij groter werden kreeg de andere partij dat gevoel wel. Maar als voorzitter van de directie moet je altijd op het niveau van gelijkwaardigheid praten.

Iets anders is dat na iedere fusie het probleem terugkomt dat er weer een nieuwe „bloedgroep” in de onderneming bij is. Dertig culturen en cultuurtjes. Elke nieuwkomer heeft de eigenschap de oude situatie mooier te noemen. Dat proces speelt nog steeds, is niet afgelopen.”

Reorganisaties

Overnames worden in de regel gevolgd door reorganisaties. Fabrieken die overbodig werden, moesten dicht en arbeidsplaatsen verdwenen. Timmer: „In de jaren zestig ging dat nog in het diepste geheim Drie maanden na een fusie werd dan ineens duidelijk dat een bedrijf de poorten moest sluiten Dat vond ik onbevredigend. We hebben vervolgens regelmatig terugkerende evaluaties van onze productiebedrijven ingevoerd. Die worden dan ook met de centrale ondernemingsraad besproken. Daar is dan bekend welke bedrijven zich in de gevarezone bevinden. Het aantal verrassingen is gereduceerd. Neem de kaasfabriek in Bodegraven, die nog niet zo lang geleden dicht ging. Dat dit zou gebeuren was al lange tijd bekend.”

Het „geweldige proces van rationalisatie”, zoals Timmer het uitdrukt, komt duidelijk tot uiting in het aantal arbeidsplaatsen „Toen ik aantrad waren er hier 4500, 4600 medewerkers. Nu zijn het er duizend minder, en die werken wekelijks nog vier uur minder ook. Alle fusies zijn daar nog eens overheen gekomen. Ik schat in dat als we niets gedaan zouden hebben Melkunie-Holland nu 10.000 medewerkers zou hebben.”

Rationalisatie, ook bij de melkveehouders een dergelijk proces. Timmer kent de (globale) cijfers uit het hoofd: „In 1964 had onze coöperatie 11.600 veehouders. Sindsdien is er een aanzienlijke gebiedsuitbreiding geweest. Die meegerekend zouden we nu op 20.000 moeten zitten. Het zijn er echter 6500 De rol die wij daarin gespeeld hebben is heel bescheiden. Wij zijn gewoon verplicht de melk te accepteren. Die sanering is veroorzaakt door economische en technische (melktanken) ontwikkelingen in de veehouderij.” Toch stonden de zuivelbedrijven niet helemaal langs de zijlijn. „Grote boeren” zijn interessanter dan kleintjes. Als je als coöperatie alleen kleine leden (veehouders) hebt. "ga je naar de knoppen", geeft Timmer aan.

Melkaanvoer

Melk is en blijft de grondstof waar het allemaal om draait bij Melkunie-Holland. Staat de aanvoer daarvan bij een coöperatie waarvan de boeren hun bedrijf uitoefenen in het westen, dat steeds meer verstedelijkt, onder druk? De scheidende hoofddirecteur. „Wat de aanvoer betreft zijn drie factoren van belang. In de eerste plaats de contingentering. De aanvoer per veehouder is sinds 1983 met 20 procent gezakt. Ook dat heeft trouwens overnames voor ons noodzakelijk gemaakt. Maar desondanks is er minder aanvoer. Hoe lang er nog sprake van contingenten zal zijn weten we niet. Daarnaast hebben we inderdaad te maken met productiebedrei-

gingen door bevolkingsgroei en infrastructuur. Ik hoef maar naar buiten te kijken en je ziet het”, zegt Timmer, doelend op het zuidelijk deel van Middelland waar een paar jaar geleden nog koeien graasden, maar waar nu het ene bedrijf na het andere verrijst.

„En dan zijn er nog de milieuproblemen, vervolgt hij zijn opsomming. Plannen om de veehouderij in het veenweidegebied te extensiveren hebben effect op de melkaanvoer.

„Maar daar staat ook wel wat tegenover. Zo is de productie per koe steeds groter geworden. Hoever dat doorgaat, kan ik niet inschatten. We zullen, waar dan ook, zeker melk weten te vinden voor onze meest rendabele bedrijfstakken. De economische functie van deze onderneming blijft. En er zullen nog lange tijd voldoende veehouders zijn om een coöperatie als deze te grondvesten.”

MONA

„Voor vragen over de MONA moet je eigenlijk bij de groepsdirecteur zijn” wimpelt Timmer in eerste instantie af als geïnformeerd wordt naar de toekomst van de Woerdense toetjesfabriek. De gebouwen aan de Johan de Wittlaan staan voortvarende stedenbouwkundigen in de weg. Op termijn ligt een verplaatsing naar een nieuw bedrijventerrein vlakbij de A12 voor de hand. Maar wanneer is het zover? Timmer wil er toch wel wat van zeggen: „De uitbreiding van de MONA is veel sneller gegaan dan we aanvankelijk dachten. Op zich is dat voor ons prettig, maar er ontstaan ook problemen door. Die zijn voorlopig opgelost door het distributiecentrum naar De Meern te verplaatsen. Er worden nu alternatieven bekeken hoe het verder moet. Er zijn een paar mogelijkheden: doorgaan op de huidige locatie aan de Johan de Wittlaan of delen van het bedrijf naar elders verplaatsen. Een andere mogelijkheid is niet de hele fabriek te verhuizen. Wat dat betreft, we willen best in Woerden blijven, maar het moet wel mogelijk zijn.

Nieuwbouw (bij de A 12, red.) kan, maar dat betekent een enorme desinvestering aan de Johan de Wittlaan. Dat is een van de punten die meegenomen moeten worden in de besluitvorming. Of de fabriek over 10 jaar nog op de huidige plaats staat? Ik durf geen voorspelling te doen. Vast staat wel dat we geen 10 jaar op deze manier verder kunnen gaan. Er moet wat gebeuren”.

Timmer zal daar geen invloed meer op hebben. Dat wordt een van de taken van zijn opvolger, drs J.H.J. Cuypers, sinds 1 juni de nieuwe voorzitter van de hoofddirectie van Melkunie-Holland.

Melkunie kent herkomst van elk pak

(Van onze verslaggever René Sauveur)

„Laten we wel wezen, dioxine in onze melk stamt niet van vandaag of gisteren. Als het spul er twee weken geleden in zat, dan ga ik er van uit dat het jarenlang in onze zuivel heeft gezeten. Maar ik verzeker iedereen dat vanaf 3 juli, toen ons vanuit Wageningen de eerste geruchten bereikten dat er iets mis was met de onze melkmonsters, geen dioxine meer voorkomt in de zuivel die onze fabriek verlaat”.

Ir. H.J. de Jong (48), directeur regio West van de *Melkunie-Holland*, vingert zijn derde filter-sigaret uit het doosje dat hij onder handbereik op zijn bureau houdt, ondertussen verduidelijkend hoe het met de kwaliteitscontroles in zijn fabriek is gesteld. Eén boodschap uit zijn betoog moet vooral duidelijk zijn: het is uitgesloten dat de *Melkunie* nog zuivel in de consumptieketen brengt waarin dioxine voorkomt.

De Jong: „De melk van zestien melkveehouders in een straal van ongeveer 10 kilometer rondom de **Afvalverwerking Rijnmond** wordt apart opgehaald en verpoederd in onze vestiging in Gouda. Die melkpoeder wordt verpakt in vaten. Die vaten worden in een hoek gezet en iedereen blijft daar voorlopig met zijn tengels af „.

De Jong is nu drie jaar directeur regio Zuid van de *Melkunie-Holland*, maar van origine is hij vliegtuigenieur. „Ik ben relatief een nieuwkomer in deze bedrijfstak. Bovendien houd ik niet eens van zuivel”, biecht hij onverwachts op. „Maar het productieproces in een zuivelfabriek verloopt bijna net als dat op een olieraffinaderij of bij andere produktielijnen: Veel elektronisch gestuurde pompen, kleppen en roestvrijstaal”. De Melkuniefabriek in Rotterdam-West geldt als de meest geavanceerde in Europa. Het productieproces (van rauwe melk tot chocoladevla en karnemelk) wordt hier vanuit één commandokamer geregeld. Per uur verwerkt de Rotterdamse vestiging zo’n 25.000 kilo rauwe melk, die er aan de andere kant van de lijn uitkomt in drie soorten melk, drie soorten vla, drie soorten yoghurt en karnemelk.

De melk-weg

Van enige afzetvermindering als gevolg van de dioxinevondst in melk is volgens De Jong nog niets gebleken. Welke weg de melk vanaf de boerderij tot aan de fabriek aflegt?. Voorlichter Van der Weerd: „Iedere melkveehouder verzamelt zijn melk in een gekeurde en gekoelde opslagtank, bij een temperatuur van maximaal 10 graden Celsius. Om de dag wordt zijn voorraad weggehaald en zijn tank schoongemaakt. De chauffeur van de melktanker ruikt eerst aan alle melk voordat die wordt ingenomen. Ruikt het niet goed, dan wordt de tank niet geleegd. Maakt de chauffeur een fout, dan wordt hij verantwoordelijk gesteld. Daarom werken er speciaal opgeleide mensen op deze auto’s. Deze chauffeurs moeten dus letterlijk een neus voor hun vak hebben”.

Iedere melktanker heeft een inhoud van circa 28 ton, wat neerkomt op de productie van vijf tot zeven melkveehouders. Zodra de melkwagen bij de fabriek arriveert, wordt ook daar een monster van de lading getrokken. De temperatuur, de zuurgraad en de smaak worden getest. Zijn die opnieuw in orde, dan wordt de wagen gelost en komt de melk terecht in een depot van circa 100.000 liter. Vandaar wordt de nog rauwe melk door een wirwar van leidingen gepompt; ze wordt gepasteuriseerd, het gewenste vetgehalte wordt bepaald en daarna verwerkt tot eindproduct. In welke vorm de melk als zuivel ook de fabriek verlaat, ieder pak is genummerd en voorzien van een code, die aangeeft waar, wanneer en waaruit het produkt is samengesteld.

Nog op de boerderij worden van alle rauwe melk die een mobiele ontvangstinstallatie meeneemt aparte monsters genomen, die worden opgeslagen in een zwarte doos. Gegevens over het vet- en eiwitgehalte, de zuurgraad, de temperatuur en het aantal bacteriën. Die doos wordt doorgestuurd naar het *Melkcontrolestation in Gouda*, een van de vier (onafhankelijke) controlepunten voor rauwe melk in Nederland. Op basis van die gegevens wordt de boer betaald. Zo wordt om de dag het resultaat van iedere Nederlandse melkveehouder gecontroleerd en diens staat van dienst aangelegd.

Meer stoffen

Van der Weerd: „In theorie wordt definitief vastgesteld of de melk in orde is of niet. Een praktische moeilijkheid daarbij is dat het resultaat van dat onderzoek pas twee of drie dagen later bekend is en de zuivel dan al bij de consument is. Als er meer controles moeten plaatsvinden dan nu, dan zou dat daar het beste kunnen gebeuren. De moeilijkheid is alleen dat die Melkcontrole stations wel met de meest geavanceerde analyseapparatuur werken, maar dat ze niet weten waarnaar ze moeten zoeken. Behalve dioxine bestaan er nog veel meer stoffen die schadelijk kunnen zijn voor e volksgezondheid”.

De zuivelfabriek in Rotterdam is een van de 17 productiebedrijven van de *Melkunie-Holland*, een coöperatieve vereniging die eigendom is van ruwweg 6700 melkveehouders in de Randstad. Behalve de Melkunie-Holland, die zich richt op West-Nederland, kent ons land de zuivelcoöperaties *Coberco* (Gelderland en Overijssel), *DMV/Campina* (Zuid-Nederland) en de Kaasfabriek *Kono* (Noord-Nederland). Samen verwerken deze fabrieken circa 85 percent van alle rauwe melk. De overige 15 percent wordt in kleinere fabriekjes verwerkt.

De Jong: „De productieprocessen in de Nederlandse zuivelindustrie zijn vrijwel overal eender en ze zijn zo ingericht, dat de consument kan vertrouwen op een constante kwaliteit. Nederland loopt hiermee in Europa voorop en we hebben dan ook een naam hoog te houden. Ik zou haast zeggen te meer, nu we weten dat er in sommige melk dioxine voorkomt, Want als ik nu een pak melk voor u neerzet, kan ik u in no-time vertellen van welke veehouders die afkomstig is. Gemiddeld leveren tussen de 25 en 30 boeren een gedeelte van ieder pak melk. Ons productieproces is zo ingericht dat we steeds kunnen nagaan welke kwaliteit melk de boer ons heeft geleverd. En dus ook waar diens melk is gebleven”.

De Jong voegt daaraan toe dat de hoofddirectie van de *Melkunie* laat onderzoeken hoe de schade die de coöperatie lijdt kan worden verhaald. „Onze fabrieken nemen doorgaans melk af van de veehouders in de directe omgeving. In ons geval betreft dat ook de melk van boeren uit het gebied rondom de AVR. Het kan best zijn dat wij daardoor een tekort oplopen en we elders melk moeten bijkopen. We kijken in ieder geval hoe wij onze extra kosten straks kunnen verhalen. Voor de gedupeerde melkveehouders hoeven wij niet op te komen, want die zijn in voldoende mate georganiseerd om voor hun eigen zaak op te komen”.

TER VERSTERKING BUITENLANDSE POSITIE***Melkunie en Campina samen op witte motor***

WOERDEN/VEGHEL - De coöperatieve zuivelondernemingen *Melkunie-Holland* uit Woerden en *DMV Campina* uit Veghel praten over de mogelijkheden van een fusie. Daardoor zou een bedrijf ontstaan met een jaaromzet van ongeveer vijf miljard gulden.

Melkunie en Campina behoren in de Nederlandse verhoudingen tot de grootste ondernemingen op hun terrein, maar internationaal gezien nemen een bescheiden plaats in.

De belangrijkste redenen voor het overleg zijn de concentraties in de zuivelsector binnen en buiten de EG en de bundeling bij de afnemers. De beoogde samenwerking dient onder meer ter versterking van de verkoop- en onderzoeksprogramma's.

Samenwerking is noodzakelijk om op de Europese en de internationale markt markt een voor-aanstaande positie te kunnen in nemen om zo de medewerkers en de leden-melkveehouders een goed toekomstperspectief te bieden, aldus de gezamenlijke verklaring gisteren. De twee ondernemingen verwachten dat de uitkomst van het overleg voor het einde van dit jaar resultaat oplevert. Eventuele beslissingen zullen naar verwachting ook nog dit jaar worden genomen. Melkunie is werkzaam in West- en Midden-Nederland en telt 6500 melkveehouders als leden. De omzet bedroeg vorig jaar 2.1 miljard gulden. Het werkterrein van Campina omvat de drie zuidelijke provincies. De coöperatie heeft 7800 leden en boekte in 1988 een omzet van 2,7 miljard gulden. Melkunie behaalt tachtig procent van de omzet in Nederland. Voor Campina is dat slechts 35 procent.

Campina verwerkt jaarlijks 2,3 miljard kilo melk in vijftien bedrijven, waarvan drie in het buitenland. De onderneming heeft 3300 werknemers. Melkunie heeft veertien productie bedrijven. Daar wordt jaarlijks met eveneens 3300 werknemers 1,5 miljard kilo melk verwerkt.

Vervoer

De directies van de Melkunie, Campina, Coberco en Noord-Nederland willen het transport uitbesteden om jaarlijks 4,5 miljoen gulden te besparen. De chauffeurs zullen dan onder de cao van het beroepsgoederenvervoer vallen, in plaats van onder de cao voor de zuivel. Voor de vakbonden is dat onaanvaardbaar omdat de chauffeurs er dan minimaal 350 gulden per maand bruto op achteruit zouden gaan.

Topman B. Konijnenberg neemt afscheid bij melkunie

Wachtwoord Europa 1992 luidt „fuseren!”

door HENK DE KONING

LUTJEWINKEL, zaterdag, Melk kan niet wachten. Dat dwingt de melkveehouder in een ondergeschikte positie. Hij moet met de pet in de hand zeggen, wat geeft u er voor meneer? Anders kan hij zijn produkt wel in de sloot laten stromen.

Wie over dat dilemma van de boer als geen ander kan oordelen, is het met pensioen vertrekkende lid van de hoofddirectie van het zuivelconcern *Melkunie-Holland*, de heer B. Konijnenberg (61). De coöperatie bleek de oplossing.

„Dat het overgrote deel van de ruim 60.000 melkveehouders vanuit die moeilijke uitgangspositie, door schouder aan schouder te gaan staan, toch de prijs voor hun melk krijgt die nodig is, bewijst de macht van de coöperatie. Die eendracht, die samenwerking zal ook ons wapen moeten zijn wanneer de harde concurrentiestrijd losbarst in het open Europa van 1992. Veel geld zal nodig zijn voor onderzoek en ontwikkeling van zuivelprodukten en hoe breder de basis van de Nederlandse zuivelondernemingen des te beter dit kan worden gedaan”, zegt hij

Met *DMV Campina*, *Coberco* en *Noord Nederland* behoort de *Melkunie* (3300 werknemers, 15 fabrieken) tot de 4 grootste zuivelcoöperaties van ons land. Gezamenlijk nemen zij driekwart van de totale Nederlandse melkproductie voor hun rekening. Het bekendste gezicht van de Melkunie is ongetwijfeld haar *Monatoetje*.

Fuseren loopt als een rode draad door de carrière van de scheidende Melkunie-topman. Want de Melkunie is groot geworden door fusies. Als expert blijft hij nog wel betrokken bij het overleg over de nu bijna gerealiseerde fusie met de zuidelijke melkgigant *DMV Campina*. De Melkunie is goed voor de verwerking van 1400 miljoen liter melk op jaarbasis. Haar grotere collega *Campina* scoort in Brabant en Limburg in totaal 2100 miljoen liter.

Konijnenberg wil over de grootste fusie in de geschiedenis van de Nederlandse melkindustrie alleen kwijt dat er volgende week een persconferentie over wordt gegeven. En: „Eerst moeten alle lichten op groen. Het laatste woord is aan de boeren. Bij ons zijn dat er 6000. Zij zijn de bazen, wij runnen de onderneming. Slaagt de fusie - en ik heb daar alle vertrouwen in - dan is dát mijn mooiste afscheidscadeau, dat mag u wel weten”.

Melk moet. En wie kent van vroeger Joris Driepinter niet? Slogans die er in zijn gehamerd en die er ongetwijfeld toe hebben bijgedragen dat het landelijk verbruik van zuivelprodukten - elk jaar ruim 1600 miljoen liter drinkmelk - in de afgelopen 25 jaar slechts een geringe daling vertoont. Dit ondanks afschrikwekkende gebeurtenissen die de „witte motor” van nu in een ongunstig daglicht hebben gesteld. **De ramp bij Tsjernobyl** bijvoorbeeld en nog vrij recent

weer **de dioxinevergiftiging** in melk ten gevolge van de uitstoot van de vuilverbrandingsovens.

Er zijn ook lichtpuntjes. Konijnenberg: „Zeer recent onderzoek toont aan dat vrouwen die in hun jeugd en tijdens hun zwangerschap veel melk hebben gedronken op latere leeftijd over een sterker beendergestel beschikken. Door die wetenschap zullen in de nabije toekomst toch weer veel meer vrouwen en meisjes melk gaan drinken dan bijvoorbeeld een half jaar geleden”.

„Wat mij bij dit afscheid vooral door het hoofd speelt? Dat is dat de hele zuivelindustrie van een ambachtelijke industrie een procesindustrie is geworden. Al het beroerde werk is er uit en er is rond de melk een enorme kwaliteitsbewaking opgebouwd. Het produkt wordt gekoeld vanaf de koe tot het bij de consument in de koelkast staat. De consument kan krijgen wat ie wil. Dat is in die 40 jaar toch gebeurd aan de kant van de industrie. M'n petje af voor de boeren. Zij zijn ooit begonnen als simpele dorpscoöperaties”.

Tegenslagen? „De invoering van de **melkquota** bijvoorbeeld gekoppeld aan de beruchte **superheffing** op teveel geproduceerde melk. We waren gewend dat er elk jaar zo'n 2 tot 4 procent méér melk binnen kwam. Op jaarbasis is dat 60 miljoen liter. We zijn ons bedrijf toen sneller gaan reorganiseren. Momenteel hebben we geen overcapaciteit meer. Maar van de melkquota komen we naar mijn idee nooit meer af”.

De snelle opkomst van de imitatie zuivelprodukten, gemaakt van plantaardige eiwitten (Soja) en vetten baren hem geen al te grote zorgen. „Na Engeland en Frankrijk, gaat het ook in ons land gebeuren. Ook de *Melkunie* heeft de methodes daarvoor in huis en sinds april van dit jaar is het ook in ons land wettelijk toegestaan imitatiezuivel te produceren. Het gebeurt hier nog niet, omdat men nog aan het plukharen is over de aanduiding op de verpakking waardoor de consument weet dat het namaak is. Maar eerdaags komt daar een besluit over”.

Met uitzondering van samenwerking op onderdelen ziet Konijnenberg in het Europa van '92 voorlopig nog geen fusies ontstaan tussen de zuivelondernemingen uit de diverse landen. „De verschillen zijn onderling te groot. Je kunt alle boeren niet zomaar naast elkaar zetten. Ook de wettelijke constructies voor zo'n fusie en de geldstroom verschillen per land. Daarnaast zal het zeker nog een aantal jaren duren alvorens de BTW-tarieven in heel Europa gelijk zijn. Al 3 jaar zijn we bezig in Europees verband de eisen voor de warmtebehandeling (pasteuriseren) van melk op één lijn te krijgen. Dat lukt wel in 1992. Eerst wanneer we op een aantal terreinen goed bezig zijn zal het met elkaar als Europeanen steeds makkelijker gaan”.

Zuivel

De grootscheepse uitbesteding van het transport zoals het zuivelconcern DMV/Campina zich die voorstelt is voor de Voedingsbonden van FNV en CNV onacceptabel. Een woordvoester van de FNV-bond heeft dat gisteren meegedeeld na beraad met de kaderleden over de gevolgen van de uitbestedingsoperatie. Net als andere grote zuivelconcerns is DMV/Campina van plan een groot deel van het transport uit te besteden. Dat zou bij het Eindhovense concern ongeveer 140 arbeidsplaatsen kosten. Volgens de Voedingsbond FNV kunnen dat er 50 minder zijn

Campina

Als de directie van DMV Campina volgende week niet besluit minimaal 225 chauffeurs in dienst te houden dan zal er vanaf de maandag daarop worden gestaakt. Een woordvoester van de Voedingsbond FNV heeft dit gisteren meegedeeld. De FNV-bond zal in de loop van de week proberen ook werknemers van de productiebedrijven van DMV/Campina bij de acties te betrekken.

Ontslag in zuivel

De Voedingsbond FNV wil dat DMV/Campina en Melkunie een hardere garantie geven dat er geen gedwongen ontslagen zullen vallen na de fusie tussen deze twee zuivelconcerns. De bonden moeten voor 4 december een advies geven over de voorgenomen fusie, waarbij in totaal 6600 werknemers in west- en zuid-Nederland zijn betrokken.

Campina-chauffeurs dreigen met staking

UTRECHT — De chauffeurs bij het zuivelconcern DMV Campina hebben gisteravond besloten te gaan staken als de directie niet aan hun eisen tegemoet komt en een deel van hun werk uitbesteedt. Volgens een rapport van Berenschot zouden maar 175 van de 311 chauffeurs bij DMV Campina in dienst kunnen blijven.

Ledenraden achter fusie DMV-Campina en Melkunie

VEGHEL/WOERDEN (ANP) - De ledenraden van DMV-Campina en Melkunie-Holland zijn maandag akkoord gegaan met een fusie van beide zuivelcoöperaties. Uiterlijk 1 januari 1993 moet de fusie een feit zijn. Vanaf 24 december worden de activiteiten van beide al samengevoegd onder de voorlopige naam Campina-Melkunie B.V. De coöperatieve vorm blijft gehandhaafd.

Na de fusie ontstaat een zuivelcoöperatie met een omzet van ongeveer vijf miljard gulden per jaar (1989). Het werkgebied van Campina-Melkunie omvat grofweg het zuiden en westen van ons land. De nieuwe coöperatie telt ongeveer 14.300 leden/melkveehouders. In 1988 leverden die samen ongeveer 3,4 miljard kilogram melk. DMV-Campina en Melkunie-Holland willen met de fusie inspelen op de eenwording van de Europese markt op 1 januari 1993. Samen verwachten zij sterker te staan op die markt.

DMV-Campina en Melkunie-Holland hebben nu elk nog veertien vestigingen. Niet uitgesloten is dat een aantal hiervan op termijn wordt gesloten. Beide coöperaties hebben vorige week met de vakbonden overeenstemming bereikt over de afwikkeling van de mogelijke gevolgen van de fusie voor de ongeveer 6.600 personeelsleden, die zij samen in dienst hebben. Vooral nog worden er geen gedwongen ontslagen verwacht.

Leidsch Dagblad, 1989-12-19

Zuivelbedrijven maken ruzie over verpakking

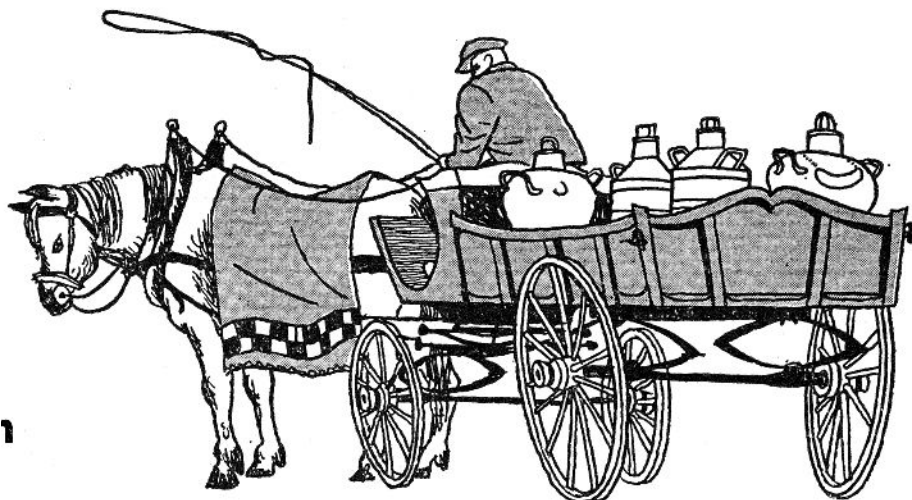
WASSENAAR - De zuivelfabrikanten Campina en Menken van Grieken ruziën over de verpakking voor drinkyoghurt. Het kort geding dat Campina tegen concurrent: Menken van Grieken uit Wassenaar heeft aangespannen over '*Jochie*' drinkyoghurt, is aangehouden.

Campina vindt de verpakking van deze zuiveldrink teveel lijken op die van haar '*Jogho jogho*' drinkyoghurt. Volgens een woordvoerder van Menken van Grieken berust het kort geding echter op een misverstand. De zuivelfabriek is wel degelijk bereid de verpakking van '*Jochie*' te wijzigen. De twee bedrijven onderhandelen hierover binnenkort zonder tussenkomst van de rechter.

Campina heeft in een brief aangedrongen op een verandering van de verpakking. „Onze advocaat heeft voor ons een antwoord opgesteld” maar dat zijn we kwijtgeraakt of vergeten te posten”. aldus de woordvoerder van Menken van Grieken. „Campina hoorde dus niets van ons en schakelde de arrondissementsrechtbank uit Den Haag in”.

Overigens zal het volgens hem geen eenvoudige zaak zijn de verpakking te wijzigen. „Alle drinkyoghurtpakken lijken op elkaar. Veel meer dan een glas met een rietje en wat vruchten er om heen is er gewoon niet te verzinnen”.

BIJLAGEN

Historisch deel uit 25 Jr CMC ¹⁷⁾

25 jaar CMC van verleden tijden

Wanneer vandaag in melk- en zuivelkringen wordt gepraat over 'het westen' of 'het westelijk consumptiemelkgebied', dan worden vrijwel de gehele provincie Zuid-Holland, het grootste deel van de provincie Utrecht en het zuidelijk deel van Noord-Holland bedoeld. Het gebied dus rond de grote steden waar, vanouds, een groot deel van de gewonnen melk bestemd wordt voor consumptiedoeleinden. Dat is een situatie, die volkomen tegengesteld is aan die in de rest van Nederland, waar de melk overwegend tot zuivelproducten wordt verwerkt.

In de tweede helft van de negentiende eeuw, toen steden als Amsterdam, Rotterdam en Den Haag vergeleken bij nu nog maar grote dorpen waren, ventten de boeren in en om die steden zelf hun melk uit. Naarmate de steden zich echter uitbreidden, vestigden voornamelijk boerenzoons zich daar als melkslijters en verkochten de boeren hun melk aan deze slijters. Daarbij namen zij de verplichting op zich, een heel jaar lang, dagelijks een bepaalde hoeveelheid melk franco af te leveren.

's Morgens in alle vroegte reed de boer met de melkwagen naar de stad om tijdig (zes uur) zijn afnemer van melk te voorzien. Over het algemeen werd eenmaal daags afgeleverd, al waren er toch ook wel veehouders die zowel 's morgens als 's avonds de melk bij hun afnemer aanvoerden. De aflevering geschiedde aanvankelijk in houten vaten, die later door metalen bussen werden vervangen.

Van enige organisatie was in die tijd nog geen sprake. De prijsregeling was helemaal een kwestie tussen de boer en zijn afnemer. Omstreeks 1897 werd de melk door de veehouders in de omgeving van Amsterdam aan de melkslijter verkocht voor ongeveer 36 stuiver het vat, dat een inhoud van 30 liter had. Daarvoor moesten zij echter, het hele jaar door, een bepaalde hoeveelheid melk per dag afleveren en die gang van zaken bracht mee, dat zij in het voorjaar over het algemeen melk overhielden.

Deze 'overmelk' moesten ze zelf tot boter of kaas verwerken, of op de melkmarkt verhandelen (in Amsterdam werd de melkmarkt gehouden tegenover het Centraal Station). Dat de prijs, die op de overmelk kon worden gemaakt, meestal zeer schraal was, ligt voor de hand.

¹⁷⁾ [Ophalen](#) volledige versie van jubileumnummer *Melk* december 1970 nav. 25 Jr. CMC

De verplichte levering van een bepaalde hoeveelheid melk per dag bracht natuurlijk ook mee, dat de boeren - wanneer zij in een droogteperiode tegen eind juni of begin juli niet voldoende melk hadden om aan hun verplichtingen te voldoen - gedwongen waren om met een paar half afgemolken koeien naar de markt te gaan om enkele verse koeien terug te kopen, die vaak belangrijk meer kosten dan de afgemolken beesten hadden opgebracht. Hetzelfde deed zich vanzelfsprekend in de herfst voor, als de melkgift aanmerkelijk minder werd.

melkinrichtingen en grossiers

Bij de verdergaande bevolkingsgroei ontwikkelden zich in de grote steden naast de melkslijters de melkinrichtingen, die zich toededen op het pasteuriseren van de melk en die zich naast de productie van gepasteuriseerde melk in de fles ook gingen bezighouden met de productie van melkproducten. Aanvankelijk waren dat vooral papsoorten. Na 1900 kregen deze melkinrichtingen door de uitbreiding van hun omzet meer invloed. Bij de inkoop van de benodigde melk volgden de melkinrichtingen de tactiek om voor de aanvang van het nieuwe melkjaar, met enkele van hun voornaamste leveranciers te praten over prijs melk 4 november 1950 en leveringsvoorwaarden.

Deze boeren waren dan de gangmakers voor de anderen, die meestal zonder veel tegenwerpingen volgden. De leveringsvoorwaarden hielden in, dat de melk op een bepaalde tijd, franco fabriek, geleverd moest worden. Bij overschrijding van de vastgestelde levertijd werd door de melkinrichting een gulden boete in rekening gebracht. Na de oorlog 1914-1918 eerst deed de melkgrossier zijn intrede, doordat de melk voor de grote steden uit een steeds groter wordend gebied moest worden betrokken.

Een niet onbelangrijke rol hierbij speelde overigens ook de komst van de auto, waardoor het melkvervoer niet langer met paardentraction behoefde te gebeuren. De melkgrossiers kochten de melk af boerderij en verkochten ze op hun beurt aan de melkslijters in de stad. Ten gerieve van hun afnemers gingen de grossiers zich langzamerhand óók bezighouden met het bereiden van produkten, waardoor hun bedrijven gaandeweg eveneens het karakter van melkinrichting kregen, zij het dan dat deze geen detailhandel bedreven.

bonden van melkveehouders en melkveilingen

Inmiddels was er bij de consumptiemelk leverende veehouders in het westen steeds meer behoefte ontstaan aan een zekere bundeling van krachten. Omstreeks 1909 ontstonden de bonden van melkveehouders, die zich ten doel stelden: 'het behartigen van de belangen der leden melkproducenten door te trachten de verkoopwaarde van de melk zo gunstig mogelijk te maken'. De besturen van de bonden onderhandelden met de vertegenwoordigers van de handel over de prijs en de leveringsvoorwaarden. De bonden traden echter alleen maar prijsregelend op, want zodra een prijs was overeengekomen moesten de boeren individueel maar zien daarvoor de melk kwijt te raken. Daarin slaagden zij lang niet allemaal, want alleen de bonafide melkinrichtingen en melkgrossiers hielden zich aan de gemaakte afspraken. De minder bonafide handel was er steeds op uit om iets van de prijs af te pingelen, wat maar al te vaak gelukte. De allermoeilijkste periode bleef daarbij het voorjaar, als de boeren met grote hoeveelheden overmelk zaten. De bonden konden met de beste wil van de wereld niet bewerkstelligen,

dat de overmelk voor een redelijke prijs kon worden geplaatst. Evenmin gelukte dat aan de melkveilingen, die in 1929 werden gesticht en die los stonden van de bonden van melkvee-houders.

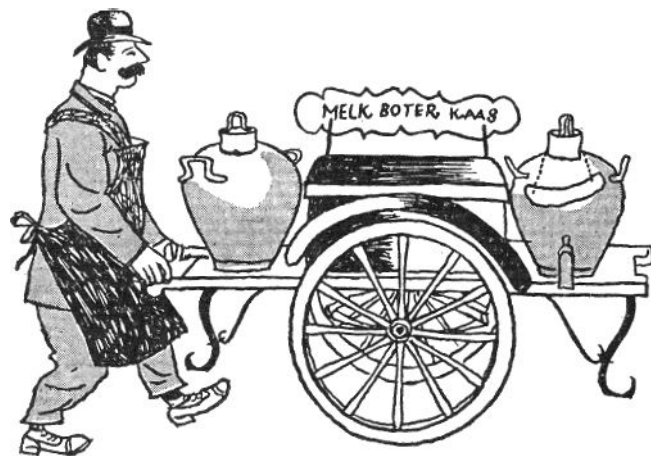
waarom geen coöperatieve melkverwerking?

De geschetste, uiterst zwakke, positie van de West-Nederlandse melkveehouderij doet de vraag rijzen, waarom - in tegenstelling tot de situatie in het noorden, zuiden en oosten van Nederland - aan het eind van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw in het westen de coöperatieve melkverwerking vrijwel niet van de grond kwam.

In het nu ruim twee jaar geleden verschenen boek 'Zuivelcoöperatie in Nederland' van de hand van de oud-secretaris van de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond F.N.Z., de heer J. A. Geluk (bekend als 'het boek van Geluk'), waarin het ontstaan en de ontwikkeling van de coöperatieve zuivelindustrie tot omstreeks 1930 zijn beschreven, zijn ook een aantal pagina's gewijd aan de situatie in Zuid-Holland, Utrecht en zuidelijk Noord-Holland. Hierin wordt verhaald dat met name in het Zuid-Hollandse weidegebied rond 1900 door groepjes veehouders wel enkele pogingen daartoe werden gedaan, maar dat de door hen gestichte fabriekjes praktisch niet levensvatbaar bleken.

Deze fabriekjes kwamen grotendeels als n.v. tot stand, maar zij werkten wel coöperatief. Door de heer Geluk is naarstig gepoogd het mislukken van de pogingen tot fabriekmatige zelfverwerking in het Zuid-Hollandse te analyseren en als waarschijnlijke oorzaak noemt hij o.m. het feit, dat men moest beginnen met kleine eenzijdig georiënteerde fabriekjes (boter en kaas), die tegen de gevestigde grootbedrijven en de melkhandel niet waren opgewassen.

Wat betreft die grootbedrijven is dan vooral gedoeld op de particuliere fabrieken voor de bereiding van gecondenseerde melk, die al aan het eind van de negentiende eeuw in westelijk Zuid-Holland tot stand kwamen (Hollandia Vlaardingen dateert van 1882 en wat later volgde als nevenbedrijf van de margarine-industrie industrie N.V. Van den Bergh's Condensed Milk Company of Holland te Rotterdam.

De particuliere industrie zag, volgens de heer Geluk, in deze boerenfabriekjes een opkomend gevaar voor eigen winstmogelijkheden. Door enige tijd hogere prijzen te gaan betalen dan voor zo'n boerenfabriekje mogelijk was, bleek alras dat de samenwerking van de boeren niet hecht genoeg was om daartegen stand te kunnen houden. Het gevolg dan was dat de aandelen werden verkocht en het fabriekje in particuliere handen kwam.

Maar hebben wij de heer Geluk goed begrepen, dan ziet hij als de meest essentiële oorzaak voor het niet van de grond komen van de coöperatieve melkverwerking in het westen, de sterke individualistische aard van de West-Nederlandse boer. Woordelijk schrijft hij hierover: 'Men moet hierbij bedenken dat de mentaliteit van deze boeren een andere is dan die in verder afgelegen streken. Zij hebben van geslacht op geslacht zaken gedaan met kooplui uit de stad, die er niet zelden op uit waren, de boer zijn producten afhandig te maken tegen een voordelig prijsje.'

Hiertegen heeft de boer zich teweer gesteld en dit heeft van hem ook een slim koopmannetje gemaakt. Het is de vraag of hij daardoor altijd de hoogste prijs heeft gekregen, maar hij meende dat toch wel en dit heeft zijn individualisme versterkt. Hierdoor was hij minder ingesteld op samenwerking met zijn collega's, vooral wanneer hieraan financiële consequenties verbonden waren. Samenwerking in de bonden van melkveehouders, maar dan ook nog lang niet algemeen, was de verst strekkende vorm van organisatie, waartoe men in die tijd bereid was.'

zelfkazerij en taxe-melken

Wij zijn het er helemaal mee eens, dat het sterke individualisme van de West-Nederlandse melkveehouder er toe heeft meegewerkt, dat de coöperatieve melkverwerking in het westen niet tot die ontwikkeling kwam als in vrijwel alle andere delen van het land. Naar onze mening mag echter óók niet vergeten worden, dat de situatie in het westen duidelijk verschilde met die in het noorden, zuiden en oosten van het land.

Een niet te verwaarlozen factor was stellig ook het grote aantal zelfkazende veehouders. Zij konden zich met hun mogelijkheid tot zelfverwerking tamelijk veilig voelen. Wanneer zij bij aflevering van de melk in het voorjaar afgescheept werden met slechte prijzen, konden zij altijd hun kaasgereedschap wat vroeger voor de dag halen dan aanvankelijk de bedoeling was. En niet vergeten moet óók worden, dat het overgrote deel van de westerse melk in consumptie ging en dat de boer als uiterste middel altijd nog zelf met zijn rauwe melk de straat op kon gaan.

Bovendien hadden de consumptiemelk leverende veehouders te maken met een groot aantal afnemers (ca. 4000), die het met hun vaak uiteenlopende belangen ook lang niet altijd onderling eens waren. Tenslotte zij er nog op gewezen, dat het systeem van taxe-melken in het westen een aanmerkelijk hoger prijsniveau meebracht dan in andere delen van ons land voor de boeren gold.

Waarmede wij bepaald niet willen suggereren, dat de westerse boer toen economisch gunstiger zat dan zijn collega elders, maar psychologisch was dit zeker in die tijd een factor van betekenis!

Het taxe-melken was slechts mogelijk met behulp van veel krachtvoer en door de veestapel voortdurend te vernieuwen. Stallen, waar de gehele veestapel eens per jaar of zelfs eens per halfjaar rouleerde kwamen veelvuldig voor. Het fokken van vee behoorde tot de uitzonderingen. De consumptiemelker was koopman en kocht voortdurend verse koeien, die andere gebieden afstootten. In die jaren was West-Nederland dan ook de vergaarbak voor tuberculeus vee en voor vee, dat melk produceerde met een laag vetgehalte. Dat lage vetgehalte deed er overigens weinig toe, omdat de melk toch per liter werd betaald.

crisis-maatregelen

In de dertiger jaren werd de Nederlandse boerenstand geteisterd door de grote landbouwcrisis, die zich eerst in de akkerbouwsector had geopenbaard, maar zich al spoedig ook in de veehouderij deed voelen. De zuivelprovincies, die - doordat zij grotendeels op de export georiënteerd waren - het eerst van de crisis te lijden kregen, gingen zich steeds meer voor de consumptiemelkmarkt in West-Nederland interesseren en het gevolg was, dat ook daar de prijzen schrikbarend kelderden.

Dit leidde er toe, dat in 1933 het westelijk consumptiemelkgebied door de regering werd afgesloten voor de import van melk uit andere gebieden, met uitzondering van betrekkelijk kleine hoeveelheden die de zogenaamde contingenthouders met oude rechten mochten blijven invoeren. Binnen het gebied mochten de melkinrichtingen uitsluitend consumptiecontracten afsluiten met taxe-gerechtigde veehouders, dus de veehouders die ook voorheen hun melk voor consumptiedoeleinden afleverden. Voor de taxe-hoeveelheid kreeg hij van zijn afnemer een melkprijs, die ongeveer een cent boven de Nederlandse zuivelwaarde lag. Voor de melk, die hij zomers boven taxehoeveelheid afleverde, ontving hij de overmelkprijs, terwijl boete werd opgelegd wanneer 's winters de afgesloten taxe niet werd gehaald.

Zowel buiten als binnen het westelijk consumptiemelkgebied ontstonden nogal bezwaren tegen de consumptiemelkregelingen van de Crisis-Zuivelcentrale (later Nederlandse Zuivelcentrale). De bestuursleden van de bonden van melkveehouders hadden het nog nooit zo moeilijk gehad als in die tijd. Het aantal vergaderingen was legio en de resultaten waren weinig bemoedigend, omdat elke veehouder uiteindelijk zelf moest trachten om een afnemer voor zijn melk te vinden. De niet bonafide melkhandelaren maakten van de toestand danig misbruik door contracten op een zo laag mogelijke taxe af te sluiten en zelfs werd ook wel een lagere dan de vastgestelde prijs bedongen. Soms werd ook een bepaald bedrag van een boer geëist bij het afsluiten van een contract.

Er ontstonden nogal eens grote achterstanden in de betalingen van het melkgeld. De bonden van melkveehouders verleenden hun leden rechtskundige bijstand om de achterstallige melkgelden te incasseren en hoewel dit vaak succes opleverde, gebeurde het toch ook, dat er totaal niets van terecht kwam. Een andere moeilijkheid was de overmelkprijs. De boven-taxemelk, die de boer aan zijn afnemer moest leveren, werd door deze vrijwel altijd aan een andere handelaar verkocht en die leverde deze overmelk weer in grote hoeveelheden door aan de industrie-fabrieken. Een gang van zaken, die voor de boer zeker driekwart cent per liter minder betekende dan bij rechtstreekse verkoop aan de industrie-fabrieken.

De grossiers en de bedrijven, die veel overmelk ontvingen, profiteerden hiervan geducht. De westnederlandse boeren betreurden het dan ook geenszins, dat in 1938 aan die regelingen een einde kwam. Er ontstonden toen, door de bedrijfs-genoten in het leven geroepen, organisaties, die onder toezicht van de regering de regelingen gingen voortzetten.

CMC. en AVM.

Aan boerenzijde ontstond in 1938 de Consumptie-Melk-Centrale (in de wandeling: de 'oude' CMC.) en aan de kant van de handel de Algemeene Vereeniging voor Melkvoorziening

(AVM). Deze organisaties van bedrijfsgenoten droegen het karakter van publiekrechtelijk orgaan. Zij ontleenden hun bevoegdheden aan het crisismelkbesluit. Dit crisismelkbesluit verbood de handel in melk, tenzij men was aangesloten bij de AVM.

Alle melkhandelaren waren dus genoodzaakt zich te organiseren in de AVM. en zich te onderwerpen aan de bestuursbesluiten van deze organisatie, die - vooral op het gebied van de verbruikersprijzen - de goedkeuring behoeften van de regering. De AVM.aangeslotenen mochten de melk slechts betrekken van veehouders, die aangesloten waren bij de CMC., zodat ook alle consumptiemelkers onder de jurisdictie kwamen te vallen van het bestuur van de CMC. Veranderde er dus in organisatorisch opzicht zeer veel, wat de regelingen betreft werd in het oude spoor voortgegaan. De CMC. ging door met de in 1933 ingestelde kwaliteitsbetaling, stelde de bestrijding van de tuberculose verplicht en bevorderde het produceren van wintermelk.

Weliswaar niet door middel van taxecontracten, maar met een systeem van wintermelktoeslagen.

Bij de CMC. sloten zich niet alleen de 8.500 taxe-gerechtigde veehouders van voorheen aan, maar ook ongeveer 2.500 industriemelkleveranciers en circa 500 zelfkazers. De CMC. plaatste een groot deel van de melk voor consumptiedoeleinden, maar moest toch ook - vooral in voorjaar en zomer - een belangrijk deel van de melk aan industriefabrieken verkopen. De opbrengst van al deze melk werd 'gepooled' en iedere CMC.-aangeslotene, ongeacht of de op zijn bedrijf gewonnen melk voor consumptie- of industriedoeleinden was bestemd, ontving eenzelfde prijs, met dien verstande dat kwalitatieve en kwantitatieve (wintermelk)-prestaties beloond werden.

Zonder enige twijfel kan worden gesteld, dat bij het ontstaan van de 'oude' CMC. en de AVM. een geheel nieuw tijdperk voor het westelijk consumptiemelkgebied werd ingeluid.

J. Ruiter